NR INDEKSU: 346 543 ISSN 1506-4026

Nr 18/2004 (154) 18.08 – 31.08

To prostsze niż myślisz

Dwutygodnik

Komputer ŚWIAT

www.komputerswiat.pl

tylko 4,50 zł w tym 7% VAT

Neostrada jest dziurawa!

Odkryliśmy niebezpieczną lukę w modemach do Neostrady. Hakerzy też? s. 68

Supertriki do programów:

Direct Connect
BitTorrent
SoulSeek
Kazaa
eMule

s. 18

Jak szybko ściągać pliki w sieci p2p

Poradnik s. 56

Szybkie kopiowanie

Jak podłączyć i skonfigurować w starszym pececie nowoczesne USB 2.0

Dla ambitnych s. 42

Jeden komputer – wiele systemów

program VMWare:
- jak zainstalować
- jak korzystać

Test sprzętu s. 26

Płaskie, drogie, ale szybkie

W teście dziewięć skanerów do 1000 zł

Test programów tłumaczących z: ● angielskiego ● francuskiego ● włoskiego ● rosyjskiego s. 34

Wreszcie zrozumiesz

Gry: Odjazdowa rajdówka – Richard Burns Rally s. 60

ISSN 1506-4026

Wymień grubego !

Wymień swój monitor kineskopowy na nowy panel LCD Iiyama!
Tylko w autoryzowanych punktach sprzedaży!

Dokładnych informacji i adresów sklepów szukaj na stronie internetowej **www.iiyama.pl** lub pod numerem infolinii.

ProLite E2406-S
15", panel TN Wide Angle
rozdz. 1024 x 768 / 75Hz
czas reakcji 23 msec.
kontrast 450:1, jasność 380 cd/m²
głośniki 2 x 1,5 W

iiyama

Iiyama jest zarejestrowanym znakiem towarowym Iiyama Corp.

www.iiyama.pl | Bezpłatna infolinia: 0800 IIYAMA (44 92 62)

Od redaktora

Komputer ŚWIAT

Wiesław Małecki

Drodzy Czytelnicy!

Jesteśmy razem już prawie sześć lat. Wielu z Was jest z nami od samego początku, niektórzy od niedawna. Łączy Was jedno – czytacie Komputer ŚWIAT. Przysyłacie do redakcji listy z pochwałami, że udaje nam się robić czasopismo w sam raz dla Was. Wciąż dochodzą do nas jednak sugestie, że zarówno poziom wiedzy przekazywanej na łamach Komputer ŚWIATA, jak i sposób jej prezentacji powinien być nieco bardziej zaawansowany.

Naszym zadaniem, dokładnie zdefiniowanym podczas tworzenia koncepcji czasopisma i później konsekwentnie realizowanym, było i jest przygotowanie pisma, które ma Wam pomagać w codziennych zmaganiach z kapryśnym stworzeniem, jakim jest komputer. Chcemy doradzać i rozwiązywać problemy. Korespondencja napływająca od Was szerokim strumieniem wskazuje, że z naszą pomocą zdobywacie coraz większą wiedzę.

Pragnąc wyjść naprzeciw Waszym oczekiwaniom, przygotowaliśmy nieco bardziej zaawansowany numer. Obok tematów dla bardzo początkujących Czytelników znalazły się też trochę trudniejsze, na przykład wskazówki o p2p (strona 18) czy wirtualny pecet (strona 42). Jestem ciekaw, czy ten pomysł znajdzie Wasze uznanie. I czy nie będą rozczarowani ci, którzy „w komputerach" stawiają pierwsze kroki. Napiszcie, co o tym myślicie.

wmalecki@komputerswiat.pl

Nowości

Sprzęt 4
Procesory Celeron D 6
Programy; Złoty Komputer 8
Internet 10
Dla ambitnych 11
Gry 12
Audio/Wideo/Foto 13
Telekomunikacja 14
Rynek 15
Przed mikrofonem 16

RYS.: OKŁADKA: J. KRZĘTOWSKI

Temat z okładki

Wskazówki do p2p: Wycisnąć więcej 18
- Direct Connect 19
- BitTorrent 20
- SoulSeek 21
- Kazaa 22
- eMule 22

Test sprzętu

Z okładki **Skanery:**
Sprinterzy skanowania 26
- Wyniki testu 30

Test programów

Z okładki **Programy tłumaczące:**
Wspólny język 34
- Wyniki testu 36

Internet

Kącik webmastera 40
Ciekawe strony 41

Dla ambitnych

Z okładki **Wirtualny pecet:**
Bez ograniczeń 42

Magazyn

Fraktale:
Urok nieskończoności 46
Spiderman 2:
Dramaty Spidermana 47
Krzyżówka 48
Na luzie 49

Wskazówki

Uniknąć zagrożeń 50
- Windows 98/Me/XP 50
- Word 2003; Excel 97/2000/XP/2003 52
- Windows Media Player 9 52
- Outlook Express 5/6 53
- Total Commander 6; Winamp 5 54
- MyIE2; FlashGet 1.6/Internet Explorer 55

Poradnik

Z okładki **Obsługa USB 2.0:**
Szybkie jak bolid 56
- Instalujemy sterowniki USB 2.0 57
- Aktualizacja sterowników USB w Windows XP 58
- USB 2.0 w Windows 98 SE/Me 59
- USB – zadania tylko dla ambitnych 59

Gry

Z okładki **Richard Burns Rally:**
Walka o ułamki sekund 60

Audio/Wideo/Foto

Nowości filmowe i muzyczne/Program TV 64

Telekomunikacja

Książki telefoniczne:
Jaki numer wykręcić? 66

Rynek

Z okładki **Niebezpieczna furtka dla włamywaczy: Załataj dziury!** 68
Prawa klienta, cz. 4:
Kupię, sprzedam program... 70
Najniższe ceny w kraju 72
Najlepsze na rynku 74
Kiosk 77
Listy Czytelników; Porady prawnika 78
Sterowniki/Uaktualnienia/Łatki 80
Mix – prasówka, statystyki, intermonitor 81
Na czatach z Komputer ŚWIATEM 81

Od redakcji

W następnym numerze; Stopka redakcyjna 82

Komputer ŚWIAT Extra
Twój Niezbędnik
Programy do pracy, nauki, hobby i zabawy
Już w kioskach!

więcej na stronie 77

ekspresem

GeForce w wyścigówce

Firma Gainward wprowadziła na polski rynek nową kartę graficzną ze znanej już rodziny Golden Sample. Model Ultra/2100 oparto na procesorze graficznym GeForce 6800. Sprawną pracę urządzenia ma wspomagać 128 MB pamięci DDR, a odpowiednie chłodzenie – dwa wentylatory. Cena niestety wysoka: około 1700 złotych.

Info: ➜ www.gainward.pl

Pretec gra nową kartą

Pretec 80X Cheetah CompactFlash to pełna nazwa nowej karty pamięci. Nośnik ma przechowywać do 256 MB danych (na przykład cyfrowych zdjęć). Prędkość odczytu informacji to ponoć 13 MB/s, a cena – około 350 złotych.

Info: ➜ www.pretec.pl

Ambitny Lite-On

Znany producent nagrywarek CD i DVD – firma Lite-On – chce w 2005 roku mieć od 10 do 15 procent udziału w rynku nagrywarek DVD – ogłosiły władze przedsiębiorstwa. Z danych wynika, że obecnie Lite-On kontroluje nieco ponad osiem procent światowej sprzedaży napędów DVD. Zdaniem ekspertów przyszłość rynku nagrywarek rysuje się raczej różowo – nie grozi zalew tanich urządzeń z Chin (ze względu na dosyć zaawansowaną technologię produkcji napędów).

Info: ➜ www.cnet.com

Fotki z kałamarza

Nowa drukarka firmy Epson

Według firmy Epson Stylus C86 to urządzenie dla całej rodziny: sprawdzi się zarówno w pracy, jak i podczas zabawy fotkami

Do drukowania zdjęć jest przeznaczona nowa drukarka atramentowa oferowana już w Polsce przez firmę Epson – Stylus C86. Urządzenie ma oddawać w ręce użytkownika w ciągu minuty 12 kolorowych lub 22 czarno-białe dokumenty w rozdzielczości 5760 dpi. Producent podkreśla, że przeznaczone do drukarki atramenty DURABrite szybko wysychają na papierze, mają być też odporne na blaknięcie.

W komplecie z atramentówką znajdziemy program do obróbki cyfrowych obrazów o nazwie PhotoQuicker 3.5. Z pecetem Stylus C86 może współpracować przez 01 **port równoległy** lub USB.

Info: Epson, tel. (022) 4557516, ➜ www.epson.pl cena: ok. 625 zł

Niebawem Semprony mają trafić do nowych pecetów

Maszynista Sempron

Procesory firmy AMD

Zgodnie z zapowiedzią (Nowości w numerze 17/2004) firma Advanced Micro Devices (AMD) zaproponowała nam nową rodzinę procesorów. Jednostki ochrzczono wspólnym mianem Sempron, a rozróżniane są na podstawie oznaczeń stosowanych od pewnego czasu przez AMD: od 2200+ do 3100+. Procesory mają sprostać różnym zadaniom – od obsługi aplikacji biurowych po wyświetlanie filmów. Semprony mają pasować do gniazd Socket A działających dotąd z Athlonami XP.

Info: AMD, tel. (076) 8352339, ➜ www.amd.pl ceny (hurtowe): od ok. 160 do 500 zł

Prognoza Komputer ŚWIATA

Rodzina procesorów Sempron ma być konkurencją dla jednostek Celeron Intela. A rywalizacja producentów może wyjść na zdrowie przede wszystkim nam – użytkownikom.

Buszująca w zbożu...

Ciekawa bezprzewodowa mysz

Aż osiem przycisków umieściła firma A4TECH na grzbiecie myszy oznaczonej symbolem RBW-5. Przyciski mają obsługiwać przede wszystkim rozmaite funkcje 02 **pakietu biurowego** Office (na przykład polecenia Wklej, Powiększ lub Zmniejsz). Producent podkreśla jednak inne rozwiązanie zastosowane w RBW-5. Chodzi o rolkę, której nadano dosyć niespotykany kształt zwiększający ponoć komfort pracy z cyfrowym gryzoniem. Mysz ma wbudowany 03 **sensor optyczny**, a z pecetem ma współpracować za pośrednictwem fal radiowych.

Info: Multioffice, tel. (012) 2999775, ➜ www.multioffice.pl cena: ok. 140 zł

Wśród wielu przycisków na obudowie myszy można się pogubić

Włoszka na biurku

Rozbudowana klawiatura

Od miasta we Włoszech wzięła nazwę klawiatura, którą proponuje firma Media-Tech. Ancona (to nazwa urządzenia) wyposażona jest – oprócz standardowego zestawu 102 klawiszy – w 11 tak zwanych przycisków funkcyjnych, które mają sterować między innymi odtwarzaniem muzyki czy filmów oraz ułatwiać surfowanie w internecie. Do dyspozycji mamy także pokrętło, które ma pozwalać na regulację głośności czy przełączanie konkretnych programów.

Info: Media-Tech, tel. (022) 7603999, ➜ www.media-tech.pl cena: ok. 50 zł

Ankonę producent wyposażył w wiele dodatkowych przycisków, które mają ułatwiać pracę z klawiaturą

hity Komputer ŚWIATA — Notowania z giełdy

1 sierpnia 2004

Podane wartości przedstawiają największe zwyżki i spadki cen sprzętu na Warszawskiej Giełdzie Komputerowej w dniach 31.07–1.08.2004 roku w porównaniu z poprzednim tygodniem

Produkt nazwa	aktualna cena w zł	wzrost lub spadek ceny w zł
Karta graficzna Gigabyte Radeon 9600PRO 128 MB	550	▼ 40
Dysk twardy Maxtor 200 GB 7200 rpm	600	▼ 20
Nagrywarka Lite-On DVD(+/-)R/RW LWD-832S	430	▼ 20
Pamięć DDR 512 MB PC-2700 Kingston	400	▼ 20
Płyta główna Abit IC7	520	▼ 10
Procesor AMD Athlon XP 2600+ BOX	430	▼ 10

Współpraca: Serwis Warszawskiej Giełdy Komputerowej http://wgk.waw.pl/

na plusie

Małe, twarde sztuki

Serwis BBC przedstawił wyniki morderczych testów, jakim poddano karty pamięci kilku różnych typów. Nośniki między innymi traktowano młotkiem i przybijano do drzewa gwoździami. Okazało się, że karty to twarde sztuki – zapisane w ich pamięci cyfrowe zdjęcia pozostały nietknięte, choć dostęp do nich był możliwy w większości wypadków przy pomocy specjalistów zajmujących się odzyskiwaniem danych.

na minusie

Intel nie nadąża

Koncern Intel ma kłopoty z dostarczaniem na rynek odpowiednio dużej liczby swoich najszybszych procesorów – Pentium 4 3,6 GHz. Prawdopodobnie firma nieco przeceniła możliwości swoich fabryk. Z tymi problemami łączy się jeszcze jedna kwestia – jednostki o prędkości 4 GHz nie pojawią się w sprzedaży w 2004 roku, jak pierwotnie zakładano. Na premierę szybkich układów użytkownikom przyjdzie poczekać do pierwszego kwartału 2005 roku. Szkoda.

LiDE pieści obrazki

Kolejny skaner domowy

Numerem 35 oznaczony jest kolorowy skaner z rodziny CanoScan LiDE skonstruowany przez specjalistów z firmy Canon. LiDE ma zamieniać na postać cyfrową dokumenty formatu A4 w rozdzielczości 1200x2400 dpi. Producent wyposażył skaner w narzędzie Qare Level 2, które ma dopieszczać obrabiane obrazy – wyblakłym i zniszczonym fotografiom ponoć automatycznie przywróci pierwotną ostrość i nasycenie barw. Urządzenie komunikuje się z komputerem poprzez port **04 USB 2.0**, który ma też być źródłem zasilania dla skanera.

Info: Canon Polska, tel. (022) 5723000, ➜ www.canon.pl cena: nieznana

Skaner LiDE 35 można umieścić na specjalnym stojaku – nieużywany zajmie mniej miejsca na biurku

Nowy napęd TDK to nowa propozycja dwuwarstwowego zapisu. Czy zdobędzie rynek – zobaczymy...

Na dwie warstwy...

Kolejny napęd dwuwarstwowy

Nie widać końca wyścigu producentów nagrywarek DVD, w którym najważniejszym elementem jest tak zwany zapis dwuwarstwowy. Teraz do rynkowej rywalizacji dołączyła firma TDK ze swoim napędem o symbolu 882N. Tak jak w wypadku konkurencyjnych modeli nośniki dwuwarstwowe mają być zapisywane z prędkością 2,4x. W ośmiokrotnym tempie nagrywane są płyty DVD-R/+R, natomiast z prędkością 4x nośniki DVD--RW/+RW. W numerze 19/2004 Komputer ŚWIATA ukaże się rozmowa na temat przyszłości rynku nagrywarek z jednym ze specjalistów z polskiego oddziału TDK.

Info: TDK, tel. (022) 8680140, ➜ www.tdk.com cena: ok. 650 zł

Wsłuchaj się w pecet...

Nowy zestaw słuchawkowy

Firma Trust chce zadbać o to, byśmy w kontaktach z naszym komputerem nie byli głusi ani niemi. 625 Silverline Headset to zestaw złożony ze słuchawek i dołączonego do nich mikrofonu. Trust utrzymuje, że sprzęt sprawdzi się na przykład podczas internetowych **05 czatów**, prowadzenia rozmów telefonicznych czy też grania za pośrednictwem sieci. Wysoką jakość dźwięku mają zapewnić zastosowane w zestawie specjalne filtry, a mikrofon można obracać o 300 stopni.

Zestaw słuchawkowy firmy Trust to propozycja dla tych użytkowników, którzy lubią nie tylko posłuchać peceta, ale także za pośrednictwem komputera trochę sobie pogadać

Info: Trust, tel. (022) 8739812, ➜ www.trust.com cena: ok. 170 zł

Pudełko dla filmowca

Urządzenie do obróbki filmów wideo

Do dyspozycji mamy szereg gniazd analogowych i cyfrowych

Przechwytywanie i obróbkę obrazów wideo ma umożliwiać urządzenie o symbolu ADVC 110, którego producentem jest firma Canopus. Według niej do niewielkiego pudełka można podłączyć zarówno urządzenia cyfrowe, jak i analogowe. ADVC 110 ma obsługiwać popularne formaty wideo: PAL i NTSC. Z komputerem urządzenie współpracuje za pośrednictwem szybkiego złącza FireWire. Według producenta ADVC 110 współdziała z wieloma programami do obróbki obrazów wideo – między innymi z Adobe Premiere Pro, Ulead Media Studio czy też Windows Movie Maker. Wysoką jakość obrazu zapewni, zdaniem producenta, technologia o nazwie DV Codec. Cena – wysoka.

ADVC110 to oferta dla wymagających filmowców – amatorów

Info: Beiks BIK, tel. (081) 8259722, ➜ www.canopus.pl cena: ok. 1600 zł

Co to właściwie jest...

01 port równoległy
Port komunikacyjny w komputerze. Określenie równoległy wzięło się z faktu, że dane są w nim przekazywane w postaci całych bajtów (osiem bitów równocześnie).

02 pakiet biurowy
Zbiór programów, które można z powodzeniem stosować nie tylko w biurze, ale także w komputerach działających w domach użytkowników. W skład pakietu biurowego zawsze wchodzi: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, coraz częściej także programy pocztowe, przeglądarki stron WWW oraz programy do tworzenia baz danych. Najbardziej rozpowszechnionym pakietem biurowym jest Office sprzedawany przez Microsoft.

03 sensor optyczny
Element zastępujący w myszach optycznych tradycyjną kulkę.

04 USB 2.0
Nowy standard portu USB, który umożliwia szybki transfer danych – do 480 Mb/s. Starszy typ o nazwie USB 1.1 pozwalał na przesyłanie do 12 Mb/s. Nowy port jest zgodny ze starszymi urządzeniami.

05 czat, chat
Forma wirtualnej internetowej pogawędki na żywo (w przeciwieństwie na przykład do poczty elektronicznej, gdzie odpowiedź na list otrzymuje się po kilku minutach, a czasem nawet po kilku dniach).

Więcej mocy w Celeronach

Na rynku pojawił się nowy procesor firmy Intel. Komputer ŚWIAT sprawdził, jaką wydajność ma Celeron D

Wśród procesorów oferowanych przez firmę Intel pojawiły się nowe układy Celeron D. Marka Celeron nie jest nowa i towarzyszy nam już od kilku lat, kiedy to pierwsze procesory o tej nazwie pojawiły się jako tańsza wersja Pentium II. Od tej pory doczekaliśmy się już Pentium z cyferką 4, a Celeron ciągle pozostawał Celeronem. Tak było do dziś. Firma Intel zdecydowała się wreszcie wyróżnić nową rodzinę. Celeron D ma teraz oprócz nowej nazwy także własne logo, które ujrzymy na obudowach komputerów, w których został użyty ten procesor.

Nowością jest też zerwanie z dotychczasową praktyką oznaczania procesorów szybkością taktowania. Celeron D otrzymał własne oznaczenia kodowe, na przykład: Celeron D 335 – to model taktowany częstotliwością 2800 MHz, a Celeron D 320 pracuje z szybkością 2400 MHz. Takie nazewnictwo nie ułatwi kupującym rozpoznawania procesorów.

Celeron D od starszych modeli odróżniają trzy podstawowe cechy. Pierwszą jest częstotliwość taktowania magistrali, która została zwiększona ze 100 MHz do 133 MHz. Drugą – dwukrotne zwiększenie ilości pamięci podręcznej (L2). Procesor ma jej obecnie 256 KB. Po trzecie, do zaprojektowania Celerona D wykorzystano rdzeń pochodzący od najnowszych Pentium 4. Nosi on kodową nazwę Prescott. Dzięki temu Celeron D potrafi obsługiwać zestaw instrukcji multimedialnych o nazwie SSE3. Wszystkie te rozwiązania mają na celu zwiększenie wydajności układu. W Celeronie D nie zastosowano jednak dobrze znanej z procesorów Pentium 4 techniki Hyper-Threading. Dzięki niej jeden procesor widziany jest przez system Windows XP jako dwa niezależne układy, co poprawia wydajność pracy z wieloma aplikacjami równocześnie.

Mimo iż nowy Celeron D wyglądem nie różni się od swojego starszego odpowiednika, jego wydajność jest znacznie większa

Komputer ŚWIAT sprawdził, na ile te zmiany rzeczywiście wpłynęły na wydajność peceta. Test nowych Celeronów przeprowadzony został identycznie, jak test procesorów w numerze 13/2004 Komputer ŚWIATA. Wyniki w poszczególnych kategoriach prezentowane są w tabeli obok. Ocena w kategorii Jakość obu układów jest znacznie wyższa niż starszych układów Celeron pracujących z taką samą szybkością. Wynik Celerona D 335 jest niewiele niższy niż ten, jaki uzyskał zwycięzca testu z numeru 13/2004 Komputer ŚWIATA – Athlon 2800+. Model 320 także zająłby dobre miejsce w rankingu.

Atrakcyjną cechą nowych Celeronów jest ich duża podatność na podkręcanie. Sprawdzono więc możliwości układu Celeron D 335 w tym zakresie. Testowany egzemplarz pracował stabilnie z częstotliwością 3500 MHz. W takim ustawieniu układ z powodzeniem może konkurować z dużo droższymi procesorami. Ze względu jednak na znaczne grzanie się podkręconego procesora trzeba pamiętać o zapewnieniu lepszego chłodzenia, gdyż standardowe może być zbyt mało wydajne.

Wyniki testu		1. miejsce	2. miejsce
Producent		**Intel**	**Intel**
Model		**Celeron D 335**	**Celeron D 320**
Strona WWW producenta	Waga	**www.intel.pl**	**www.intel.pl**
Okres gwarancji		36 miesięcy	36 miesięcy
Do testu dostarczył		Komputronik	Komputronik
Telefon kontaktowy		(061) 8359400	(061) 8359400
Właściwości procesora			
Nazwa kodowa rdzenia		Prescott	Prescott
Częstotliwość taktowania		2800 MHz	2400 MHz
Mnożnik/magistrala		21/133 MHz	18/133 MHz
Typ gniazda		Socket 478	Socket 478
Napięcie zasilania rdzenia		1,385 V	1,385 V
Ilość pamięci podręcznej L1		16 KB + 12 KB trace cache	16 KB + 12 KB trace cache
Ilość pamięci podręcznej L2		256 KB	256 KB
Dodatkowe zestawy instrukcji		MMX, SSE, SSE2, SSE3	MMX, SSE, SSE2, SSE3
Ilość oddawanej w postaci ciepła mocy		73 W	73 W
Maksymalna temperatura procesora		67°C	67°C
Przeciętna temperatura procesora[1]		65°C	59°C
Wydajność w grach	**25%**	**3,38**	**3,20**
3dmark 2003	13%	6342 punkty 3,31	6224 punkty 3,23
Unreal Tournament 2003 Demo	3%	152 fps 3,98	136 fps 3,45
Comanche 4	3%	34 fps 2,79	32 fps 2,57
Aquamark 3	3%	37,8 fps 3,53	35,3 fps 3,23
GunMetal	3%	31,2 fps 3,49	30,8 fps 3,43
Wydajność w aplikacjach biurowych	**25%**	**4,52**	**4,14**
Sysmark 2004 - ogólna wydajność biurowa	24%	116 punktów 4,59	108 punktów 4,20
Sysmark 2004 - komunikacja		89 punktów	86 punktów
Sysmark 2004 - tworzenie dokumentów		124 punkty	114 punktów
Sysmark 2004 - analiza danych		142 punkty	130 punktów
Pakowanie plików	1%	2 minuty 23 sekundy 2,94	2 minuty 34 sekundy 2,66
Wydajność w aplikacjach profesjonalnych	**25%**	**4,86**	**4,15**
Sysmark 2004 ogólna wydajność tworzenia obiektów internetowych	25%	142 punkty 4,86	125 punktów 4,15
Sysmark 2004 - tworzenie obiektów twójwymiarowych		127 punktów	115 punktów
Sysmark 2004 - tworzenie obiektów płaskich		173 punkty	146 punktów
Sysmark 2004 - tworzenie publikacji internetowych		131 punktów	117 punktów
Wydajność w aplikacjach multimedialnych	**25%**	**4,89**	**4,16**
Kodowanie z formatu DivX do SuperVCD	15%	9 minut 20 sekund 4,88	10 minut 35 sekund 4,18
Kodowanie do MP3	10%	3 minuty 52 sekundy 4,91	4 minuty 28 sekund 4,12
Ocena końcowa	**100%**	**4,41**	**3,91**
Jakość[2]		**dobra**	**dobra**
Cena		**589 zł**	**376 zł**

[1] Podczas testu [2] Testy pojedynczych urządzeń nie stanowią przeglądu rynku, a zatem nie jest w ich wypadku wyliczany parametr Cena/Jakość

Podkręcanie procesora Celeron D 335

	2800 MHz (21x133 MHz)	3500 (21x166 MHz)	Przyrost*
3DMark2003	6342 punkty	6503 punkty	2,54%*
Unreal Tournament 2003	152 fps	179 fps	17,76%*
Kodowanie do SVCD	9 minut 20 sekund	7 minut 40 sekund	26,09%*

NTT
SYSTEM®
... i trochę czasu dla Ciebie
AMD
Sempron™
Procesor AMD Sempron™
Wyznacza nowy standard korzystania z komputera
Najlepsza w swojej klasie wydajność podczas codziennej pracy z komputerem.
Kompleksowy zestaw funkcji gwarantuje wyjątkowy komfort pracy na komputerze.
Kompatybilność z najważniejszymi systemami operacyjnymi i ponad 60 tys. najpopularniejszych programów.
Niezawodność gwarantowana przez doświadczonego lidera branży.
Dodatkowe informacje na temat procesora AMD Sempron™ dostępne pod adresem www.amd.pl

NTT System Sp. z o.o.: 04-351 Warszawa, ul. Osowska 84, http://www.ntt.pl;
Dział handlowy: tel./fax (22) 673 10 20, e-mail: handlowy@ntt.com.pl, **Serwis:** tel. (22) 610 09 79

Oddziały NTT System Sp. z o.o. na terenie Polski: 15-111 **Białystok**, Al. 1000-lecia PP. 4, tel./fax (85) 664 75 44, 664 75 45. Serwis: tel. (85) 868 27 42; 85-065 **Bydgoszcz**, ul. Chodkiewicza 17, tel. (52) 340 16 25, 340 16 26, fax (52) 340 11 99, 31-261 **Kraków**, ul. J. Wybickiego 3a, tel. (12) 632 90 91, 632 90 93, fax (12) 632 90 95, 64-100 **Leszno**, ul. Prochownia 25a, tel. (65) 529 47 29, tel./fax (65) 529 95 05; 41-700 **Ruda Śląska**, ul. Kokotek 4, tel. (32) 248 00 30, 248 00 50, fax (32) 243 62 86; 53-680 **Wrocław**, ul. Braniborska 2/10, tel./fax (71) 354 61 08, 354 61 10

ekspresem

Opóźniona dostawa okien

Firma Microsoft nie ma szczęścia do swojego 64-bitowego systemu operacyjnego Windows (ma on być przeznaczony na przykład do współpracy z szybkimi 64-bitowymi procesorami Athlon 64 oferowanymi przez firmę AMD). Gigant z Redmond po raz kolejny odłożył premierę okienek, która teraz ma się odbyć w pierwszym kwartale 2005 roku. Szefowie Microsoftu przyznają, że poślizg ma związek z przedłużającymi się pracami nad zestawem poprawek (Service Pack 2) do Windows XP.
Info: ➜ www.zdnet.com

Bezpieczny pingwin

System operacyjny Linux jest w miarę bezpieczny – taki wniosek można wyciągnąć na podstawie sondażu opublikowanego przez firmę analityczną Evans Data. Z danych wynika, że ponad 90 procent komputerów z zainstalowanym Linuksem nie zostało nigdy zainfekowanych przez wirusa, a 78 procent takich pecetów nie miało do czynienia z atakiem hakera.
Info: ➜ www.evansdata.com

Styczniowe Expo

Zarząd Targów Warszawskich podał datę Komputer Expo 2005 – największych polskich targów informatycznych. Impreza ma się odbyć w dniach od 27 do 29 stycznia 2005 roku w Warszawie. Organizatorzy imprezy mają nadzieję, że będzie ona udana z powodu coraz lepszej koniunktury na rynku IT.
Info: ➜ www.komputer-expo.com.pl

Dookoła świata

Atlas na krążku CD

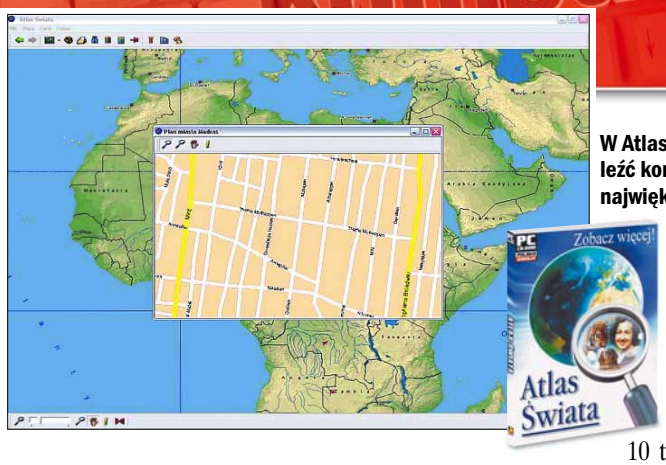

W Atlasie Świata możemy odnaleźć konkretne ulice na planach największych miast

Nie trzeba mieć worka pieniędzy, by poznać trochę świata – twierdzi firma Play, proponując nam program o nazwie Atlas Świata. Według wydawcy na krążku CD znalazły się mapy z zaznaczonymi ponad 320 tysiącami miejscowości i szczegółowe plany 140 największych miast na kuli ziemskiej. Umieszczona w atlasie wyszukiwarka ma ułatwiać odnajdowanie konkretnych punktów na mapie. Dodatkiem w programie jest multimedialny słownik przyrodniczy zawierający 10 tysięcy haseł związanych z geografią, biologią czy astronomią.

Info: Play, tel. (022) 8325430, ➜ www.play.com.pl cena: ok. 20 zł

Program ma obsługiwać kilkanaście formatów grafiki (na przykład JPEG, GIF czy PNG)

Paleta dla malarza

Ciekawy program graficzny

Do użytkowników z artystycznym zacięciem kierowana jest przeglądarka **01 plików graficznych** Ultimate Paint 2.86b. Program ma umożliwiać oglądanie obrazów, ich modyfikację (na przykład zmianę położenia czy głębi kolorów) oraz skanowanie i drukowanie. Wersję **02 shareware** programu pozbawiono niektórych narzędzi. Pełna edycja jest płatna.

Info: Ultimate Paint, ➜ www.ultimatepaint.com cena: ok. 140 zł

Komandor w pececie

Wszechstronny program narzędziowy

Program EF Commander należy do kategorii **03 menedżerów plików**. Producent, firma EF Software, podkreśla, że aplikacja ma nie tylko ułatwiać zarządzanie plikami w komputerze. Pozwala między innymi na podgląd grafiki (na przykład w formacie JPEG, TIFF czy BMP) czy obsługę spakowanych plików (w formatach RAR, ZIP lub ARJ). To nie wszystko. EF Commander ma pełnić również rolę **04 klienta FTP**. Program w 30-dniowej wersji shareware można skopiować za darmo z internetu. Pełna edycja jest płatna.

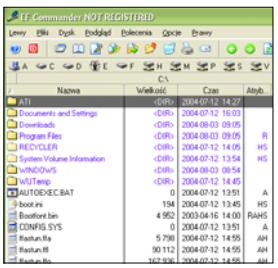

Tak jak inne menedżery EF Commander ułatwia pracę z całymi grupami plików

Info: EF Software, ➜ www.efsoftware.com cena: ok. 120 zł

hity Komputer Świat — Bestsellery 16.07–29.07.2004

Ranking najlepiej sprzedających się programów w sieci sklepów Media Markt od 16 do 29 lipca 2004

Źródło: Media Markt

			cena*	ocena w teście
1	**Norton Internet Security 2004 PL** Symantec	narzędziowy	399	-
2	**CorelDRAW 9 PL** Corel	graficzny	799	dobra
3	**Norton AntiVirus 2004 PL** Symantec	antywirusowy	299	bardzo dobra
4	**AntiVirenKit 2004** G DATA	antywirusowy	119	bardzo dobra
5	**Panda Antivirus Platinum 7.0** Panda Software	antywirusowy	249	bardzo dobra
6	**Tell Me More 5 Angielski Pack** Techland	edukacyjny	279	-
7	**English Translator 3.2** Techland	tłumacz	269	-
8	**CorelDRAW 11 EDU** Corel	graficzny	279	-
9	**Subiekt GT** Insert	do prowadzenia firmy	699	-
10	**Nawigator Mapa Europy** Cartall	mapa	149	-

*Obowiązuje w Media Markt

Jabłko bez robaków

Program antywirusowy do macintoshy

Skuteczną ochronę komputerów Macintosh firmy Apple (jabłko) ma zapewnić nowy program firmy McAfee. Virex 7.5, bo o nim mowa, ponoć nie tylko skutecznie wykrywa w czasie rzeczywistym obecność wirusów w systemie, lecz także blokuje próby włamania do komputera. Stałe uzupełnianie bazy wirusów za pośrednictwem internetu ma, według producenta, zapewniać wbudowana w program funkcja automatycznej aktualizacji.

Info: Solidex, ➜ www.solidex.com.pl cena: ok. 175 zł

Skype zamiast słuchawki

Aplikacja do rozmów telefonicznych

Do rozmów telefonicznych za pośrednictwem internetu ma służyć internetowy komunikator Skype. Jego zaletą może być fakt, że umożliwia połączenia międzynarodowe po atrakcyjnych cenach. Na przykład rozmowa z numerem stacjonarnym w Niemczech czy Stanach Zjednoczonych ma kosztować nieco ponad osiem groszy za minutę (niestety, wielokrotnie więcej trzeba już zapłacić za rozmowy z abonentami komórkowymi). Aby móc skorzystać z usługi internetowych połączeń, trzeba się zaopatrzyć w tak zwaną wirtualną kartę telefoniczną (występuje w trzech odmianach: za 10, 25 lub 50 euro, a wykupić ją można na stronie WWW Skype'a). Sam komunikator jest darmowy.

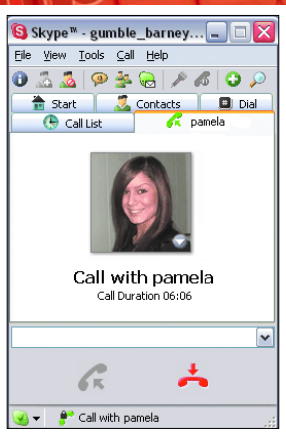

Skype może być ciekawą propozycją dla osób, które często telefonują do rodziny albo znajomych za granicą

Info: Skype, ➜ www.skype.com

Lekarstwo za friko

Łatwe usuwanie wirusów

Firma ALWIL Software jest producentem programu, który może się przydać w dobie, gdy co dzień komputerowe wirusy atakują nasze pecety podłączone do internetu – Avast! Virus Cleaner 1.0.201. Producent twierdzi, że narzędzie potrafi przeskanować system w poszukiwaniu szkodników, po ich znalezieniu usunąć wirusa z komputera oraz dokonać naprawy systemu po wirusowej infekcji. Avast! Virus Cleaner ma jeszcze dwie zalety: dostępny jest za darmo, również w polskiej wersji językowej.

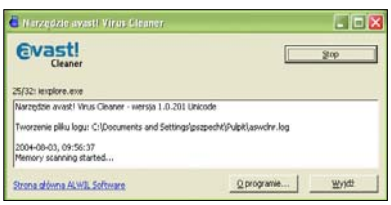

Program zaczyna pracę od skanowania systemu w poszukiwaniu wirusów

Info: ALWIL Software, ➜ www.avast.com

na plusie

Łata z Redmond

Koncern Microsoft nie pozostawił na pastwę losu użytkowników przeglądarki stron WWW Internet Explorer, w której wykryto poważną lukę ułatwiającą atak hakerów. Firma szybko opublikowała w końcu lipca 2004 roku odpowiednią łatę do programu, którą za darmo można skopiować ze strony www.microsoft.com/security.

na minusie

Jobs w opałach

Kłopoty ze zdrowiem ma Steve Jobs, założyciel i szef koncernu Apple. Lekarze stwierdzili u niego raka trzustki. Na początku sierpnia 2004 roku Jobsa poddano skomplikowanej operacji, która na szczęście się powiodła. Pacjent wróci do pracy we wrześniu 2004 roku. Komputer ŚWIAT życzy szybkiego powrotu do zdrowia.

We wrześniu znowu rusza nasza wielka akcja. Rozdamy Złote Komputery i wiele nagród

Za dwa tygodnie, od numeru 19/2004, Komputer ŚWIAT rozpoczyna trzecią edycję plebiscytu Złoty Komputer. Czytelnicy będą mogli wybrać najlepsze ich zdaniem produkty z branży komputerowej, telekomunikacyjnej i audio/wideo/foto. W ubiegłorocznej edycji plebiscytu oddano ponad 40 tysięcy głosów, a 750 osób otrzymało nagrody. Komputer ŚWIAT przedstawi nominacje redakcji w siedmiu kategoriach. Będą to przede wszystkim produkty i usługi, które pojawiły się na rynku między sierpniem 2003 a lipcem 2004 roku. Wyboru zwycięzców w poszczególnych kategoriach dokonają Czytelnicy, głosując (listownie lub SMS-em) na swoich faworytów. Dla wszystkich uczestników głosowania Komputer ŚWIAT przygotował atrakcyjne i cenne nagrody. Producenci lub dystrybutorzy wybranych produktów we wszystkich kategoriach otrzymają statuetki Złotego Komputera i prawo posługiwania się znakiem graficznym laureata plebiscytu. Będzie on informował o zwycięstwie w danej kategorii i zaufaniu, jakim produkt został obdarzony przez Czytelników.

Serdecznie zapraszamy – szczegóły za dwa tygodnie

Dwie premiery

Piracka wersja Dooma 3 szeroko dostępna

Długo oczekiwana premiera komputerowej strzelaniny Doom 3 odbyła się 3 sierpnia 2004 roku. Niestety, do tego wydarzenia nie gorzej od firmy id Software, producenta gry, przygotowali się piraci w Polsce. 3 sierpnia Komputer ŚWIAT odwiedził Stadion X-lecia w Warszawie – największe gniazdo piractwa w Polsce. Już po kilku minutach bez trudu dokonaliśmy kontrolowanego zakupu pirackiej kopii Dooma 3. Okazało się, że na stadionowy rynek gra dotarła wcześnie rano 3 sierpnia. Według handlarzy w ciągu dwóch godzin znalazło się kilkunastu kupujących. Najwcześniej, bo już 1 sierpnia, Doom 3 pojawił się w internecie, w sieciach p2p. *Straty z powodu przecieku i pirackich kopii będziemy mogli oszacować dopiero po polskiej premierze gry* – powiedziała Katarzyna Szlendak z firmy LEM, polskiego dystrybutora Dooma 3.

FOT.: P. POKRYCKI/SUPER EXPRESS

Piracki Doom 3 cieszy się dużym powodzeniem, choć cena – 60 złotych – jak na stadionowe warunki jest wysoka

Info: id Software, ➜ www.doom3.com

Co to właściwie jest...

01 Plik graficzny

Plik, który zawiera obraz stworzony w programie graficznym. Pliki graficzne mają różne rozszerzenia określające ich właściwości (głównie paletę kolorów oraz zastosowaną kompresję). Na przykład plik graficzny

o rozszerzeniu *.gif* (mówimy o nim plik w formacie GIF) może zachować informacje maksymalnie o 256 kolorach, natomiast *.tif* (TIFF) o 16,7 miliona kolorów.

02 shareware

Program, który można otrzymać i rozpowszechniać za darmo. Jeżeli po upływie okresu testowego (często 30-dniowego) użytkownik zdecyduje się zatrzymać program, powinien zapłacić jego autorowi. Niekiedy pewne funkcje programów shareware są zablokowane i dopiero po rejestracji użytkownik otrzymuje hasło, które pozwala je uaktywnić. Shareware to oprogramowanie stosunkowo tanie (w porównaniu do aplikacji komercyjnych), gdyż nad jego tworzeniem pracują pojedyncze osoby.

03 menedżer plików

Program, który ułatwia pracę z plikami i katalogami. Za jego pomocą użytkownik między innymi dokonuje operacji kopiowania, zmieniania nazwy, kasowania i przenoszenia plików.

04 klient FTP

Program, który umożliwia przeglądanie zawartości serwera FTP oraz ściąganie i wysyłanie do niego plików. Serwery FTP to rodzaj internetowych bibliotek z danymi.

ekspresem

Sir WWW

Tim Berners-Lee, twórca pierwszej graficznej 01 **przeglądarki internetowej**, został szlachcicem. Tytuł sir nadała mu brytyjska królowa Elżbieta II. W trakcie uroczystości oświadczył, że jego jedyną zasługą było to, że znalazł się o właściwym czasie we właściwym miejscu. Przypomnijmy, że sir Berners-Lee opracował na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych zeszłego wieku program służący do korzystania z internetu odczytujący grafikę i hipertekst. Aplikacja ta jest protoplastą znanych obecnie przeglądarek.

10 lat za włam

Dwudziestoletni mieszkaniec Kalifornii Robert Lyttle został oskarżony o włamanie na serwery Departamentu Obrony USA i podmianę rządowych stron WWW. Występku dokonanego w kwietniu 2002 roku może gorzko pożałować. Jeśli sąd uzna go za winnego, grozi mu dziesięć lat więzienia.

Co to właściwie jest...

01 przeglądarka internetowa
Program, który umożliwia wyświetlenie na ekranie zawartości strony WWW.

02 portal
Serwis internetowy o bogatej ofercie skierowany do szerokiego grona internautów. Najbardziej znane portale zagraniczne to AOL, Netscape, Lycos, a polskie – Wirtualna Polska (www.wp.pl) i Onet.pl (www.onet.pl). Na stronach portali znajdziemy bardzo rozbudowane działy nowości.

o2 kontra Interia

Puchną skrzynki o2 i pojemności kont WWW

Do 250 megabajtów powiększyła się pojemność darmowych skrzynek pocztowych w 02 **portalu** o2.

Tym samym ten jeden z najpopularniejszych polskich serwisów stał się liderem wśród firm oferujących darmowe e-maile. Co prawda Interia, która wywołała wojnę pocztową między portalami, oferuje skrzynki o wielkości do 1 gigabajta, jednak za tak dużą objętość trzeba zapłacić blisko 80 złotych. Darmowe są jedynie 100-megabajtowe konta krakowskiego portalu.

Po szybkiej odpowiedzi o2 do kontrofensywy przystąpiła Interia, która idzie za ciosem i znów dystansuje konkurencję. W ostatnich tygodniach ulepszone zostały parametry wszystkich kont WWW oferowanych przez należącą do portalu platformę Strefa.pl O czterdzieści procent spadły opłaty związane z utrzymaniem miejsca na serwerze. Dwukrotnie powiększyła się pojemność kont WWW – do 1000 megabajtów w Pakiecie Platynowym, 500 MB w Pakiecie Złotym i 200 MB w Pakiecie Srebrnym. Ciekawe, czy moda na puchnięcie kont dotknie kolejne polskie portale.

Wojna na skrzynki ma sens tylko z marketingowego punktu widzenia. Użytkownicy nie potrzebują tylu megabajtów

Jeśli jesteśmy zainteresowani nowymi usługami Strefy, możemy skorzystać z infolinii. Niestety, płatnej

Info: ➜ www.o2.pl
Info: ➜ www.strefa.pl

Blogowo mi

Google wspomaga właścicieli blogów

Firma Picasa, zajmująca się tworzeniem oprogramowania do zarządzania zdjęciami i prezentowania ich w internecie, została przejęta przez Google – obie firmy współpracowały ze sobą już od paru miesięcy. Picasa w ramach kooperacji z największą wyszukiwarką świata udostępniła swoje technologie użytkownikom Google Blogger, serwisu blogowego działającego w ramach Google. Użytkownicy wirtualnych pamiętników zyskają możliwość umieszczania na stronach zdjęć z cyfrówek i komórek.

Info: ➜ www.google.com

Czy darmowe usługi oferowane przez Picasa będą rozwijane przez Google? Miejmy nadzieję, że tak

Herbatka

Coś dla smakoszy

Herbata to niezwykle popularny na świecie napój, ale na ogół niewiele o niej wiemy. A przecież liczba jej gatunków, smaków czy sposobów parzenia jest ogromna. Z nowego serwisu o nazwie Herbaciarnia szybko dowiemy się wszystkiego, co powinniśmy wiedzieć o herbacie. W ciekawy sposób przedstawiono także jej historię, opisano też jej walory zdrowotne. Całość jest bogato ilustrowana.

Info: ➜ www.herbaciarnia.pl

Serwis o herbacie? Ten z pozoru banalny pomysł został świetnie zrealizowany

Nowe wirusy w internecie

Komputer ŚWIAT i firma Trend Micro prezentują najnowszą porcję groźnych komputerowych wirusów.

Nazwa wirusa	Opis	Ryzyko infekcji	Szkodliwość
WORM_ OLATSKY. A	Robak rezydujący w pamięci komputera, który rozprzestrzenia się, wykorzystując Microsoft Outlook. Rozsyła się za pomocą poczty e-mail, pobierając adresy z książki adresowej tego programu, zasypując naszych znajomych mailami zawierającymi zainfekowane załączniki.	☠☠☠	☠☠☠
WORM_ ATAK. A	Robak, który rozpowszechnia się przez e-mail, wykorzystując własny silnik SMTP (Simple Mail Transfer Protocol). E-mail może mieć nadawców typu: Andrew, Georgie, Kevin oraz tytuły: Important Data!, Read the Result!	☠☠☠	☠☠☠
TROJ_ WALLIMAGE. A	Bardzo groźny trojan, który śledzi internetowe nawyki użytkownika. Po uruchomieniu tworzy w folderze systemowym Windows folder 8549, w którym zapisuje swoją kopię.	☠	☠☠☠
TTROJ_ GENME. A	Zadaniem tego trojana jest pobranie informacji o numerze IP zainfekowanej maszyny, a następnie otwieranie portów, na których nasłuchuje komend wydawanych przez hakera.	☠	☠☠☠
BKDR_ NYROBOT. A	Program typu backdoor, który zapisuje swoją kopię w folderze Windows jako MSGSRV32.EXE. Ma wbudowany klient IRC, co pozwala mu łączyć się z określonym kanałem IRC, na którym oczekuje komend wydawanych przez zdalnego użytkownika.	☠	☠☠☠
BKDR_ DELF.KT	Wirus, który otwiera w zainfekowanym komputerze losowe porty i próbuje nawiązać połączenie ze zdalnym komputerem przez otwarty port. Kradnie numery seryjne określonych gier i aplikacji.	☠	☠☠☠

Stopień zagrożenia: ☠ – małe ☠☠ – duże ☠☠☠ – bardzo duże

Biuro pełne miłości

Nowy serwis randkowy

Love-Office.com to nowa witryna, przeznaczona dla osób poszukujących swojej drugiej połowy. Co ciekawe, to chyba jedyny tego typu serwis, w którym nie jest wymagane logowanie i podawanie swoich danych w celu zamieszczenia i przeglądania ogłoszeń. Nie jest to ponoć chwyt marketingowy mający pozyskać jak najwięcej odwiedzających, ale długoterminowa polityka tej witryny.

Idea wydaje się bardzo słuszna, rodzi się jedynie pytanie, w jaki sposób wychwytywane będą treści pornograficzne oraz ogłoszenia matrymonialne publikowane przez żartownisiów?

Atrakcją, która wkrótce ma zostać zaoferowana randkowiczom, będą darmowe konta służące do prowadzenia sieciowych pamiętników.

Info: ➜ www.love-office.com

Skaner linii papilarnych firmy APC ma być stróżem danych w naszym pececie

Spec od daktyloskopii

Skaner linii papilarnych

American Power Conversion (APC) to firma, która kojarzy się głównie z produkcją zasilaczy awaryjnych (zwanych UPS). Tym razem jednak ma nieco inną ofertę – urządzenie o nazwie Biometric Password Manager. Chodzi o niewielki skaner linii papilarnych. Według APC czytnik po przyłożeniu do niego palca bezbłędnie rozpoznaje, czy ma do czynienia z osobą upoważnioną do korzystania z komputera (przenośnego lub stacjonarnego). Biometric Password Manager ma zapamiętywać odciski palców 20 użytkowników. Speca od daktyloskopii podłącza się do komputera za pośrednictwem portu USB.

Info: APC Poland, tel. (022) 6660011, ➜ www.apc.pl cena: ok. 200 zł

Serwery mogą tworzyć zestawy obsługujące sieć w dużych korporacjach

Power znaczy moc

Wydajne serwery IBM do dużej firmy

Procesory Power5 (Power to po angielsku moc) wyposażone są nowe serwery oferowane przez firmę IBM. Urządzenia z serii eServer p5 mają obsługiwać duże sieci komputerowe. Do wyboru są różne konfiguracje serwerów: jedna to zestaw dwóch procesorów o prędkości 1,65 GHz i 32 GB pamięci RAM, druga – cztery jednostki 1,65 GHz i 64 GB RAM-u, a trzecia to już 16 procesorów 1,9 GHz i 256 GB pamięci. Serwery mogą pracować z różnymi systemami operacyjnymi: AIX5L, Linux lub IBM i5/05. Procesory Power5 mają wbudowaną funkcję wielowątkowości (Hyper-Treading), co podnosi ich wydajność.

Info: IBM Polska, tel. (022) 8786994, ➜ www.pl.ibm.com ceny: od ok. 62 000 zł

Kałamarz inaczej

Zestaw do drukarek Epsona

Możliwość napełniania kartridży z atramentem w drukarkach firmy Epson ma oferować komplet Calidad 988-SP. W zestawie jest urządzenie do tak zwanego zerowania chipów oraz napełniacze z tuszem czarnym i kolorowym.

Info: Agama Polska, tel. (022) 8251405, ➜ www.agama.pl cena: ok. 70 zł

Zestaw Calidad 988-SP ma być sposobem na używanie alternatywnych tuszy w drukarkach firmy Epson

Gromadzenie i przechowywanie istotnych danych – w tym ma być dobry nowy napęd taśmowy 440LTO

Rzuć to na taśmę...

Nowy napęd taśmowy

Gromadzenie ważnych danych na taśmach magnetycznych proponuje firma Tandberd Data. Napęd oznaczony symbolem 440LTO ma umożliwiać zapis 200 GB na jednej taśmie (400 GB z kompresją). Producent twierdzi, że wymiana informacji między napędem a komputerem odbywa się w tempie 35 MB/s za pośrednictwem złącza SCSI. Poniższa cena obejmuje komplet złożony z napędu, nośnika oraz kasety czyszczącej elementy urządzenia.

Info: Alstor, tel. (022) 6755515, ➜ www.alstor.com.pl cena: ok. 18 600 zł

Silniczek do kieszeni

Pentium do palmtopa

Niewiele energii mają zużywać nowe procesory oferowane przez koncern Intel. Mowa o trzech jednostkach: Pentium M Low Voltage 738 (1,4 GHz), Pentium M Ultra-Low Voltage 733 (1,1 GHz) oraz Celeron M Ultra-Low Voltage 353 (900 MHz). Układy mają, według Intela, znaleźć zastosowanie przede wszystkim w notebookach i innych urządzeniach przenośnych (na przykład komputerach kieszonkowych – palmtopach). Producent podaje jedynie hurtowe ceny swoich nowych jednostek.

Info: Intel Technology Poland, tel. (022) 5708100, ➜ www.intel.pl ceny: od ok. 640 do 1140 zł

Nowe jednostki firmy Intel mają mieć ograniczony apetyt na energię i sprawdzić się w urządzeniach przenośnych

Toshiba zaleca system Microsoft® Windows® XP Professional do pracy na urządzeniach przenośnych.

TOSHIBA

NOTEBOOK, KTÓRY DZIAŁA JAK KOMPUTER STACJONARNY.

Wyjątkowa kombinacja siły, możliwości multimedialnych i opłacalności.

Satellite M30-852/Satellite Pro M30

- Technologia przenośna Intel® Centrino™
  - Procesor Intel® Pentium® M 715 (1.50 GHz, magistrala systemowa FSB 400 MHz, 2 MB pamięci podręcznej drugiego poziomu)
  - Intel® PRO/Wireless 2200 BG
  - Intel® 855PM Chipset
- Microsoft® Windows® XP Home/ Microsoft® Windows® XP Professional
- Pamięć 512 MB DDR RAM rozszerzalna do 2048 MB
- 15" kolorowy wyświetlacz Wide View TFT
- Dysk twardy 40 GB
- Napęd DVD Super-Multi
- Karta graficzna NVIDIA® GeForce™ FX Go5200, 64 MB Video RAM
- 3 x USB 2.0, 1 x PC Card Slot, SD™ Card Slot, WLAN b/g, i.LINK®, FIR, TV-out, port równoległy

With DVD Super-Multi Drive

Satellite A50-543

- Technologia przenośna Intel® Centrino™
  - Procesor Intel® Pentium® M 715 (1.50 GHz, magistrala systemowa FSB 400 MHz, 2 MB pamięci podręcznej drugiego poziomu)
  - Intel® PRO/Wireless 2200 BG; Chipset Intel® 855PM
- Microsoft® Windows® XP Home
- Pamięć 512 MB DDR RAM rozszerzalna do 2048 MB
- 15" kolorowy wyświetlacz TFT
- Dysk twardy 60 GB
- Napęd DVD Super-Multi
- 3 x USB 2.0, 1 x PC Card Slot, WLAN b/g, i.LINK®, (IEEE 1394), TV-out

With DVD Super-Multi Drive

Satellite A60-302/Satellite A60-662

- Procesor Intel® Celeron® 2.80 MHz
- Microsoft® Windows® XP Home
- Pamięć 256 MB DDR RAM rozszerzalna do 1280 MB/ pamięć 512 MB rozszerzalna do 1536 MB
- 15" kolorowy wyświetlacz TFT
- Dysk twardy 40 GB
- Napęd CD-RW/DVD-ROM Drive/ napęd DVD-R/RW Drive
- 3 x USB 2.0, 1 x PC Card Slot, i.LINK®, TV-out, port równoległy

Dlaczego warto wybrać Notebooki Satellite/Satellite Pro?

- Najnowsze procesory Intel® pracują bez wysiłku zgodnie z najnowszymi wymaganiami technologicznymi
- Microsoft® Windows® XP Home/Microsoft® Windows® XP Professional
- Zaawansowane karty graficzne odtwarzają prezentacje, video i grafikę gier
- Błyskawiczne połączenie z bezprzewodową i tradycyjną kartą sieciową, modemem i portem USB
- Najlepsze parametry zapewniają maksymalną funkcjonalność
- Innowacyjny wzór i wszechstronne oprogramowanie gwarantują łatwość obsługi

Notebooki Toshiba posiadają 2 lata gwarancji i torbę w zestawie.

intel inside
centrino
MOBILE TECHNOLOGY

Choose freedom.
computers.toshiba-europe.com

Intel, Intel Inside, logo Intel Inside, Intel Centrino, logo Intel Centrino, Celeron i Pentium są zastrzeżonymi znakami towarowymi należącymi do Intel Corporation na terenie Stanów Zjednoczonych i w innych krajach.
Microsoft i Windows są również zastrzeżonymi znakami towarowymi należącymi do Microsoft Corporation na terenie Stanów Zjednoczonych i w innych krajach.

Autoryzowani dystrybutorzy:

ABC Data Sp. z o.o.
ul. Annopol 3
03-236 Warszawa
tel.: (022) 876-08-54

Techmex SA
ul. Partyzantów 71
43-316 Bielsko-Biała
tel.: (033) 813-01-00

Szybko i po mieście

Juiced

Zręcznościowe wyścigi samochodowe, w których nie tylko zasiadamy za kierownicą superszybkich aut, ale także poddajemy nasze pojazdy ciekawym modyfikacjom. Do dyspozycji graczy przygotowano ponad 50 różnego rodzaju samochodów – wśród nich są takie marki, jak Subaru, Honda, Fiat czy Mitsubishi. Dodatkowo każde auto możemy dowolnie zmodyfikować – obniżyć zawieszenie, zainstalować turbosprężarkę czy też pomalować na dowolny kolor. Dzięki temu nasz pojazd jest unikatowy! Premiera polskiej wersji językowej Juiced zapowiadana jest na koniec września tego roku.

Kolorowe światła to jeden z elementów tuningu wizualnego

Wymagania sprzętowe: Pentium III 1 GHz, 256 MB RAM, karta graficzna 32 MB z akceleratorem 3D
Info: CDProjekt, tel. (022) 5196919, ➜ www.cdprojekt.info cena: 100 zł

Miejskie dyskoteki

The Urbz: Sims In The City

Trwają prace nad nową grą z serii The Sims – The Urbz: Sims In The City. W grze mamy kierować młodymi Simami pragnącymi zdobyć jak najlepszą pozycję w miejskim życiu towarzyskim. Wraz z naszymi podopiecznymi odwiedzamy kluby, bary sushi oraz zwykłe dyskoteki. Aby awansować w towarzyskiej hierarchii, możemy nawet upiększyć naszego Sima efektownym tatuażem. Gra ma być wydana pod koniec roku jedynie w wersji na konsole – Sony PlayStation 2, Xbox, GameCube oraz GameBoy Advance.

Tańce, hulanki, swawola – to główne atrakcje w The Urbz

Info: EA Polska, tel. (022) 5757202, ➜ http://polska.ea.com cena: nieznana

Kody do gier

Castle Strike

W czasie zabawy wciskamy Enter. Na ekranie pojawia się pole, w które wpisujemy kolejne kody. Każdy akceptujemy, wciskając Enter.

Kody:

DUTYFREE – dostajemy 1000 jednostek złota
GABRIEL – dostajemy 1000 jednostek rudy żelaza
THEROCK – dostajemy 1000 jednostek kamieni
ENT – dostajemy 1000 jednostek drewna
ITSGOODTOBETHEKING – powiększenie wszystkich zasobów o 10 000 jednostek
ENLIGHTENME – widzimy całą mapę
KEEPEMCOMING – nieśmiertelność
IAMSOLAME – wygrywamy misję

Od sąsiadów z zachodu

Nowa cyfrówka Praktiki

Praktica luxmedia 4008 umożliwia robienie zdjęć seryjnych z szybkością trzech klatek na sekundę

Przypominająca tradycyjną lustrzankę Praktica luxmedia 4008 jest jednak cyfrówką. Aparat ma obiektyw o jasności f2,8–3,41, z zoomem optycznym 8x oraz matrycę CCD 4,2 megapiksela. Obraz może być cyfrowo interpolowany do 6,2 megapiksela, co jednak pogarsza jego jakość. Aparat ma wbudowaną pamięć o niewielkiej pojemności 16 MB, ale można ją rozszerzyć, dokupując karty pamięci SD lub MMC. Aparat wyposażono w kilka trybów automatycznych, można też ręcznie ustawiać najważniejsze parametry zdjęć.

Info: G&P Focus, tel. (033) 8125048,
➜ www.praktica.pl cena: 1649 zł

Na każdy format

Uniwersalny odtwarzacz DVD

Formaty, które odczytuje odtwarzacz DVD DV-575A Pioneera, to długa wyliczanka – DVD-Video, VCD/SuperVCD, CD, CD-R/RW, DVD-R/RW, MP3, WMA, JPEG, DVD-Audio, SACD oraz DivX. Odtwarzacz wyposażono w zaawansowane, cyfrowo-analogowe przetworniki dźwięku i obrazu oraz funkcję progresywnego skanowania (która będzie jednak użyteczna tylko po podłączeniu do przystosowanych do tej funkcji odbiorników wideo, na przykład projektorów). Szkoda tylko, że urządzenie nie odtwarza popularnych formatów nagrywania płyt DVD+R/RW.

Info: DSV Trading,
tel. (058) 6612800,
➜ www.dsv.com.pl cena: 1059 zł

Odtwarzacz Pioneera ma wbudowane dekodery dźwięku Dolby Digital, DTS, Super Audio CD (SACD) oraz MPEG

Drewniane brzmienia

System muzyczny JVC

W systemie muzycznym EX-A1 zastosowano, jak twierdzi producent, niespotykane wcześniej rozwiązanie – membrany głośników zostały wyprodukowane z naturalnego drewna brzozowego. I te drewniane membrany ponoć grają! Oprócz tej ciekawostki odtwarzacz ma większość cech uniwersalnego sprzętu grającego oraz wbudowany odtwarzacz DVD. System odczytuje płyty CD Audio, DVD - Audio i Video, nagrywalne płyty CD-R/RW, DVD-R/RW oraz nagrane na płytach pliki MP3 i JPEG. Urządzenie wyposażono w wyjścia kompozytowe, S-video i RGB.

Głośniki systemu muzycznego EX-A1 mają nie tylko drewniane membrany, ale i obudowy wykonane z drewna wiśniowego

Info: JVC, tel. (022) 6661111,
➜ www.jvc.pl cena: 2999 zł

CREATIVE® WEBCAM™
DO ZOBACZENIA W SIECI !

299,00 zł*
CREATIVE® WEBCAM™ NX ULTRA
Idealna kamera dla wymagających użytkowników Internetu.
rozdzielczość zdjęć do 1,2 megapiksel (interpolowana) i filmów do 640 x 480, przetwornik CCD, pole widzenia o około 90% większe niż w standardowej kamerze internetowej, cyfrowy zoom, słuchawka nausznа z mikrofonem

219,00 zł*
CREATIVE® WEBCAM™ NX PRO
Rozszerz swoje kontakty w sieci o zdjęcia, wideo i dźwięk.
rozdzielczość zdjęć do1024x768 (interpolowana) i filmów do 640x480, przetwornik CMOS, mikrofon w zestawie

129,00 zł*
CREATIVE® WEBCAM™ NX
Łatwa droga do komunikacji wideo w sieci.
zdjęcia i sekwencje wideo o rozdzielczości do 640x480 (interpolowanej), przetwornik CMOS

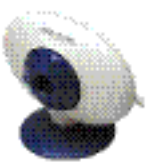

Super Cena 69,00 zł*
CREATIVE® WEBCAM™ VISTA
Wejście w świat komunikacji Internetowej za niezwykle przystępną cenę.
szczegółowe zdjęcia i filmy w rozdzielczości do 352 x 288 i w 16,7 milionach kolorów, przetwornik CMOS

199,00 zł*
CREATIVE® WEBCAM™ NOTEBOOK
Małe wymiary i doskonały obraz dla użytkowników notebooków.
pełna rozdzielczość VGA (640x480), waga zaledwie 40 g, małe wymiary, uniwersalny zaczep do mocowania na ekranie notebooka, etui i pętla przytrzymująca kabel w zestawie

© Copyright 2004. Creative Technology Ltd. Creative jest zastrzeżonym znakiem. Wszystkie inne wymienione nazwy i nazwy produktów są znakami lub zastrzeżonymi znakami poszczególnych właścicieli.

CREATIVE LABS Sp. z o.o.
tel: (22) 853 02 66
www.europe.creative.com

Produkty dostępne w sieciach:
Media Markt, Vobis Digital, SFERIS, Komputronik, Atom-PC, Exodium, Rainbow PC oraz wszystkich dobrych sklepach komputerowych

* Cena z VAT sugerowana dla końcowego klienta.

Get CREATIVE

Co to właściwie jest...

01 punkt dostępowy
Urządzenie radiowe w sieci bezprzewodowej, z którym łączą się komputery wyposażone w karty bezprzewodowe i które zwykle pośredniczy w połączeniach z siecią przewodową.

02 802.11 a/b/g
Standardy sieci bezprzewodowych oferujące różne maksymalne szybkości przesyłania danych. Urządzenia 802.11a działają w paśmie 5 GHz oraz oferują szybkość do 54 Mbit/s, 802.11b – 2,4 GHz i 11 Mbit/s, a 802.11g – 2,4 GHz i 54 Mbit/s.

03 Bluetooth
Standard bezprzewodowego łączenia na niewielkie odległości urządzeń przenośnych i akcesoriów (na przykład telefonów komórkowych z komputerem). Zasięg Bluetooth ograniczony jest do 10 lub 100 metrów.

04 ADSL
Technologia dostępu do internetu za pośrednictwem linii telefonicznej, której cechą charakterystyczną jest wyższa maksymalna szybkość przesyłania danych w kierunku do użytkownika niż od użytkownika (na przykład 640 kbit/s do użytkownika i 160 kbit/s od użytkownika). Tę technologię wykorzystują usługi takie jak Neostrada (TP), Net24 (Netia) i Dialnet DSL (Dialog).

05 adres IP
Komputer podłączony do internetu ma adres IP. W przeglądarce stron WWW nie wpisuje się adresu IP serwera internetowego (na przykład 195.177.211.34 – liczby trudno zapamiętać), lecz adres składający się z liter (na przykład www.komputerswiat.pl), który jest automatycznie tłumaczony na adres IP.

3Com przyspiesza

Szybsze sieci bezprzewodowe

Nowe urządzenia firmy 3Com, należące do linii OfficeConnect, a przeznaczone do budowy lokalnych sieci bezprzewodowych, pracują z dwukrotnie większą szybkością niż dotychczas. Funkcja Turbo Mode, w którą są wyposażone, umożliwia zwiększenie maksymalnej prędkości przesyłania danych z 54 Mbit/s do 108 Mbit/s. Z Turbo Mode mogą już korzystać między innymi **01 punkty dostępowe** Wireless LAN 8750, 8250, 7250 oraz bezprzewodowe adaptery PC 11a/b/g 3Com.

Składniki sieci bezprzewodowej w standardach 02 802.11a/b/g: karta sieciowa przeznaczona do komputerów przenośnych (wyżej) oraz punkt dostępowy (niżej)

Urządzenia OfficeConnect wyposażono również w funkcję, dzięki której możliwe jest tworzenie całkowicie bezprzewodowej sieci składającej się z wielu punktów dostępowych bez konieczności podłączania ich do lokalnej sieci kablowej. Takie rozwiązanie jest użyteczne w otwartych przestrzeniach (na przykład sieciach osiedlowych), gdzie kładzenie kabli okazuje się kosztowne i niewygodne.

Info: 3Com, tel. (022) 3360600, ➜ www.3com.pl

Będzie drożej?

Grozi VAT na internet

Od 1 maja 2004 roku indywidualni użytkownicy cieszą się niższymi cenami związanymi ze zwolnieniem usług dostępu do internetu z VAT-u. Zwolnienie może przestać obowiązywać – jest niezgodne z unijnym prawem. Jeśli w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości zostanie złożony pozew, a werdykt będzie niekorzystny, ceny mogą pójść w górę (teraz w Polsce podstawowa stawka podatku VAT to 22 procent).

Na kartę taniej

Ostra konkurecja w pre-paid

W nowych ofertach pre-paid ceny spadają, a rozmowy naliczane są z sekundową dokładnością. W taryfie Tak Tak Happy minuta rozmowy kosztuje 77 groszy, a SMS – 22 grosze. W sieci Heyah za minutę płacimy 60 groszy lub 80 groszy poza Heyah – (SMS-y kosztują 15 i 20 groszy), natomiast w telefonii Sami Swoi (nowa oferta Polkomtela, operatora Plus GSM) minuta rozmowy w sieci kosztuje 60 groszy oraz 90 groszy poza sieć (za SMS płacimy 30 groszy). Do końca października 2004 roku Sami Swoi nie pobiera opłat za rozmowy wewnątrz sieci!

Info:
Tak Tak ➜ www.era.pl
Heyah ➜ www.heyah.pl
Sami Swoi ➜ www.samiswoi.pl

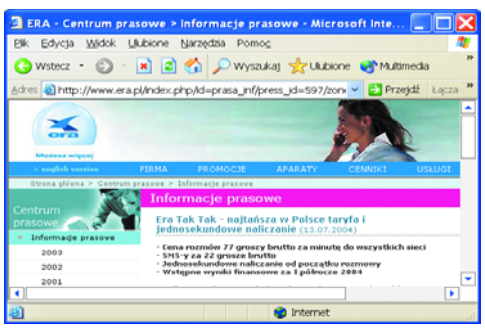

Informacja o tańszej taryfie, która pojawiła się na internetowej stronie Ery, ucieszy użytkowników Tak Taka

Zestaw dołączany jest do gniazda zapalniczki samochodowej

Rączki na kierownicę!

Bezprzewodowy zestaw głośno mówiący

Bezprzewodowy zestaw do samochodu Anycom Blue HCC-110 to połączenie bezprzewodowej słuchawki **03 Bluetooth** z samochodowym zestawem głośno mówiącym. Dzięki temu rozmówcę możemy słyszeć przez głośnik lub, gdy wymagana jest dyskrecja, przez słuchawkę. Bazę dołącza się do złącza zapalniczki samochodowej (baza pełni również funkcję ładowarki akumulatorów słuchawki). Trzecią część urządzenia stanowi mikrofon, który łączy się z bazą drogą radiową. Zestaw współpracuje z telefonami wyposażonymi w Bluetooth.

Info: PASSUS, tel. (022) 5401800, ➜ www.passus.pl, cena 915 zł

Nowości Dialogu

Filmy przez tańszy internet

Użytkownicy usługi dostępu do internetu Dialnet DSL 1 (jest ona dostępna dla abonentów Telefonii Dialog) zapłacą 99 złotych miesięcznie zamiast 149 złotych, jeśli zdecydują się podpisać umowę na rok. Dialnet DSL 1 wykorzystuje technologię **04 ADSL**, oferuje stały **05 adres IP** i pozwala pobierać dane z szybkością do 1 Mbit/s. Być może wkrótce przez łącza Dialnet DSL będzie można korzystać z nowych usług – jeszcze w 2004 roku Dialog i ATM Grupa przeprowadzą testy telewizji interaktywnej, wideo na żądanie (wypożyczalnia filmów w sieci) i internetowej telefonii.

Pełna informacja o usłudze Dialnet DSL dostępna jest na stronie internetowej www.dialog.pl

Info: Dialog, tel. 0801 700700, ➜ www.dialog.pl

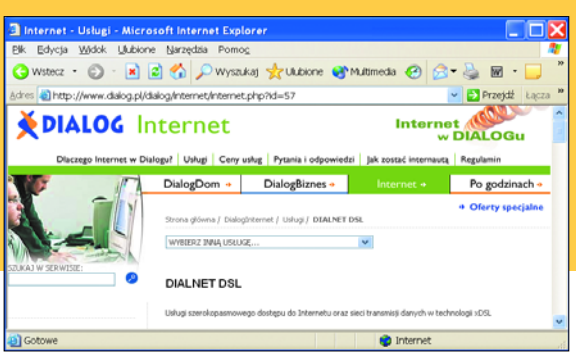

Niezrażony kiepskimi wynikami AMD promuje swoje nowe rozwiązania technologiczne. Czyżby problemy były tylko chwilowe?

AMD? Raczej nie

Notebooki z procesorami AMD coraz mniej popularne

Sprzedaż notebooków z procesorami AMD na rynku europejskim systematycznie się zmniejsza. W pierwszym półroczu tego roku udział tego producenta w rynku przenośnych komputerów spadł do zaledwie 10 procent. Przypomnijmy, że poprzedni rok AMD zamknęło blisko 17–procentowym udziałem. Ratunkiem dla firmy mają być nowe procesory Athlon 64, które weszły do sprzedaży w maju tego roku.

Info: ➜ www.amd.pl

na plusie

Muzyka w sieci

W USA nastąpił prawdziwy boom na ściąganie legalnej muzyki z sieci. Sklepy internetowe oferujące odpłatne pliki dźwiękowe zanotowały w tym roku dwukrotnie większe zyski niż w poprzednim. Analitycy prognozują, że do 2009 roku ta forma dystrybucji sięgnie 12 procent obrotów całego rynku muzycznego i wyniesie blisko 2 miliardy dolarów rocznie. Warto dodać, że w tym samym czasie zanotowano mniejsze zainteresowanie internautów piracki mi plikami MP3.

na minusie

Mikro wirusy

Drżyjcie właściciele przenośnych komputerów typu palmtop pracujących pod systemem Windows CE. Nie dalej jak kilka tygodni temu wykryto pierwszego wirusa działającego na tej platformie. Co prawda jest to na razie jedynie niegroźny robak, będący raczej akademicką próbą zainfekowania palmów, ale oczywiste jest, że na próbach się nie skończy. Nie ma się czemu dziwić, po tym, jak powstały pierwsze wirusy atakujące telefony komórkowe, przyszedł czas na palmtopy.

Bez litości

Walka po omacku

Piraci w USA nie mają łatwego życia. Nowy szef tamtejszego urzędu odpowiedzialnego za szanowanie praw autorskich zapowiedział twardą postawę wobec osób umieszczających w sieci nielegalne kopie filmów. Pierwszym efektem jego działań jest nastolatek zatrzymany z kamerą podczas seansu Spidermana 2. Łobuza wypatrzył pracownik kina zaopatrzony w noktowizor.

Jakie samochody, takie łącza

Szybko i tanio w Japonii

Niskie ceny łącz szerokopasmowych to główny powód, dla którego korzysta z nich piętnaście milionów Japończyków. Jeśli dodać do tego transfery rzędu od 10 do 100 Mbps, nie pozostaje nic innego, jak pozazdrościć mieszkańcom Kraju Kwitnącej Wiśni. My możemy jedynie czekać. Może kiedyś staniemy się drugą Japonią.

Nasz rodzimy monopolista bardziej interesuje się wynikami olimpiady w Atenach niż obniżką cen za internet

CREATIVE® DESKTOP® & MOUSE®
KLIKAJ Z CREATIVE !

219,90 zł*

CREATIVE® DESKTOP WIRELESS 8000
klawiatura: 20 przycisków multimedialnych i internetowych;
mysz optyczna o rozdzielczości 800 dpi

Super Cena 169,90 zł

CREATIVE® DESKTOP WIRELESS 6000
klawiatura: 19 przycisków multimedialnych i internetowych -
w tym 10 programowalnych; mysz optyczna o rozdzielczości 800 dpi

159,90 zł

99,90 zł*

CREATIVE® MOUSE WIRELESS OPTICAL 5000

CREATIVE® MOUSE OPTICAL 5000

rozdzielczość 800 dpi, pięć definiowalnych przycisków, pokrętło przewijania, którym można również regulować głośność, złącze USB i PS/2

109,90 *

59,90 zł*

CREATIVE® MOUSE WIRELESS OPTICAL 3000

CREATIVE® MOUSE OPTICAL 3000

rozdzielczość 800 dpi, trzy definiowalne przyciski, pokrętło przewijania, którym można również regulować głośność, złącze USB i PS/2

79,90 zł*

44,90 zł*

CREATIVE® MOUSE NOTEBOOK OPTICAL
rozdzielczość 800 dpi, pokrętło przewijania, inteligentny mechanizm blokowy, niewielkie rozmiary, złącze USB i PS/2

CREATIVE® MOUSE LITE
atrakcyjna niebiesko-srebrna obudowa z wewnętrznym podświetleniem, rolka szybkiego przewijania

© Copyright 2004. Creative Technology Ltd. Creative jest zastrzeżonym znakiem. Wszystkie inne wymienione marki i nazwy produktów są znakami lub zastrzeżonymi znakami towarowymi właścicieli.

CREATIVE LABS Sp. z o.o.
tel: (22) 863 02 66
www.europe.creative.com

Produkty dostępne w sieciach:
Media Markt, Vobis Digital, SFERIS, Komputronik, Atom-PC, Exodium, Rainbow PC oraz wszystkich dobrych sklepach komputerowych

* Cena z VAT sugerowana dla końcowego klienta.

Get CREATIVE

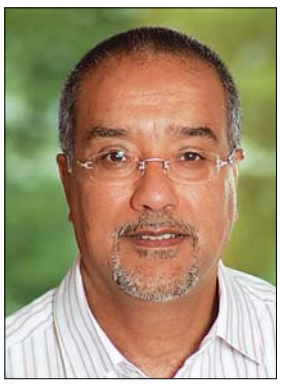

FOT.: M. Nelken

Pożyczka zamiast sprzedaży

Rozmowa z Nejeebem Khanem, menedżerem do spraw walki z piractwem w Adobe Systems Europe Limited

Komputer ŚWIAT: Odwiedza Pan od czasu do czasu Polskę. Był Pan już na Stadionie X-lecia w Warszawie – jednym z największych gniazd piractwa w Europie?

Najeeb Khan: Nie trafiłem nigdy do tego miejsca. Ale byłem na kilku innych, podobnych bazarach.

Było Panu wtedy przykro?

Tak, ale z powodu ludzi, którzy sprzedają tam pirackie płyty, spędzających nieraz w skwarze albo trzaskającym mrozie długie godziny. Piractwo to niestety stały element rynku.

Czy nielegalne kopie programów – także tych firmy Adobe – znikną kiedyś z rynku?

Jestem realistą. Producenci muszą zrozumieć, że piractwo nie zniknie. Możemy co najwyżej próbować zredukować to zjawisko.

Jak?

Na przykład przez ostrzeganie użytkowników przed korzystaniem z nielegalnych kopii programów. Naszym zdaniem edukacja jest znacznie skuteczniejsza niż karanie – słowo ma często większą siłę niż miecz. Trzeba też uświadamiać władzom, jak wielkie straty piractwo przynosi polskiej gospodarce – rząd traci przecież znaczne sumy z powodu niepłacenia podatków przez użytkowników i producentów nielegalnych programów. To nie wszystko. Rozwinięty rynek piractwa hamuje rozwój narodowych branż IT. Najlepszym przykładem jest Rosja, gdzie spotkamy więcej zdolnych programistów niż choćby w Stanach Zjednoczonych, ale nie ma tam lokalnego przemysłu software'owego. Podobnie z Polską: nad Wisłą nie brak ludzi, którzy mają ciekawe wizje nowych narzędzi graficznych, ale piractwo sprawia, że nie widzą oni przed sobą perspektyw. Przecież nikt takiemu młodemu programiście nie zaręczy, że jego aplikacja nie zostanie po prostu ukradziona.

> **Jeden ze sposobów na walkę z piractwem to sprzedaż programów na określony czas za atrakcyjną cenę**

Wspomnianych przez Pana metod edukowania zarówno prywatnych użytkowników, jak i firm próbowali już w Polsce producenci programów. Próbuje tego również organizacja antypiracka Business Software Alliance. Wydaje się jednak, że na wyraźne skutki takich działań trzeba będzie jeszcze długo czekać...

Wcale nie. Już teraz obserwujemy, że polskie firmy coraz częściej zwracają uwagę na to, czy używają legalnych kopii aplikacji.

Wspomniał Pan o filozofii słowa i miecza. W Polsce jednak skuteczniejsza może być przysłowiowa marchewka. Dzisiaj niektóre programy Adobe (na przykład bardzo popularny Photoshop – narzędzie do obróbki zdjęć i grafiki) kosztują sporo – kilka tysięcy złotych. Może sposobem na redukcję piractwa byłoby więc obniżenie cen programów? Komputer ŚWIAT kilkakrotnie już zwracał uwagę na możliwość zmiany polityki producentów software'u właśnie w tym kierunku...

To może być pewna metoda. Jeden ze sposobów to sprzedawanie oprogramowania, którego można używać przez określony czas. Użytkownik, zamiast wydać kilka tysięcy złotych na zakup bezterminowej wersji, może zapłacić kilkaset złotych rocznie za możliwość korzystania z konkretnego programu przez okres – powiedzmy – 12 miesięcy.

Kiedy taką koncepcję sprzedaży swoich produktów Adobe byłby gotów wprowadzić na rynek?

Trudno mi mówić o konkretnych terminach. Z pewnością jednak nie od zaraz...

Ostatnio firma analityczna IDC opublikowała raport na temat rynku nielegalnych programów (Komputer ŚWIAT pisze o niej w Nowościach w numerze 17/2004). Polska wypada w nim blado – należymy do krajów o największym stopniu piractwa w regionie. Ile traci Adobe nad Wisłą?

Myślę, że między 15 a 20 milionów dolarów rocznie.

To dużo w porównaniu z innymi krajami regionu?

Staramy się tego nie porównywać. Każdy kraj jest inny. Wielu specjalistów popełnia błąd, wrzucając kraje środkowo- i wschodnioeuropejskie do tego samego worka. W jednej kategorii umieściłbym razem z Polską Czechy, Słowację i Węgry – w tych krajach piractwo jest na dosyć niskim poziomie w porównaniu z Rosją czy Białorusią.

Adobe przyznaje, że polski rynek jest dla firmy ważny. Jednak nie na tyle ważny, by stworzyć polską edycję strony WWW Adobe...

Adobe nie prowadzi narodowych witryn. Spotykamy się z odbiorcami przez dystrybutorów. Ale myślimy o polskim biurze Adobe...

Kiedy nowej odsłony doczeka się Wasz sztandarowy produkt – Photoshop?

Myślę, że możemy mówić o perspektywie przyszłego roku... Więcej szczegółów nie mogę zdradzić. Ale jeżeli chodzi o nowości, to niespodzianki ze strony Adobe czekają użytkowników jeszcze jesienią 2004 roku.

Dziękujemy Panu za rozmowę.

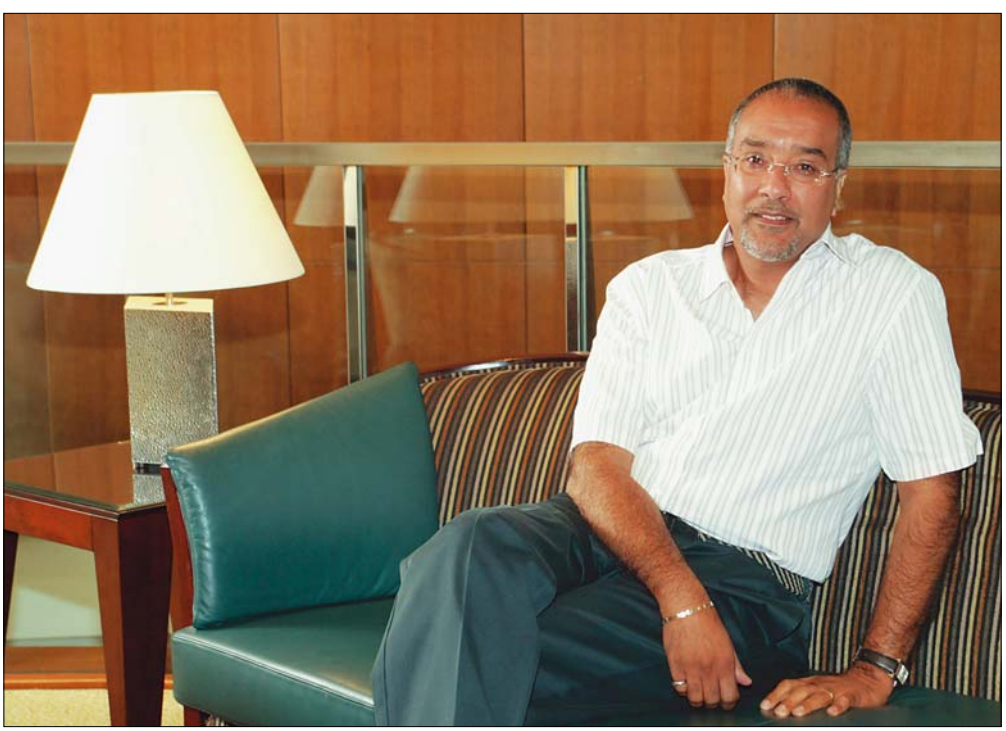

Najeeb Khan w pracy najbardziej ceni program Acrobat firmy Adobe, który umożliwia tworzenie profesjonalnych dokumentów wzbogaconych grafiką. W wolnych chwilach, kiedy zajmuje się fotografią, używa okrojonej wersji profesjonalnego narzędzia graficznego – Photoshopa

CZY WIESZ, CO TWÓJ TELEFON JESZCZE POTRAFI?

GOOGLE
PLOTKI
RANDKI
SPORT
BANKOMATY
KAWAŁY
POMOC DROGOWA
POGODA
INFORMACJE
GADU-GADU
BIORYTM
NAGRODY

PUBY
MAPY
KURSY WALUT
KONKURSY
GRY
ROZKŁAD JAZDY
EROTYKA
FILMY
CZAT
ZAKUPY
GIEŁDA
LISTA PRZEBOJÓW
HOROSKOP

PRZEKONAJ SIĘ SAM. WYSTARCZY 6 ZŁ*.

TWÓJ TELEFON POTRAFI ZNACZNIE WIĘCEJ DZIĘKI TEMU, ŻE MA **ERA OMNIX** – CENTRUM INFORMACJI, ROZRYWKI I KONTAKTU. TERAZ MOŻESZ CODZIENNIE, PRZEZ CAŁY MIESIĄC KORZYSTAĆ Z MNÓSTWA SERWISÓW ERA OMNIX I ZAPŁACISZ ZA TO TYLKO **6 ZŁOTYCH***).

ERA OMNIX DOSTĘPNE JEST W TWOIM TELEFONIE, POD ADRESEM WAP.ERAOMNIX.PL – TAKŻE WTEDY, GDY JESTEŚ UŻYTKOWNIKIEM SYSTEMU [illegible]. INFORMACJE, JAK URUCHOMIĆ ERA OMNIX, UZYSKASZ W BIURZE OBSŁUGI ABONENTA POD NUMEREM TELEFONU 602 900 LUB W BIURZE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKA SYSTEMU ERA TAK TAK POD NUMEREM TELEFONU 9602.

era
Omnix
MOŻESZ WIĘCEJ

WWW.ERA.PL
INFORMACJA HANDLOWA: 0 801 302 602

[illegible]

Co to właściwie jest...

01 peer-to-peer
Ang. równy z równym. Typ małej sieci komputerowej bez wydzielonego serwera. Każdy z komputerów w sieci peer-to-peer pełni funkcję zarówno serwera (może udostępniać pliki czy drukarki), jak i klienta.

02 czat
Forma wirtualnej internetowej pogawędki na żywo. Czat zazwyczaj przeprowadzany jest w oknie, w którym dwóch lub więcej użytkowników wpisuje tekst widoczny dla wszystkich.

03 klient
Program, który przeznaczony jest do korzystania z usług dostarczanych przez inne programy, tak zwane serwery. Na przykład klient sieci p2p umożliwia korzystanie z serwerów danej sieci.

04 hub
Ang. hub – piasta. W sieci Direct Connect mianem huba określa się serwer pośredniczący w nawiązywaniu połączeń między użytkownikami.

05 bot
Skrót od słowa robot. W sieciach IRC i Direct Connect oznacza automat, który udaje zwykłego użytkownika. Bot tworzony jest, by ułatwić zarządzanie kanałem IRC (lub serwerem DC).

Drogowskaz

Wycisnąć więcej	18
Direct Connect	19
BitTorrent	20
SoulSeek	21
Kazaa	22
eMule	22

Programy do wymiany plików to bardzo popularne aplikacje pozwalające szybko i łatwo pobierać pliki. Zawsze można jednak usprawnić ich działanie. Komputer ŚWIAT pokaże, jak zmusić aplikacje p2p do wydajniejszej pracy. Wyciśniemy z nich wszystko!

FOT.: THE IMAGE BANK/FLASH PRESS MEDIA/montaż Komputer Świat

Wycisnąć więcej

Z internetu możemy pobrać bardzo wiele różnego rodzaju danych. Jednak znalezienie potrzebnych nam plików na stronach WWW to nie lada wyzwanie. Znacznie łatwiej jest skorzystać z programów typu **01 peer-2-peer** (p2p). Działanie tych aplikacji opiera się na przesyłaniu danych między użytkownikami. Możemy w ten sposób ściągać pliki od internautów z całego świata.

Za pomocą aplikacji p2p użytkownicy pobierają gry, muzykę czy sterowniki. Niektóre aplikacje umożliwiają nie tylko ściąganie plików, ale także poznawanie ludzi na wbudowanych w programy **02 czatach**. W ten sposób rozwija się społeczność sieci p2p.

Uwaga!

Wiele danych udostępnianych przez użytkowników sieci p2p to nielegalne kopie. Pobierając je, możemy złamać prawo. W Stanach Zjednoczonych prowadzone są akcje policji i organizacji antypirackich. Na osoby, które za pomocą programów p2p ściągają pirackie kopie oprogramowania i pliki chronione prawami autorskimi nakładane są wysokie kary pieniężne.

p2p – skarbnica plików

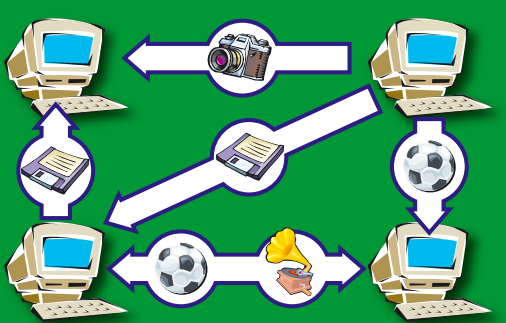

W sieciach p2p użytkownicy wymieniają się plikami z muzyką, zdjęciami, darmowymi grami czy sterownikami

Aby sprawnie pobierać pliki, należy odpowiednio skonfigurować programy. Komputer ŚWIAT przedstawia sposoby, które pomogą nam usprawnić działanie **03 klientów** popularnych sieci p2p.

Direct Connect

Direct Connect (DC) to sieć oparta na wielu niepowiązanych ze sobą serwerach, tak zwanych 04 **hubach**. Tym, co odróżnia sieć DC od innych, są liczne polskie serwery, na których znajdziemy nie tylko interesujące dane, ale także ludzi, z którymi możemy porozmawiać po polsku na czacie.

Najpopularniejszym klientem Direct Connect jest DC++, który możemy pobrać z serwisu http://dcplusplus.sourceforge.net

Spolszczenie

Polska wersja językowa ułatwia wielu użytkownikom poruszanie się po opcjach programu. Zobaczmy, jak zainstalować spolszczenie do DC++.

1 Na stronie ● klikamy na Language files. Następnie na ●, a potem na Download.

2 W oknie zapisu pliku klikamy na Zapisz, i ponownie na Zapisz.

3 Do rozpakowania pobranego pliku potrzebny jest program WinZip, który możemy ściągnąć ze strony www.winzip.com Na pulpicie klikamy prawym przyciskiem myszy na ●.

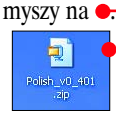

4 Z menu wybieramy WinZip i Extract to here. Klikamy prawym przyciskiem myszy na plik ● i wybieramy Kopiuj.

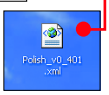

5 Za pomocą Eksploratora Windows otwieramy folder ●. Jest to domyślny katalog instalacyjny DC++. Klikamy prawym przyciskiem myszy w jego obszarze i wybieramy Wklej.

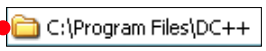

6 Uruchamiamy DC++. W oknie aplikacji klikamy na ikonę ●. Otwiera się okno konfiguracji programu.

7 W lewej części okna ustawień programu klikamy na ●, a potem na przycisk ●. Następnie, korzystając z okna Eksploratora Windows, wskazujemy plik, który w punktach niniejszej porady 4 i 5 skopiowaliśmy do folderu instalacyjnego programu DC++. Klikamy na przycisk OK. Wyłączamy klienta sieci DC. Po ponownym uruchomieniu aplikacja będzie się z nami komunikować w języku polskim.

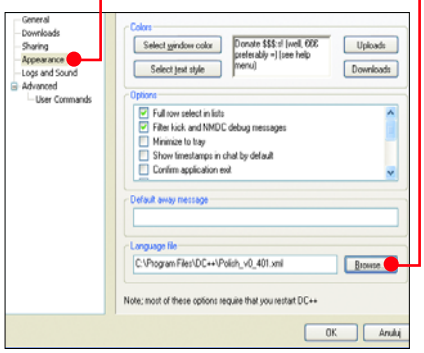

Uszkodzone pliki

Problemem, który dotyka użytkowników DC, są pliki uszkodzone podczas transferu. DC nie potrafi dokończyć pobierania takiego pliku. Możemy to jednak naprawić. Służy do tego Obcinacz 1.3. Program ma wielkość 425 kilobajtów, jego pobieranie przy połączeniu modemowym trwa około jednej minuty. Program możemy ściągnąć ze strony ●. Klikamy na ●, potem na Zapisz, i na Zapisz.

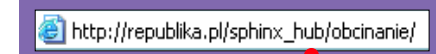

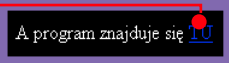

Obsługa

Komputer ŚWIAT pokaże, jak za pomocą programu Obcinacz naprawić plik uszkodzony podczas transferu przez DC.

1 Na pulpicie klikamy dwa razy lewym przyciskiem myszy na ikonę ●.

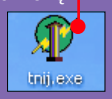

2 Klikamy na przycisk Wskaż plik i wybieramy plik, który chcemy naprawić.

3 Klikamy na Tnij. Dzięki temu program usuwa ostatnie kilkadziesiąt kilobajtów pliku. Wybranie Agresywne obcinanie powoduje usunięcie prawie megabajta danych. Jest to przydatne, gdy mimo kilku prób obcinania DC++ nadal uznaje plik za uszkodzony i nie chce kontynuować ściągania.

Rada Komputer ŚWIATA

Skrót DC oznacza nazwę sieci p2p, natomiast DC++ to nazwa programu. Często jednak stosuje się je zamiennie.

Jakie opcje konfiguracyjne usprawnią działanie DC++

W DC++ możemy zastosować kilka sztuczek, które znacznie zwiększają komfort pobierania plików. W oknie programu klikamy na ●, a potem na Zaawansowane. Komputer ŚWIAT pokaże, które opcje usprawnią działanie programu DC++.

1 Dodajemy zaznaczenie do ●. Program będzie automatycznie wyszukiwać innych użytkowników, którzy udostępniają pobierany przez nas plik, i przełączać się między nimi.

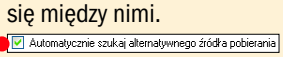

2 Na serwerach DC niektóre wiadomości wysyłane są przez tak zwane 05 **boty**. Są to często ważne informacje o serwerze oraz komunikaty o przyczynach 06 **kicków** i 07 **banów**. Aby komunikaty tego typu docierały na nasz ekran, dodajemy zaznaczenie przy ●.

3 Możemy włączyć funkcję przechwytywania na stronach internetowych specjalnych linków, które automatycznie łączą z serwerami DC. Dodajemy zaznaczenie do ●.

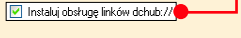

4 Gdy prędkość wysyłania danych jest na tyle duża, że blokuje możliwość pobierania plików, dodajemy zaznaczenie do opcji ●. Dzięki temu dane będą wysyłane w mniejszych ilościach, a my tym samym odzyskamy część przepustowości łącza, abyśmy mogli korzystać z innych usług internetowych.

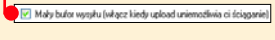

Co to właściwie jest...

06 kick
Ang. kopnięcie. Czasowe odłączenie użytkownika od serwera (na przykład Direct Connect). Kick usuwany jest automatycznie po upływie określonego czasu, najczęściej kilkunastu minut.

07 ban
Ang. banicja. Usunięcie użytkownika z serwera. W odróżnieniu od kicka, ban trwa dłużej. Można zostać zbanowanym na stałe, tracąc na zawsze możliwość korzystania z danego serwera.

08 tracker
Specjalny serwer w sieci BitTorrent, który przesyła informacje o użytkownikach udostępniających dany plik. Koordynuje także nawiązywanie połączeń między użytkownikami BitTorrenta.

09 torrent
Ang. rwący potok.
W sieci BitTorrent jest to specjalny plik, zawierający informacje o adresach serwerów udostępniających określony plik.

10 upload
Określenie oznaczające wysyłanie danych z naszego komputera do innego peceta w sieci lokalnej lub w internecie. Prędkość uploadu uzależniona jest między innymi od parametrów łącza internetowego.

11 sieć lokalna, LAN
Ang. Local Area Network – lokalna sieć komputerowa. Rodzaj sieci komputerowej, która jest zlokalizowana na małym obszarze na przykład jednego lub kilku budynków. LAN pozwala użytkownikom korzystać z tych samych zasobów – współdzielone są najczęściej drukarki, pliki oraz programy znajdujące się na serwerze.

BT BitTorrent

BitTorrent (BT) to stosunkowo nowa sieć typu peer-2-peer. Każdy użytkownik BitTorrenta staje się serwerem pobieranego aktualnie pliku, czyli inni użytkownicy mogą pobierać od nas te fragmenty pliku, które już mamy na dysku. Dzięki temu możliwe jest osiągnięcie dobrych transferów (oczywiście zależnych od parametrów łącza internetowego).

Wszystkie transfery między użytkownikami sieci BitTorrent koordynują specjalne serwery, tak zwane 08 (s. 19) **trackery**.

Do korzystania z sieci BitTorrent Komputer ŚWIAT poleca program BitTornado. Aplikację tę możemy pobrać z oficjalnej strony twórców programy, dostępnej pod adresem http://bittornado.com

Uwaga! Prędkość ściągania danych przez BitTorrent jest uzależniona od prędkości, z jaką inni użytkownicy sieci BT pobierają od nas pliki. Zazwyczaj pobieramy dane dwa razy szybciej, niż wysyłamy.

Rada Komputer ŚWIATA

W numerze 3/2004 Eksperta znajduje się artykuł, z którego możemy dowiedzieć się więcej na temat sieci BitTorrent.

Wybór pliku

W BitTorrencie korzystamy ze specjalnych plików, tak zwanych 09 (s. 19) **torrentów**, które umieszczone są na stronach internetowych. Po kliknięciu na odnośnik do takiego pliku automatycznie otwiera się klient BT i możemy rozpocząć pobieranie. Komputer ŚWIAT podpowie, czym kierować się przy wyborze pliku do ściągnięcia.

1 Łączymy się z internetem i uruchamiamy przeglądarkę stron internetowych. Wpisujemy w niej adres www.suprnova.org

2 Na stronie znajdują się odnośniki do torrentów. Szczególnie powinniśmy zwrócić uwagę na pozycję ●. Im większa liczba umieszczona jest w tej kolumnie, tym więcej osób udostępnia dany plik w całości, więc łatwiej i szybciej uda się nam go pobrać.

Added	Name	Filesize	Seeds	DLs
10-03	Mandrake 10 Community	2085 Mb	9	43
16-05	Mandrake 10.0 Official	2775 Mb	14	103
16-02	Mandrake Linux 10.0 RC1 (3 CDs)	1946 Mb	0	6
06-06	Mandrake Linux Community CD 1 z 5	694 Mb	1	14
06-06	Mandrake Linux Community CD 1 z 5	694 Mb	1	14
06-06	Mandrake Linux Community CD 1 z 5	694 Mb	1	14
06-06	Mandrake Linux Community CD 2 z 5	695 Mb	0	13
06-06	Mandrake Linux Community CD 3 z 5	695 Mb	1	14
06-06	Mandrake Linux Community CD 4 z 5	693 Mb	2	13
06-06	Mandrake Linux Community CD 5 z 5	692 Mb	1	14
10-06	Mandrake.10.FullDVD.Powerpack.MultiL...	2048 Mb	39	182
30-04	MANDRAKE.LINUX.V10.0.POWERPACK-RORiSO	3844 Mb	10	36
18-06	Mandrake.Linux.v10.0.Powerpack-RORiS...	1595 Mb	1	1

3 Klikamy na wybrany przez nas link, na przykład na ●. Kilka sekund trwa pobieranie pliku, do którego prowadzi link, a następnie automatycznie uruchamia się program BitTornado.

Wznawianie transferu

Gdy na stronie internetowej, zawierającej torrenty, znajdziemy interesujący nas plik, możemy od razu uruchomić ściąganie. Jest to najłatwiejsza droga, ale gdy przerwiemy transfer lub zrestartujemy komputer, wówczas będziemy musieli od nowa szukać pliku. Zobaczmy, jak się przed tym ustrzec.

1 Gdy znajdziemy interesujący nas torrent, klikamy prawym przyciskiem myszy w oknie przeglądarki na prowadzący do niego link i wybieramy Zapisz element docelowy jako...

2 W oknie dialogowym zapisu pliku klikamy na Zapisz, następnie na przykład na i ponownie na Zapisz. W ten sposób na pulpicie Windows zapiszemy plik torrent. Pliki tego typu mają zazwyczaj od 30 do 100 kilobajtów.

3 Aby teraz uruchomić pobieranie właściwego pliku, dwa razy klikamy na ikonę pliku torrent ●, która znajduje się na pulpicie (lub w folderze, do którego zapisaliśmy plik w poprzednim punkcie).

4 Tak samo jak w poprzednim punkcie wznawiamy transfer pliku na przykład po restarcie komputera. Musimy tylko pamiętać, aby w oknie ● wskazać tę samą lokalizację dla zapisywanych danych, co przy rozpoczęciu transferu pliku, na przykład ●.

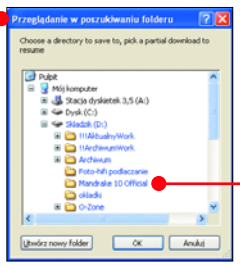

Limity transferu

Jeśli pobierany przez nas plik udostępnia dużo osób, wówczas może się zdarzyć, że transfer przez sieć BitTorrent zajmie całą przepustowość naszego łącza internetowego. Program BitTornado, który poleca Komputer ŚWIAT, daje użytkownikom możliwość ustawienia ograniczeń prędkości transferów. Dowiedzmy się, jak ją wykorzystać.

1 Dolna część okna BitTornado zawiera ustawienia limitów transferu ●. W przypadku SDI i Neostrady 128 z listy wybieramy ●. Użytkownicy Neostrady 320 wybierają dsl/cable slow, a użytkownicy Neostrady 640 dsl/cable fast. Dzięki temu

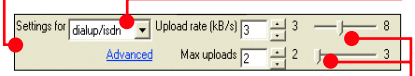

przełączamy się między zdefiniowanymi zakresami prędkości i liczby możliwych 10 (s. 19) **uploadów**.

Rada Komputer ŚWIATA

Jeśli łączymy się z internetem za pośrednictwem 11 (s. 19) **sieci lokalnej**, a transfery przez BT nie przekraczają kilku kilobajtów, oznacza to, że administrator sieci wprowadził ograniczenia, takie jak limity prędkości czy blokady portów. Możemy poprosić go o ich usunięcie.

2 Następnie za pomocą suwaków ustawiamy szczegółowe parametry, według wskazówek z tabeli Ustawienia limitów BitTornado.

Inne programy

Z sieci BitTorrent możemy korzystać także za pomocą innych, niż opisywany BitTornado, programów. Poniżej znajdziemy listę najciekawszych aplikacji do ściągania plików z BitTorrenta.

BitTorrent Experimental
http://ei.kefro.st/projects/btclient
Umożliwia między innymi limitowanie transferów, ma zaawansowane opcje konfiguracyjne. Funkcjonalnością zbliżony do BitTornado.

ABC
http://pingpong-abc.sourceforge.net
Pozwala w jednym oknie zarządzać wszystkimi ściąganymi przez BT plikami.

Azureus
http://azureus.sourceforge.net
Ma wbudowany generator plików *.torrent* i polską wersję językową. Wymaga zainstalowanego środowiska Java.

TorrentStorm
www.torrentstorm.com
Zapamiętuje stan ściągania i skraca czas potrzebny na odtworzenie stanu pobierania. Umożliwia kontrolowanie transferów wszystkich plików w jednym oknie.

Ustawienia limitów BitTornado

łącze	upload rate*	max uploads**
SDI	3	2
Neostrada 128	5	3
Neostrada 320	10	4
Neostrada 640	20	6

*Oznacza prędkość wysyłania danych dla pojedynczego połączenia z innym użytkownikiem
**Maksymalna liczba jednoczesnych transferów z naszego komputera do innych użytkowników BitTorrenta

SoulSeek

Spośród sieci peer-2-peer SoulSeek wyróżnia się tym, że jest przeznaczony prawie w całości do wymiany muzyki w formacie 12 (s. 24) MP3. Początkowo służył do wymiany szeroko pojmowanej muzyki elektronicznej, ale obecnie w sieci SoulSeek możemy znaleźć dowolny gatunek muzyczny.

Wielu niezależnych twórców korzysta z SoulSeeka do promocji własnej twórczości, dlatego dużą część zasobów tej sieci możemy ściągać zupełnie legalnie.

SoulSeek pozwala legalnie dotrzeć do interesującej muzyki niezależnych twórców

Optymalizacja ustawień

Jeśli SoulSeek działa dłuższy czas bez restartu na komputerach z systemem Windows 95/98, to zajmuje całą przepustowość łącza internetowego, obciąża pamięć i procesor. Komputer ŚWIAT pokaże, jak zminimalizować ten problem, dokonując zmiany w rejestrze Windows.

1 Klikamy na Start, następnie na Uruchom... Otwiera się okno uruchamiania aplikacji.

2 W pole wpisujemy nazwę Edytora rejestru Windows i klikamy na .

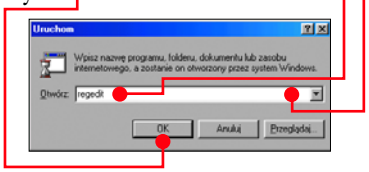

3 Uruchamia się Edytor rejestru. W lewej części okna klikamy dwa razy na HKEY_LOCAL_MACHINE, a następnie także dwa razy na System.

4 Po rozwinięciu struktury rejestru klikamy dwa razy na i na .

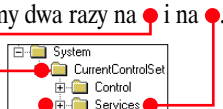

5 Po rozwinięciu klucza odszukujemy , klikamy na niego dwa razy. Potem raz klikamy na klucz .

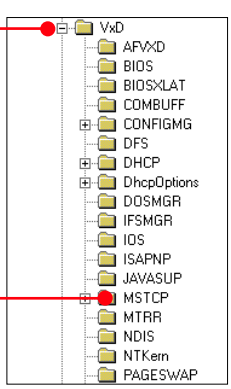

6 Przechodzimy do prawej części okna rejestru i w jego obrębie klikamy prawym przyciskiem myszy. Z dostępnego menu kontekstowego wybieramy najpierw Nowy, a potem Wartość ciągu.

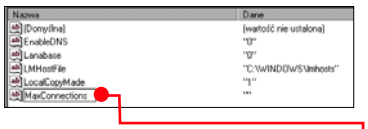

7 Pojawia się nowy wpis. Wpisujemy dla niego nazwę widoczną na obrazku .

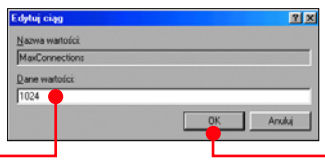

8 Następnie dwa razy klikamy lewym przyciskiem myszy na utworzony w punktach 6 i 7 wpis. Otwiera się okno edycji wartości. Wpisujemy liczbę . Klikamy na przycisk . Zamykamy Edytor rejestru i restartujemy komputer.

Kazaa

Kazaa to w tej chwili najpopularniejszy program p2p na świecie. Aplikacja zdecydowanie najlepiej sprawdza się w pobieraniu plików o niewielkich rozmiarach – na przykład nagrań w formacie MP3. Jednak poszukując plików za pomocą Kazaa, musimy uważać na tak zwany fake, czyli dane, które mają inną zawartość, niż sugeruje ich nazwa.

Zwiększamy liczbę wyników poszukiwań

W programie Kazaa standardowo możemy wyświetlać maksymalnie 200 rezultatów naszych poszukiwań. Komputer ŚWIAT pokaże, co zrobić, gdy chcemy, by program po wpisaniu zapytania w okno wyszukiwarki wyświetlał na przykład 300 lub 500 wyników.

Maximum number of search results : (1 - 200) 200

1 Klikamy na Start i Uruchom... W oknie wpisujemy i klikamy na przycisk OK.

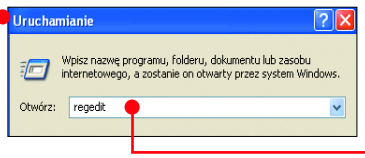

2 Następnie w oknie edytora dwukrotnie klikamy kolejno na SOFTWARE, Kazaa i Advanced.

3 Klikamy prawym przyciskiem myszy na i z rozwiniętej listy wybieramy .

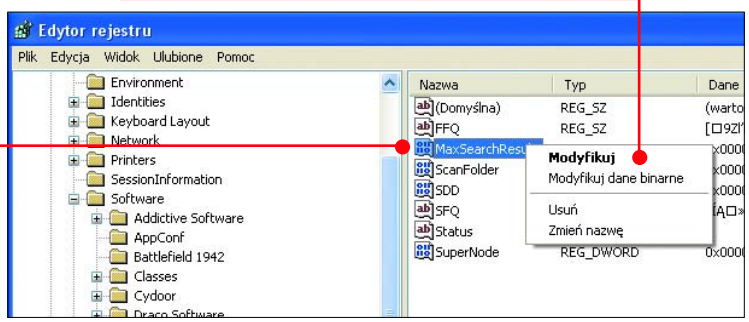

4 W wywołanym oknie dodajemy zaznaczenie . Teraz możemy w polu wpisać dowolną liczbę określającą długość listy rezultatów poszukiwań. Klikamy na OK.

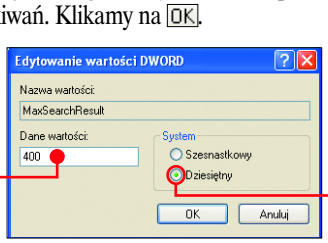

5 Rezultat naszych działań zobaczymy teraz w ustawieniach programu. Klikamy kolejno na Tools, Options... i Advanced. W polu widzimy zmienioną przez nas w rejestrze wartość.

Maximum number of search results : (1 - 200) 400

Zmieniamy rozszerzenia plików pobranych przez Kazaa

Zdarza się, że po zakończeniu pobierania plik na dysku pozostaje ze złym rozszerzeniem (s. 24). Uniemożliwia to poprawne odtwarzanie danych. Dzieje się tak często zwłaszcza w wypadku większych plików. Wystarczy wtedy zmienić rozszerzenie, aby plik był rozpoznawany przez system.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na plik, któremu Kazaa nie zmienił rozszerzenia. Następnie z rozwiniętej listy wybieramy .

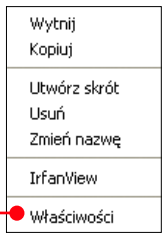

2 W wywołanym oknie w polu trialer.dat usuwamy rozszerzenie (trzy ostatnie literki) i wpisujemy przykładowo dla muzyki – *mp3*, dla filmu *avi*, *wmv* bądź rzadziej *mpg* Zmiany zatwierdzamy, klikając na przycisk OK. Plik powinien działać już poprawnie.

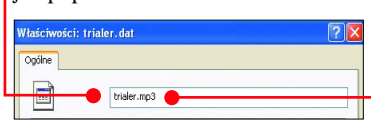

Przyspieszamy

Po zainstalowaniu programu Kazaa domyślnie włączona jest funkcja Supernode (Superwęzeł). Oznacza to, że nasz komputer dodatkowo spełnia rolę serwera poszukującego, z którego korzystają także inni internauci. Oczywiście spowalnia to transfer i pracę systemu, warto więc tę opcję wyłączyć. Zobaczmy, jak to zrobić.

1 W głównym menu programu klikamy na Tools i z rozwiniętej listy wybieramy opcję Options...

2 Następnie w wywołanym oknie klikamy na zakładkę i dodajemy zaznaczenie przy polu . Funkcja superwęzeł zostaje wyłączona.

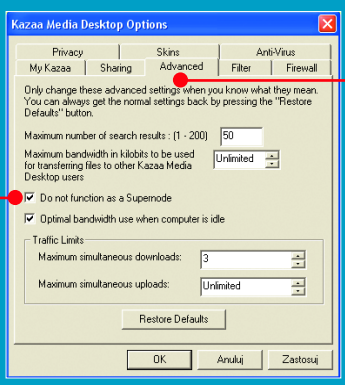

eMule

Aplikacja eMule sprawdza się szczególnie w pobieraniu większych plików. Używając programu, należy uzbroić się w cierpliwość. Musimy pozwolić, aby eMule się rozpędził, dlatego najlepiej nie wyłączać komputera i pobierać kilka plików jednocześnie. Pamiętajmy też o udostępnianiu swoich plików innym użytkownikom.

eMule mówi po polsku

Program eMule po zainstalowaniu domyślnie komunikuje się z nami w języku angielskim. Komputer ŚWIAT podpowie, jak zmienić wersję językową na polską – ułatwi nam to korzystanie z aplikacji.

1 Uruchamiamy eMule i w głównym oknie programu klikamy na przycisk .

2 W wywołanym oknie klikamy na i z listy wybieramy język . Wybór potwierdzamy, klikając na OK. Od tej chwili wszystkie komunikaty i napisy w oknach będą wyświetlane w języku polskim.

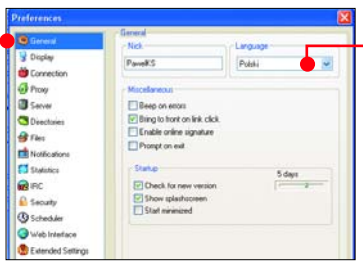

Pomocne linki ED2K

Poszukiwanie plików do pobrania ułatwiają nam specjalnie przygotowane serwisy WWW. Znajdziemy na nich pogrupowane tematycznie linki ED2K nazywane czasami Quicklinks. Wystarczy kliknąć na taki odnośnik, a plik automatycznie pojawia się w kolejce, czekając na rozpoczęcie pobierania. Największą zaletą linków ED2K jest małe prawdopodobieństwo, że damy się oszukać, ściągając sfałszowany plik o innej zawartości niż sugerowana.

1 Aby eMule mógł przechwytywać linki z serwisów WWW, musimy najpierw sprawdzić, czy mamy włączoną odpowiednią opcję. Klikamy na i wybieramy Parametry łącza.

2 Klikamy na Linki ED2K i Tak. (jeżeli przycisk jest nieaktywny Linki ED – oznacza to, że w naszym eMule ta funkcja jest już włączona). Zmiany zatwierdzamy, klikając na OK. Od tej chwili, gdy klikniemy na link ED2K, plik zostanie automatycznie dodany do listy pobierania. Serwisy, w których możemy korzystać z Quicklinków, znajdziemy w ramce na stronie 24.

Jak szybko ściągać pliki

Każdy użytkownik eMule dostaje swój numer ID – Low (niski) ID i High (wysoki) ID – obliczany na podstawie 14 (s. 24) **adresu IP**.

– Jeżeli zostanie nam przydzielone Low ID, oznacza to, że nie mamy publicznego (zewnętrznego) adresu IP (zdarza się to najczęściej gdy jesteśmy w sieci LAN) bądź mamy zablokowany port, na którym działa eMule (domyślnie jest to port 4426).

– Low ID może być też spowodowane zainstalowanym w naszym komputerze firewallem (powinniśmy go wtedy odpowiednio skonfigurować lub wyłączyć na czas pobierania).

Przyznane Low ID narzuca nam pewne ograniczenia, między innymi nie mamy możliwości pobierania plików od innych użytkowników z niskim ID. Ponadto:

– dłużej oczekujemy na rozpoczęcie transferu plików, komunikujemy się nie bezpośrednio z innymi użytkownikami, ale za pomocą serwera, do którego jesteśmy podłączeni.

– czasami jesteśmy dyskryminowani przez niektóre serwery, gdzie liczba użytkowników ustawiona jest na przykład w stosunku 80 procent High ID i 20 procent Low ID. Nasz ID sprawdzamy w głównym oknie programu.

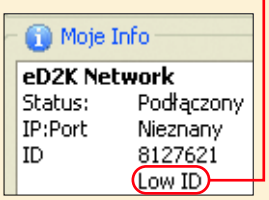

Używając aplikacji eMule, po każdą część pliku (9,28 MB) stoimy w długich w kolejkach u innych użytkowników sieci eMule.

W tworzeniu kolejki pozwala system tak zwanych kredytów. Jeżeli jakiś użytkownik pobrał od nas pewną ilość danych, przydziela nam za to określoną liczbę kredytów (zależnie od ilości pobranych danych). Dzięki temu jeśli w przyszłości będziemy chcieli ściągnąć dane od tego użytkownika, mamy pierwszeństwo, co oznacza, że ustawiamy się automatycznie wyżej w kolejce, wyprzedzając już oczekujących. Wynika z tego prosta zasada działania sieci, z której korzysta eMule, że im więcej udostępniamy swoich danych innym, tym szybciej sami możemy pobierać.

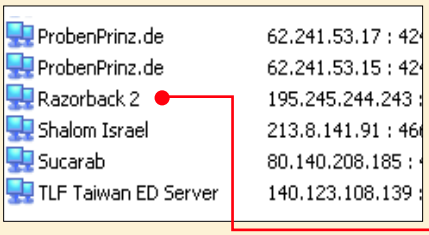

Aby pobierać szybciej, ściągajmy zawsze kilka plików naraz oraz łączmy się ze znanymi serwerami, na przykład Razorback.

Jeśli zależy nam na szybkim ściągnięciu potrzebnego pliku, ustawmy jego priorytet. Klikamy na Priorytet (Wysyłanie) i wybieramy Release. Pozwala to na szybsze pobieranie tego pliku od nas przez innych użytkowników. Dzięki temu my także możemy pobierać w pierwszej kolejności potrzebne części pliku od tych użytkowników.

Trzymajmy ściągnięte pliki w domyślnym katalogu programu Incoming, tym samym zwiększamy szanse, że inni użytkownicy sieci będą czekać krócej w kolejce po interesujący ich plik lub jego część. A my unikniemy komunikatów i irytujących banów z serwera za brak współdzielenia plików.

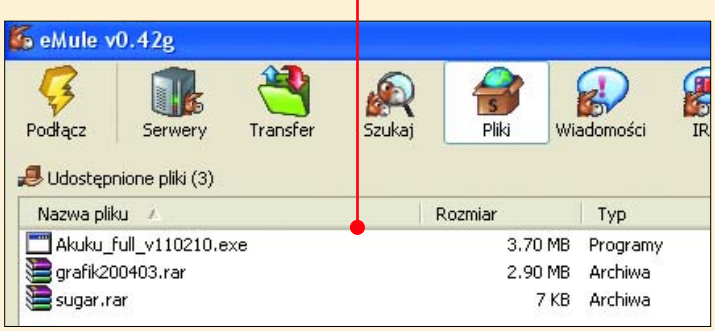

Twój nowy aparat cyfrowy...

PHOTON 484 ... który posiada potężny zoom optyczny i zaawansowane możliwości regeneracji w parametry zdjęcia. Wybrany dla profesjonalisty.
899 zł
NOWOŚĆ

PHOTON 434 ... który wyróżnia się niesprzedżytą szybkością działania, doskonałym układem optycznym i wyjątkową ergonomią. Przeznaczony zarówno dla profesjonalistów jak i smakoszy fotografowania.
999 zł

PHOTON 4i ZOOM-3 ... który oferuje duży wybór zaawansowanych funkcji, dostępnych tylko w cyfrówkach z wyższej półki. Idealny dla początkującego fotoamatora.
989 zł

PHOTON 304 ... który wyprzedza wszystkie aparaty w swojej klasie pod względem jakości wykonywanych zdjęć. Doskonała alternatywa dla tradycyjnego aparatu kompaktowego.
549 zł
NOWOŚĆ

OPTIQUE 20 EF ... który jest niezwykle mały, lekki i poręczny, i który jest także kamerką internetową. Z łatwością zmieścisz go do kieszeni i zabierzesz ze sobą wszędzie.
3 w 1
449 zł
NOWOŚĆ

KOSZ NA ŚMIECI ... który jest odpowiednim miejscem na Twój stary sprzęt analogowy.
20 w 1*
STARÓĆ

W reklamie podano sugerowane ceny detaliczne. Realne ceny wyznaczające na rynku mogą się od nich różnić.

Autoryzowany wyłączny dystrybutor
MULTIMEDIA VISION
tel. (022) 338 9000 www.pentagram.pl
PENTAGRAM

Co to właściwie jest...

12 MP3
MPEG-1 Audio Layer-3 to bardzo popularny rodzaj kompresji stratnej sekwencji dźwiękowych do plików o stosunkowo niewielkich rozmiarach (zwykle około jednej dwunastej rozmiarów oryginalnego pliku muzycznego) z zachowaniem bardzo wysokiej jakości zapisanego dźwięku.

13 rozszerzenie
Każdy plik ma swoją nazwę. Składa się ona zazwyczaj z dwóch części, które są oddzielone kropką. Znaki znajdujące się po kropce to rozszerzenie pliku. Jest ono zazwyczaj trzyliterowe i niesie w sobie bardzo istotną informację – określa program, za pomocą którego plik został utworzony (na przykład MP3 to plik z muzyką, a txt to dokument tekstowy).

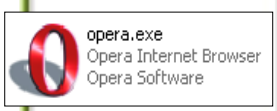

14 adres IP
Akronim IP pochodzi od angielskiej nazwy Internet Protocol – internetowy protokół komunikacyjny. Liczba składająca się z czterech bajtów przedzielonych kropkami, na przykład 195.205.41.42 Każdy komputer podłączony bezpośrednio do internetu ma swój stały (niezmienny) adres IP, dzięki czemu można go zlokalizować.

15 kbps
Ang. bits per second – bity na sekundę. Jednostka opisująca szybkość transmisji danych. Jeden bps jest równy jednemu bitowi przesłanemu w ciągu sekundy. Jeden kbps (kilobit na sekundę) to 1000 bitów na sekundę.

Konfiguracja

Najważniejsze w eMule jest poprawne skonfigurowanie programu. Do najlepszych rezultatów dochodzi się tygodniami metodą prób i błędów. Komputer ŚWIAT przybliża tajniki działania eMule, dzięki czemu łatwiej będzie dopasować program do naszych potrzeb. W ramce Linki EDK2 znajdziemy adresy serwisów internetowych, które ułatwiają wyszukiwanie plików do pobrania.

Połączenia

Instalacja programu eMule przebiega szybko i bez problemów. Musimy zwrócić tylko uwagę na jedno okno, w którym ustawimy specyfikację naszego połączenia z internetem.

1 Podczas instalacji w oknie wstępnej konfiguracji wybieramy nasz system operacyjny. Dodając zaznaczenie obok pola, określamy, ile plików jednocześnie będziemy mogli pobierać.

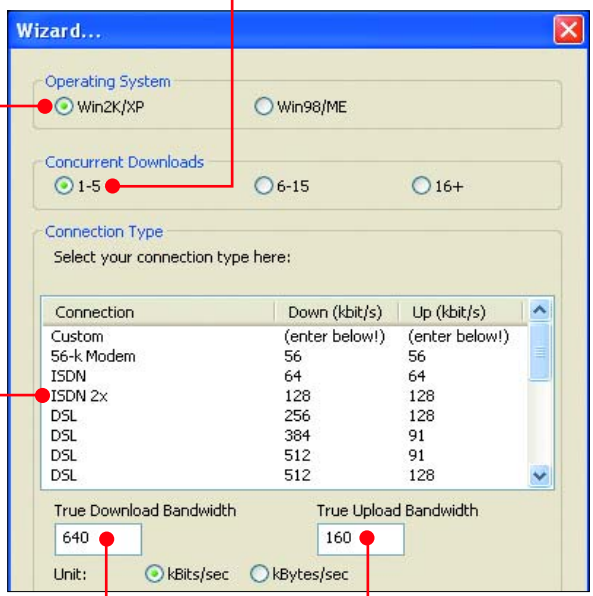

2 Niżej określamy parametry najbliższe naszemu łączu. Na przykład użytkownicy SDI wybierają, a Neostrady 640 wpisują. Następnie klikamy na Apply.

Parametry łącza

Po zainstalowaniu programu zaczynamy od zdefiniowania przepustowości, czyli wartości downloadu (szybkość pobierania) i uploadu (szybkość wysyłania). Dzięki temu, gdy nie korzystamy z internetu, możemy zostawić włączony komputer i pozwolić eMule wykorzystać całe pasmo łącza w celu efektywniejszego pobierania. A gdy przeglądamy na przykład strony WWW, ustawić przepustowość tak, by nie przeszkadzał nam pobierający pliki w tle eMule.

1 W głównym oknie eMule klikamy na przycisk. Następnie klikamy na.

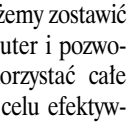

Suwakami zmniejszamy lub zwiększamy wartości określające przepustowość naszego łącza (optymalne ustawienia dla przykładowych sposobów łączenia się z internetem znajdziemy w ramce u góry). Musimy pamiętać, że w eMule prędkość pobierania, jaką możemy ustawić, jest zawsze cztery razy większa od prędkości wysyłania. Czyli im więcej dajemy swojego łącza innym użytkownikom, tym więcej sami możemy pobierać. Jeżeli jednak możemy ustawić wartość wysyłania powyżej 10 **15 kbps**, wtedy możemy pobierać bez limitów (na tyle, na ile pozwala nam przepustowość łącza).

2 Niżej określamy limity połączeń.

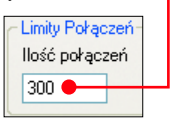

Ustawienie w tym oknie zbyt wysokiej wartości może doprowadzić do zapchania naszego łącza internetowego. Wartości dla poszczególnych

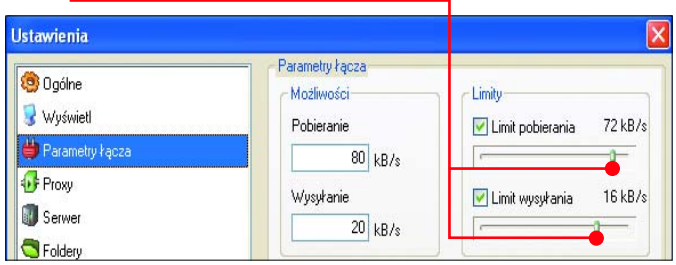

Optymalne ustawienia transferu

usługa	Neostrada 640	Neostrada 320	Neostrada 128
Pobieranie (transfer maksymalny/średni)	0[1]/50	32/20	16/8
Wysyłanie (transfer maksymalny/średni)	10	8/4	8/4

Transfer maksymalny oznacza korzystanie tylko z programu eMule, transfer średni ustawiamy podczas jednoczesnego korzystania także z innych usług internetowych

[1]Liczba 0 zawsze oznacza w eMule brak limitu

Limity połączeń

Noestrada 128	Ilość połączeń 120
Neostrada 320	Ilość połączeń 200
Neostrada 640	Ilość połączeń 300

sposobów łączenia znajdziemy w ramce wyżej – Limity połączeń.

3 Ostatnią czynnością, jaką wykonujemy na tej zakładce, jest ustawienie limitów źródeł. Wartość ta określa, ile program znajdzie źródeł dla pobieranego pliku. Najlepiej wpisać cyfrę, oznacza to brak limitu źródeł.

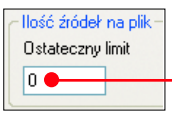

Linki EDK2

Linki EDK2 znajdziemy na poniższych stronach. Korzystajmy z nich rozważnie, gdyż wiele odnośników prowadzi do pirackich plików.

- www.osloskop.pl
- www.osiolek.com
- www.filedonkey.com
- www.mojosiolek.prv.pl

Świat jest piękny!

Piątek, wczesne popołudnie.
Wiecie, dlaczego lubię piątki? Ponieważ są co tydzień! A ten weekend zapowiada się szczególnie atrakcyjnie... Świat jest piękny.

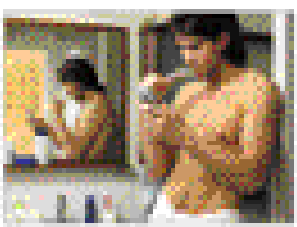

Piątek, nieco później.
"Nie chwal dnia przed zachodem słońca, a szefa przed jego wyjściem". Muszę zostać po godzinach i wcale mi się to nie uśmiecha.

Piątek, o wiele później.
Wyszedłem! Odgłos zamykanych drzwi brzmi jak muzyka! To teraz jeszcze puknąć w ścianę, gotówkę pobrać... ale gdzie? Na szczęście przypomniałem sobie o **Świecie Idei**. To szybka lokalizacja bankomatu, kina, kawiarni, czy pubu.

Z piątku na sobotę.
Myślałem, że tylko ja korzystam ze Świata Idei. A tutaj – proszę, wszyscy kumple mają jakieś wieści. Męskie rozmowy mają to do siebie, że zamiast pół godziny debatować nad odcieniem rajstop w sprayu, można dowiedzieć się konkretów.
Adam, informatyk służbowo, stwierdził wręcz, że jeśli ktoś sądzi, że wie wszystko o swojej komórce i na wylot zna jej możliwości – to znaczy, że nie odwiedził Świata Idei.
Maciek zwięźle przedstawił swój punkt widzenia: Po co wyrywać ukochanej pilota, gdy oglądło ulubiony film? Lepiej wejść na **http://wap.idea.pl**.

Są tam wiadomości (tvn 24, gazeta.pl) oraz sport. A jeśli uwielbia się rosnące słupki i wiadomości ekonomiczne (jak Grzesiek) – wszelkie wskaźniki można zobaczyć na wyświetlaczu telefonu!
Wojtek, ekologicznie nastawiony do wszystkiego, łącznie z opakowaniami po kefirze, których kolekcję trzyma na parapecie, zdradził mi kolejnego "newsa": nie kupuje gazet. A więc chroni lasy, nie gromadzi makulatury – po wszelkie informacje udaje się do Świata Idei! Zdaniem Jacka – Świat Idei to także dostęp do trailerków i zwiastunów najnowszych produkcji filmowych. Popcornu jeszcze nie serwuje, ale może wkrótce. Sprawdzę to po powrocie. Robert wtrącił, że Świat Idei to także coś specjalnie dla panów – filmy i opowiastki erotyczne.

Sobota, po południu.
Czyżbym się przeziębił? A może to z przepracowania nie mam ochoty nigdzie wychodzić? W każdym razie odkąd wstałem (niedawno) siedzę w Świecie Idei i pykam w kolejne potwory – dzięki serwisowi z grami.

Sobota, wieczór.
Przegrałem z potworami, rozpoczynam wyścigi... A jak skończę, idziemy z Magdą na imprezkę do Roberta.

Niedziela, przed południem.
Weekendy są za krótkie! W ramach protestu ściągam ze Świata Idei bojowy dzwonek i odpowiednią tapetę!
I jeszcze ważna wiadomość – podróże po tym świecie nie kosztują wiele, gdyż dzięki usłudze Pakiet Świata Idei co miesiąc można otrzymać pakiet MB do wykorzystania na transmisje GPRS oraz pakiet MMS-ów. A więc do zobaczenia w Świecie Idei – nie tylko w weekendy!

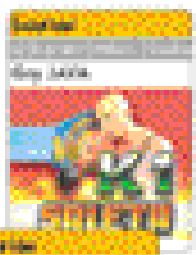

B. N.

Aby połączyć się ze Światem Idei wybierz w menu swojego telefonu funkcję Usługi i/o inną umożliwiającą dostęp do WAPa. Po nawiązaniu połączenia z WAPem otworzy się strona Świata Idei. Aparaty (z WAPami) w skali Idea sprzedawane są z właściwymi ustawieniami, tak też automatycznie łączył się ze Światem Idei. Zamów konfigurację swojego telefonu na stronie www.idea.pl, w zakładce Świat Idei.

ŚWIAT IDEI

Drogowskaz
Sprinterzy skanowania 26
Prezentacja testowanych urządzeń 27
Wyniki testu 30
Tak testował Komputer ŚWIAT 31
Poradnik 32

Co to właściwie jest...

01 dpi
Ang. dots per inch – punkty na cal. Jest to parametr opisujący jakość cyfrowych obrazów graficznych. Jego miarą jest liczba punktów obrazu na długości jednego cala (2,54 cm). Im większa jest liczba dpi, tym dokładniejszy jest obraz.

02 USB 2.0
Szybka wersja standardu USB, która umożliwia transfer danych do 480 Mb/s. Starszy typ magistrali o nazwie USB 1.1 pozwalał na przesłanie do 12 Mb/s. Nowy port jest zgodny ze starszymi urządzeniami.

03 OCR
Ang. Optical Character Recognition – optyczne rozpoznawanie znaków. Technika pozwalająca na rozpoznanie tekstu w zeskanowanym dokumencie i jego zapis do pliku tekstowego.

04 CCD
Ang. Charge Coupled Device – urządzenie o sprzężeniu ładunkowym. Technika odwzorowywania obrazu wykorzystywana głównie w cyfrowych aparatach fotograficznych, kamerach wideo i skanerach.

05 blokada na czas transportu
Skanery mają delikatne układy optyczne i mechaniczne. Dlatego dysponują blokadą mechanizmu, która zabezpiecza skaner przed uszkodzeniami w czasie transportu.

06 CIS
Ang. Contact Image Sensor. Skrót ten określa technikę przetwarzania obrazu wykorzystywaną na przykład w skanerach. Zaletami tej techniki są niskie koszty produkcji, niski pobór energii elektrycznej i niewielkie wymiary urządzenia.

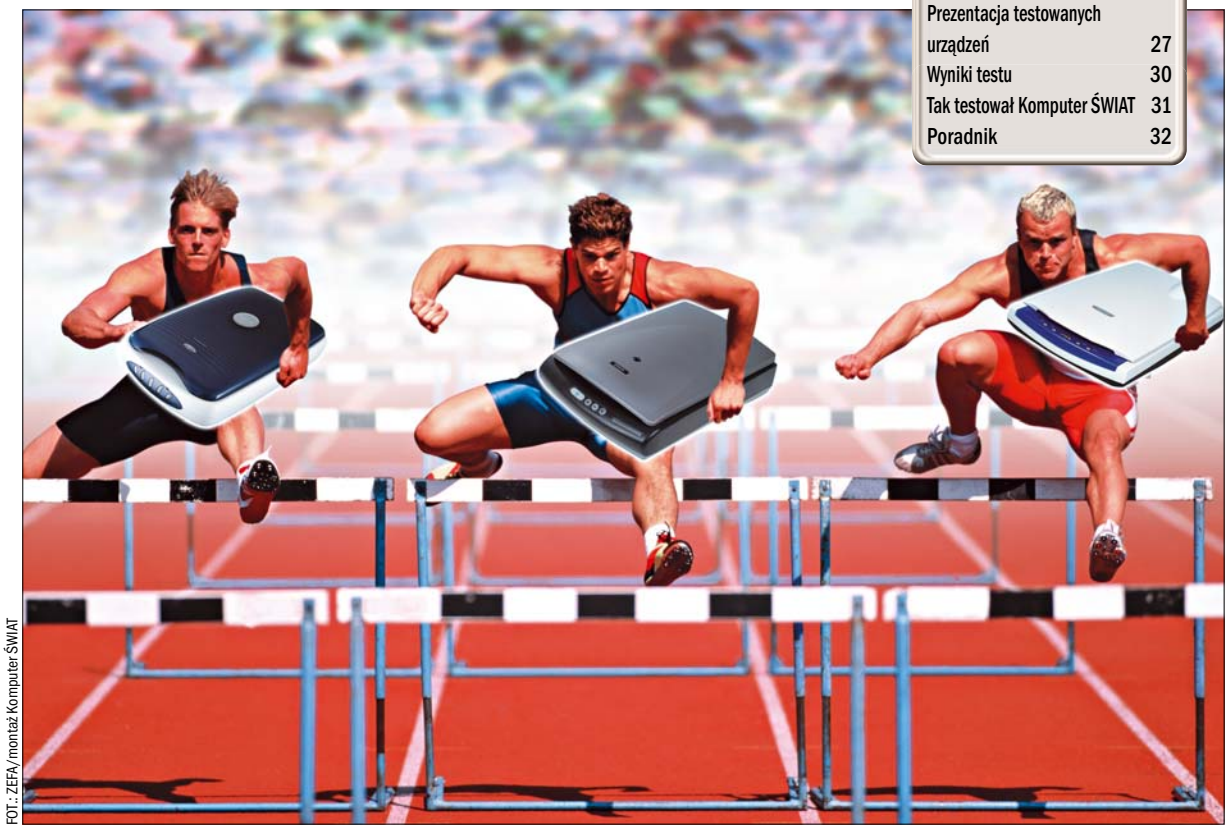

FOT.: ZEFA/montaż Komputer ŚWIAT

Sprinterzy skanowania

Droższe skanery to już nie tylko możliwość dokładniejszego odwzorowywania detali obrazu. To także duża szybkość skanowania, która oszczędza nasz czas

Skanujemy slajdy

Zdjęcie lub drukowany dokument to tak zwany materiał refleksyjny, czyli odbijający światło od swojej powierzchni. Skanowanie takich przedmiotów nie sprawia skanerom kłopotów. Gdy jednak skanujemy slajd lub negatyw, to zmuszamy urządzenie do odczytu oryginału, który przepuszcza światło (tak zwany materiał transparentny). Dlatego niektóre skanery obiektów transparentnych mają dodatkową lampę, która umieszczona jest w klapie skanera lub ma formę dodatkowej ręcznej przystawki. Światło dodatkowej lampy przechodzi przez slajd i jest rejestrowane przez elementy światłoczułe skanera. Należy pamiętać, aby przed skanowaniem slajdów i negatywów wybrać w interfejsie skanera opcję pracy z materiałami transparentnymi.

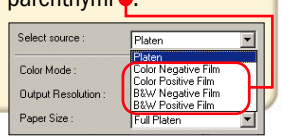

Komputer ŚWIAT już nieraz testował skanery, ale zazwyczaj były to tanie modele, idealne do zastosowania w domu i w biurze. Tym razem do redakcyjnego laboratorium trafiły urządzenia ze średniej półki, czyli takie, które powinny sprostać oczekiwaniom bardziej wymagających użytkowników.

Wszystkie testowane modele szczycą się układami optycznymi, które są w stanie rozpoznać i zapisać cyfrowo obraz z dokładnością 2400 **01 dpi**. Oznacza to, że układ optyczny skanera rozpoznaje 2400 niezależnych elementów obrazu na długości jednego cala (2,54 centymetra). W codziennym zastosowaniu taka rozdzielczość przyda się tylko do skanowania bardzo małych obiektów, które później będziemy chcieli znacznie powiększyć. W większości zastosowań w zupełności wystarcza 300 dpi.

Pamiętajmy, że im wyższa rozdzielczość skanowania, tym większy jest plik komputerowy zawierający obraz. Jeżeli zatem zeskanujemy w kolorze i w rozdzielczości 300 dpi typowe zdjęcie o wielkości 10x15cm, to otrzymany plik graficzny (nie skompresowany) będzie miał nieco ponad 6 megabajtów. Jeżeli jednak to samo zdjęcie zeskanujemy w rozdzielczości 2400 dpi, wówczas plik będzie miał już prawie 400 megabajtów. Plik o tak dużych rozmiarach jest bardzo kłopotliwy w dalszej edycji. Trzeba zatem stosować rozdzielczości adekwatne do

Przystawka do slajdów to miły dodatek

konkretnego zadania, a nie używać wyłącznie maksymalnych możliwości urządzenia. W tym miejscu należy też wspomnieć o popularnej wśród producentów skanerów, ale zupełnie nieprzydatnej w praktyce rozdzielczości interpolowanej. Interpolacja to nic innego jak programowa sztuczka po-

USB 2.0 przyspiesza pracę skanera

zwalająca na zwiększenie rozdzielczości obrazu powyżej możliwości optyki skanera. Nie wpływa ona jednak korzystnie na jakość skanu, lecz tylko powiększa rozmiar zapisywanego w komputerze pliku.

Maksymalna rozdzielczość skanera jest też przydatna wtedy, gdy planujemy skanować slajdy lub negatywy. Są to bardzo małe oryginały (typowo 24x35 mm) i zwykle oczekujemy ich kilkakrotnego powiększenia przy zachowaniu dobrej jakości obrazu. Większość testowanych skanerów ma możliwość skanowania slajdów i negatywów. Niestety, dość rzadko jakość, z jaką są skanowane materiały transparentne, jest dobra. W teście najlepiej poradziły sobie z tym zadaniem oba urządzenia Canona i skaner Epsona. Skanery firmy Canon dysponują też funkcją automatycznego retuszu zabrudzeń i zarysowań materiałów transparentnych, przy czym model LiDE 80 wyposażony jest w jego ulepszoną wersję o nazwie FARE Level2.

Przy pracy z wysoką rozdzielczością ważna jest szybkość skanowania. Trudno bowiem czekać kilkadziesiąt minut na zeskanowanie jednego oryginału. W celu zwiększenia prędkości działania urządzenia wykorzystują zalety szybkiej magistrali USB Hi-Speed (zwanej też 02 **USB 2.0**). Zapewnia ona dostateczny transfer danych, aby umożliwić swobodne przesyłanie do komputera obrazów o wysokiej rozdzielczości. Niestety, nie wszystkie skanery pracują szybko. O ile do rozdzielczości 600 dpi testowane modele uzyskują akceptowalne czasy skanowania, to już po wybraniu 1200 dpi kilku uczestników testu dostaje wyraźnej zadyszki (HP, Microtek, Mustek).

Skaner powinien być wyposażony w oprogramowanie 03 **OCR** umożliwiające wczytanie dokumentu do edytora tekstowego (wyniki testu takich programów Komputer ŚWIAT opublikował w numerze 16/2004) oraz obróbkę graficzną zeskanowanych obrazów. Instalację i obsługę urządzenia powinna przedstawiać polskojęzyczna instrukcja obsługi. W teście tylko UMAX nie ma polskojęzycznej instrukcji obsługi, ale jak zapewnia dystrybutor, można ją pobrać ze strony WWW. Wpadkę w tej kategorii zaliczył zaś Mustek. Polskojęzyczna część instrukcji obsługi zamiast polskich znaków diakrytycznych ma różne znaczki. Czytanie jej wymaga dużego samozaparcia.

Wszystkie skanery mają w komplecie kabel USB, nie jesteśmy więc narażeni na dodatkowy zakup, jak to ma

Funkcjonalne oprogramowanie to podstawa

miejsce w wypadku drukarek.

W kategorii Jakość o przysłowiowy włos wygrał Epson Perfection 2400 Photo. Urządzenie to nie zachwyca wyglądem ani nowoczesnymi rozwiązaniami technicznymi, ale pracuje bardzo sprawnie. Zarówno skanowanie materiałów refleksyjnych, jak i transparentnych odbywa się z dobrą jakością.

W kategorii Cena/Jakość zwyciężył dyskotekowy (migający kolorowymi światełkami podczas pracy) skaner Benq 7550T. Modelowi temu brakuje nieco do pierwszej trójki w kategorii jakość skanowania, ale pracuje poprawnie i bardzo szybko. Ma też zachęcającą cenę – 650 złotych.

USB 2.0 czy USB 1.1

Nowoczesne skanery pracują z wysoką rozdzielczością i muszą szybko przesłać do komputera wiele danych. Pomocne jest w tym zastosowanie połączenia USB Hi-Speed, zwanego także USB 2.0. Jednak nie każdy komputer dysponuje szybkim gniazdem USB Hi-Speed, poza tym pełna obsługa USB 2.0 została wbudowana jedynie w najnowszy system Windows XP (więcej o instalowaniu USB 2.0 można przeczytać w tym numerze Komputer ŚWIATA). Na ile szybkość nowego łącza wpływa na czas pracy skanera? Poniższa tabelka przedstawia porównanie czasu skanowania zdjęcia w formacie 10x15 cm, w rozdzielczości 600, 1200 i 2400 dpi dla standardu USB 1.1 i USB 2.0. Porównanie obejmuje zwycięzcę w kategorii Cena/Jakość, skaner Benq. Jak pokazuje tabelka, zastosowanie magistrali USB 1.1 wydłuża ponad dwukrotnie czas skanowania.

Jak szybko przesyłają dane

Typ skanera	600 dpi		1200 dpi		2400 dpi	
	USB 2.0	USB 1.1	USB 2.0	USB 1.1	USB 2.0	USB 1.1
Benq 7550T	15 s	37 s	36 s	1 min 53 s	2 min 50 s	7 min 35 s

1. miejsce — Epson Perfection 2400 Photo

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

Szary, ale jary! Tak najkrócej można opisać zwycięzcę tego testu Komputer ŚWIATA

Epson Perfection 2400 Photo z pewnością nie należy do najładniejszych urządzeń w teście. Duża, szara, plastikowa obudowa nikogo nie urzeknie. Na szczęście praca z tym skanerem jest wygodna – szybkość pracy idzie w parze z bardzo dobrą jakością skanowania. Poprawne efekty daje zarówno skanowanie materiałów refleksyjnych, jak i transparentnych.

Wykonany w technice 04 **CCD** skaner zapewnia rozdzielczość optyczną 2400 dpi. Z komputerem komunikuje się za pomocą portu USB Hi-Speed (USB 2.0), ale w przeciwieństwie do skanerów wykonanych w technice CIS do pracy wymagane jest jeszcze dodatkowe zasilanie elektryczne. Musimy więc wygospodarować wolne gniazdo 230 V na podłączenie zewnętrznego zasilacza sieciowego. W komplecie otrzymujemy kabel USB i dobre oprogramowanie do obróbki obrazów (Adobe Photoshop Elements 1.1). Dołączony do Epsona program Presto! OCR poprawnie pracuje z językiem polskim, ale podczas testów miał problemy z prawidłowym zapisem rozpoznanego tekstu w formacie RTF. W tym formacie ginęły polskie znaki diakrytyczne. Problemu nie było, gdy wybrano zapis tekstu do pliku typu TXT.

Skaner na czas transportu zabezpieczony jest 05 **blokadą**, którą należy zwolnić przed przystąpieniem do pracy. Urządzenie nie należy do cichych, szczególnie w czasie wykonywania funkcji podglądu.

+
- szybka praca
- bogate oprogramowanie
- bardzo dobra jakość skanowania

–
- zewnętrzny zasilacz
- lakoniczna instrukcja obsługi

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 895 zł

Do testu dostarczył: Epson, tel. (022) 4557514 ➜ www.epson.pl

2. miejsce Canon LiDE 80

LiDE 80 zajmie na biurku mało miejsca, gdy postawimy go pionowo na specjalnej podstawce

Elegancki skaner, który kontynuuje nagradzaną już w Komputer ŚWIECIE linię o nazwie LiDE. Nowatorstwo LiDE 80 polega na tym, że korzysta z techniki 06 (s. 26) CIS, a mimo to pracuje z materiałami transparentnymi i co ważniejsze, robi to bardzo dobrze. Niektórzy producenci twierdzili, że CIS się do tego nie nadaje, a jednak udało się. Na pochwałę zasługuje też bardzo dobrze działający system automatycznego retuszu – FARE. Obsługa przystawki jest niewygodna, bo trzeba ją przestawiać do skanowania każdej klatki filmu. Skanując z rozdzielczością 1200 i 2400 dpi, Komputer ŚWIAT zauważył błędy w otrzymywanych plikach – przesunięcie względem siebie dwóch części obrazu.

+
- bogate oprogramowanie
- technika automatycznego retuszu – FARE

–
- wysoka cena
- błędy skanowania dla 1200 i 2400 dpi

Jakość: dobra | Cena/Jakość: dobra | Cena: 949 zł

Do testu dostarczył: Canon Polska, tel. (022) 5723013 ➜ www.canon.pl

3. miejsce Canon CanoScan 5000F

Już niedługo pojawi się na polskim rynku następca CS 5000F – model CS 5200F

Drugi skaner firmy Canon w teście. Tym razem jest to jednak produkt wyposażony w przetworniki typu CCD. Wymaga więc zasilania 230 V i jest znacznie większy. Jakość skanowania pozostaje jednak na wysokim poziomie. Także szybkość pracy jest bardzo duża. Wbudowana w klapę przystawka do skanowania materiałów transparentnych jest niestety dość mała i pozwala skanować zaledwie dwa slajdy w ramce lub trzy klatki negatywu jednocześnie. Przy skanowaniu materiałów transparentnych wspiera nas system automatycznego retuszu, jednak jest to starsza i nieco mniej efektywnie działająca wersja niż ta zastosowana w modelu z drugiego miejsca – LiDE 80.

+
- szybka praca
- technika automatycznego retuszu – FARE

–
- wysoka cena

Jakość: dobra | Cena/Jakość: dobra | Cena: 949 zł

Do testu dostarczył: Canon Polska, tel. (022) 5723013 ➜ www.canon.pl

4. miejsce Benq 7550T

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ

Ze względu na dużą liczbę podświetlanych i migających przycisków warto pracę z 7550T odłożyć na wieczór

Tym razem firmie Benq udało się zaprezentować produkt, w którym umiejętnie połączono dobrą jakość otrzymywanych za jego pomocą skanów (także w wypadku slajdów i negatywów) z dużą szybkością pracy – to najszybszy skaner w teście. Co bardzo ważne cena tego modelu to jedna z niższych wśród testowanych modeli. Klapa skanera jest ciężka i wymaga nieco siły do uniesienia. Na pękatej obudowie urządzenia umieszczono pięć przycisków szybkiego dostępu do funkcji skanera. Wszystkie są podświetlane i migają kolorowo podczas pracy.

+
- szybka praca
- serwis w systemie door-to-door

–
- brak polskojęzycznej drukowanej instrukcji obsługi

Jakość: dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 650 zł

Do testu dostarczył: Connect, tel. (022) 8436628 ➜ www.connect.pl

5. miejsce Plustek OpticPro ST48

Skanery firmy Plusteka kojarzyły się dotąd z tanim sprzętem. Cena ST48 zmienia niestety ten stereotyp

Firma Plustek przyzwyczaiła nas już do dobrego serwisu, polskojęzycznej instrukcji obsługi i bogatego pakietu oprogramowania dodawanego w pakiecie do urządzeń. Tym razem nie jest inaczej. Szkoda tylko, że jakość skanowania pozostaje jedynie na przeciętnym poziomie. Testowany skaner pracuje szybko. Na czas transportu chroniony jest automatyczną blokadą. Dlatego bardzo ważne jest, aby przed przystąpieniem do pracy ustawić starannie skaner na twardej płaskiej powierzchni. W przeciwnym wypadku blokada nie zostanie wyłączona.

+
- serwis w systemie door-to-door
- bogate oprogramowanie

–
- wysoka cena

Jakość: dobra | Cena/Jakość: mierna | Cena: 950 zł

Do testu dostarczył: Multimedia Vision, tel. (022) 3389000 ➜ www.mmv.pl

6. miejsce UMAX Astra 6700

Duże logo Certified Hi-Speed USB na przodzie skanera informuje nas o zgodności urządzenia z USB 2.0

Jeden z dwóch skanerów w teście (obok HP), który nie został fabrycznie wyposażony w przystawkę do skanowania slajdów i negatywów. Można ją dokupić do Astry 6700 oddzielnie, ale wówczas cena skanera nie będzie już tak atrakcyjna w porównaniu z testową konkurencją. Astra nie ma polskojęzycznej instrukcji obsługi. Możemy ją jednak pobrać ze strony WWW producenta (www.umax-polska.pl). Zaletami skanera są za to dobry serwis i szybka praca. Na pochwałę zasługuje też dołączony do skanera, bogaty pakiet oprogramowania. Skaner dysponuje rozdzielczością optyczną 2400 dpi.

+
- bogate oprogramowanie
- szybka praca

−
- brak polskojęzycznej instrukcji obsługi
- brak przystawki do skanowania filmów

Jakość: dobra | Cena/Jakość: dostateczna | Cena: 790 zł

Do testu dostarczył: Umax Polska, tel. (071) 7929360 ➜ www.umax-polska.pl

7. miejsce HP scanjet 4600

Przeszklona obudowa umożliwia obserwację całego procesu skanowania oraz łatwą kontrolę ułożenia dokumentu

Ten skaner swą niecodzienną stylistyką i bardzo atrakcyjnym wykonaniem zwróci uwagę użytkowników peceta. HP scanjet 4600 z pewnością będzie ozdobą każdego biurka. Szkoda tylko, że jakość wykonanych za jego pomocą skanów jest znacznie gorsza niż projekt stylistyczny urządzenia. Do tego podłączenie skanera odbywa się za pomocą bardzo dziwnego, niestandardowego kabla. Skaner szybko i sprawnie skanuje materiały do rozdzielczości 600 dpi. Po jej przekroczeniu szybkość pracy skanera znacznie spada. Model 4600 nie ma przystawki do skanowania slajdów i negatywów, choć dysponuje gniazdem umożliwiającym jej podłączenie.

+
- niecodzienna i atrakcyjna stylistyka
- polskojęzyczne oprogramowanie

−
- brak przystawki do skanowania filmów

Jakość: dostateczna | Cena/Jakość: mierna | Cena: 849 zł

Do testu dostarczył: Hewlett-Packard Polska, tel. 0800 122622➜ www.hp.pl

8. miejsce Microtek ScanMaker 5900

Białe pole na klapie to półprzezroczysty, biały plastik, który sygnalizuje świeceniem, że włączona jest przystawka do slajdów

Pierwszy rzut oka na skaner ukazuje potężną gabarytowo obudowę urządzenia, a także dużą liczbę małych przycisków bezpośredniego dostępu do poszczególnych funkcji skanera. Wśród siedmiu guzików odnajdziemy także ten najbardziej przydatny, który pozwala wyłączyć skaner. Dzięki temu nieużywane aktualnie urządzenie pobiera z sieci zaledwie 1 W. Serwis skanera jest bardzo dobry. Przez dwa lata urządzenie objęte jest gwarancją door-to-door. ScanMaker 5900 pracuje jednak niezbyt szybko, zwłaszcza gdy skanujemy z rozdzielczością 1200 lub 2400 dpi.

+
- serwis w systemie door-to-door

−
- wolna praca
- lakoniczna instrukcja obsługi

Jakość: dostateczna | Cena/Jakość: mierna | Cena: 799 zł

Do testu dostarczył: Connect, tel. (022) 8436628 ➜ www.connect.pl

9. miejsce Mustek Be@r Paw 4800TA Pro II

Charakterystyczny układ przycisków w kształcie odcisku łapy to cecha wyróżniająca całą serię Bear P@w

Kolejne urządzenie w teście objęte dwuletnim serwisem typu door-to-door. Polska instrukcja obsługi, niestety, jest nieużyteczna ze względu na zastąpienie polskich liter dziwnymi znaczkami. Jakość otrzymywanych skanów, z wyjątkiem slajdów i negatywów, jest dostateczna. Przydałoby się jednak, aby producent popracował jeszcze nad szybkością pracy skanera. Już przy rozdzielczości 300 dpi jest on znacznie wolniejszy od konkurencji. Przeszkadza także półprzepuszczalna przednia część skanera. Przenika przez nią światło lampy, rażąc w oczy użytkownika.

+
- niewygórowana cena
- serwis w systemie door-to-door

−
- wolna praca
- słaba jakość skanowania filmów

Jakość: dostateczna | Cena/Jakość: dostateczna | Cena: 599 zł

Do testu dostarczył: Veracomp, tel. (012) 2525555 ➜ www.veracomp.pl

Skanery

Wyniki testu		1. miejsce ZWYCIĘZCA Komputer Świat JAKOŚĆ	2. miejsce	3. miejsce	4. miejsce ZWYCIĘZCA Komputer Świat CENA/JAKOŚĆ	5. miejsce
Producent		**Epson**	**Canon**	**Canon**	**Benq**	**Plustek**
Model		**Perfection 2400 Photo**	**LiDE 80**	**CanoScan 5000F**	**7550T**	**OpticPro ST48**
Zastosowana technika skanowania	**Waga**	**CCD**	**CIS**	**CCD**	**CCD**	**CCD**
Serwis	**5%**	**4,00**	**3,80**	**3,80**	**4,80**	**4,80**
Okres gwarancji*	2%	12 miesięcy 3	12 miesięcy 3	12 miesięcy 3	24 miesiące 4	24 miesiące 4
Rodzaj realizacji gwarancji	1%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy 3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy 3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy 3	door-to-door 6	door-to-door 6
Telefon pomocy technicznej	1%	00800 4911299 5	(022) 5723061 4	(022) 5723061 4	(022) 8536861 4	(022) 3389030 4
Strona WWW producenta	1%	www.epson.pl 6	www.canon.pl 6	www.canon.pl 6	www.benq.pl 6	www.plustek.pl 6
Jakość skanowania	**50%**	**4,52**	**4,56**	**4,16**	**3,64**	**2,96**
Geometria obrazu	2%	bardzo dobra 5	celująca 6	bardzo dobra 5	dobra 4	bardzo dobra 5
Odzwierciedlanie detali Obraz przedstawia powiększony fragment banknotu 10-złotowego. W górnej części widoczny jest mikrodruk, który doskonale nadaje się do samodzielnego przeprowadzenia oceny jakości odzwierciedlania detali	12%	dobre 4 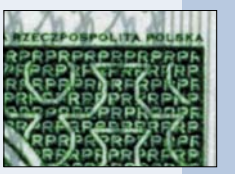	bardzo dobre 5	dobre 4	dostateczne 3 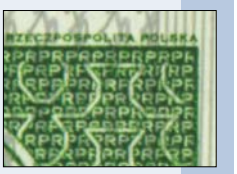	dostateczne 3
Odzwierciedlanie kolorów	12%	dobre 4	dobre 4	dobre 4	dobre 4	dostateczne 3
Odzwierciedlanie odcieni szarości	12%	bardzo dobre 5	dobre 4	dobre 4	dobre 4	dostateczne 3
Jakość skanowania slajdów	6%	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5	dobra 4	dostateczna 3	mierna 2
Jakość skanowania negatywów	6%	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5	dobra 4	dostateczna 3
Szybkość skanowania	**30%**	**5,00**	**4,83**	**5,00**	**5,17**	**4,33**
Czas wykonania funkcji prescan	5%	8 s 5	11 s 4	8 s 5	8 s 5	8 s 5
Czas skanowania w kolorze[1]	5%	17 s 6	23 s 6	22 s 6	20 s 6	30 s 5
Czas skanowania w trybie czarno-białym[1]	5%	12 s 6	16 s 5	22 s 5	16 s 5	25 s 4
Czas skanowania w stopniach szarości[1]	5%	16 s 5	16 s 5	22 s 5	16 s 5	27 s 4
Czas skanowania zdjęcia[2]	5%	16 s 5	17 s 5	19 s 5	15 s 5	20 s 5
Czas skanowania zdjęcia[3]	5%	1 min 16 s 3	54 s 4	51 s 4	36 s 5	60 s 3
Obsługa	**8%**	**2,75**	**4,13**	**3,50**	**2,38**	**4,00**
Instalacja	2%	łatwa, w języku angielskim 3	łatwa, w języku angielskim 3	łatwa, w języku angielskim 3	łatwa, w języku angielskim 3	łatwa 5
Instrukcja obsługi	3%	polska, lakoniczna 3	polska, kompletna 5	polska, kompletna 5	polska, elektroniczna 2	polska, kompletna 5
Dołączone sterowniki		Windows 98/Me/2000/XP, MacOS	Windows 98/Me/2000/XP, MacOS	Windows 98/Me/2000/XP, MacOS	Windows 98SE/Me/2000/XP	Windows 98/Me/2000/XP
Przyciski szybkiego dostępu do funkcji skanera (liczba/funkcja)		4/ Start, Kopiowanie, E-mail, do sieci Web	4/ copy scan, file, e-mail; możliwość przypisania przyciskom jednej z 7 akcji do wyboru	4/Copy, Scan, File, E-mail	6/ Scan to E-mail, Scan to Copy, Scan to Text, Scan to File, Scan to Edit, Scan to PhotoFamily	4/ Copy, OCR, E-Mail, Custom, dodatkowo przycisk Power Save
Głośność pracy (prescan/skanowanie)	2%	52 dB/49 dB 3	51 dB/48 dB 3	47 dB/44 dB 3	53 dB/45 dB 3	55 dB/46 dB 3
Zużycie prądu [W] (skanowanie/stan gotowości z włączoną lampą/wyłączony)	1%	14 W/11 W/brak wyłącznika 1	zasilany przez port USB 6	13 W/9 W/brak wyłącznika 1	18 W/14 W/brak wyłącznika 1	12 W/7 W/brak wyłącznika 1
Wyposażenie	**5%**	**5,00**	**5,40**	**4,20**	**4,20**	**5,40**
Programy do obróbki grafiki	3%	Adobe Photoshop Elements 1.0.1 5	Adobe Photoshop Elements 2.0, ArcSoft PhotoStudio 5 5	ArcSoft PhotoStudio 5 3	ArcSoft PhotoImpression 4 3	CorelDRAW Essentials 2 5
Programy do rozpoznawania tekstu	2%	Presto! OCR (polskie fonty nie są poprawnie zapisywane w formacie RTF) 5	ScanSoft OmniPage SE 6	ScanSoft OmniPage SE 6	ABBY FineReader 5.0 Sprint 6	ABBYY FineReader 6.0 Sprint, ABBYY FineReader 4.0 Sprint 6
Inne programy		Presto! PixExpress	ArcSoft PhotoBase 3, Presto! PageManager 6.03,	ArcSoft PhotoBase 3, Presto! PageManager	ArcSoft PhotoBase 4, Merge Magic 1.0, HANGWANG OCR 5.0 Plus, Photo Family	Presto! Page Manager, Presto! ImageFolio, Presto! Mr.Photo, Presto! PageType, Page abc, SilverFast 6SE
Inne	**2%**	**4,50**	**4,50**	**4,50**	**4,50**	**4,50**
Powierzchnia robocza skanera (szer. x dł.)	1%	216 x 297 mm 4	216 x 297 mm 4	216 x 297 mm 4	216 x 297 mm 4	216 x 297 mm 4
Wymiary całkowite przystawki do skanowania slajdów i negatywów (szer. x wys.)		58 x 270 mm	pojedyncza klatka 35 mm	34 x 140 mm	125 x 150 mm	130 x 200 mm
Maksymalna rozdzielczość optyczna	1%	2400 dpi 5	2400 dpi 5	2400 dpi 5	2400 dpi 5	2400 dpi 5
Głębia koloru		48-bitowa	48-bitowa	48-bitowa	48-bitowa	48-bitowa
Gniazda połączeniowe		USB Hi-Speed	USB Hi-Speed	USB Hi-Speed	USB Hi-Speed	USB Hi-Speed
Ocena pośrednia jakości	**100%**	**4,52**	**4,61**	**4,35**	**4,10**	**3,70**
Punkty dodatnie/ujemne			Technika automatycznego retuszu slajdów i negatywów FARE Level2 +0,10 Niewygodna obsługa przystawki do skanowania negatywów i slajdów -0,10 przy skanowaniu z wysoką rozdzielczością (1200, 2400 dpi) pojawiają się nieznaczne przesunięcia wobec siebie dwóch fragmentów skanu -0,20	Technika automatycznego retuszu slajdów i negatywów FARE Level1 +0,05		
Ocena całkowita jakości		**4,52**	**4,41**	**4,40**	**4,10**	**3,70**
Jakość		**bardzo dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**	**dobra**
Cena/Jakość		**bardzo dobra**	**dobra**	**dobra**	**bardzo dobra**	**mierna**
Cena		**895 zł**	**949 zł**	**949 zł**	**650 zł**	**950 zł**
Cena/Jakość – wyliczenie		**895/4,52² = 43,81**	**949/4,41² = 48,80**	**949/4,40² = 49,02**	**650/4,10² = 38,67**	**950/3,70² = 69,39**

[1]Format A4, 300 dpi [2]Format 10x15 cm, 600 dpi [3]Format 10x15 cm, 1200 dpi [4]Instrukcja bez polskich znaków dla krytycznych

*Niezależnie od udzielonej przez producenta gwarancji na produkt kupującemu przysługuje prawo do roszczenia z tytułu niezgodności towaru z umową do 2 lat od momentu odebrania produktu od sprzedawcy (art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach oraz o zmianie Kodeksu cywilnego)

6. miejsce		7. miejsce		8. miejsce		9. miejsce	
UMAX Astra 6700 CCD	Ocena	**HP** scanjet 4600 CCD	Ocena	**Microtek** ScanMaker 5900 CCD	Ocena	**Mustek** Be@r Paw 4800TA Pro II CCD	Ocena
	4,60		**3,80**		**4,80**		**4,60**
24 miesiące	4	12 miesięcy	3	24 miesiące	4	24 miesiące	4
door-to-door	6	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	door-to-door	6	door-to-door	6
(071) 7929360	3	(022) 5666000	4	(022) 8536861	4	(012) 2525555	3
www.umax-polska.pl	6	www.hp.pl	6	www.microtek.pl	6	www.mustek.com.pl	6
	2,60		**2,84**		**3,28**		**3,28**
bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	dobra	4	dobra	4
dostateczne	3	mierne	2	dostateczne	3	dostateczne	3
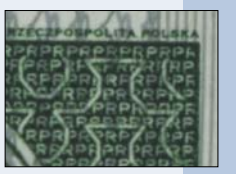		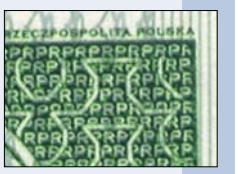		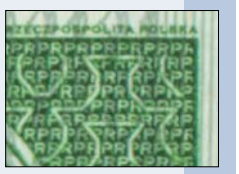		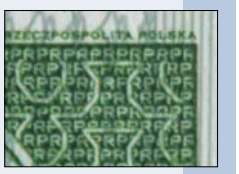	
dostateczne	3	dobre	4	dobre	4	dobre	4
dostateczne	3	dobre	4	dostateczne	3	dobre	4
brak przystawki w komplecie	1	brak przystawki w komplecie	1	dostateczna	3	mierna	2
brak przystawki w komplecie	1	brak przystawki w komplecie	1	dostateczna	3	mierna	2
	5,00		**4,67**		**3,00**		**2,33**
5 s	5	8 s	5	12 s	4	18 s	3
23 s	6	22 s	6	52 s	4	1 min 2 s	3
22 s	5	15 s	5	50 s	2	1 min 13 s	2
21 s	5	16 s	5	52 s	2	54 s	2
20 s	5	22 s	5	38 s	4	1 min 1 s	2
45 s	4	2 min 22 s	2	1 min 58 s	2	3 min 13 s	2
	2,00		**3,75**		**2,50**		**2,63**
łatwa, w języku angielskim	3	łatwa	5	łatwa, w języku angielskim	3	łatwa, w języku angielskim	3
angielska, kompletna	1	polska, kompletna	5	polska, lakoniczna	3	polska, lakoniczna[4]	2
Windows 98/Me/2000/XP, MacOS		Windows 98/Me/2000/XP, MacOS		Windows 98/Me/2000/XP, MacOS		Windows 98 SE/Me/2000/XP	
3/ E-Mail, Scan, Copy		3/ Scan, Copy, hp instant share, dodatkowo przycisk trybu energooszczędnego		7/ Cancel/Setup, Scan, Copy, E-mail, OCR, Scan to Web, Custom oraz Power on/off		5/ Scan, Copy, Fax, E-mail, Panel	
59 dB/45 dB	3	51 dB/50 dB	2	54 dB/51 dB	2	49 dB/39 dB	4
18 W/13 W/brak wyłącznika	1	12 W/9 W/4 W	1	13 W/10 W/1 W	1	9 W/9 W/brak wyłącznika	1
	5,40		**4,20**		**4,80**		**4,80**
Adobe Photoshop Elements 2.0, MGI PhotoSuite III SE	5	hp photo & imaging software 2.3	3	Adobe PhotoDeluxe 4.0 Home Edition	4	Micrografx Picture Publisher 9.0	4
ABBY FineReader 5.0 Sprint	6	I.R.I.S. Readiris Pro 8	6	ABBY FineReader 5.0 Sprint	6	ABBY FineReader 5.0 Sprint	6
PaperCom Document Manafer, SilverFast 6SE		ArcSoft Panorama Maker 3.0		AdobePhotoshop Album 1.0, Ulead Photo Explorer 8.0, Ulead DVD Pictureshow 2.0		Ulead PhotoExpress 4.0 SE, DVD PictureShow 2 SE Basic, eLifePal, Sound'Em	
	4,50		**4,50**		**4,50**		**4,50**
216 x 297 mm	4	216 x 297 mm	4	216 x 297 mm	4	216 x 297 mm	4
brak przystawki w komplecie		brak przystawki w komplecie		105 x 132 mm		104 x 165 mm	
2400 dpi	5	2400 dpi	5	2400 dpi	5	2400 dpi	5
48-bitowa		48-bitowa		48-bitowa		48-bitowa	
USB Hi-Speed		USB Hi-Speed		USB Hi-Speed		USB Hi-Speed	
	3,55		**3,61**		**3,31**		**3,11**
		jasne smugi widoczne w ciemniejszych partiach skanów	-0,10				
		cienkie linie mają postrzępione krawędzie – zniekształcenie przypominające błędy kompresji	-0,10				
		atrakcyjna stylistyka	+0,02				
		niestandardowy kabel	-0,02				
	3,55		**3,41**		**3,31**		**3,11**
dobra		**dostateczna**		**dostateczna**		**dostateczna**	
dostateczna		**mierna**		**mierna**		**dostateczna**	
790 zł		**849 zł**		**799 zł**		**599 zł**	
790/3,55² = 62,69		**849/3,41² = 73,01**		**799/3,31² = 72,93**		**599/3,11² = 61,93**	

Tak Komputer ŚWIAT testował skanery płaskie

Testy skanerów wykonano w laboratorium Komputer ŚWIATA. Sprawdzono urządzenia 2400 dpi, których cena nie przekracza 1000 złotych.

Jakość skanowania

Jakość uzyskiwanych obrazów to podstawowy parametr skanera. Decyduje on o tym, czy będziemy zadowoleni z nowego nabytku. Komputer ŚWIAT użył do testów szeregu specjalnych wzorców, dzięki którym można sprawdzić odzwierciedlanie detali, kolorów oraz odcieni szarości, które mają duże znaczenie nie tylko w wypadku skanowania materiałów czarno-białych. Jako że testowane skanery wyposażone są w większości w przystawkę do skanowania materiałów transparentnych, w tabeli dodatkowo znajdują się pozycje oceniające ogólną jakość jej działania przy skanowaniu slajdów i negatywów.

Podczas testu sprawdzono także jakość przystawek do skanowania slajdów i negatywów

Szybkość skanowania

Jest to drugi bardzo istotny parametr skanera. Nie zawsze bowiem mamy czas, by tracić pół dnia na skanowanie kilkunastu dokumentów. Komputer ŚWIAT ocenił szybkość skanowania w kilku popularnych trybach. Odzwierciedlają one skanowanie strony tekstu, gazety i ilustrowanego czasopisma w rozdzielczości 300 dpi oraz skanowanie odbitki fotograficznej w rozdzielczości 600 i 1200 dpi. Są to rozdzielczości najczęściej stosowane w typowych zadaniach, jakie stawiane są płaskiemu skanerowi.

Obsługa

Każdy skaner powinien zgodnie z polskim prawem być wyposażony w polskojęzyczną instrukcję obsługi. W przypadku jej braku Komputer ŚWIAT przyznawał w tej kategorii ocenę niedostateczną i zaznaczał to kolorem czerwonym w tabeli.

Dłuższe skanowanie może być męczące, szczególnie jeżeli nasze urządzenie pracuje głośno. Komputer ŚWIAT zmierzył głośność pracy skanerów podczas wykonywania funkcji prescan (zwykle najgłośniejsza funkcja) oraz podczas skanowania w typowej rozdzielczości 300 dpi.

Cena/Jakość

Sposób wyliczenia parametru Cena/Jakość podano na dole tabeli testowej. Oceny przyznano według skali:

celująca	poniżej 38,54
bardzo dobra	od 38,54 do 48,16
dobra	od 48,17 do 57,79
dostateczna	od 57,80 do 67,43
mierna	od 67,44 do 77,07
niedostateczna	powyżej 77,07

Wskazówki do zwycięzcy testu

Podłączenie i pierwsze skanowanie Epsonem Perfection 2400 Photo

Zwycięzca testu to skaner typu CCD. Technika CCD wymaga zastosowania dość skomplikowanych układów optycznych i mechanicznych, które są wrażliwe na wstrząsy. Dlatego skaner jest zabezpieczony na czas transportu za pomocą blokady.

1 Przed rozpoczęciem instalacji skanera należy przestawić umieszczony z tyłu

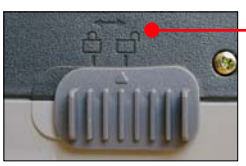

obudowy przełącznik blokady w pozycję odblokowany (symbol otwartej kłódki).

2 Z tyłu skanera znajduje się komplet gniazd. Do gniazda OPTION podłączona powinna być wtyczka kabla łączącego przystawkę do skanowania slajdów i negatywów wbudowaną w klapę skanera. Do gniazda zasilania

podłączamy wtyczkę kabla zasilacza sieciowego. Kwadratowe gniazdo USB umożliwia podłączenie skanera do peceta. **Uwaga!** Połączenie z komputerem wykonujemy dopiero po zainstalowaniu sterowników skanera z dołączonej płyty CD-ROM.

3 Instalujemy sterowniki do skanera. Czynność ta jest prosta i sprowadza się do kolejnego klikania na OK, Next, Yes, zaznaczenia opcji EPSON Perfection 2400 i kliknięcia na Next i na Finish. Warto pomyśleć też o zainstalowaniu dołączonego na drugiej płycie CD-ROM oprogramowania Adobe Photoshop Elements 1.0.1. Jest to nieco okrojona wersja programu Adobe Photoshop, ale nadal pozostaje bardzo dobrą aplikacją do obróbki obrazu.

4 Podłączamy kabel USB do komputera i do skanera.

5 Skaner zostanie automatycznie wykryty i zainstalowany. Od tej pory jest gotowy do użycia.

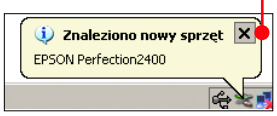

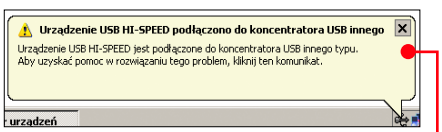

Jeżeli nasz port USB pracuje tylko w wolniejszym trybie USB 1.1, wówczas Windows XP poinformuje nas o tym.

W Panelu sterowania Windows XP możemy sprawdzić, czy nasz komputer ma port USB Hi-Speed.

Wystarczy wejść do Menedżera urządzeń w Windows XP i rozwinąć właściwości Kontrolerów uniwersalnej magistrali szeregowej. Jeżeli na liście widzimy informację o obecności rozszerzonego kontrolera hosta USB, to znak, że nasz komputer pracuje w trybie USB Hi-Speed (2.0). Więcej informacji na temat istalowania sterowników dla USB 2.0 można znaleźć w tym numerze Komputer ŚWIATA na stronie 56.

Pierwsze skanowanie

1 Uruchamiamy program Adobe Photoshop Elements. Układamy materiał, który zamierzamy skanować, na szklanej płycie skanera, obrazem do dołu.

2 Wybieramy menu File, a następnie pozycję. Z dostępnej listy urządzeń wybieramy nazwę naszego skanera.

3 Na ekranie uruchamia się interfejs skanowania. Domyślnie pracuje on w trybie automatycznym.

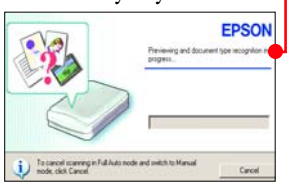

W tej opcji skaner samodzielnie wykonuje podgląd

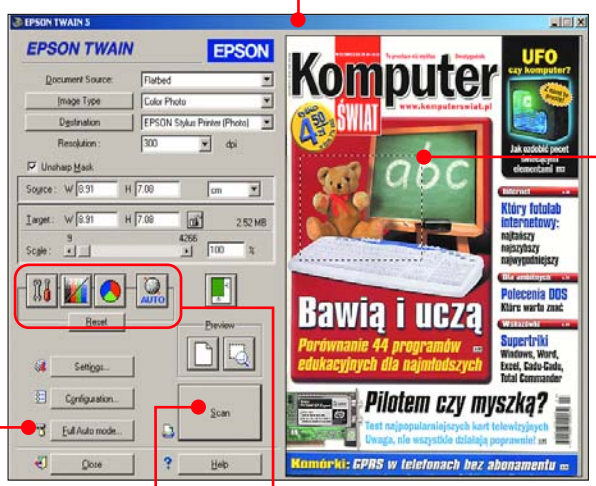

i skanuje materiał. Jeżeli jednak chcemy mieć kontrolę nad pracą skanera, to podczas uruchamiania interfejsu naciskamy przycisk Cancel. Program pyta nas, czy chcemy przejść w tryb ręczny skanowania – klikamy na

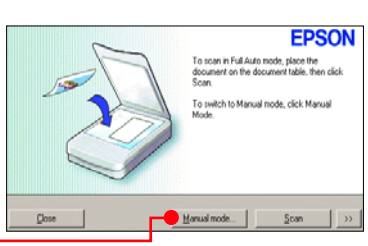

W trybie manualnym interfejs skanowania przybiera znacznie bardziej zaawansowaną postać.

Skanujemy w trybie zaawansowanym

1 Określamy typ skanowanego dokumentu. W zależności od tego, jaki typ materiału skanujemy – refleksyjny (zdjęcie, dokument) lub transparentny (slajd, negatyw), wybieramy odpowiednią pozycję z listy.

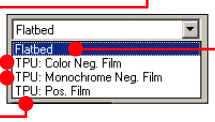

2 Ustawiamy tryb skanowania. Z rozwijanej listy możemy wybrać, czy chcemy skanować materiał kolorowy, w stopniach szarości czy może wyłącznie w czerni i bieli.

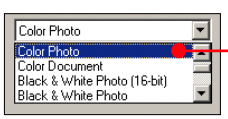

3 Wybieramy odpowiednią rozdzielczość skanowania. Do większości typowych zastosowań wystarczy nam 300 dpi, chyba że skanujemy slajdy lub bardzo małe obiekty, na przykład znaczki pocztowe. Wówczas warto zastosować rozdzielczość 1200, a nawet 2400 dpi.

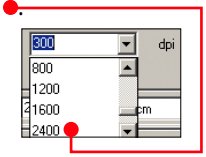

4 Pracując z grafiką, często operujemy innymi jednostkami miar opisującymi wielkość obrazu niż popularnie używane centymetry. Przyjęło się opisywać rozdzielczość obrazu w punktach na cal lub podawać rozmiar w pikselach, czyli punktach. Interfejs skanera pozwala przełączyć tryb opisu wielkości skanowanego obszaru. Możemy to uczynić, wybierając stosowną jednostkę.

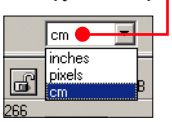

5 Funkcja służy do wykonania podglądu skanowanego materiału w celu dokładnego określenia obszaru skanowania.

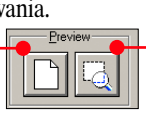

Gdy skanowany materiał jest niewielki, to po jego zgrubnym zaznaczeniu – symbolizuje je ramka z przerywanej linii – możemy nacisnąć przycisk. Spowoduje to wyświetlenie w oknie podglądu powiększenia skanowanego obszaru. Możemy teraz wykonać dokładniejsze kadrowanie.

6 Bardziej zaawansowani użytkownicy mogą skorzystać także z zaawansowanych opcji ustawienia obrazu.

7 Teraz wystarczy wcisnąć przycisk i urządzenie wykona skan materiału.

8 Jeżeli praca w trybie zaawansowanym jest dla nas zbyt trudna, to możemy wrócić do trybu automatycznego, wciskając.

ZOSTAŃ HONOROWYM DAWCĄ Z DOWOLNĄ GRUPĄ

Weź udział w konkursie Simplus Team wraz z grupą swoich przyjaciół! Zapodajcie, co kręci Waszą paczkę: szybka jazda na rowerze, robienie muzy, własne rymy, kreślenie graffiti, a może inna zespołowa zajawka? Liczy się każda, nawet najmniejsza kaseta, płyta CD, zdjęcie, nagranie. Macie szansę zobaczyć swój materiał w reklamie. Dla najbardziej ofiarnych – mocna dawka nagród od Simplus Team. Są telefony i doładowania do zgarnięcia.

Dajcie z siebie wszystko!

Szczegóły: www.simplusteam.pl

simplus TEAM

Drogowskaz
Wspólny język 34
Zdaniem ekspertów 34
Jak czytać tabelę testu 35
Wyniki testu 36
Tak testował Komputer ŚWIAT 37
Próbki tłumaczeń 38

Co to właściwie jest...

01 strona WWW
Zawartość widoczna w oknie przeglądarki stron WWW, po wpisaniu w niej adresu internetowego – połączenie tekstu, grafiki, animacji i dźwięku, zapisane w formacie HTML i przechowywane na serwerze WWW.

02 elektroniczny
Tego terminu używamy w odniesieniu do komputerowego zapisu informacji (w przeciwieństwie do tradycyjnego zapisu na papierze).

03 OCR
Ang. Optical Character Recognition – optyczne rozpoznawanie znaków. Technologia pozwalająca na zamianę tekstu istniejącego w formie pliku graficznego na tekst, który można potem edytować lub wydrukować. OCR przydaje się wówczas, gdy trzeba zamienić papierowy dokument na formę elektroniczną. Przykładem programu wykorzystującego technologię OCR jest FineReader.

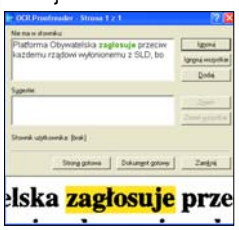

FOT.: CINETEXT/MEDIUM

Wspólny język

Jamiemu i Aurelii w filmie To właśnie miłość udało się porozumieć, ale potrzebowali na to czasu. Gdyby mieli dostęp do translatora, wszystko potoczyłoby się znacznie szybciej

W powieściach science fiction często wystarczy komputer lub dysk translacyjny, aby bohater bez problemu mógł rozumieć zupełnie nieznaną mu mowę. Nasza rzeczywistość nie nadąża jeszcze jednak za wizjami pisarzy. Mimo to w translator warto zainwestować – pomoże nam w zrozumieniu tekstu w języku, którego za dobrze albo w ogóle nie znamy. Łatwo przetłumaczymy obcojęzyczne **01 strony WWW**. Należy jednak mieć na uwadze, że tekst niejednokrotnie tylko miejscami będzie jasny. Często też uśmiejemy się, widząc rezultaty pracy translatora. Na przykład francuski tłumacz frazę zablokować hakera przetłumaczył jako embouteiller fouineur – zabutelkować wścibskiego. Translatory mogą jednak wykorzystać nawet tłumaczący zawodowo – o ile tekst do przełożenia mają w wersji **02 elektronicznej**.

Zdaniem ekspertów

FOT.: M. NELKEN

Anna Pomykałło dyr. Schola Polonica, szkoły języka polskiego dla cudzoziemców

Po porównaniu z wersjami tłumaczy z lat poprzednich widoczny jest pewien postęp. Jednak nadal programy tego typu mają problemy z wyborem właściwego określenia z wielu możliwych. Myślę, że rozwój translatorów powinien iść w kierunku większej precyzji w doborze słownictwa oraz strukturalnej budowy zdań.

FOT.: M. NELKEN

Irena Auerbach tłumacz

Ze względu na zbliżoną strukturę polskiego i rosyjskiego tłumaczenia ogólne wymagają tylko pewnej korekty. Większy natomiast wkład pracy włożyć należy w obróbkę tłumaczeń tekstów technicznych, gdzie konieczne jest precyzyjne określanie pojęć. Jednak w obu przekładach tłumaczenia mechaniczne można wykorzystać jako podstawę do dalszej pracy z tekstem.

Agata Kozak tłumacz

Nie polecałabym posługiwania się translatorem w sytuacjach, kiedy chcemy mieć pewność co do prawidłowego zrozumienia tekstu. Czytanie wyników pracy Tłumacza i słownika języka francuskiego 2, tak jak i jego poprzedników, ciągle przypomina zgaduj-zgadulę. Wymaga domyślności, zdolności kojarzenia i... znajomości francuskiego.

Małgorzata Fic tłumacz

Osobom nieznającym włoskiego translator pomoże zorientować się w treści oryginału. Przekłady na język polski są bardziej zrozumiałe w przypadku tekstów specjalistycznych. Wiele do życzenia pozostawiają tłumaczenia tekstów, w których przeważają najczęściej używane wyrazy i zwroty. Odwrotna zależność zachodzi dla tłumaczeń z polskiego na włoski.

1. miejsce Tłumacz i słownik języka angielskiego 2.2

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ

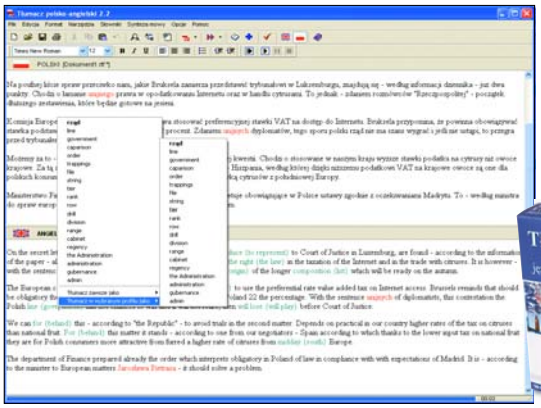

Menu kontekstowe pozwala na wprowadzanie poprawek

Wzeszłym roku w teście programów tłumaczących zwyciężył Tłumacz i słownik języka angielskiego 2. Najbardziej rzucającym się w oczy ulepszeniem w wersji 2.2 jest dodanie polsko-angielskiego tłumacza stron internetowych. W poprzedniej wersji witryny WWW tłumaczyć mogliśmy tylko z angielskiego na polski. Należy oczywiście mieć na uwadze, że przetłumaczone zostaną jedynie elementy tekstowe. Aby tłumaczone były także wyrazy na obrazkach, tłumacz musiałby zostać wyposażony w zaawansowaną technologię 03 OCR, a to wydaje się bardzo odległą przyszłością.

Program tłumaczy teksty z polskiego na angielski oraz z angielskiego na polski. Testy wykazały niewielką poprawę jakości tłumaczenia w stosunku do poprzedniej wersji, ale są to zaledwie zmiany kosmetyczne. Zauważalną natomiast dla użytkownika nową wadą jest to, że przy tłumaczeniu na polski program zapisywał literę ń oraz kilka następnych w zdaniu lub frazie zupełnie inną czcionką.

Barbary horse koń berberyjski
cab-horse koń dorożkarski

Mimo bardzo dużego słownika programowi zdarzają się potknięcia. Nie przetłumaczył na przykład przymiotnika unijny. Ograniczenia nie zmieniają faktu, że aplikacja ta jest najlepsza na rynku pod względem tłumaczenia na język polski.

Strona Komputer ŚWIATA doczekała się wersji angielskojęzycznej. Na razie jedynie za sprawą modułu zwycięzcy testu

- dwukierunkowy tłumacz stron WWW
- bogaty słownik

- błędne formatowanie tekstu (litera ń)
- wciąż słaba jakość tłumaczenia

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: 99 zł

Wymagania według producenta: Pentium, 32 MB RAM, Windows 95/98/NT 4.0/2000/Me/XP
Do testu dostarczył: KOMPAS, tel. (091) 4862246 ➜ www.kompas.info.pl

2. miejsce Tłumacz i słownik języka rosyjskiego

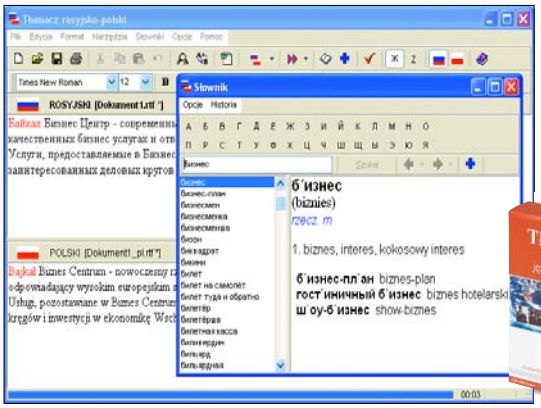

Podczas tłumaczenia pomocny okazuje się obszerny słownik

Rosyjski, wśród języków, które reprezentują programy tłumaczące w teście Komputer ŚWIATA, jest najbardziej podobny do polskiego. Szczególnie jeżeli chodzi o konstrukcje składniowe. Właśnie dlatego Tłumacz i słownik języka rosyjskiego tak dobrze radzi sobie z przekładem. Aplikację tę komputer ŚWIAT poleca gorąco osobom, które męczy czytanie cyrylicy. Wystarczy wkleić tekst do okna tłumacza lub też skorzystać z translatora stron internetowych, a po chwili wynik tłumaczenia zobaczymy na ekranie. Czego nie zrozumiemy – często się domyślimy. Mimo to do zrobienia jest jeszcze sporo – najprostsze wydaje się poprawienie bazy słownikowej. Na przykład mimo że słowo поддержать (podtrzymać) jest rozpoznawane, to już we frazie для поддержания (dla podtrzymania) – translator rozumie tylko słowo dla.

Kiedy tłumacz nie zna słowa, zaznacza je na czerwono i fonetycznie przekłada na język polski. Dzięki temu, jeżeli nawet nie zna jakiejś nazwy własnej, bywa, że jak w przypadku nazwy jeziora Байкал (Bajkał) przełoży ją prawidłowo. Niedogodnością jest natomiast, że gdy w tekście rosyjskim wystąpią słowa zapisane alfabetem łacińskim (na przykład angielskie), są one traktowane jako zapisane cyrylicą – i tak angielskie copy (kopiować) zmienia się w tajemnicze soru.

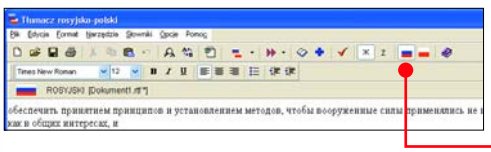

Jeżeli chcemy zmienić kierunek tłumaczenia tekstu, wystarczy kliknąć na odpowiednią flagę

- stosunkowo dobra jakość przekładu na rosyjski i na polski

- brak tłumacza polskich stron WWW
- błędne formatowanie tekstu (litera ń)

Jakość: dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 142 zł

Wymagania według producenta: Pentium, 32 MB RAM, Windows 95/98/NT 4.0/2000/Me/XP
Do testu dostarczył: KOMPAS, tel. (091) 4862246 ➜ www.kompas.info.pl

Jak czytać tabelę testu

1 Moduł sprawdzania pisowni przydaje się do wyłowienia ewentualnych błędów ortograficznych w tekście oryginału. Korzystając z tej funkcji, poprawiamy efekty tłumaczenia.

Opcje edytora tekstu	4%
Sprawdzanie pisowni	3%
Komfort pracy	5%

Automatyczne tłumaczenie na język polski	21%
Automatyczne tłumaczenie na język obcy	7%
Opcje ręcznej ingerencji w tłumaczenie	5%

2 Sprawdzono, czy programy tłumaczące oferują możliwość skutecznego i łatwego poprawiania przekładu automatycznego. Funkcja ta może się przydać zawodowym tłumaczom.

3 Translatorów używamy często po to, aby zrozumieć tekst na obcojęzycznej stronie WWW. Dobrze, gdy programy tłumaczą witryny zarówno na polski, jak i na obcy język.

Graficzne tłumaczenie stron WWW	5%
Rodzaje tłumaczeń kontekstowych	5%
Słowniki	10%

Programy tłumaczące

3. miejsce — Tłumacz i słownik języka włoskiego

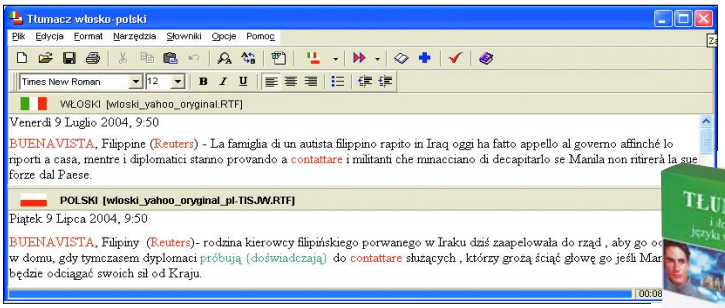

Translator zaznacza na czerwono wyrazy, których nie potrafi przetłumaczyć

Wadą tego tłumacza oraz innych programów KOMPASU jest dość absorbujący użytkownika proces instalacji (jednocześnie z płyty i z dyskietki). Aplikacja nie różni się sposobem obsługi od pozostałych translatorów firmy KOMPAS – po wprowadzeniu w górnym oknie tekstu tłumaczenia dokonujemy w wygodny sposób poprzez naciśnięcia klawisza F12. Niestety, konieczne jest uruchamianie oddzielnego komponentu programu, jeżeli życzymy sobie zmienić kierunek przekładu. Nie ma także modułu graficznego tłumacza polskich stron internetowych. Lepsze wyniki Tłumacz i słownik języka włoskiego osiąga przy tłumaczeniach z polskiego na włoski.

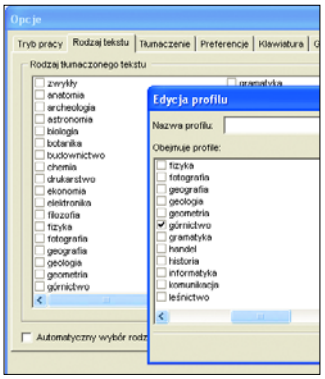

Program oferuje możliwość poprawienia wyników tłumaczenia poprzez określenie rodzaju tekstu

+ niezła jakość tłumaczenia na włoski

− brak integracji modułów translatorskich

Jakość: dobra | Cena/Jakość: dobra | Cena: 149 zł

Wymagania według producenta: Pentium, 32 MB RAM, Windows 95/98/NT 4.0/2000/Me/XP
Do testu dostarczył: KOMPAS, tel. (091) 4862246 ➜ www.kompas.info.pl

Wyniki testu

Produkt / Producent	Waga	1. miejsce (ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ) Tłumacz i słownik języka angielskiego 2.2 KOMPAS	Ocena	2. miejsce (ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ) Tłumacz i słownik języka rosyjskiego KOMPAS	Ocena	3. miejsce Tłumacz i słownik języka włoskiego KOMPAS	Ocena	4. miejsce Tłumacz i słownik języka francuskiego 2 KOMPAS	Ocena
Instalacja i serwis	**30%**		**4,70**		**4,77**		**4,83**		**4,57**
Polska wersja językowa	8%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Instrukcja obsługi	8%	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	dobra	4
Instalacja programu	4%	wymaga instalacji z dyskietki i podania kodu	4	wymaga instalacji z dyskietki i podania kodu	4	wymaga instalacji z dyskietki i podania kodu	4	wymaga instalacji z dyskietki i podania kodu	4
Serwis telefoniczny	3%	(091) 4862246	3	(091) 4862246	3	(091) 4862246	3	(091) 4862246	3
Ilość zajmowanego miejsca	2%	106 MB	2	84,4 MB	3	36,5 MB	4	37,8 MB	4
Pomoc w programie	2%	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
Pomoc online	2%	dobra	4	dobra	4	dobra	4	dobra	4
Odinstalowanie	1%	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6
Funkcje	**17%**		**4,94**		**4,82**		**4,65**		**4,65**
Obsługiwane formaty dokumentów	3%	RTF, TXT, DOC, XLS, HTML i inne mniej ważne	5	RTF, TXT, DOC, XLS, HTML i inne mniej ważne	5	RTF, TXT, DOC, XLS, HTML i inne mniej ważne	5	RTF, TXT, DOC, XLS, HTML i inne mniej ważne	5
Opcje edytora tekstu	4%	bogate	5	bogate	5	bogate	5	bogate	5
Sprawdzanie pisowni	3%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Komfort pracy	5%	bardzo dobry	5	bardzo dobry	5	dobry	4	dobry	4
Informacje językowe w programie	2%	gramatyka angielska	3	wstęp do gramatyki rosyjskiej	2	gramatyka włoska	3	gramatyka francuska	3
Tłumaczenie	**53%**		**4,30**		**4,19**		**3,53**		**3,46**
Automatyczne tłumaczenie na język polski	21%	dostateczne plus	3,5	dobre	4	mierne plus	2,5	mierne plus	2,5
Automatyczne tłumaczenie na język obcy	7%	dostateczne plus	3,5	dobre	4	dostateczne plus	3,5	dostateczne	3
Opcje ręcznej ingerencji w tłumaczenie	5%	bogate	5	bogate	5	bogate	5	bogate	5
Graficzne tłumaczenie stron WWW	5%	w obie strony	6	na język polski	4	na język polski	4	na język polski	4
Rodzaje tłumaczeń kontekstowych	5%	51 rodzajów	5	46 rodzajów	5	52 rodzaje	5	46 rodzajów	5
Słowniki	10%	780 000 haseł, 1 290 000 tłumaczeń, 7,3 mln form fleksyjnych	5	120 000 haseł i 200 000 tłumaczeń, 3,5 mln form fleksyjnych	4	170 000 haseł, 320 000 tłumaczeń, 3,2 mln form fleksyjnych	4	200 000 haseł, 310 000 tłumaczeń, 3,1 mln form fleksyjnych	4
Ocena pośrednia	**100%**		**4,53**		**4,47**		**4,11**		**4,00**
Punkty dodatnie/ujemne									
Ogólna ocena jakości			**4,53**		**4,47**		**4,11**		**4,00**
Jakość			**bardzo dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**
Cena/Jakość			celująca		bardzo dobra		dobra		dostateczna
Cena			99 zł		142 zł		149 zł		169 zł
Cena/Jakość – wyliczenie			99/4,53² = 4,82		142/4,47² = 7,11		149/4,11² = 8,82		169/4,00² = 10,56

Wyjaśnienie pozycji w tabeli na stronie 35

4. miejsce Tłumacz i słownik języka francuskiego 2

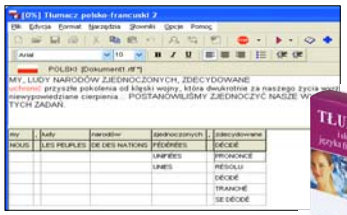

Program oferuje wiele różnorodnych trybów poprawiania wyników tłumaczenia automatycznego

Nowa edycja tłumacza rozpoznaje więcej słów, choć jest tu jeszcze sporo do zrobienia (znany jest na przykład czasownik chronić, ale nie rozpoznawany – uchronić). Program oferuje 46 rodzajów tłumaczeń kontekstowych – jeżeli znamy profil tekstu (medycyna, historia, teatr), możemy poprawić precyzję przekładu.

+ ● większy słownik niż w poprzedniej wersji

– ● problemy z formatowaniem (litera ń)

Jakość: dobra | Cena/Jakość: dostateczna | Cena: 169 zł

Wymagania według producenta: Pentium, 32 MB RAM, Windows 95/98/NT 4.0/2000/Me/XP
Do testu dostarczył: KOMPAS, tel. (091) 4862246 ➜ www.kompas.info.pl

4. miejsce English Translator 3.2

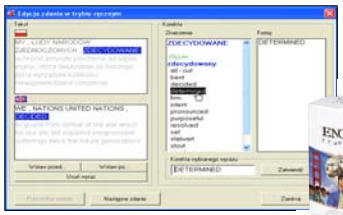

Jednym z atutów English Translatora jest przydatny dla tłumacza ręczny tryb translacji

Biorąc pod uwagę jakość tłumaczenia na język angielski, nestor rynku polskich translatorów mieści się prawie na końcu stawki, a można odnieść wrażenie, że poprawki w wersji 3.2 przyniosły więcej strat niż korzyści. Uwaga! Informacja na pudełku, jakoby zawarty w programie słownik był największy w Polsce, nie jest prawdziwa.

+ ● zawiera informacje gramatyczne

– ● nowe błędy w stosunku do wersji 3.1

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 299 zł

Wymagania według producenta: Pentium II, 64 MB RAM, Windows 95 OSR2/98/Me/NT SP6/2000/XP
Do testu dostarczył: Techland, tel. (062) 7372747 ➜ www.techland.pl

4. miejsce		6. miejsce		7. miejsce	
English Translator 3.2		**Translatica Pro**		**Translatica**	
Techland	**Ocena**	**pwn.pl**	**Ocena**	**pwn.pl**	**Ocena**
	4,70		**4,33**		**4,47**
jest	6	jest	6	jest	6
bardzo dobra	5	dobra	4	dobra	4
wymaga podania kodu i aktywacji	4	duże problemy przy instalacji komponentów	3	pewne problemy przy instalacji komponentów	4
(062) 7372747	3	(061) 8736254	4	(061) 8736254	4
143 MB	2	206 MB	2	202 MB	2
bardzo dobra	5	dostateczna	3	dostateczna	3
dobra	4	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6
	4,59		**3,94**		**3,59**
RTF, TXT, DOC (tylko import)	3	TXT; integracja z IE, Excel, Word, Outlook, PowerPoint, Lotus Notes		TXT, integracja z IE, Excel	3
bogate	5	podstawowe	3	podstawowe	3
jest	6	jest	6	jest	6
bardzo dobry	5	dobry	4	dobry	4
gramatyka angielska	3	brak	1	brak	1
	3,41		**3,42**		**3,42**
dostateczne	3	dostateczne	3	dostateczne	3
mierne plus	2,5	dobre	4	dobre	4
wystarczające	4	mierne	2	mierne	2
na język polski	4	w obie strony	6	w obie strony	6
34 profile	4	98 kontekstów, 17 stylów, 5 dialektów	6	98 kontekstów, 17 stylów, 5 dialektów	6
660 000 tłumaczeń, 140 000 fraz, 3,3 mln form fleksyjnych	4	ponad 1 000 000 wyrazów i form fleksyjnych	2	ponad 1 000 000 wyrazów i form fleksyjnych	2
	4,00		**3,78**		**3,76**
	4,00		**3,78**		**3,76**
dobra		**dobra**		**dobra**	
niedostateczna		niedostateczna		bardzo dobra	
299 zł		199 zł		99 zł	
$299/4{,}00^2 = 18{,}69$		$199/3{,}78^2 = 13{,}93$		$99/3{,}76^2 = 7{,}00$	

Tak Komputer ŚWIAT testował programy tłumaczące

Komputer ŚWIAT ocenił najpierw łatwość instalacji oraz dostępność pomocy w programie i ze strony producenta. Następnie sprawdził, jakiego typu pliki były w stanie tłumaczyć programy. W życiu codziennym spotykamy się nie tylko z sytuacją, gdy w okienku tłumacza wpisujemy lub kopiujemy tekst. Zdarza się, że chcemy przetłumaczyć dokument w określonym formacie – na przykład plik Worda, Excela czy też dokument HTML. Dobry translator powinien potrafić obsługiwać takie formaty. Sprawdzono również, czy tekst w oknie programu łatwo można poddawać edycji, tak jak w edytorze tekstu. Oceniono komfort pracy z programem – ważna była integracja modułów programu tłumaczących na polski i na język obcy oraz możliwość szybkiego tłumaczenia przez naciśnięcie jednego klawisza. Przy ocenie jakości tłumaczenia Komputer ŚWIAT konsultował się z ekspertami, którzy przestudiowali tłumaczenia przygotowanych przez Komputer ŚWIAT próbek, wśród których znalazł się prosty tekst dialogowy, tekst newsowy, tekst informatyczny oraz tekst literacki. Poza tłumaczeniem automatycznym sprawdzono, czy programy mają możliwość ręcznego poprawiania wyników tłumaczenia automatycznego, przez co mogą być użytecznymi narzędziami dla tłumaczy. Oceniono liczbę kontekstowych rodzajów tłumaczeń i rozmiary baz słownikowych.

Parametr Cena/Jakość obliczono na podstawie następującej skali:

celująca	poniżej 6,76
bardzo dobra	od 6,76 do 8,44
dobra	od 8,45 do 10,13
dostateczna	od 10,14 do 11,82
mierna	od 11,83 do 13,51
niedostateczna	powyżej 13,51

Podczas testu sprawdzono między innymi jakość podręczników użytkownika

FOT.: M. NELKEN

Programy tłumaczące

6. miejsce Translatica Pro

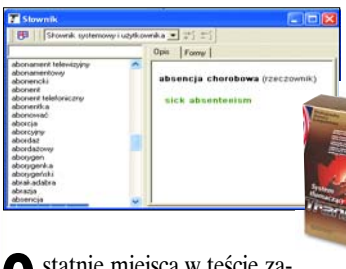

Słownik programu nie jest jego najmocniejszą stroną

Ostatnie miejsca w teście zajęły dwie edycje produktu debiutującego na rynku. Program chwali się, że jako jedyny w zaawansowany sposób wykorzystuje metodę analizy składniowej i transferu. Te deklaracje przekładają się na najlepsze tłumaczenie z polskiego na angielski i... nie najmocniejsze z angielskiego na polski.

+ dobre tłumaczenie na angielski

− niezbyt duży zasób słownictwa

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 199 zł

Wymagania według producenta: Pentium 166 MMX, 64 MB RAM, Windows 98/Me/2000/XP
Do testu dostarczył: pwn.pl sp. z o.o., tel. (061) 8736251 ➜ http://translatica.pwn.pl

7. miejsce Translatica

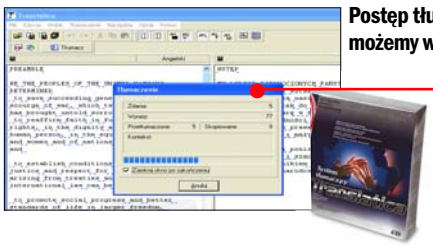

Postęp tłumaczenia obserwować możemy w okienku

Różnica w cenie między Translaticą Pro a Translaticą to aż 100 złotych, a programy tłumaczą identycznie. Ich odmienność polega na tym, że wersja droższa, oprócz możliwości tłumaczenia stron internetowych oraz tabel Excela, dodatkowo integruje się z Wordem, Outlookiem, PowerPointem oraz Lotus Notes.

+ dobre tłumaczenie na angielski

− niezbyt duży zasób słownictwa

Jakość: dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 99 zł

Wymagania według producenta: Pentium 166 MMX, 64 MB RAM, Windows 98/Me/2000/XP
Do testu dostarczył: pwn.pl sp. z o.o., tel. (061) 8736251 ➜ http://translatica.pwn.pl

Translatory w akcji

Komputer ŚWIAT sprawdził, jak translatory radzą sobie z przekładem tego samego tekstu. Jako próbka posłużył fragment preambuły Karty Narodów Zjednoczonych. Akurat tak się złożyło, że z tym tekstem tłumacze poradziły sobie najlepiej – zapewne ze względu na jego ogólnikowość.

Teksty oryginalne

Tekst polski
MY, LUDY NARODÓW ZJEDNOCZONYCH, ZDECYDOWANE
uchronić przyszłe pokolenia od klęski wojny, która dwukrotnie za naszego życia wyrządziła ludzkości niewypowiedziane cierpienia... POSTANOWILIŚMY ZJEDNOCZYĆ NASZE WYSIŁKI DLA WYPEŁNIENIA TYCH ZADAŃ.

Tekst angielski
WE THE PEOPLES OF THE UNITED NATIONS DETERMINED to save succeeding generations from the scourge of war, which twice in our lifetime has brought untold sorrow to mankind... HAVE RESOLVED TO COMBINE OUR EFFORTS TO ACCOMPLISH THESE AIMS.

Tekst francuski
NOUS, PEUPLES DES NATIONS UNIES, RÉSOLUS à préserver les générations futures du fléau de la guerre qui deux fois en l'espace d'une vie humaine a infligé à l'humanité d'indicibles souffrances... AVONS DÉCIDÉ D'ASSOCIER NOS EFFORTS POUR RÉALISER CES DESSEINS.

Tekst rosyjski
МЫ, НАРОДЫ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ, ПРЕИСПОЛНЕННЫЕ РЕШИМОСТИ избавить грядущие поколения от бедствий войны, дважды в нашей жизни принесшей человечеству невыразимое горе... РЕШИЛИ ОБЪЕДИНИТЬ НАШИ УСИЛИЯ ДЛЯ ДОСТИЖЕНИЯ ЭТИХ ЦЕЛЕЙ.

Tekst włoski
NOI, POPOLI DELLE NAZIONI UNITE, decisi a salvare le future generazioni dal flagello della guerra, che per due volte nel corso di questa generazione ha portato indicibili afflizioni all'umanità... ABBIAMO DECISO DI UNIRE I NOSTRI SFORZI PER IL RAGGIUNGIMENTO DI TALI FINI.

Nazwa programu	Tłumaczenie z języka obcego na język polski	Tłumaczenie z języka polskiego na język obcy
English Translator 3.2	MY, którzy LUDY Organizacji Narodów Zjednoczonych OKREŚLIŁY uratować odnieść sukces pokolenia od bicza wojny, która wojna dwa razy w naszym życiu przyniósł nieopisany smutek do ludzkości... POSTANÓW ŁĄCZYĆ NASZE WYSIŁKI, BY DOKONAĆ TE CELE.	WE, NATIONS UNITED NATIONS, DECIDED to guard from defeat of the war which for our life did mankind inexpressible sufferings twice the future generations... We DECIDED to UNITE FOR FULFILMENT OUR EFFORTS THESE TASKS.
Tłumacz i słownik języka angielskiego 2.2	MY, których ZALUDNIA ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH OKREŚLONEJ {ZDECYDOWANEJ} uratować następowanie po pokoleniach od bicza wojny, która dwa razy w naszym życiu przyniosła nie opowiedzianemu smutkowi do rodzaju ludzkiego... ZDECYDOWALI SIĘ POŁĄCZYĆ NASZE WYSIŁKI BY DOKONAĆ TE CELE.	WE, PEOPLE OF NATIONS {PEOPLE} UNITED, FIRM to protect coming generations from the defeat of the war which twice during ours lives caused mankinds inexpressible sufferings... We decided TO UNITE OUR EFFORTS FOR THE FULFILMENT OF THESE ASSIGNMENTS {EXERCISES}.
Translatica i Translatica Pro	My ludzie zjednoczonych państw zdecydowali się ratować kolejne wytwarzania z bicza wojny, który dwa razy za nasze życie wnieść przemilczany smutek do ludzkości... POSTANOWIONY ŁĄCZYĆ NASZE PRÓBY BY OSIĄGNĄĆ TE CELE.	WE, UNITED NATIONS' PEOPLE, DETERMINED to protect unborn generations against the scourge of war which did mankind untold suffering during our life twice... WE DECIDED TO UNITE OUR EFFORTS IN ORDER FULFILLING THESE TASKS.
Tłumacz i słownik języka francuskiego 2	MY, LUDY NARODÓW GŁADKICH {ZJEDNOCZONYCH}, STANOWCZY by chronić pokolenia przyszłe cepa wojny, która dwa razy w przestrzeni {odstępie} życia ludzkiego nałożyła do ludzkości niewypowiedzianych cierpień... ZDECYDOWALIŚMY O KOJARZYĆ NASZE WYSIŁKI, by REALIZOWAĆ {POJMOWAĆ} TE ZAMIARY.	NOUS, LES PEUPLES DE NATIONS UNIES, DÉCIDÉ uchronić générations à venir de la défaite de la guerre, qui deux fois pendant notre vie a fait les humanités ineffables souffrir... Nous avons décidé RALLIER NOS EFFORTS POUR REMPLIR DE CES TÂCHES {DEVOIRS}.
Tłumacz i słownik języka rosyjskiego	MY, JESTEŚMY LUDY ZJEDNOCZONYCH NARODÓW, przewykonane ZDECYDOWANIA uwolnić nadchodzące pokolenia od klęsk wojny, dwa razy w naszym życiu które przyniosło ludzkości niewypowiedziane zmartwienie... ZDECYDOWAŁY POŁĄCZYĆ NASZE STARANIA DLA OSIĄGNIĘCIA TYCH CELÓW.	МЫ, НАРОДЫ НАРОДОВ ОБъЕДИНЕННЫХ, РЕШИТЕЛЬНОЕ уберечь будущие поколения от поражения войны, которая два раза при нашей жизни причинила человечества невыразимые страдания... Мы РЕШИЛИ ОБъЕДИНИТЬ НАШИ УСИЛИЯ ДЛЯ ПЕРЕПОЛНЕНИЯ ТЕХ ЗАДАЧ.
Tłumacz i słownik języka włoskiego	MY, ZALUDNIA Z NARODÓW POŁĄCZONYCH, postanowiłem uratować przyszłe płodzenia od bicza wojny, że dla dwukrotnie w ciągu tego płodzenia zaniósł niewypowiedzialne zmartwienia do ludzkości... POSTANOWILIŚMY POŁĄCZYĆ NASZE WYSIŁKI DLA OSIĄGNIĘCIA TAKICH KOŃCÓW.	NOI, I POPOLI DI LE NAZIONI UNITE, DECISO preservare le future generazioni dalla sconfitta della guerra quale due volte durante la nostra vita ha fatto le umanità ineffabili soffrire... Abbiamo deciso UNIRE I NOSTRI SFORZI PER RIEMPIRE DI QUESTI COMPITI.

SFERiS®

SKLEPY Z LUDZKĄ TWARZĄ !

Nasze Marże są na wakacjach

Najlepszy moment na zakupy - dobrze i tanio

Bełchatów CH ECHO ul. Kolejowa 4 tel.733-14-10 **Biała Podlaska** ul. Zamkowa 1A/3 tel. 342-54-42 **Bielsko Biała** CH AUCHAN ul. B.M.Cassiono 412 tel.821-93-54 **Bielsko Biała** CH SFERA ul Mostowa 5 tel 498-71-48 **Bydgoszcz** CH AUCHAN ul.Rejewskiego 3 tel.321 67 78 **Bydgoszcz** G.Pomorska ul. Fordońska 141 tel.582-22-42 **Bytom** CH PLEYADA ul.Dolnośląska 26 tel.395-87-56 **Częstochowa** GH AUCHAN przy trasie Katowickiej tel.377-82-06 **Gdańsk** CH ALFA ul.Kołobrzeska 41C tel.558-54-78 **Gdańsk** CH Modison ul Rajska 10 tel 766-74-56 **Gdańsk** CH Manhattan ul.Grunwaldzka 82 tel. 767 70 32 **Gdynia** CH Geneat otw. VII.04 **Kartuzy** C.H. Kaszebe otw. VI.04 **Kielce** CH ECHO ul.Świętokrzyska 20 tel.332-10-20 **Kraków** PLAZA CENTRUM al.Pokoju 44 tel. 684-45-79 **Lublin** ul. Fabryczna 1A/7 tel.534-99-49 **Łódź** Galeria Łódzka ul.Piłsudskiego 15/23 tel 634-67-64 **Olkusz** CH ECHO ul Rabsztyńska 2 tel.645-53-60 **Piła** CH ECHO ul. Ogińskiego 33 tel.215 62 32 **Pabianice** CH ECHO ul.Zamkowa 31 tel.215-47-10 **Płock** GH AUCHAN ul.Wyszogordzka 140 tel. 366-35-41 **Płock** CH ECHO I KAUFLAND otw. VIII/04 **Poznań** **TESCO** otw. VIII,04 **Radom** ul.Czachowskiego 24 tel.363-10-08 **Piotrków Tyb.** CH ECHO ul Sikorskiego 13/17 tel. 649-28-22 **Przemyśl** CH ECHO ul. 29 Listopada 4 Tel. 679 09 36 **Radom** ul. Traugutta 17A tel.360-09-66 **Radom** CH ECHO ul.Żółkiewskiego 4 **Ruda Śląska** PLAZA CENTRUM ul.1-Maja 310 **Rzeszów** CH REDUTA ul. Okulickiego 10 tel.863-63-32 **Rzeszów** CH GRAFFICA ul.Lisa Kuli 19 tel. 858-05-70 **Siedlce** CH CHESTER ul Pił sudskiego 9 tel.633-15-40 **Sosnowiec** CH PLEYADA ul. Staszica 80 tel.298 95 87 **Sosnowiec** GH AUCHAN ul.Zuzanny 20 tel. 730-61-10 **Świętochłowice** CH ECHO ul. Chorzowska 19 tel.245-64-11 **Szczecin** GH Tesco otw.VII,04 Ceant IX,04 **Tarnobrzeg** ul. Szeroka 30 tel.823-42-46 **Tarnów** C.H ECHO ul Blonie 2 tel 625-14-08 **Tczew** CH Echo ul.Kwiatowa 4 tel.532-52-11 **Warszawa** ul.Dolna 15 tel. 840 73 40 **Warszawa** ul. Targowa 66 pawilon 3 tel.618-17-71 **Warszawa** Galeria Mokotów ul.Wołoska 12 **Warszawa** CH Targówek ul.Głębocka 15 tel. 331-05-36 **Warszawa** PARK WOLA ul. Górczewska 124 tel.533-42-38 **Warszawa** ul.Jana Pawła II 38 **Wrocław** CH KORONA ul. B. Krzywoustego tel.350-12-65 **Zamość** CH ECHO ul.Stefana Wyszyńskiego 13 tel.638 09 80 **Zabrze** C.H. PLATAN pl. Teatralny 10 tel. 375-00-75

Laptop Actina Webbook
Celeron 2.4GHz/14,1"/30GB
256 MB/Combo DVD/CD-RW
modem/lan/torba - **cena 3199 zł**

Laptop ACTINA HUNTER
AMD Athlon™ XP 2000+
14"/256MB/COMBO/
Wi-Fi/30GB/torba - **cena 3499 zł**

AMD 64 Athlon

Pierwszy w Polsce - najszybszy 64 bitowy KOMPUTER DLA BYKA

cena 1999zł

- Procesor AMD Athlon™ 64 2800+
- Dysk Twardy - HDD 80GB 7200
- Karta grafiki ATI 9200 128MB
- Pamięci DDR 400 256MB

Wybierz Napęd | DVD 16x +78zł | CD-RW +98zł | DVD-RW +289zł

KOMPUTER KOMETA
cena 1799zł

- Intel Pentium 4 2800MHz
- HDD 80GB 7200
- Karta grafiki ATI 9200 128MB
- Pamięci DDR 400 256MB

KOMPUTER TWÓJ
cena 1199zł

- AMD Athlon™ XP 2500+
- HDD 80GB 7200
- Karta grafiki ATI 9200 128MB
- Pamięci DDR 400 128MB

0 zł – czyli nic tyle potrzebujesz kasy aby przyjść do nas na zakupy Możesz kupować nawet jeśli nie masz dochodów poręczycieli i innych zbędnych formalności.

BeneficialKredyt

Aparat cyfrowy Canon A60 Cena 799

Aparat cyfrowy Fuji S3000 Cena 1269

Aparat cyfrowy Olympus C760 Cena 669

Aparat cyfrowy Sony P73S Cena 1399

Drukarka HP 5150 cena 399zł

Nagrywarka i odtwarzacz DVD cena 299 zł

Karta SD Kingston 128 cena 109zł

Karta Pamięc FLASH 128 cena 99 zł

Odtwarzacz MP3 Creative 64MB cena 199

Cena szok płytka CDR 700MB tylko **0,59 zł**

Cena szok płytka DVDR 10 szt paczka **11zł**

Kable USB A-B 1.0m Cena 3

TEGO NIE MOGĄ CI ZABRONIĆ

Podane ceny zawierają podatek VAT - Brutto
Wymienione wyżej produkty nie są promocja to standardowe ceny wybrane z naszej szerokiej oferty.

Wszystkie ceny według kalkulacji z dnia 19.07.2004

dajesz pracę kupujesz Polskie produkty

AMD, logo AMD Arrow, logo AMD64, AMD Athlon i ich kombinacje są znakami towarowymi firmy Advanced Micro Devices Inc.

FOT.: STONE/FPM/montaż Komputer ŚWIAT

Narzędzia pod ręką

Dobre i pomocne w pracy webmastera narzędzie wcale nie musi oznaczać drogiej aplikacji. Czasem wystarczy do menu zwykłej przeglądarki internetowej dodać darmową opcję i znacznie w ten sposób ułatwić sobie pracę

Każdy webmaster po stworzeniu witryny powinien ją przetestować. W Kąciku webmastera, w numerze 12/2003 Komputer ŚWIATA, dowiedzieliśmy się, jak sprawdzić poprawność strony WWW za pomocą specjalnego serwisu internetowego. Aby to zrobić, trzeba otworzyć stronę →❶ i w odpowiednie pole wpisać adres naszej witryny. Po kilku sekundach można zobaczyć wynik sprawdzania pod kątem zgodności ze specyfikacją HTML. Zobaczmy, jak uprościć sobie to zadanie. Wystarczy, że do menu kontekstowego Internet Explorera dodamy specjalną pozycję, po wybraniu której aktualnie otwarta witryna zostanie przetestowana. Dodamy również dwie dodatkowe pozycje. Dzięki nim łatwo sprawdzimy, jak nasza strona wygląda bez stylów oraz obrazków. Pomoże nam to w dopracowaniu wyglądu strony do możliwości starszych przeglądarek internetowych oraz tych, które działają w trybie tekstowym.

Podręczny tester HTML

Na początku dodamy do menu kontekstowego pozycję wywołującą narzędzie sprawdzające poprawność witryny.

1 Łączymy się z internetem i otwieramy stronę →❷.

2 Po otwarciu się strony ściągamy plik instalatora, klikając na odnośnik (plik

- Download the HTML Validation WiDGet 1.2 (10 kB ZIP)

zapisujemy w dowolnym katalogu).

3 Po ściągnięciu pliku zamykamy wszystkie okna przeglądarki Internet Explorer, a następnie rozpakowujemy ściągnięty plik (w archiwum znajdują się trzy pliki). Prawym przyciskiem myszy klikamy na ikonę i z menu kontekstowego wybieramy pozycję Zainstaluj.

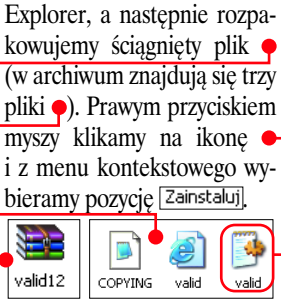

4 Możemy już uruchomić przeglądarkę Internet Explorer. Aby sprawdzić działanie zainstalowanego narzędzia, otwieramy dowolną stronę internetową (może to być również strona z naszego dysku). Prawym przyciskiem myszy klikamy w obszarze tej strony (pamiętajmy tylko, aby nie był to odnośnik czy obrazek).

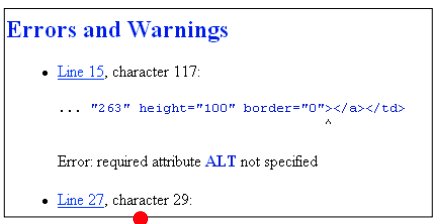

W menu kontekstowym, które się pojawia, widzimy nową pozycję Validate HTML – klikamy na nią. Po chwili wyświetla się strona z wynikami sprawdzania poprawności witryny ze specyfikacją HTML (o tym, jak interpretować wyniki sprawdzania, przeczytamy w Kąciku webmastera w Komputer ŚWIECIE 12/2003).

Bez obrazków i stylów

Warto sprawdzić, jak będzie wyglądała stworzona przez nas witryna bez obrazków i stylów. Mimo że na pececie przeglądarki tekstowe dawno odeszły do lamusa, na rynku pojawia się coraz więcej telefonów komórkowych i komputerów narecznych, które potrafią wyświetlać strony WWW, jednak mogą nie radzić sobie ze stylami czy wyświetlaniem dużych obrazków. Poza tym, często internauci korzystający z internetu za pomocą technologii GPRS (pakietowego przesyłu danych przez telefon komórkowy) wyłączają wyświetlanie obrazków, ponieważ ściąganie grafiki znacznie zwiększa koszt dostępu do internetu za pomocą GPRS.

Bez obrazków i stylów

Po stworzeniu strony WWW warto sprawdzić jej wygląd w ekstremalnych sytuacjach – wtedy gdy otwierana jest za pomocą przeglądarki tekstowej lub gdy internauta wyłączył wyświetlanie obrazków – więcej w ramce Bez obrazków i stylów.

1 Tak jak w punktach 1–3 instalacji narzędzia Validate HTML otwieramy stronę →❷ i klikając na odnośnik, a później na, ściągamy dwa pliki.

- Download the Disable Style Sheets WiDGet 0.9 (9 kB ZIP)
- Download the Remove Images WiDGet 0.4 (10 kB ZIP)

2 Rozpakowujemy pierwszy z nich i prawym przyciskiem myszy klikamy na ikonę – z menu kontekstowego wybieramy pozycję Zainstaluj. Następnie rozpakowujemy drugi i po kliknięciu prawym przyciskiem myszy na ikonę z menu kontekstowego wybieramy Zainstaluj.

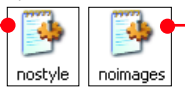

3 Zamykamy i ponownie otwieramy okno przeglądarki Internet Explorer. Po otwarciu dowolnej witryny klikamy na pusty obszar strony prawym przyciskiem myszy. Pojawia się menu kontekstowe, w którym występują dwie nowe pozycje – Remove Images oraz Disable Style Sheets. Wybranie pierwszej z nich spowoduje wyłączenie wyświetlania obrazków na aktualnie odwiedzanej stronie. Dzięki temu możemy sprawdzić, czy we wszystkich znacznikach obrazków umieściliśmy alternatywne opisy. Jeśli z menu kontekstowego wybierzemy pozycję Disable Style Sheets, aktualnie otwarta strona zostanie wyświetlona bez zastosowanych przez nas definicji stylów.

Adresy online

→❶ www.htmlhelp.com/tools/validator
→❷ www.htmlhelp.com/tools/widgets

POLECA Komputer Świat Stronę WWW

Biografie władców i innych postaci historycznych są bardzo obszerne i ilustrowane

Mówią wieki

Poczet polskich władców

Prywatny serwis historyczny, który śmiało można określić mianem portalu. Autor umieścił na nim informacje dotyczące polskich władców. Biografie królów i książąt, wydarzenia historyczne, mapy, legendy zostały samodzielnie opracowane przez autora na najwyższym poziomie merytorycznym. Nie są to tylko suche daty i fakty – teksty napisane są lekko i ciekawie, co sprawia, że czyta się je z prawdziwą przyjemnością.

Całości dopełniają świetnej jakości zdjęcia i ryciny. Witrynę powinien odwiedzić każdy, kto interesuje się historią naszego kraju.

Info: ➜ www.poczet.com

Czy dziewczyny powinny grać w piłkę nożną? Ten i inne z pozoru błahe tematy rozgrzewają do czerwoności czytelników serwisu

Nastolatki

Wszystko o troskach i radościach młodzieży

Obszerny serwis zajmujący się sprawami nastolatków. Ogromna liczba artykułów porusza wszystkie tematy będące codziennym życiem młodych ludzi. Fascynujący.

Info: ➜ www.nastolatek.pl

Woody Allen

Wszystko, co chcielibyście o nim wiedzieć, a boicie się zapytać

Witryna poświęcona jednemu z najoryginalniejszych współczesnych reżyserów. Już pierwsze filmy Woody'ego Allena szybko zdobyły popularność za sprawą niezwykle wyrafinowanego humoru i przewrotnych scenariuszy. Na stronie znajdziemy wywiady, artykuły, biografię, filmografię i recenzje książek napisanych przez Allena i, co chyba oczywiste, mnóstwo cytatów z przewrotnych wypowiedzi, z których słynie reżyser.

Info: ➜ www.woodyallen.art.pl

Nie znamy filmów Allena? Nic nie szkodzi, wizyta na tej witrynie szybko uzmysłowi nam, co tracimy

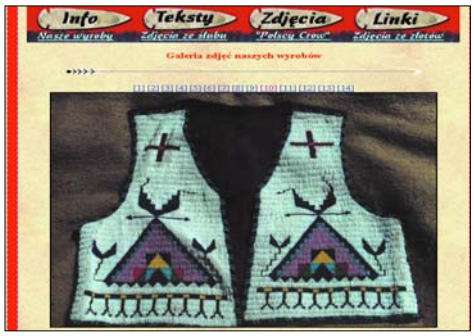

Na stronie znajdziemy zdjęcia indiańskich strojów, ręcznie robionych przez wielbicieli szczepu Crow

Howgh

I ty możesz zostać Indianinem

Witryna prowadzona przez sympatyków kultury Indian północnoamerykańskich. Jej autorzy interesują się codziennym życiem czerwonoskórych i starają się odtworzyć tę zanikającą kulturę. Na stronie znajdziemy tłumaczenia książek traktujących o Indianach oraz zdjęcia strojów i elementów ich codziennego życia. Nie zabrakło także informacji o zlotach polskich Indian.

Info: ➜ www.wsb-nlu.edu.pl/~kolba

Zagrajmy razem

Z gitarą za pan brat

Bogaty dział z biografiami gitarzystów powinien zadowolić każdego fana dźwięku gitary

Gitara to jeden z najpopularniejszych instrumentów. Używają jej muzycy na całym świecie i nie ma chyba osoby, która nie wiedziałaby, czym się różni gitara akustyczna od elektrycznej. Serwis pomaga stawiać pierwsze kroki w grze na tym instrumencie. Bo niby brzdąkać każdy może, ale nie każdy wie, jak to robić.

Info: ➜ www.gitara.pl

Szkoła Linuxa
Pierwsza w Polsce
www.szkolalinuxa.edu.pl
Od października 2 nowe kierunki: Serwisant IT i Programista
Warszawa, ul. Cieszyńska 8, tel: (0-22) 847 69 22, 0 501 16 22 90

Dodatek do FAKTU
Fakt
zawsze w piątek
Wywiady z gwiazdami. Nowości z kina, muzyki i gier komputerowych.
Fakt
O tym się mówi

Bez ograniczeń

Gdy miniemy znak końca zakazów, śmiało możemy dodać gazu i mknąć przed siebie, przeżywając przygody. Taką samą frajdę zapewni nam wirtualny pecet. Komputer ŚWIAT pokaże, jak go stworzyć i obsługiwać

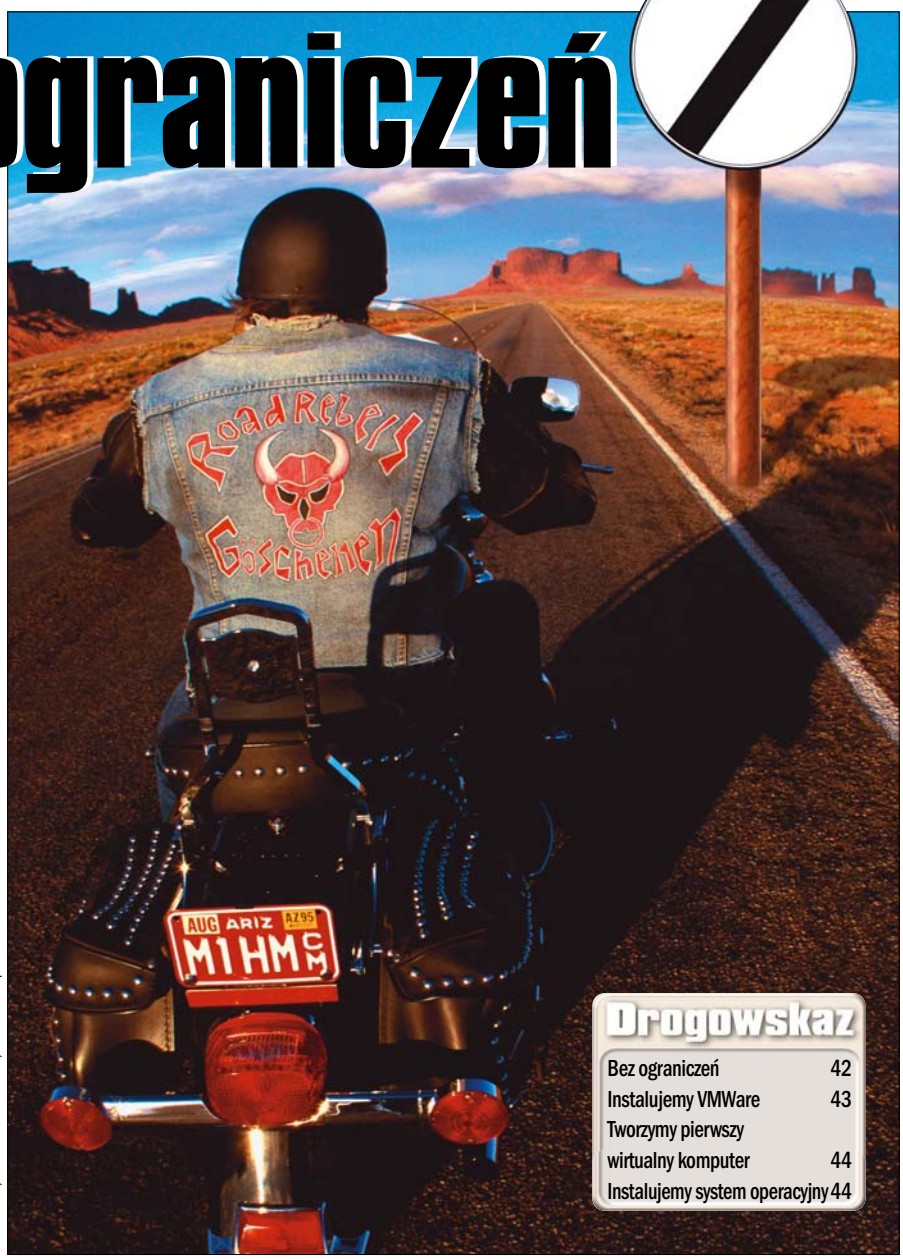

FOT.: STONE/FLASH PRESS MEDIA/montaż Komputer ŚWIAT

Gdy zachodzi potrzeba jednoczesnego uruchomienia na przykład dwóch 01 **systemów operacyjnych**, stajemy przed problemem: skąd wziąć drugi komputer? Odpowiedź jest prosta. Zainstalujmy program, dzięki któremu stworzymy programowy odpowiednik drugiego peceta.

Zrobienie wirtualnego komputera jest możliwe dzięki 02 **emulatorowi**, jakim jest program VMWare Workstation. Dzięki niemu możemy na przykład zainstalować 03 **Linux** i poznawać ten system operacyjny bez najmniejszej obawy, że uszkodzimy zainstalowany na dysku Windows.

VMWare umożliwia także zainstalowanie starych systemów operacyjnych, na przykład 04 **DOS-a** czy Windows 95. W ten sposób możemy korzystać z aplikacji i gier, które nie działają poprawnie w Windows XP czy 2000.

Wirtualny pecet korzysta jednak tylko z części zasobów naszego komputera, więc nie wszystkie programy i urządzenia będą działać poprawnie. Więcej na ten temat znajdziemy na angielskiej stronie www.vmware.com

Komputer ŚWIAT pokaże, jak pobrać i zainstalować 30-dniową wersję testową programu VMWare. Dowiemy się, jak utworzyć nową 05 **wirtualną maszynę**, zainstalować na niej system operacyjny FreeDOS i go obsługiwać.

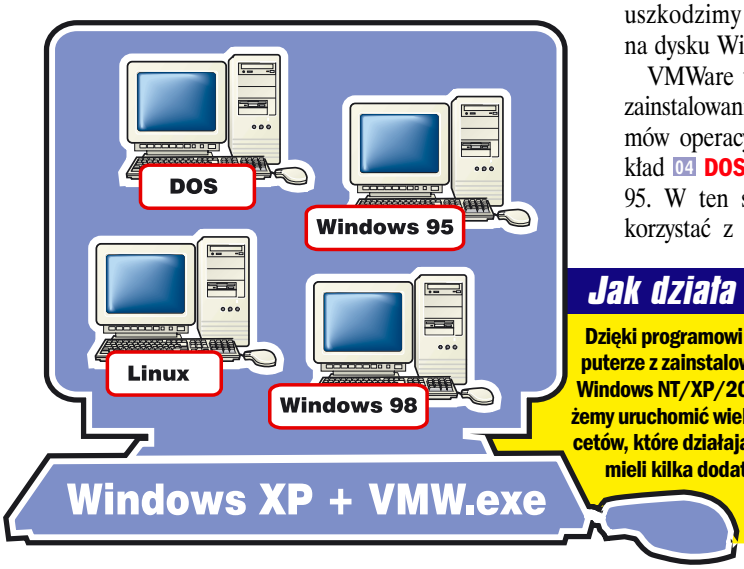

Jak działa VMWare

Dzięki programowi VMWare na komputerze z zainstalowanym systemem Windows NT/XP/2000 lub 2003 możemy uruchomić wiele wirtualnych pecetów, które działają tak, jakbyśmy mieli kilka dodatkowych, niezależnych komputerów

Drogowskaz

Bez ograniczeń	42
Instalujemy VMWare	43
Tworzymy pierwszy wirtualny komputer	44
Instalujemy system operacyjny	44

Gdzie szukać programów użytych w tym poradniku

program	w internecie
VMWare Workstation 4 .5	www.vmware.com

Co to właściwie jest...

01 system operacyjny
Nadrzędny i niezbędny program kontrolujący pracę komputera. Przyjmuje polecenia od użytkownika, umożliwia uruchomienie innych programów i nadzoruje ich działanie.

02 emulator
Urządzenie lub oprogramowanie, które zmienia właściwości komputera tak, że ten zachowuje się jak komputer innego typu.

03 Linux
Darmowy system operacyjny. W zamyśle Linux miał być alternatywą dla komercyjnego UNIX-a, systemu stosowanego w dużych systemach komputerowych.

04 DOS
Pierwszy szeroko stosowany w komputerach osobistych tekstowy system operacyjny.

05 wirtualna maszyna
Samodzielne środowisko w systemie operacyjnym, które zachowuje się jak osobny komputer.

06 naturalny system operacyjny
Standardowo instalowany system operacyjny, mający bezpośredni dostęp do urządzeń zamontowanych w komputerze. Na jego bazie tworzymy wirtualne maszyny z innymi systemami operacyjnymi.

07 BIOS
Ang. Basic Input/Output System – podstawowe procedury wejścia-wyjścia. Program zapisany w pamięci ROM peceta. Testuje sprzęt po włączeniu komputera, uruchamia system operacyjny i kontroluje transfer danych.

Instalujemy VMWare

Program VMWare służy do tworzenia wirtualnych komputerów. Dzięki temu na jednym pececie możemy uruchomić jednocześnie na przykład DOS, Linux i Windows 95. Jedynym warunkiem, jaki musimy spełnić, jest zainstalowanie VMWare Workstation. Komputer ŚWIAT pokaże, jak ściągnąć i zainstalować ten program.

Pobieranie

Zanim będziemy mogli ściągnąć plik instalacyjny testowej wersji VMWare, musimy dokonać darmowej rejestracji na stronie internetowej producentów programu.

1 Łączymy się z internetem. Uruchamiamy przeglądarkę stron WWW i wpisujemy w niej adres ●.

2 Klikamy na PRODUCTS, a na kolejnej stronie na VMware Workstation. Po wczytaniu się kolejnej strony klikamy na TRY NOW. Na następnej stronie klikamy na ●.

3 Wczytuje się formularz rejestracyjny ●. Wypełniamy go dokładnie. Ważne, abyśmy wpisali prawidłowy adres e-mail – zostanie na niego przesłany kod aktywujący ściągniętą wersję testową VMWare. Musimy wypełnić wszystkie pola poza ● (to pole wymagane jest tylko dla użytkowników z USA i Kanady). Klikamy na ●.

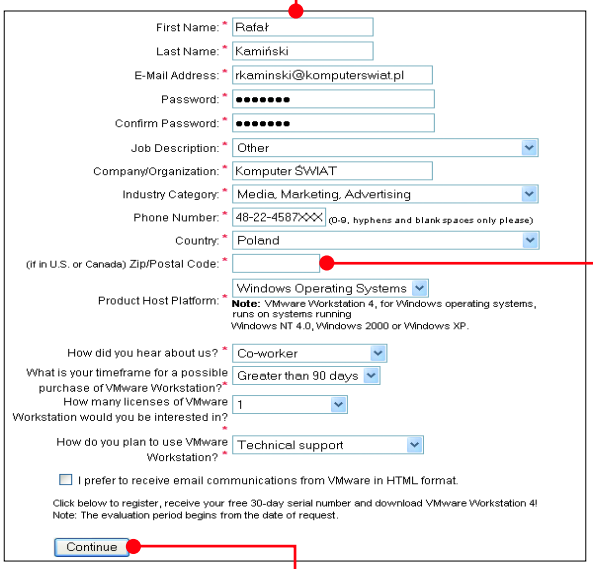

4 Na następnej stronie klikamy na ●, a potem akceptujemy warunki licencji. W tym celu klikamy na YES.

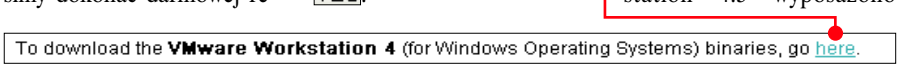

5 Klikamy na ● i rozpoczynamy pobieranie aplikacji. Plik ma wielkość około 37 megabajtów. Czas jego pobierania przy połączeniu modemowym wynosi około 75 minut. W oknie zapisu pliku klikamy na Zapisz, ● i ponownie na Zapisz.

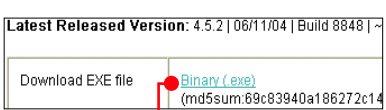

6 Po zakończeniu pobierania danych musimy jeszcze odebrać pocztę e-mail. Otrzymamy e-mail z kodem ●, który jest niezbędny do zainstalowania programu.

Your evaluation serial number to use when installing Workstation 4 is:
6D065-E65U8-9LP3P-4U2V0

Rozłączamy się z internetem. Zamieszczony powyżej kod jest przykładowy, nie będzie działał ze ściągniętą z internetu wersją VMWare.

Rada Komputer ŚWIATA

Przed zinstalowaniem VMWare sprawdźmy w Menedżerze urządzeń, czy sterowniki urządzeń są poprawnie zainstalowane. Inaczej nie będziemy mogli z nich korzystać na wirtualnym pececie.

Instalacja

Aplikację VMWare Workstation 4.5 wyposażono w kreatora instalacji, który przeprowadza użytkownika przez cały proces kopiowania i instalowania plików programu.

Rada Komputer ŚWIATA

Program VMWare Workstation 4.5 zostanie zamieszczony na krążku Eksperta 05/2004, który ukaże się 15 września 2004.

1 Na pulpicie klikamy dwa razy lewym przyciskiem myszy na ikonę ●. Uruchamia się instalator VMWare.

2 W pierwszym oknie instalatora klikamy na przycisk Next >, a następnie dodajemy zaznaczenie do opcji ● i dwa razy klikamy na Next >, po czym klikamy na przycisk Install.

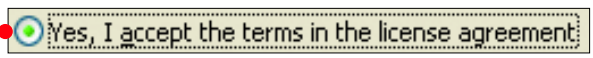

3 Instalator kopiuje pliki VMWare. Następnie wyświetla komunikat o tym, że wskazane jest wyłączenie funkcji automatycznego odczytywania płyt CD. Klikamy na przycisk ●.

4 Jeśli mieliśmy wcześniej zainstalowany program VMWare w wersji 3.0, to w kolejnym oknie klikamy na ●. W przeciwnym razie klikamy na przycisk ●. W ostatnim oknie instalatora klikamy na Finish i restartujemy komputer.

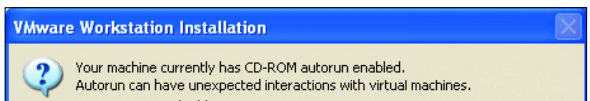

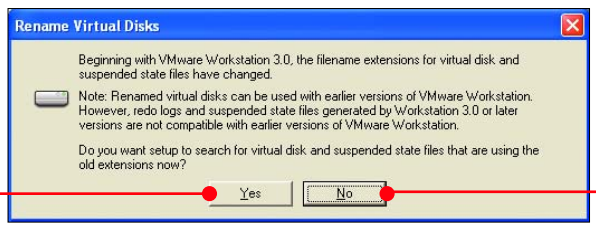

Zastosowania wirtualnych pecetów

Profesjonaliści

- **pomoc techniczna do programów** (więcej w ramce Wirtualny pecet z Microsoftu na stronie 44)
- **programiści** – testowanie tworzonych aplikacji w różnych konfiguracjach i systemach operacyjnych
- **nauczyciele** – zachowanie stabilności systemu mimo wielu zmian przeprowadzanych przez uczniów

Zastosowania domowe

- **instalacja Linuksa** i testowanie tego systemu operacyjnego bez obawy o uszkodzenie systemu Windows
- **uruchamianie starych gier i programów** dla DOS czy Windows 95, które nie działają w nowych wersjach Windows

Wymagania VMWare Workstation

Do prawidłowego działania VMWare wymaga 06 **naturalnego systemu operacyjnego** z rodziny Windows NT, tak więc możemy ten program zainstalować w Windows NT /2000/XP i 2003. Program nie działa w Windows 95/98/Me. Wymagania sprzętowe VMWare zależą od tego, jaki system operacyjny zainstalujemy na wirtualnym pececie.

Minimalne wymagania sprzętowe:

Procesor: przynajmniej 400 MHz
Pamięć: przynajmniej 128 MB
Miejsce na dysku: około 100 megabajtów +1 gigabajt na każdy system operacyjny zainstalowany na wirtualnej maszynie

Na przykład sprawne korzystanie z Linuksa zainstalowanego na wirtualnym pececie wymaga komputera z procesorem około 1 gigaherca i przynajmniej 256 megabajtów pamięci operacyjnej. Taka wirtualna maszyna zajmuje od jednego do dwóch i pół gigabajta miejsca na dysku.

Tworzymy pierwszy wirtualny komputer

Komputer ŚWIAT pokaże, jak stworzyć wirtualne środowisko pracy w programie VMWare. Poznamy możliwości w zakresie obsługiwanych systemów operacyjnych oraz możliwe strategie instalacji i korzystania z programu. Wybierzemy najlepszą metodę na uruchomienie wirtualnej maszyny. Z ramki dowiemy się, jak zainstalować system operacyjny na wirtualnym pececie. Nauczymy się także efektywnie korzystać z możliwości VMWare.

Parametry wirtualnej maszyny

Pierwszym etapem tworzenia wirtualnego peceta jest wybór systemu operacyjnego, jaki mamy zamiar zainstalować. Komputer ŚWIAT pokaże ten proces na przykładzie darmowego systemu FreeDOS.

1 Uruchamiamy VMWare. Klikamy na Start, Programy, VMware i na VMware Workstation.

2 W oknie programu klikamy na ikonę. Następnie dwa razy klikamy na przycisk Dalej >.

3 W kolejnym oknie kreatora tworzenia nowej wirtualnej maszyny zaznaczamy rodzaj systemu operacyjnego, z jakiego zamierzamy korzystać (w przypadku systemu FreeDOS wybieramy), a potem z listy wybieramy konkretny system (lub system najbliższy temu, jaki zostanie zainstalowany). Klikamy na Dalej >.

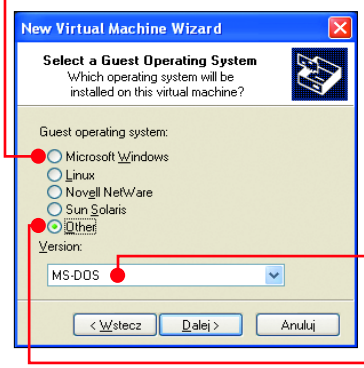

4 W pole wpisujemy nazwę dla systemu. Klikamy dwa razy na Dalej >.

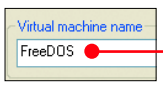

5 Tworzymy dysk twardy dla wirtualnego komputera. W przypadku systemu Free-DOS wystarczy dysk wielkości 0,5 gigabajta. Natomiast graficzne systemy operacyjne wymagają od 2 do 4 gigabajtów miejsca. Wpisujemy wielkość dysku w pole. Dodajemy zaznaczenie do. Program od razu tworzy na fizycznym dysku plik o wielkości odpowiadającej rozmiarowi tworzonego dysku wirtualnego. Korzystnie odbija się to na wydajności programowego peceta – plik dysku działa wydajniej niż dysk zwiększający swój rozmiar. Minusem takiego rozwiązania jest duże zużycie miejsca na fizycznym dysku twardym.

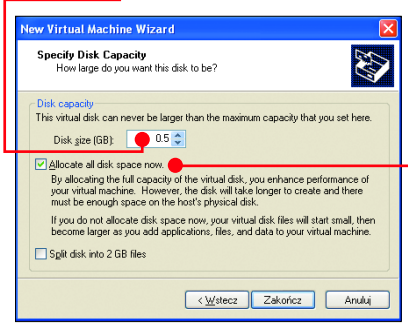

6 Klikamy na przycisk Zakończ, a potem na Yes.

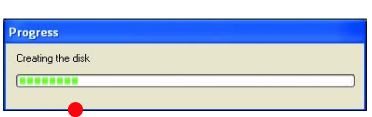

Program tworzy dysk. Zależnie od wybranej wielkości proces ten może trwać nawet do kilku minut.

7 Po zakończeniu tworzenia dysku wirtualny komputer jest gotowy do instalacji systemu operacyjnego.

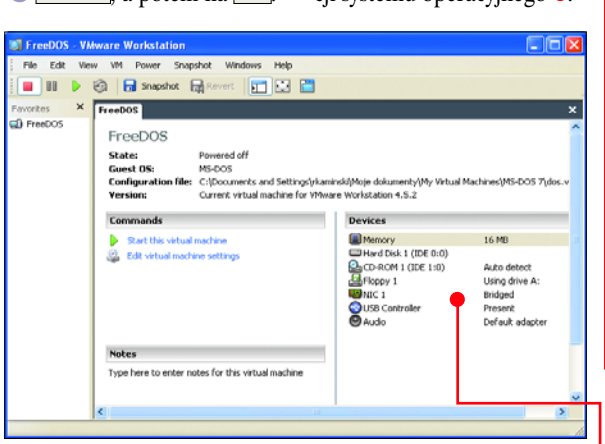

Wirtualny pecet od razu po utworzeniu ma zainstalowane urządzenia niezbędne do uruchomienia systemu operacyjnego

Jaki system możemy zainstalować

VMWare jest programem, który obsługuje wiele typów systemów operacyjnych. Komputer ŚWIAT przygotował ich listę:

- DOS/FreeDOS
- Windows 3.1/95/98/Me/XP/2000/2003
- Linux Red Hat/SUSE/Mandrake/Turbo
- Novell NetWare 5 i 6
- Sun Solaris 9 i 10
- FreeBSD

Instalujemy

Zainstalowanie systemu operacyjnego jest warunkiem niezbędnym do korzystania z komputera. Tak samo jest w przypadku wirtualnych maszyn tworzonych w programie VMWare. Komputer ŚWIAT pokaże kluczowe elementy konfiguracji wirtualnego peceta, które umożliwią poprawne zainstalowanie wybranego przez nas systemu operacyjnego.

Bootowanie

Bootowaniem potocznie nazywamy proces uruchamiania komputera. Ważne w tym wypadku jest poprawne ustawienie kolejności napędów, z których możliwe jest uruchomienie peceta. Zazwyczaj uruchamiamy system operacyjny zapisany na twardym dysku. Jeśli jednak musimy na nowo zainstalować system, wówczas konieczne jest ustawienie bootowania ze stacji dyskietek lub napędu CD-ROM. Komputer ŚWIAT podpowie, jak skonfigurować uruchamianie wirtualnego peceta z napędu CD-ROM.

1 W głównym oknie programu VMWare klikamy na. Powoduje to uruchomienie wirtualnej maszyny.

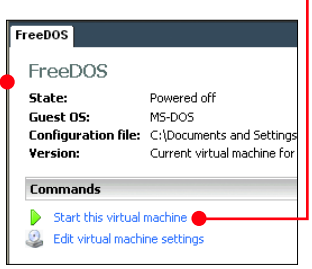

2 Program wyświetla okno startowe komputera. Widzimy w nim pasek postępu. Klikamy wówczas myszą na pole ekranu wirtualnego peceta (kursor myszy

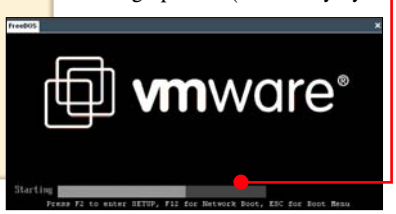

Wirtualny pecet z Microsoftu

Maciej Skrzypek
Biuro Pomocy Technicznej Microsoft

Pomoc techniczna polskiego oddziału Microsoftu korzysta z własnego oprogramowania do tworzenia wirtualnych komputerów. Program nosi nazwę VirtualPC. Wykorzystujemy go do tworzenia rzadziej używanych konfiguracji lub do testowania scenariuszy zgłaszanych przez klientów. Na przykład gdy chcemy sprawdzić, co się dzieje, gdy zainstalujemy Windows XP jako aktualizację do Windows ME i na to zainstalujemy Internet Explorer w innej wersji językowej. Testujemy w ten sposób, czy problem klienta jest powtarzalny. Testowanie podobnych problemów na realnym komputerze wiązało się z koniecznością ciągłych reinstalacji systemu. VirtualPC umożliwia nam zachowanie konfiguracji bez żadnych dodatkowych programów. Aby odpowiedzieć na pytanie, czy świeża instalacja zachowuje się w określony sposób, musimy mieć pod ręką taki czysty system.

system operacyjny

Rada Komputer ŚWIATA

Jeśli chcemy zainstalować na przykład Linuksa, którego ściągnęliśmy z internetu w postaci plików obrazu CD, nie musimy go wypalać na krążku. VMWare umożliwia bezpośrednie użycie plików obrazu CD w charakterze napędu. Aby z tej funkcji skorzystać, w oknie VMWare klikamy na Edit virtual machine settings.

1 W oknie ustawień klikamy na ●. Następnie zaznaczamy ●, klikamy na przycisk ● i kopiujemy (z okna Eksploratora Windows, wskazujemy plik obrazu.

2 Potwierdzamy ustawienie, klikając na przycisk ●. Okno ustawień zamyka się.

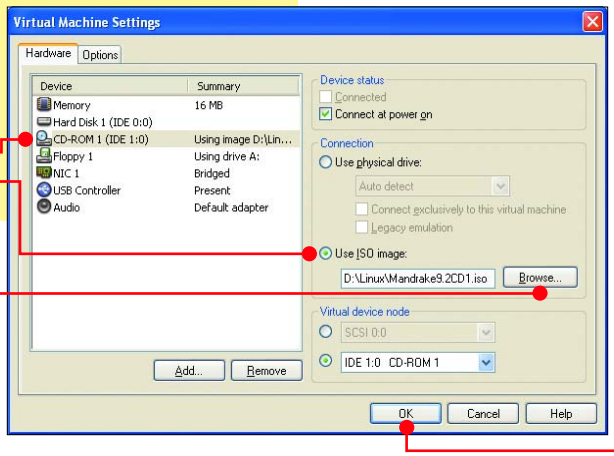

musi zniknąć). Wówczas wciskamy klawisz F2 i uruchamiamy program konfiguracyjny 07 (s. 42) **BIOS-u** wirtualnego komputera.

3 Wciskamy trzy razy klawisz ⇨ i przechodzimy na zakładkę ●. Wciskamy dwa razy klawisz ↓, aż zaznaczony zostanie napęd ●. Następnie wciskamy dwa razy ↑, przenosząc napęd CD-ROM na górę listy. Dzięki temu wirtualny komputer uruchamia się z napędu CD-ROM, do którego wkładamy płytę CD z systemem operacyjnym (na przykład Windows XP, 98SE, Me, 2000, Linux). Jeśli będziemy instalować system, który mamy nagrany na dyskietkach (na przykład DOS), to pomijamy ten punkt, aby komputer rozpoczął instalację z dyskietki.

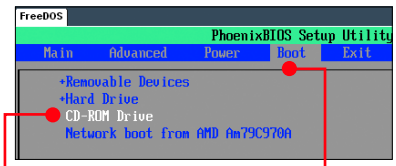

4 Przechodzimy na zakładkę ● (wciskamy ⇨). Wybieramy ● i wciskamy dwukrotnie Enter. Wirtualny pecet uruchamia się ponownie. Teraz przystępujemy do instalacji systemu operacyjnego.

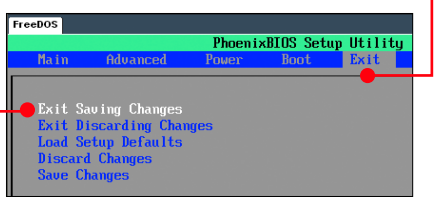

Instalacja systemu

Komputer ŚWIAT zamieszczał praktyczne poradniki krok po kroku, dotyczące instalacji różnych systemów operacyjnych. Wskazówki te na pewno przydadzą się nam podczas instalowania wybranego przez nas systemu operacyjnego na wirtualnym pececie. W tabeli ● znajduje się lista systemów operacyjnych, wraz z numerami Komputer ŚWIATA, w których opisy zostały zamieszczone. Archiwalne numery zamówimy, dzwoniąc pod numer 0801 120003 lub (0-22) 6084002 lub na stronie www.komputerswiat.pl

system	opis instalacji w Komputer ŚWIECIE
Windows 98	1/2000 Poradnik
	20/2003 Poradnik
Windows Me	20/2003 Poradnik
Windows XP	2/2003 Poradnik
Linux Mandrake	5/2004 Dla ambitnych
FreeDOS	13/2004 Dla ambitnych

1 Aby wykonać migawkę systemu, uruchamiamy wirtualny system operacyjny – klikamy na Start this virtual machine. Następnie w głównym oknie VMWare klikamy na przycisk ●.

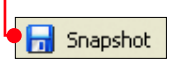

Migawka

Aby uniknąć sytuacji, gdy podczas używania VMWare wprowadzimy zmiany, które uniemożliwią nam ponowne uruchomienie wirtualnego systemu, należy wcześniej stworzyć tak zwaną migawkę (ang. snapshot), czyli zapis stanu wirtualnego peceta.

Uruchomienie komputera za pomocą migawki cofa wszystkie zmiany i usuwa błędy. Zobaczmy, jak stworzyć migawkę i przywrócić system do momentu jej wykonania.

2 Aby przywrócić wirtualny system do momentu stworzenia migawki, klikamy na przycisk ●.

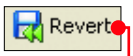

3 Dla danego systemu operacyjnego możemy wykonać tylko jedną migawkę. Dlatego warto ją uaktualniać (ponowne wciśnięcie Snapshot powoduje nadpisanie starej migawki, nową).

Rada Komputer ŚWIATA

Gdy klikniemy lewym przyciskiem myszy na okno wirtualnego systemu operacyjnego, przełączamy się do jego obsługi. Wówczas możemy poruszać kursorem myszy wyłącznie po obszarze pulpitu wirtualnego komputera.

Aby ponownie przejść do Windows (wyjść z okna wirtualnego peceta), wciskamy równocześnie klawisz Alt i Ctrl.

Rada Komputer ŚWIATA

Domyślnie wirtualne maszyny uruchamiane są w oknie programu VMWare. Dla wygody możemy jednak przełączyć program na tryb pełnoekranowy. W tym celu klikamy na przycisk 45lub wciskamy równocześnie klawisze Alt, Ctrl i Enter. Ponowne wciśnięcie tych klawiszy powoduje wyjście z trybu pełnoekranowego i powrót do pracy w oknie VMWare.

A może w coś zagramy?

W numerze 9/2004 Komputer ŚWIAT opisał programy, które umożliwiają korzystanie ze starych gier dla DOS-u w systemie Windows XP. Rozwiązanie to jest bardzo dobre, jednak nie wszystkie gry uda nam się uruchomić w ten sposób. Dobrą alternatywą jest stworzenie wirtualnego peceta i zainstalowanie na nim systemu FreeDOS (więcej na jego temat znajdziemy w Komputer ŚWIECIE 13/2004 na stronie 43). Wykorzystanie starego systemu operacyjnego na wirtualnej maszynie sprawi, że praktycznie wszystkie klasyczne, stare gry będą działały bez zarzutu ●. Jednak aby nagrać na dysk wirtualnego peceta pliki gier, musimy posłużyć się dyskietkami ●, na których przekopiujemy dane (w wypadku DOS-u i FreeDOS-u bezpośrednia komunikacja między naturalnym a wirtualnym systemem operacyjnym nie jest możliwa, więc FreeDOS nie może korzystać z dysków Windows).

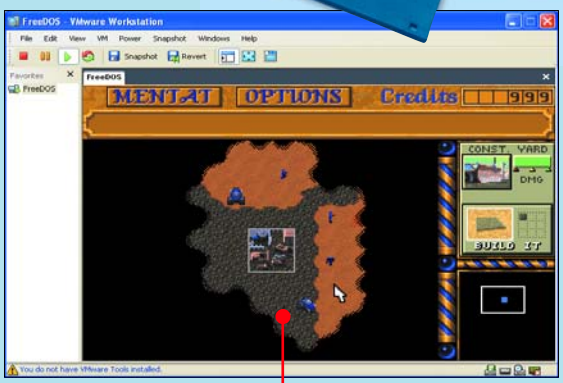

Wiele starych gier w pełnych wersjach możemy pobrać na przykład ze strony www.clasic-games.it-tech.pl lub www.alex-soft.net

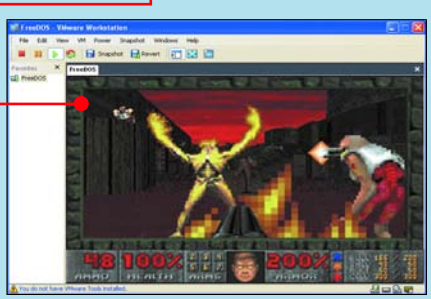

Urok nieskończoności

W internecie nieraz spotykamy galerie niezwykłych obiektów zwanych fraktalami. To nie tylko piękne obrazki – fraktale są wykresami matematycznych funkcji, a nad ich właściwościami głowią się najtęższe umysły świata

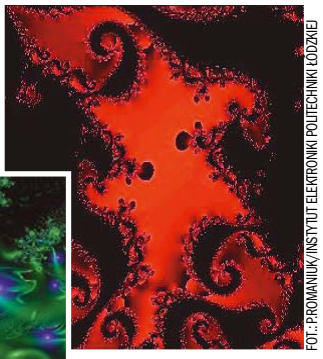

FOT.: PROMANIUK/INSTYTUT ELEKTRONIKI POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

FOT.: A. KELLEY

Podobnie jak tysiące innych użytkowników internetu, my też możemy założyć w sieci galerię fraktali

Wzrost mocy obliczeniowej komputerów sprawił, że fraktale odkryły przed nami swoje piękno. Fraktal to nic innego, jak powielona setki, tysiące razy mniej lub bardziej skomplikowana figura, opisana jednym matematycznym równaniem. Niemal każdy, kto po raz pierwszy trafia w internecie na galerię fraktali, jest pod wrażeniem ich kształtu i zadziwiającego porządku, jaki kryje się w tych na pozór bardzo skomplikowanych figurach. Od estetycznej fascynacji zaczęła się przygoda wielu osób z tworzeniem fraktali.

Skąd się wzięły?

W naturze mnóstwo jest tworów wykazujących, podobnie jak fraktale, cechy samopodobieństwa – każda ich część, nawet najmniejsza, podobna jest do całości. Naturalnymi fraktalami są drzewa, linie brzegowe, ludzki krwiobieg, nawet wszechświat ze zbiorami układów planetarnych i galaktyk zwany jest układem multifraktalnym. Fraktale są tak interesujące dla naukowców, bo dzięki nim uczymy się obliczać wymiary skomplikowanych obiektów o nierównych konturach.

Pierwsze geometryczne figury wykazujące cechy samopodobieństwa powstały na początku XX wieku. Matematyk Wacław Sierpiński skonstruował figurę zwaną do dziś trójkątem Sierpińskiego. To protoplasta dzisiejszych fraktali, mimo że wizualnie niewiele ma wspólnego ze znanymi nam, olśniewającymi kolorami i bizantyjskim bogactwem wzorów figurami.

Wraz z rozwojem komputerów powstawały coraz bardziej złożone fraktale, na przykład skomplikowane i urzekające harmonią kształtów zbiory Mandelbrota (stworzone przez pochodzącego z Polski uczonego, Benoit Mandelbrota). Komputery pozwoliły na wielokrotne powielanie (zwane iteracją) pierwotnego elementu fraktala.

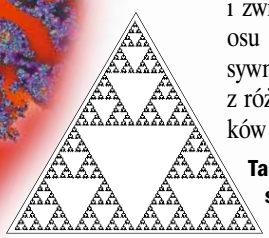

Tak zwany trójkąt Sierpińskiego to protoplasta dzisiejszych fraktali

Nie tylko teoria

Fraktale są przydatne także w praktycznym życiu. Już od kilku lat stosuje się fraktalną kompresję wideo – w pliku spakowany jest nie sam obraz, ale informacja na temat jego tworzenia. Naukę o fraktalach wykorzystuje się do generowania grafiki komputerowej, na przykład tworzenia drzew czy linii brzegowych, w telekomunikacji, do modelowania danych finansowych oraz badania struktury łańcucha DNA.

Czy mamy do czynienia z zupełnie nową wizją świata? To się jeszcze okaże. Na razie nauka o fraktalach i związana z nią teoria chaosu są przedmiotem intensywnych badań uczonych z różnych dziedzin – od fizyków po filozofów.

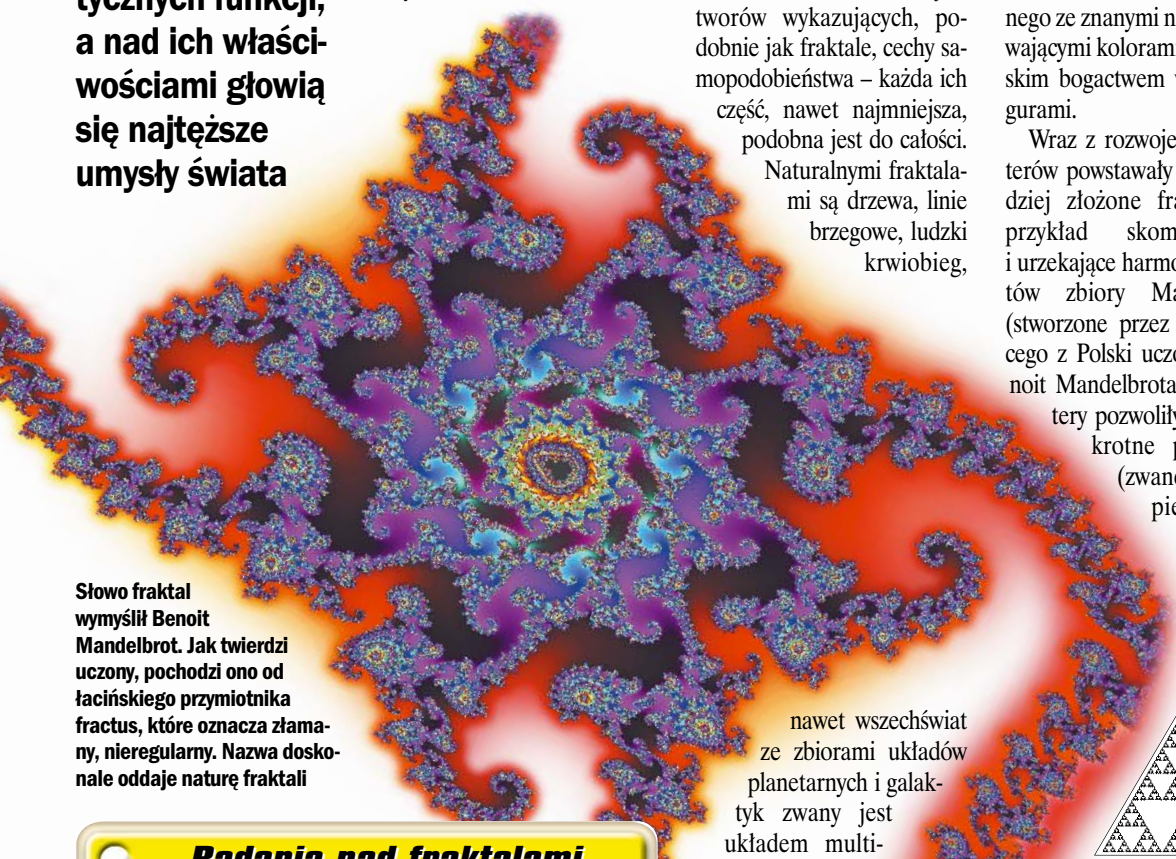

Słowo fraktal wymyślił Benoit Mandelbrot. Jak twierdzi uczony, pochodzi ono od łacińskiego przymiotnika fractus, które oznacza złamany, nieregularny. Nazwa doskonale oddaje naturę fraktali

Badania nad fraktalami

Fraktale są pierwszą właściwą interpretacją złożoności natury, po raz pierwszy bowiem pozwoliły na ilościowe zmierzenie wszystkich rodzajów nierówności. Rzeczywisty świat od zawsze zawierał mało gładkich kształtów, a mnóstwo nierównych. Mimo to przez tysiąclecia nauka bazowała na gładkich kształtach. Badania nad fraktalami udowodniły, że wiele przypadków nierówności podlega specyficznym prawom. Dawno temu kształty przedmiotów tworzonych przez ludzi były proste, płaskie, okrągłe lub w inny sposób gładkie. Dziś mamy fraktalne anteny, kondensatory, absorbery dźwięku i wiele innych. Liczba praktycznych zastosowań rośnie bardzo szybko.

FOT.: FREE

Benoit Mandelbrot, profesor matematyki

Fraktale w internecie

W sieci można znaleźć darmowe programy do tworzenia fraktali, które nie wymagają wykonywania trudnych obliczeń. Z reguły pozwalają na modelowanie obrazów przez zmiany parametrów.

- www.chaospro.de – Chaos Pro (bezpłatny)
- www.ultrafractal.com – Ultra Fractal (wersja 60-dniowa)
- http://spanky.triumf.ca/www/fractint/fractint.html – Fractint (bezpłatny)

Warto też pogłębić wiedzę o fraktalach i zajrzeć do galerii:

- http://fractalarts.com
- http://prioris.mini.pw.edu.pl/~bumper/moje_prace/fraktale.pdf
- www.mathjmendl.org/chaos/

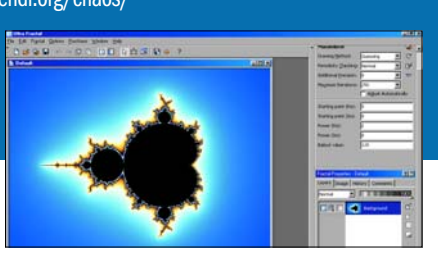

Tak zwany żuk Mandelbrota w programie Ultra Fractal

Doktor Octavius zajmuje się syntezą nowych źródeł energii. W wyniku błędu podczas eksperymentu przechodzi straszliwą transformację. Jednak Doc Ock nie rezygnuje z planów, które mogą zagrozić Nowemu Jorkowi

Dramaty Spidermana

Samotny superbohater znowu staje do walki z przerażającym mutantem

Przed dwoma laty ekranizacja legendarnego komiksu firmy Marvel szturmem zdobyła kina na całym świecie (w Polsce miała 550 tysięcy widzów). Nic dziwnego, że twórcy zdecydowali się nakręcić drugą część filmu, a jej zakończenie nie pozostawia wątpliwości, że będzie również trzecia.

Na co dzień Peter Parker jest spokojnym studentem college'u. Chłopak dorósł i jego problemy są poważniejsze – rozstał się ze swoją dziewczyną (choć wciąż ją kocha), zaczyna też wątpić w swoją misję. Czy nie lepiej być po prostu zwykłym studentem i zrzucić z siebie odpowiedzialność za losy ludzkości? Spiderman traci siły. A czeka go konfrontacja z przerażającym Doktorem Octaviusem – Doc Ockiem (w tej roli Alfred Molina). Dzięki zdobyczom najnowocześniejszych technologii filmowych Spiderman 2 przyprawia widzów o jeszcze większy zawrót głowy niż pierwsza część przygód superbohatera. Nowojorskie drapacze chmur, plątanina ulic, mosty i tunele – to żywioł Spidermana. Na przykład ujęcie drapaczy chmur przy Wall Street było kręcone na wysokości 700 metrów! Do wykreowania postaci Doc Ocka i jego koszmarnych, służących również za oczy macek zatrudniono fachowców od robotyki i lalkarzy ze studia Edge FX. Nie obyło się bez pomocy specjalistów od animacji komputerowej. Efekty cyfrowe to dzieło studia Sony Pictures Imageworks, które po raz pierwszy wykorzystało stacje graficzne firmy NVIDIA, znanej przede wszystkim z produkcji kart graficznych.

FOT.: UIP

Czy Spiderman uwolni się z żelaznego uścisku macek Doc Ocka?

Spiderman 2

Reż. Sam Raimi

Wyk. Tobey Maguire, Kirsten Dunst

Efekty specjalne: Sony Pictures Imageworks

W kinach: od 20 sierpnia 2004 r.

Odpręż się...

Rozrywka

Krzyżówka co tydzień również na stronie www.komputerswiat.pl

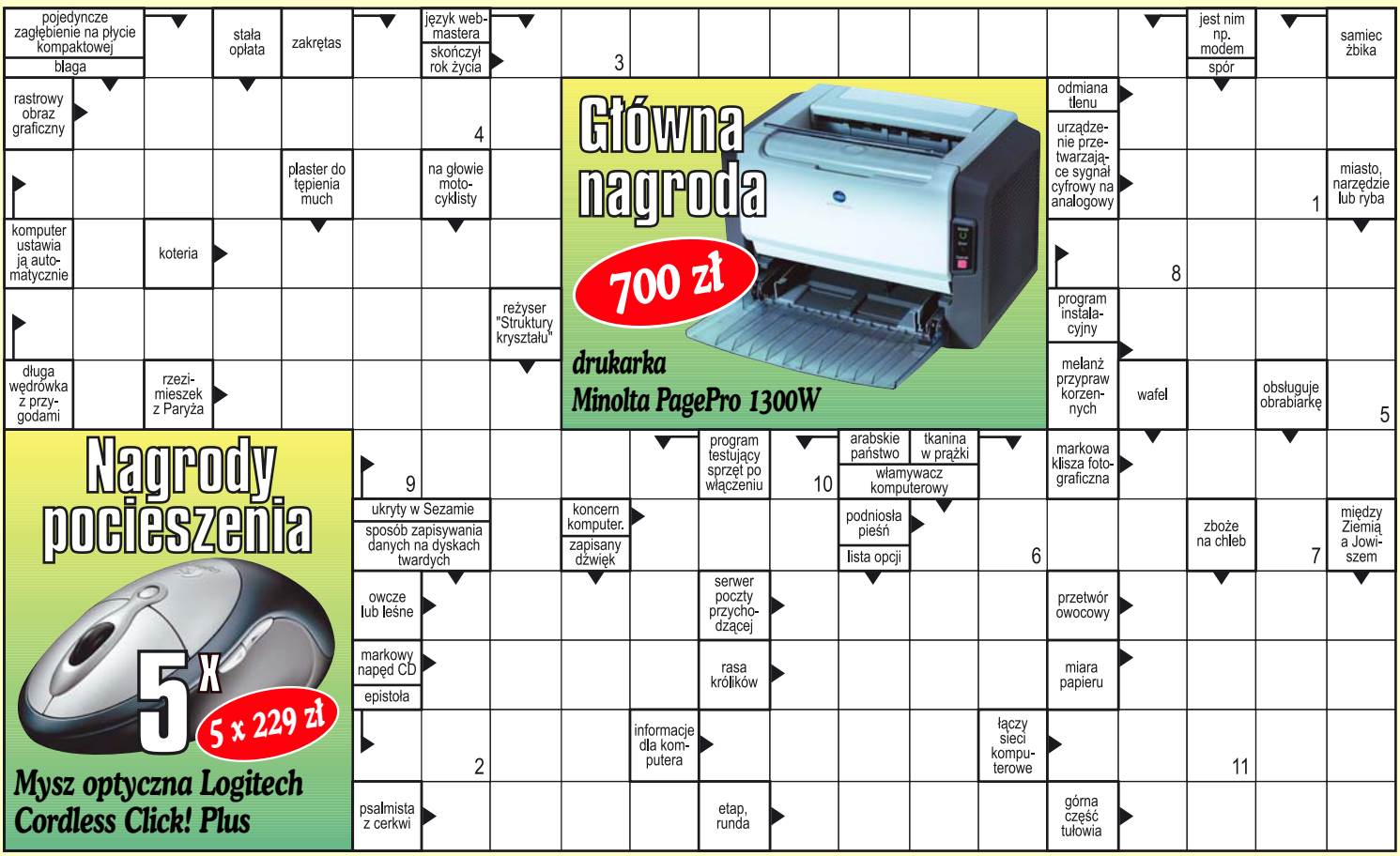

Wypełnij, wyślij, wygraj

18/2004

nazwisko .....

imię .....

Adres

ulica ..... nr domu .....

miasto ..... kod pocztowy .....

telefon .....

Zgadzam się na przetwarzanie w celach marketingowych przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Al. Jerozolimskich 181, 02-222 Warszawa, danych osobowych zawartych w kuponie (podstawa – ustawa z 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych). Jednocześnie informujemy, iż służy Państwu prawo wglądu i poprawiania zgromadzonych danych.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do dnia 30.08.2004 r. (liczy się data stempla pocztowego) pod adresem Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skr. poczt. 110

..... (czytelny podpis)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 11 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	

Uwaga! Możesz wysłać hasło SMS-em!

Czytelnicy, którzy chcą wziąć udział w losowaniu nagród w krzyżówce Komputer ŚWIATA, mogą przesyłać hasło także SMS-em. Wystarczy tylko wysłać SMS o treści: **KS HASŁO** pod numer 7192 (ERA/IDEA/PLUS). Nie należy używać polskich znaków, a jeśli hasło składa się z kilku wyrazów, należy napisać je łącznie. Jeżeli hasło krzyżówki brzmi na przykład Wesołych Świąt, treść poprawnego SMS-a powinna brzmieć: KS WESOLYCHSWIAT. Termin przesyłania rozwiązania SMS-em upływa dnia 31.08.2004 roku. **Koszt wysłania jednego SMS-a to 1 złoty + VAT.**

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i do dzieła!

Litery z pól oznaczonych numerami w prawym dolnym rogu należy ustawić w kolejności i wpisać w odpowiednie kratki na kuponie krzyżówkowym, powstanie wówczas hasło-rozwiązanie krzyżówki

Jak wygrać, wysyłając kupon na karcie pocztowej

1. Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania. **2.** Kupon krzyżówkowy należy nakleić na kartę pocztową i przesłać na adres: **Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skrytka pocztowa 110**

3. Laureaci krzyżówki zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 3.09.2004 roku. **4.** Nagrody (główna – drukarka Minolta PagePro 1300W o wartości 700 złotych i pocieszenia – pięć myszy optycznych Logitech Cordless Click! Plus o wartości 229 złotych każda) zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów. **5.** Nagrody podlegające opodatkowaniu składają się z części rzeczowej oraz pieniężnej. Część pieniężna stanowi pokrycie podatku i potrącana jest przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. **6.** Nadesłanie przez Czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie swojego imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania.

LAUREACI KRZYŻÓWKI Z NUMERU 15/2004

Hasło-rozwiązanie krzyżówki: **Combo**

Nagrodę główną, klawiaturę Logitech Cordless Desktop MX Bluetooth, otrzymuje: **Jacek Lonc ze Szczecina.**
Nagrody pocieszenia, głośniki Tracer Bolero, otrzymują: **Ewa Strzyżewska z Tolknicka, Piotr Witosławski z Warszawy i Stanisław Pucicki z Kurowa.**

Łap typa

Całe dnie spędzone w sieci, w serwisach randkowych i na czatach typu pani pozna pana przyniosły nareszcie jakiś efekt. Męża wprawdzie wciąż jeszcze nie znalazłam, ale mam pełną wiedzę na temat facetów. Wiem, jak te osobniki się grupują. W przyrodzie występuje osiem męskich typów i, prędzej czy później, my, kobiety, spotkamy któregoś z nich na swojej drodze.

Typ pierwszy: Miś-Pyś: *Jak tylko skończę sprzątać, to cię przytulę, dobrze?* To typ zwany też Pan Milutki albo Rozmemłaniec. Zalety: dobrze wytresowany, prasuje koszule, przy okazji przeleci żelazkiem kilka damskich bluzeczek, robi śniadanie i wychodzi z psem. Wady: irytująco zgodny mięczak.

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Typ drugi: Stary Piernik: *Mam wszystko gdzieś! Nie chce mi się nic robić, lepiej zostańmy w domu i popatrzmy w telewizor.* Typ zwany też Nudziarz, Maruda, Pan Zero Zabawy. Zalety: nie interesuje się innymi kobietami, bo cały czas siedzi w domu. Łatwo przewidzieć, co będzie robił. Wady: potrafi strasznie wkurzyć!

Typ trzeci: Przepraszam Bardzo: *Bardzo przepraszam, nie chciałem cię zranić.* Typ zwany też Pan Wybacz Mi. Zalety: wszystko można na nim wymóc. Wady: poddaje się bez walki.

Typ czwarty: Prymityw. *Bądź cicho, teraz leżę i myślę!* Inaczej zwany też Neandertalczykiem albo The Hulk. Zalety: można go rolować i się nie zorientuje. Wady: jak się zorientuje, to może cię złamać na pół.

Typ piąty: Leń, zwany też Pasożytem. Zalety: zawsze wypoczęty. Łatwo go czymś trafić, bo zawsze leży w tym samym miejscu. Wady: jakoś niechętnie spełnia twoje życzenia...

Typ szósty: Niewiniątko. *Kto? Jaaa!?* Inne określenie Niewiniątka to Robak. Zalety: dba o wygląd. Wady: ale nie dla ciebie...

Typ siódmy: Marzyciel. *Kiedyś będę bogaty i kupię nam jacht.* Zwany też Głupek albo Wiecznie Bezrobotny. Zalety: opowiada świetne bajki dzieciom. Wady: oraz tobie. Po latach będzie z niego Stary Piernik.

Typ ósmy: Ideał. *Jak służba posprząta, zabieram cię na nasz nowy jacht. Musisz go w końcu zobaczyć!* Typ inaczej zwany Nadzianym albo Królem. Zalety: odpowiedź Boga na modlitwy wielu kobiet. Wady: gatunek na wyginięciu, w Polsce może kilka sztuk.

I proszę mnie tu nie posądzać o mizoandrię. Ja wyznaję zasadę autorstwa Oscara Wilde'a: Mężczyzn należy analizować, a kobiety podziwiać. No i ja analizuję. Ciągle... **Tez**

Inspirację do tekstu znalazłam na stronie www.joemonster.org

Kreska śmiechu

© Olsen. Distributed by Bulls

Konkurs
Newsreportaż
nagrody: 44.000 PLN
Zadanie: fotoreportaż
temat 1: wydarzenia
temat 2: ludzie
temat 3: życie codzienne
temat 4: kultura
termin: 30. 09. 2004
szczegóły: www.newsweek.pl
Newsweek POLSKA
Partner konkursu: BRITISH AIRWAYS HOLIDAYS

Drogowskaz

Uniknąć zagrożeń	50
Windows 98/Me/XP	50
Windows XP	51
Word 2003	52
Excel 97/2000/XP/2003	52
Windows Media Player 9	52
Outlook Express 5/6	53
Total Commander 6	54
Winamp 5	54
MyIE2	55
FlashGet 1.6/ Internet Explorer	55

Co to właściwie jest...

01 Wiersz polecenia
Okno w graficznych systemach operacyjnych Windows, dzięki któremu użytkownik ma możliwość tymczasowej pracy w trybie tekstowym. Na pierwszy rzut oka przypomina system MS-DOS.

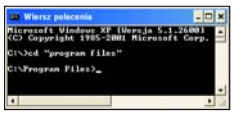

02 menu kontekstowe
Lista poleceń odnoszących się do określonego obiektu lub powiązanych ze sobą tematycznie. Z reguły menu kontekstowe wyświetla się, gdy klikniemy na obiekt (na przykład ikonę, przycisk czy wręcz pusty obszar ekranu) prawym przyciskiem myszy.

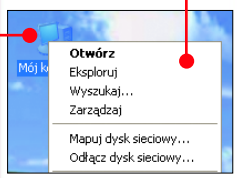

03 wiadomość e-mail
Pojedynczy list elektroniczny, który, oprócz tekstu, może także zawierać załączniki – na przykład muzykę, obrazy wideo.

04 książka adresowa
Elektroniczny spis kontaktów. Książki adresowe są najczęściej elementem składowym programów pocztowych. Książkę adresową można wykorzystać do wysyłania poczty elektronicznej lub do stworzenia korespondencji seryjnej.

05 typ pliku
Struktura pliku, która definiuje sposób jego zapisywania i wyświetlania przez odpowiedni program. Poszczególne formaty plików można rozpoznać po rozszerzeniu nazwy danego pliku. Na przykład, typowym rozszerzeniem dokumentów utworzonych w edytorze Word jest *.doc*

FOT.: EAST NEWS

Uniknąć zagrożeń

Bohaterom Władcy Pierścieni trudno było przejść przez Stary Las. My bez problemu przebrniemy przez zawiłe ścieżki programów dzięki radom Komputer ŚWIATA

Jeśli wydaje nam się, że obsługa komputera jest tak trudna, jak przejście przez gęsty las, to zapoznajmy się ze wskazówkami Komputer ŚWIATA. Znajdziemy wśród nich porady, które posłużą nam niczym przewodnik. Dzięki trikom w gąszczu aplikacji na skróty dotrzemy do celu. Od tej pory obsługa komputera będzie dla nas spacerem po dobrze oznakowanym parku miejskim.

Na początku poznamy ciekawy trik, dzięki któremu prowadzenie pamiętnika stanie się niezwykle proste. Odkryjemy również klawisze ułatwiające posługiwanie się **01 Wierszem polecenia**.

W dalszej części Komputer ŚWIAT przedstawia porady do Outlook Expressa, programów biurowych i internetowych. Na koniec triki w Windows Media Player oraz w Winampie.

Gdzie szukać programów użytych w tych wskazówkach

program	na płycie	w internecie
Windows Media Player 9	Twój Niezbędnik 1/04	www.microsoft.com/windowsmedia
Total Commander 6	Twój Niezbędnik 2/04	www.ghisler.com
Winamp 5.03a	Twój Niezbędnik 2/04	www.winamp.com
MyIE2 0.9.26	Twój Niezbędnik 2/04	www.myie2.com
FlashGet 1.60	Twój Niezbędnik 2/04	www.amazesoft.com

Windows 98/Me/XP

Komputerowy pamiętnik

Tworzymy plik tekstowy, który posłuży jako pamiętnik

Jeśli nawet nie prowadzimy i nie mamy zamiaru zakładać pamiętnika, warto poznać pewną sztuczkę. Przyda się bowiem ona także wszystkim osobom, którym zdarza się robić notatki w pliku tekstowym (znajdującym się na przykład na pulpicie). Komputer ŚWIAT pokaże, jak stworzyć plik tekstowy, w którym po otwarciu w ostatniej linijce będzie automatycznie pojawiała się aktualna data i godzina.

1 Na początku tworzymy na pulpicie plik tekstowy. Aby to zrobić, prawym przyciskiem myszy klikamy na pusty obszar pulpitu, a następnie z **02 menu kontekstowego** wybieramy podmenu Nowy i pozycję Dokument tekstowy.

2 Na pulpicie pojawia się ikona. Wpisujemy nazwę (na przykład) i wciskamy Enter. Jeśli mamy włączone wyświetlanie rozszerzeń, przy zmianie nazwy nie kasujemy rozszerzenia *.txt*

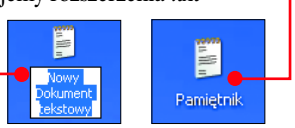

3 Aby otworzyć utworzony właśnie plik tekstowy, dwukrotnie na niego klikamy. Plik (na razie pusty) zostaje otwarty w Notatniku.

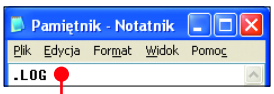

4 W pierwszej linijce wpisujemy polecenie (pamiętajmy o kropce na początku) i wciskając klawisz Enter, przechodzimy do następnej linijki. Z menu Plik wybieramy pozycję Zapisz i zamykamy Notatnik.

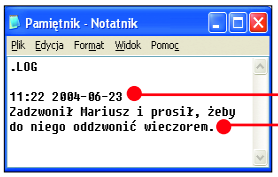

5 Od tej pory, przy każdym otwarciu pliku (przez dwukrotne kliknięcie na jego ikonę) w dokumencie pojawia się aktualna data i godzina. Wystarczy już tylko wpisać własną notatkę, wcisnąć klawisz Enter, zapisać plik (z menu Plik wybrać pozycję Zapisz) i zamknąć Notatnik. W taki prosty sposób możemy prowadzić pamiętnik, lub pisać notatki.

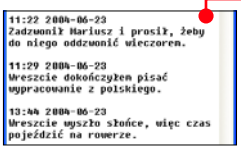

Żonglowanie na ekranie

Przełączamy się szybko pomiędzy otwartymi aplikacjami

W Windows jednocześnie może być uruchomionych kilka aplikacji. Jednak wtedy trudne jest przełączanie się pomiędzy oknami programów i uaktywnienie tego, w którym akurat chcemy pracować. Z Komputer ŚWIATEM poznamy kilka sposobów nawigowania w gąszczu otwartych aplikacji.

1 Pierwszym i najprostszym sposobem na uaktywnienie jednego z otwartych programów jest posłużenie się paskiem zadań. Znajdują się na nim przyciski reprezentujące otwarte aplikacje. Wystarczy więc kliknąć na jeden z nich i okno programu uaktywnia się. Przycisk na pasku zadań przybiera wtedy wygląd imitujący wciśnięcie.

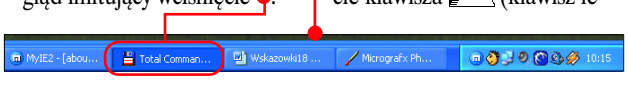

2 Pierwszy sposób ma jedną wadę – nie wszystkie otwarte okna reprezentowane są przez przyciski na pasku zadań (przykładem może być okno Właściwości ekranu). Aby uaktywnić takie okno (jeśli wcześniej je otworzyliśmy), wciskamy i przytrzymujemy klawisz lewy Alt i wciskamy klawisz Tab. Na ekranie pojawia się okno, w którym znajdują się ikony wszystkich uruchomionych aplikacji. Każde następne wciśnięcie klawisza Tab (klawisz lewy Alt trzymamy ciągle wciśnięty) powoduje zaznaczenie kolejnych ikon. Po zaznaczeniu ikony interesującego nas programu zwalniamy klawisz lewy Alt. Okno tego programu zostaje uaktywnione.

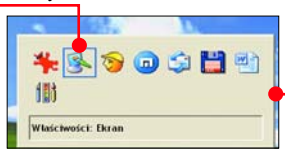

Rada Komputer ŚWIATA

Przytrzymując klawisz lewy Alt i wciskając Tab zaznaczamy ikony programów w kolejności od lewej strony do prawej. Jeśli chcemy zaznaczyć poprzednią ikonę, oprócz klawisza lewy Alt przytrzymujemy również klawisz Shift i wtedy wciskamy Tab.

Rada Komputer ŚWIATA

Opisaną w punkcie 1 czynność możemy wykonać bez użycia myszy. Wystarczy, że wciśniemy i przytrzymamy klawisz lewy Alt, a każde wciśnięcie klawisza Esc będzie uaktywniało kolejne otwarte okna (które reprezentowane są na pasku zadań przez przyciski).

Windows XP

Pomocne klawisze

Korzystamy z ułatwień w oknie poleceń

Narzędzie Wiersz polecenia służy do obsługi systemu za pomocą tekstowych komend. Oczywiście taka forma posługiwania się systemem jest znacznie mniej wygodna niż korzystanie z ikon, okien i menu. Czasami jest to jednak jedyny sposób na uruchomienie niektórych programów lub wykonanie różnych czynności. Warto więc poznać kilka udogodnień, dzięki którym korzystanie z Wiersza polecenia stanie się prostsze.

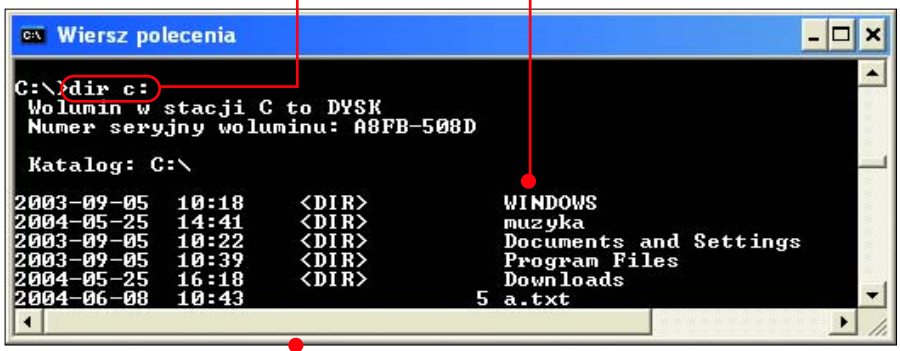

1 Uruchamiamy Wiersz polecenia. W tym celu klikamy na przycisk Start, i z menu wybieramy pozycję Wszystkie programy, a następnie klikamy na Akcesoria i na ikonę Wiersz polecenia.

2 Na ekranie pojawia się okno ze znakiem zachęty. Możemy wpisywać polecenia i zatwierdzać je wciśnięciem klawisza Enter. Aby na przykład wyświetlić zawartość głównego katalogu na dysku C, wpisujemy komendę i wciskamy Enter. Wszystkie nazwy katalogów i plików znajdujących się na dysku C zostają wyświetlone w oknie.

3 Aby w Wierszu polecenia wpisać komendę wydaną już przez nas wcześniej, wciskamy klawisz ↑. W ten sposób po znaku zachęty pojawia się ostatnio wprowadzone polecenie. Każde następne wciśnięcie klawisza ↑ powoduje wyświetlenie kolejnych, wcześniej wpisywanych komend. Możemy również przewijać w dół wprowadzone poprzednio polecenia – wystarczy wciskać klawisz ↓.

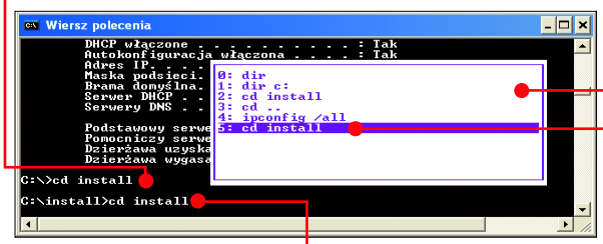

4 W każdej chwili możemy również wyświetlić listę wszystkich poprzednio wprowadzonych poleceń i z niej wybrać komendę, którą chcemy ponownie wydać systemowi. Aby to zrobić, wciskamy klawisz F7 – pojawia się lista. Wystarczy za pomocą klawiszy ↑ ↓ podświetlić wybrane polecenie i wcisnąć Enter. Polecenie zostaje wykonane. Inne ciekawe sztuczki ułatwiające pracę z narzędziem Wiersz polecenia znajdziemy w tabeli poniżej.

Rada Komputer ŚWIATA

Opisane ułatwienia nie zadziałają w bardzo podobnym do Wiersza polecenia oknie trybu MS-DOS (aby je wywołać, klikamy na Start i Uruchom..., w pole Otwórz: wpisujemy command i klikamy na OK).

Triki w Wierszu polecenia

Klawisz	Działanie
Esc	wyczyszczenie bieżącego polecenia
Alt F7	wyczyszczenie listy, którą możemy wywołać wciśnięciem klawisza F7
F1	kolejne wciśnięcia tego klawisza powodują wpisywanie znak po znaku ostatniego polecenia
Ctrl C	przerywa wykonywanie aktualnego polecenia
Alt Enter	przełączanie sposobu wyświetlania Wiersza polecenia (okno lub tryb pełnoekranowy)

Word 2003

Funty, jardy oraz mile

Wykorzystujemy narzędzie przeliczające miary

Chyba każdy spotkał się kiedyś z niepopularną w Polsce jednostką miary – funtem, jardem czy galonem. Zastanawiamy się wtedy, jak wartość podaną w takiej jednostce przeliczyć na bardziej zrozumiałą. Wystarczy skorzystać z Microsoft Word 2003. Nauczmy się szybko zamieniać na przykład galony na litry.

1 Uruchamiamy Word 2003. W tym celu klikamy na przycisk Start, wybieramy Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie klikamy na Microsoft Office oraz Microsoft Office Word 2003.

2 Otwieramy dokument, w którym chcemy dokonać przeliczenia miar, lub tworzymy nowy dokument. Aby otworzyć istniejący, z menu Plik wybieramy Otwórz... Odszukujemy plik dokumentu na dysku i dwukrotnie na niego klikamy. Aby stworzyć nowy dokument, z menu Plik wybieramy Nowy... i w panelu, który pojawia się po prawej stronie, klikamy na pozycję Pusty dokument.

Jeśli przeliczanie nie działa

Jeśli Word nie podkreśla wpisanych przez nas jednostek, powinniśmy sprawdzić, czy opcja przeliczania miar jest włączona. Aby to zrobić, z menu Narzędzia wybieramy Opcje Autokorekty... i przechodzimy na zakładkę Tagi inteligentne. Jeśli przy pozycji pole nie jest zaznaczone, zaznaczamy je i klikamy na przycisk OK. Gdy w dalszym ciągu przeliczanie nie działa, oznacza to, że błędnie wpisaliśmy wartość lub jednostkę miary.

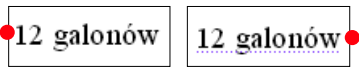

3 Wpisujemy w dokumencie liczbę i jednostkę miary, którą będziemy chcieli przeliczyć na bardziej dla nas zrozumiałą. Na przykład, jeśli potrzebujemy się dowiedzieć, ile to jest 12 galonów, wpisujemy.

Rada Komputer ŚWIATA

Aby dowiedzieć się więcej na temat możliwości przeliczania miar, z menu wybieramy pozycję Przelicznik miar — informacje. W oknie domyślnej przeglądarki internetowej pojawiają się informacje między innymi o tym, jakie jednostki Word 2003 potrafi przeliczać.

Po wciśnięciu klawisza spacja wpisana fraza zostaje podkreślona.

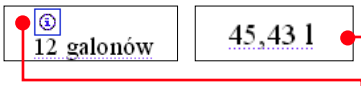

4 Ustawiamy kursor nad podkreśloną jednostką i klikamy na ikonę, która się ponad nią pojawia. Wyświetlone zostaje menu. W naszym wypadku klikamy na jedyne polecenie – przeliczające galony na litry (czasami może być znacznie więcej możliwości – na przykład). W dokumencie wyrażenie 12 galonów zostaje zastąpione frazą.

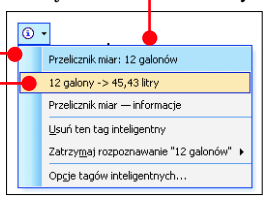

Excel 97/2000/XP/2003

Arkusz z nazwą i w kolorze

Wstawiamy i nadajemy nazwę i kolor nowemu arkuszowi

Każdy skoroszyt Excela może się składać z kilku arkuszy reprezentowanych przez zakładki. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób dodać nowe arkusze do skoroszytu, jak nadać im nazwy i kolor.

1 Uruchamiamy aplikację Excel – w tym celu wybieramy kolejno Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy), w Microsoft Office 2003 dodatkowo klikamy na Microsoft Office i na końcu na Microsoft Office Excel 2003. Aby otworzyć plik, w którym chcemy dodać, zmienić nazwę lub pokolorować arkusze, z menu Plik wybieramy pozycję Otwórz... Następnie odszukujemy plik skoroszytu na naszym dysku i dwukrotnie na niego klikamy.

2 Aby dodać arkusz, z menu Wstaw wybieramy pozycję Arkusz. Arkusz z domyślną nazwą zostaje wstawiony do skoroszytu.

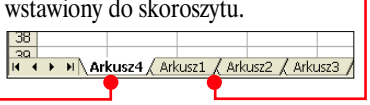

3 Aby zmienić nazwę arkusza, klikamy prawym przyciskiem na zakładkę, która go reprezentuje. Z menu kontekstowego, które się pojawia, wybieramy pozycję Zmień nazwę. Wpisujemy nową nazwę (na przykład) i wciskamy klawisz Enter. W ten sposób zmieniliśmy nazwę arkusza.

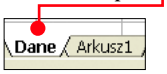

4 W Excel XP/2003 każdej zakładce arkusza możemy nadać dowolny kolor. Aby to zrobić, klikamy na zakładkę prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybieramy pozycję Kolor karty... W oknie klikamy na wybrany kolor i potem na OK. Kolor zakładki zmienia się. W ten sam sposób możemy wyróżnić inne, ważne dla nas arkusze.

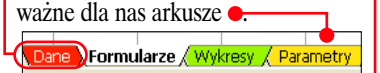

Windows Media Player 9 dla Windows XP

Miniodtwarzacz

Włączamy dokowanie aplikacji na pasku zadań

Aplikacja Windows Media Player 9 ma bardzo ciekawą funkcję – wersję miniodtwarzacza można umieścić na pasku zadań (tylko w systemie Windows XP). Dzięki temu, korzystając z innych aplikacji, możemy łatwo sterować na przykład odtwarzaniem muzyki bez konieczności wywoływania okna programu Windows Media Player 9.

1 Na początku klikamy prawym przyciskiem na obszar zegara systemowego. Z menu kontekstowego, które się pojawia, wybieramy Paski narzędzi i Windows Media Player. Od tej pory po zminimalizowaniu okna Windows Media Player 9 w pasku zadań pojawia się miniaturka odtwarzacza. Zobaczmy więc, jak się nią posługiwać.

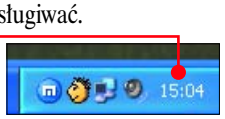

2 Uruchamiamy Windows Media Player 9. Klikamy na przycisk Start, następnie kolejno wybieramy Wszystkie programy i Windows Media Player. Aby zminimalizować aplikację, klikamy na przycisk (lub na). Z pulpitu znika okno odtwarzacza, a w pasku zadań pojawia się jego miniaturka.

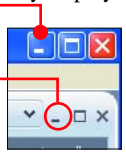

3 Obsługa miniaturowego Windows Media Playera jest bardzo prosta. Przyciski służą do sterowania odtwarzaniem muzyki. Po kliknięciu na możemy sterować głośnością. Aby całkowicie wyciszyć muzykę, klikamy na przycisk. Z kolei kliknięcie na powoduje pokazanie lub ukrycie okna wideo, a na przycisk – przełączenie wyświetlania miniodtwarzacza do normalnego okna programu.

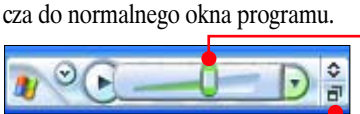

Outlook Express 5/6

Jedna wiadomość do wielu osób

Tworzymy grupę adresatów w książce adresowej

Jeśli często wysyłamy wiadomości 03 (s. 50) **e-mail** do stałego grona naszych znajomych, warto w Outlook Expressie stworzyć grupę adresatów. Dzięki temu zamiast za każdym razem wybierać osoby, którym chcemy przesłać e-mail, jako adresata podamy jedynie nazwę grupy. W ten sposób oszczędzamy sporo czasu. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób stworzyć grupę odbiorców.

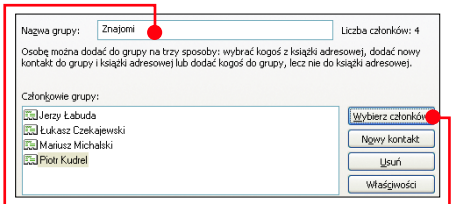

1 Uruchamiamy Outlook Express. W tym celu klikamy na przycisk Start i wybieramy kolejno: Programy (Wszystkie programy w Windows XP) i Outlook Express.

2 Otwieramy 04 (s. 50) **książkę adresową** – z menu Narzędzia wybieramy pozycję Książka adresowa...

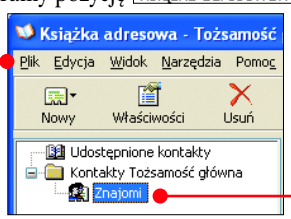

3 Z menu Plik wybieramy pozycję Nowa grupa... W oknie, które się pojawia, w pole wpisujemy dowolną nazwę grupy. Wystarczy już tylko dodać do niej wybrane przez nas osoby. Klikamy na przycisk. W oknie, które się wyświetla, w polu klikamy na kontakt, który chcemy dodać do grupy, i klikamy na Wybierz ->. Kontakt pojawia się w polu. W ten sam sposób dodajemy kolejne osoby do grupy. Na koniec klikamy w dwóch kolejnych oknach na przycisk OK. Grupa została stworzona. Możemy już zamknąć książkę adresową.

4 Aby wysłać wiadomość e-mail do wszystkich członków grupy, w pole okna nowej wiadomości wpisujemy nazwę grupy. Wystarczy już tylko wpisać temat i treść wiadomości i kliknąć na przycisk. Wiadomość zostaje wysłana do wszystkich osób ze stworzonej przez nas grupy.

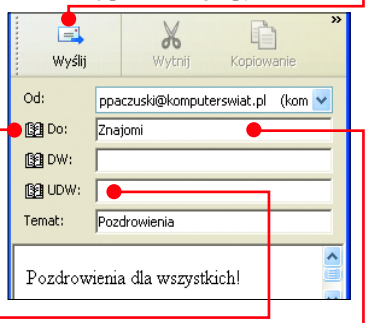

Niewidzialni współadresaci

Jeśli zgodnie ze wskazówką wyślemy wiadomość do grupy odbiorców, każdy z nich dostanie e-mail, w którym w polu będą znajdowały się kontakty do wszystkich współadresatów wiadomości. Jeśli nie chcemy, aby odbiorca wiadomości widział pozostałych adresatów, przy wysyłaniu wiadomości nazwę grupy wpisujemy w pole (a nie w pole). Jeśli pole UDW: jest niewidoczne, z menu Widok okna nowej wiadomości wybieramy pozycję Wszystkie nagłówki. W tak wysłanej wiadomości e-mail nikt, kto otrzyma nasz list, nie będzie widział wszystkich adresatów, a jedynie tekst.

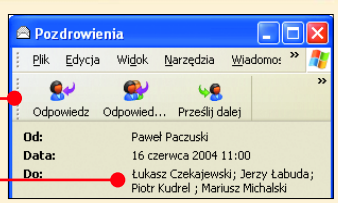

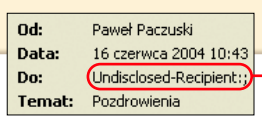

Total Commander 6

Pliki w kolorze

Nadajemy określonym typom plików różne barwy

Wielu użytkowników komputerów nie wyobraża sobie obsługi tego urządzenia bez aplikacji Total Commander. Dzięki temu programowi możemy łatwo zarządzać plikami i folderami (tworzyć, kasować, przenosić i kopiować) na dysku. Komputer ŚWIAT podpowiada, w jaki sposób sprawić, aby nazwy plików wyświetlane były w wybranych przez nas kolorach. Takie rozwiązanie z pewnością dodatkowo usprawni obsługę tej pomocnej aplikacji.

1 Uruchamiamy Total Commander. Aby to zrobić, klikamy na przycisk Start. Wybieramy pozycję Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie grupę Total Commander i ikonę Total Commander 32.

2 Z menu Konfiguracja wybieramy pozycję Ustawienia główne... W oknie, które zostaje wyświetlone, klikamy na zakładkę. Następnie zaznaczamy opcję i klikamy na przycisk.

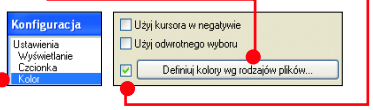

3 Pojawia się okno. Zdefiniujemy w nim różne 05 (s. 50) typy plików i przypiszemy im określone kolory. Aby to zrobić, klikamy na przycisk Dodaj...

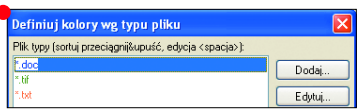

W oknie, które się wyświetla, w pole wpisujemy gwiazdkę, kropkę i rozszerzenie plików, które chcemy wyróżnić kolorem. Na przykład, jeśli chcemy, aby nazwy wszystkich dokumentów aplikacji Word wyświetlane były na niebiesko, wpisujemy *.doc. Klikamy teraz na przycisk OK i w oknie, które się wyświetla, klikamy na kolor niebieski i zatwierdzamy kliknięciem na przycisk OK. Po kliknięciu w kolejnych dwóch oknach na przycisk OK wszystkie nazwy dokumentów Worda przybierają niebieską barwę.

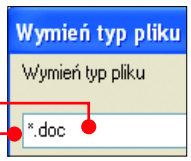

Rada Komputer ŚWIATA

Dla każdego typu pliku możemy zdefiniować dowolny kolor. Jednak lepiej jest unikać barwy czerwonej. Za jej pomocą wyróżniane są bowiem zaznaczone przez nas pliki.

4 Aby plikom innych typów nadać różne kolory, powtarzamy operacje z punktu 3.

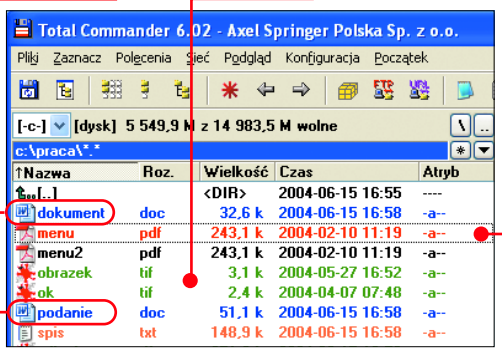

Winamp 5

Igła w stogu siana

Korzystamy z narzędzia Skocz do pliku

Wiele osób, oprócz muzycznych płyt CD, ma na dyskach swoich komputerów utwory z tych płyt przekształcone do formatu MP3. Dzięki temu bez konieczności odszukiwania na półce danej płyty mogą niemal w każdej chwili włączyć dowolny utwór z kolekcji. Zobaczmy, w jaki sposób błyskawicznie odnaleźć na naszej liście utworów w Winampie interesującą nas piosenkę i odtworzyć ją.

1 Uruchamiamy Winamp. W tym celu klikamy kolejno na: Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie na Winamp i Winamp.

2 Otwieramy pojedyncze utwory muzyczne, cały katalog z piosenkami lub stworzoną wcześniej playlistę. Aby to zrobić, z menu File wybieramy Odtwarzaj plik..., Odtwarzaj folder... lub Otwórz playlistę. W oknie, które się pojawia, odnajdujemy pliki, folder lub playlistę i klikamy na Otwórz.

3 Aby włączyć odtwarzanie interesującego nas utworu, z menu Play wybieramy Skocz do... i klikamy na Skocz do pliku (możemy również wcisnąć na klawisz J).

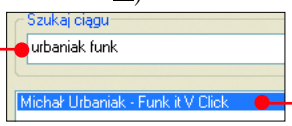

4 Pojawia się okno, w którym w polu znajdują się wszystkie utwory spełniające kryterium zapisane w polu. Ponieważ na początku pole Szukaj ciągu jest puste, widoczne są wszystkie utwory z playlisty. Aby odnaleźć interesujący nas utwór, w pole Szukaj ciągu wpisujemy fragment nazwy piosenki, wykonawcy czy folderu, w którym utwór się znajduje (na przykład). Następnie wystarczy już tylko z pola wybrać jedną spośród piosenek spełniających kryterium (w naszym wypadku tylko jeden utwór do niego pasuje) i dwukrotnie na nią kliknąć. Utwór zostaje odtworzony.

Lista przebojów

Wybieramy utwory i kolejność ich odtwarzania

Dzięki specjalnej opcji w Winampie 5 łatwo włączymy odtwarzanie wybranych przez nas utworów w ustalonej kolejności. Komputer ŚWIAT podpowiada, jak nadać piosenkom z playlisty kolejne numery określające kolejność ich odgrywania.

1 Na początku, zgodnie z punktami 1–3 wskazówki Igła w stogu siana, uruchamiamy Winamp, otwieramy playlistę i okno.

2 Korzystając z informacji z punktu 4 wskazówki Igła w stogu siana, odnajdujemy utwór, który powinien zostać odtworzony jako pierwszy. Klikamy na niego, a następnie na przycisk Enqueue file. Obok nazwy

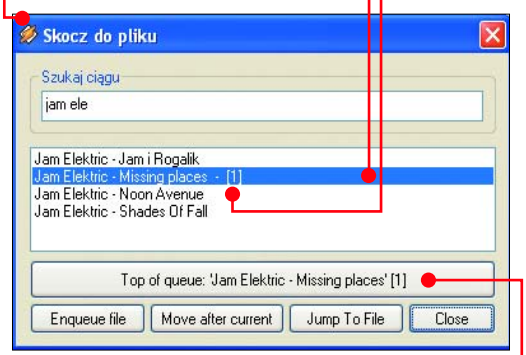

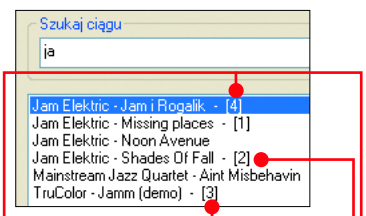

piosenki pojawia się liczba. W ten sam sposób odszukujemy utwór, który powinien zostać odtworzony jako następny. Klikamy na nazwę tej piosenki i na przycisk Enqueue file. Przy nazwie utworu pojawia się liczba o jeden większa. W identyczny sposób wybieramy kolejne piosenki.

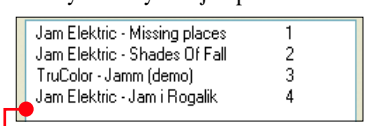

3 Aby podejrzeć wybrane przez nas utwory, klikamy na przycisk. W oknie zostają wyświetlone piosenki w wybranej przez nas kolejności. Wystarczy już tylko kliknąć na przycisk Close i włączyć odtwarzanie muzyki kliknięciem na przycisk. Wybrane przez nas piosenki będą odgrywane w ściśle ustalonej kolejności.

MyIE2

Opcja dla leniwych

Korzystamy z automatycznego przewijania strony

Wskazówka ta z pewnością ucieszy wszystkich leniwych internautów. Przyda się również tym, którzy lubią czytać informacje ze stron WWW nawet wtedy, gdy mają zajęte obie ręce. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób włączyć automatyczne przewijanie strony internetowej.

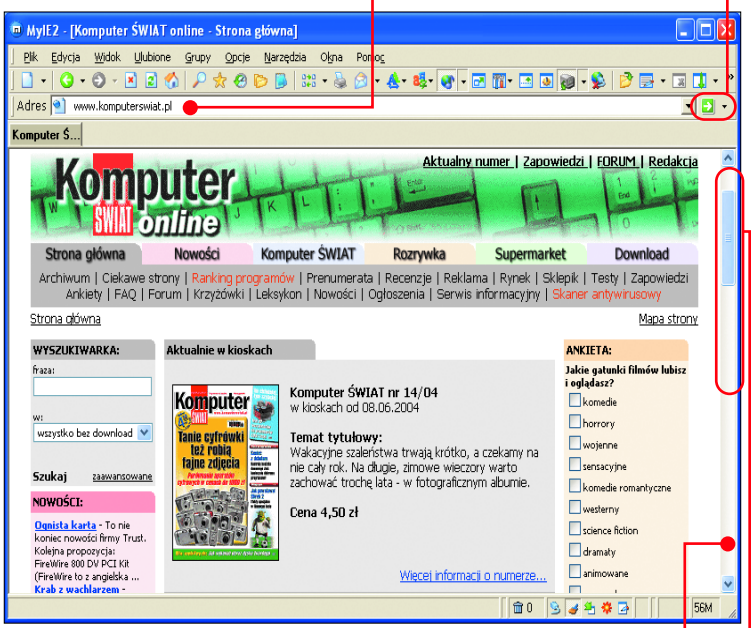

1 Łączymy się z internetem. Następnie uruchamiamy MyIE2 i otwieramy interesującą nas stronę internetową. W tym celu klikamy na przycisk Start, wybieramy kolejno Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie klikamy na ikonę MYIE2 i MYIE2. Aby otworzyć stronę internetową, wpisujemy jej adres w pole ● i klikamy na przycisk ●. Strona WWW zostaje otwarta.

2 Aby włączyć automatyczne przewijanie, z menu Narzędzia wybieramy Automatyczne przewijanie strony. Pojawia się podmenu ●. Klikamy w nim na pozycję ●. Przewijanie dla aktualnej strony zostaje włączone i treść strony będzie powoli przesuwana w górę.

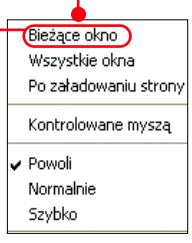

3 Aby dostosować prędkość przewijania do szybkości, z jaką jesteśmy w stanie czytać znajdujące się na witrynie internetowej informacje, ponownie wywołujemy menu Narzędzia i wybieramy pozycję Automatyczne przewijanie strony. Wystarczy już tylko wybrać jedną z trzech możliwości ● i strona będzie przewijana z wybraną przez nas szybkością.

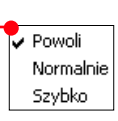

Płynne sterowanie

MyIE2 umożliwia ustawienie jednej z trzech domyślnych prędkości przewijania: wolnej, normalnej i szybkiej. Jeśli żadna z nich nam nie odpowiada albo chcemy płynnie regulować prędkością podczas czytania informacji z witryny, z menu Narzędzia wybieramy Automatyczne przewijanie strony, a następnie klikamy na pozycję Kontrolowane myszą. Od tej pory przewijanie witryny rozpocznie się w momencie ustawienia przez nas kursora na pasku przewijania ●. Jeśli chcemy, aby tekst na witrynie przesuwał się powoli, ustawiamy kursor w górnej części paska ●. Im niżej ustawimy kursor, tym strona będzie przewijana szybciej.

FlashGet 1.6/Internet Explorer

Łatwiejszy dostęp

Włączamy pasek narzędzi FlashGet w przeglądarce internetowej

Aplikacja FlashGet przyspiesza ściąganie plików z internetu. Jednak dzięki specjalnemu paskowi narzędzi, który włączamy w przeglądarce Internet Explorer, ściąganie można dodatkowo usprawnić. Nauczmy się włączać i korzystać z paska narzędzi FlashGet w Internet Explorerze.

1 Uruchamiamy Internet Explorer – klikamy na Start, wybieramy Programy (w Windows XP Wszystkie programy) i klikamy na ikonę Internet Explorer.

2 Z menu Widok wybieramy Paski narzędzi i klikamy na pozycję FlashGet Bar. W oknie Internet Explorera pojawia się dodatkowy pasek narzędzi ●. Za pomocą przycisków znajdujących się na nim możemy sterować pracą aplikacji FlashGet.

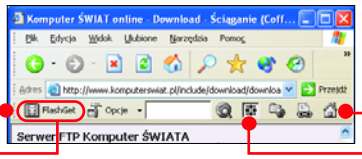

3 Jeśli na przykład chcemy ściągnąć plik z internetu za pomocą aplikacji FlashGet, odnośnik do tego pliku przeciągamy na ikonę ●. Klikając na przycisk ●, uruchamiamy program FlashGet, a na ikonę ●, otwieramy stronę domową tej aplikacji. Warto poznać również pozostałe symbole:

- Opcje – możemy ustawić różne opcje dotyczące współpracy aplikacji FlashGet z Internet Explorerem,
- – wyświetla okno FlashGet ze wszystkimi plikami, do których odnośniki znajdują się na stronie,
- – pozwala na ściągnięcie wszystkich plików ze strony WWW.

Szybkie jak bolid

Złącze USB może działać bardzo szybko. Zwłaszcza USB 2.0. Trzeba jednak poświęcić trochę czasu, by dane pomknęły z prędkością bolidów. Komputer ŚWIAT pokaże, jak zmusić USB do wydajnej pracy

FOT.: CORBIS STOCK MARKET/PIĘKNA

W sprzedaży pojawia się coraz więcej urządzeń podłączanych do portu USB komputera – klawiatury, myszy, a nawet podgrzewacze do herbaty. Kiedy do peceta podłączymy kamery czy dyski USB, może okazać się, że nie wszystko funkcjonuje poprawnie. W wypadku komputerów wyposażonych w starsze porty USB 1.1 zdarza się, że niektóre urządzenia nagle przestają działać (trzeba je odłączyć, a następnie ponownie podłączyć do portu, by znów zaczęły działać). Nowsze pecety, wyposażone w szybsze porty **01 USB 2.0**, także nie są wolne od wad – często nie tylko kopiują pliki znacznie wolniej, niż obiecuje producent, ale też zawieszają się podczas transferu danych.

Komputer ŚWIAT przychodzi z pomocą. Dzięki wskazówkom poradzimy sobie z niepoprawnie funkcjonującymi portami i urządzeniami oraz przyspieszymy transfer danych między nimi a pecetem.

Drogowskaz

Szybkie jak bolid	56
Porty USB 2.0 w Windows XP	56
Instalujemy sterowniki	
USB 2.0	57
Zaglądamy do BIOS-u	57
Aktualizacja sterowników	
USB w Windows XP	58
Kupuj z głową	58
USB 2.0 w Windows 98 SE/Me	59
USB 2.0 – w starszych systemach	59

Co to właściwie jest...

01 USB 2.0
Nowy standard portu USB, który umożliwia szybszy transfer danych niż we wcześniejszych wersjach USB – do 480 Mb/s. Dotychczas starszy typ o nazwie USB 1.1 pozwalał na przesłanie do 12 Mb/s. Nowy port jest zgodny ze starszymi urządzeniami.

02 chipset
Ang. chipset oznacza zestaw układów scalonych. Gdyby procesor porównać do mózgu, chipset byłby sercem – kontroluje przepływ danych (bitów) między poszczególnymi podzespołami podłączonymi do płyty głównej, takimi jak dyski twarde, porty (na przykład port USB), gniazda rozszerzeń, pamięć RAM.

03 płyta główna
Prostokątna płyta stanowiąca podłoże, na którym umieszcza się układy elektroniczne komputera, takie jak procesor, pamięć RAM czy karty rozszerzeń. Oprócz tego na płycie głównej znajdują się dodatkowe elementy, jak na przykład: kontrolery, chipset, BIOS, gniazda rozszerzeń, gniazda do podłączenia pamięci masowych.

04 karta rozszerzeń PCI
Układ elektroniczny na płytce, który zwiększa możliwości komputera. Charakterystyczną cechą karty rozszerzeń jest rodzaj złącza, które pasuje do odpowiedniego gniazda rozszerzeń w komputerze. Typowe karty rozszerzeń to karta graficzna, sieciowa, muzyczna, modem.

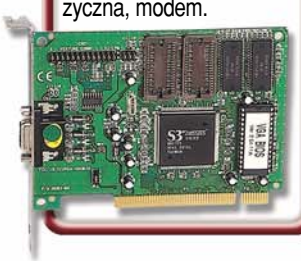

Porty USB 2.0 w Windows XP

Obecnie jedynym oficjalnym dostawcą sterowników do kontrolera USB 2.0 wbudowanego w **02 chipsety** nowych płyt głównych jest firma Microsoft. Jednak wsparcie Microsoftu obejmuje wyłącznie systemy operacyjne z rodziny Windows XP oraz Windows 2000. Nie oznacza to jednak, że sprawa jest z góry przegrana i posiadacze starszych wersji Windows nie będą mogli skorzystać z urządzeń USB. Nie jest konieczne przesiadanie się na nowy system operacyjny. Chociaż oficjalnie producenci **03 płyt głównych** i **04 kart rozszerzeń PCI** z portami USB 2.0 nie dostarczają już do swoich produktów **05 sterowników** do starszych wersji Windows (sterowniki do Windows 2000/XP są w tych systemach), to z pomocą przychodzi Komputer ŚWIAT i serwisy WWW oferujące nieoficjalne sterowniki. Na witrynie →1 znajdziemy informacje i oprogramowanie, które rozwiązuje problemy z USB w starszych Windows. Choć gwarancji nie ma – warto z nich skorzystać. Niestety, serwis dostępny jest w języku angielskim i nie istnieją polskie odpowiedniki tej witryny.

Starsze modele pecetów standardowo wyposażone są w porty USB 1.1. Jeśli potrzebujemy USB 2.0, nie musimy wymieniać płyty głównej. Prostszym sposobem jest zakup karty rozszerzeń PCI. Za kartę z portami USB 2.0 zapłacimy od 100 do 200 złotych. Kupując, powinniśmy zapytać sprzedawcę, czy do karty dołączone są sterowniki

współpracujące z naszą wersją Windows. W nowych komputerach najczęściej zainstalowany jest Windows XP – większość porad zawartych w tym numerze dotyczy tej wersji systemu. O USB w Windows 98 i Me przeczytamy na stronie 59.

Jakie USB w moim pececie

Warto sprawdzić, jaki rodzaj USB znajduje się w naszym komputerze. Typ kontrolera sprawdzamy w **06 Menedżerze urządzeń**.

Rada Komputer ŚWIATA

Informacja dotycząca typu kontrolera podawana jest przez system operacyjny poprawnie tylko wtedy, gdy został zainstalowany **07 Service Pack** 1 oraz gdy w **08 BIOS-ie** włączona jest obsługa USB 2.0 (w popularnych BIOS-ach firmy Award odpowiada za to opcja `OnChip USB` ustawiona na `[V1.1+V2.0]`). Opis sposobu włączania kontrolera USB 2.0 w BIOS-ie Award znajdziemy w ramce Zaglądamy do BIOS-u na tej stronie.

1 Klikamy prawym przyciskiem na . Wybieramy Właściwości. Przechodzimy na zakładkę Sprzęt i klikamy na przycisk Menedżer urządzeń.

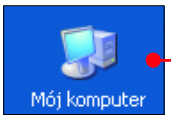

2 Na ekranie widzimy teraz okno Menedżer urządzeń.

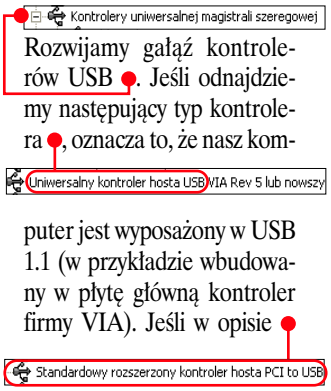

Rozwijamy gałąź kontrolerów USB . Jeśli odnajdziemy następujący typ kontrolera , oznacza to, że nasz komputer jest wyposażony w USB 1.1 (w przykładzie wbudowany w płytę główną kontroler firmy VIA). Jeśli w opisie występuje wyraz rozszerzony, oznacza to, że mamy USB 2.0.

Instalujemy sterowniki USB 2.0

Obsługa portów i urządzeń w standardzie USB 2.0 w Windows XP została wprowadzona w pakiecie Service Pack 1. Aktualizacja ta jest konieczna do uruchamiania urządzeń USB 2.0. Dopiero po zainstalowaniu Service Pack 1 możemy przystąpić do instalacji sterowników USB 2.0, a także innych, opisywanych w tym numerze poprawek. Zanim więc wybierzemy się do sklepu, by zareklamować niedziałające urządzenie, dobrze jest sprawdzić, czy w Windows został zainstalowany niezbędny pakiet poprawek.

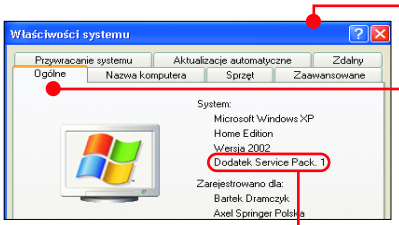

1 Sprawdzamy obecność pakietu Service Pack 1, klikając prawym przyciskiem myszy na ikonę , a następnie wybierając z menu Właściwości.

2 W oknie , na zakładce widzimy informacje o wersji systemu operacyjnego i zainstalowanym dodatku Service Pack 1. Jeśli w polu poniżej nie ma napisu , musimy zainstalować Service Pack 1.

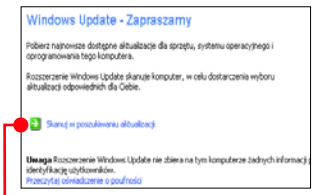

Service Pack 1 możemy pobrać z internetu lub zainstalować z krążka Eksperta 3/2003. Pamiętajmy, że pobieranie przez internet jest czasochłonne i kosztowne, ale dla osób, które nie mają dostępu do krążka Eksperta – to jedyne rozwiązanie. Uwaga! Dodatki Service Pack nie zainstalują się na pirackich kopiach Windows XP.

Instalujemy Service Pack 1 z internetu

1 Aby pobrać uaktualnienia, łączymy się z internetem, z menu Start wybieramy Wszystkie programy i Windows Update. Po chwili na ekranie widzimy okno przeglądarki. Klikamy na .

2 Zaznaczamy kliknięciem pole z lewej strony. Po prawej stronie widzimy listę poprawek, wśród których znajduje się Dodatek Service Pack 1. Domyślnie wszystkie aktualizacje krytyczne wybrane są do zainstalowania.

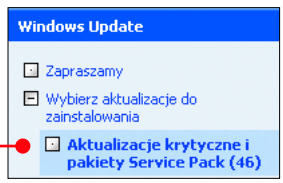

Zaglądamy do BIOS-u

W niektórych pecetach kupowanych w sklepach obsługa USB 2.0 została wyłączona w BIOS-ie. Komputer ŚWIAT pokaże, jak włączyć USB 2.0 w najpopularniejszym BIOS-ie Award.

1 Bezpośrednio po włączeniu komputera wciskamy klawisz Delete. Na ekranie widzimy główne menu BIOS-u peceta.

2 Podświetlamy menu `Integrated Peripherials` i wciskamy Enter. Odnajdujemy opcję `OnChip USB` i ustawiamy za pomocą klawiszy Page Up lub Page down `[V1.1+V2.0]`. Podświetlamy `USB Keyboard Support` i wybieramy za pomocą klawiszy Page Up i Page down `[Enabled]`. Następnie wciskamy Esc.

3 Możemy też od razu włączyć w BIOS-ie obsługę dysków podłączanych do portu USB. Za pomocą klawiszy oraz wybieramy `Advanced Chipset Features`. Wciskamy klawisz Enter. Naciskając klawisze i , przesuwamy kursor na opcję `USB20 HDD`. Za pomocą klawiszy Page Up lub Page down zmieniamy ustawienie na `[Enabled]`. Wciskamy Esc.

4 Wciskamy ponownie klawisz Esc, a następnie oraz Enter, by zapisać zmiany w ustawieniach.

Rada Komputer ŚWIATA

Większość producentów płyt głównych co jakiś czas udostępnia aktualizacje BIOS-ów na swoich stronach WWW. Warto o tym pamiętać, jeśli mimo zmian ustawień w BIOS-ie wciąż występują problemy z obsługą urządzeń podłączanych do portów USB, ponieważ problemy mogą tkwić nie tylko w braku sterowników, ale wiązać się właśnie z błędami w BIOS-ie. Jednak aktualizacja BIOS-u to zadanie dla ambitnych użytkowników pecetów, dlatego warto skorzystać z porad w Komputer ŚWIECIE 13/2002.

Co to właściwie jest...

05 sterownik
Ang. driver. Program kontrolujący pracę przyłączonego do komputera urządzenia. Nowoczesne systemy operacyjne zawierają wiele sterowników do popularnych rozszerzeń, dzięki czemu łatwiejsze jest rozpoznanie podłączonego urządzenia i tym samym zainstalowanie go.

06 Menedżer urządzeń
W Windows narzędzie pokazujące zainstalowane w komputerze urządzenia, a także ewentualne problemy z nimi związane (na przykład konflikty). Pozwala zmieniać ustawienia urządzeń oraz zaktualizować ich sterowniki.

07 Service Pack
Ang. pakiet serwisowy. Zestaw poprawek (patchy), a także uaktualnień i nowych sterowników do systemu operacyjnego. Service Pack to zwykle jeden plik, który po uruchomieniu automatycznie dokonuje naprawy systemu. Poszczególne Service Packi są dostosowane do odpowiednich wersji systemów operacyjnych (nie można na przykład instalować Service Packa do Windows 2000 w środowisku Windows XP) i można je znaleźć w internecie na stronach WWW producentów oprogramowania.

08 BIOS
Ang. Basic Input/Output System – podstawowe procedury wejścia-wyjścia. Program zapisany

w pamięci ROM każdego peceta. Testuje on sprzęt po włączeniu komputera, uruchamia system operacyjny, kontroluje transfer danych pomiędzy komponentami, takimi jak dysk twardy, procesor.

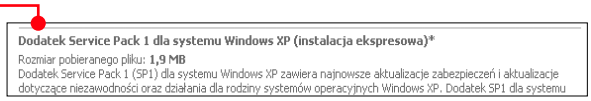

3 Service Pack 1 musi być zainstalowany niezależnie od pozostałych aktualizacji, dlatego przewijamy listę do momentu znalezienia, klikamy na Usuń, a następnie na Dodaj (ten trik przyspiesza proces wyboru aktualizacji). Na ekranie widzimy następujący komunikat. Klikamy na OK.

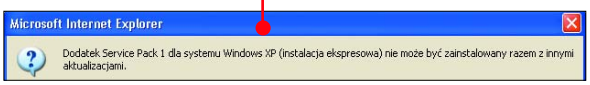

4 Rozpoczynamy instalację Service Pack 1, klikając na i na Zainstaluj teraz. Ściąganie pliku za pomocą modemu trwa około dziesięciu minut. W trakcie pobierania plików na ekranie widoczne jest okno, informujące nas o postępie.

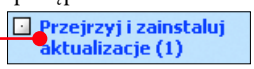

używamy modemu, trwa to pięć–dziesięć minut.

5 Po chwili widzimy nowe okno, w którym klikamy na Dalej >, zaznaczamy pole przy Zgadzam się i w kolejnych oknach klikamy dwa razy na Dalej >. **Uwaga!** W trakcie instalacji poprawki nie powinniśmy przerywać połączenia z internetem, ponieważ program instalacyjny pobiera dodatkowe pliki z sieci. Gdy

6 Klikamy na Zakończ, by zakończyć proces instalacji, a następnie na OK, by ponownie uruchomić komputer.

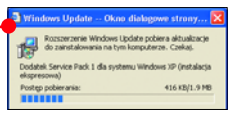

Instalujemy Service Pack 1 z krążka Eksperta

Service Pack 1 znajdziemy także na krążku Eksperta 3/2002. Aby zainstalować pakiet – wkładamy do napędu krążek CD.

1 Na ekranie widzimy okno, w którym rozwijamy kliknięciem gałąź, a następnie klikamy na oraz na.

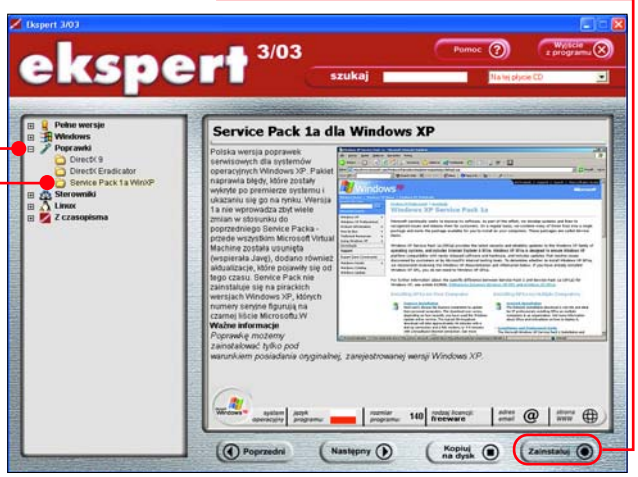

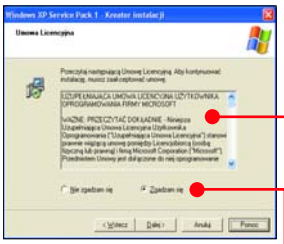

2 Musimy poczekać, aż program instalacyjny skopiuje na dysk komputera niezbędne pliki. Kiedy tak się stanie, na ekranie widzimy okno kreatora. Klikamy na Dalej >.

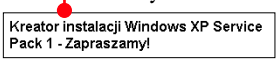

3 Na ekranie zobaczymy teraz treść umowy licencyjnej. Zaznaczamy pole przy i klikamy na Dalej >.

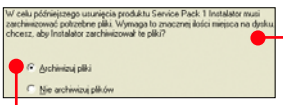

4 Kreator zaproponuje nam utworzenie kopii ważnych plików systemowych. Stawiamy zaznaczenie przy, a następnie klikamy na Dalej >.

5 Kiedy wszystkie pliki zostaną skopiowane, pozostawiamy niezaznaczone pole przy opcji Nie uruchamiaj ponownie teraz i klikamy na Zakończ, by ponownie uruchomić komputer.

Aktualizacja sterowników USB w Windows XP

Po dokonaniu uaktualnień instalujemy sterowniki do USB 2.0, które otrzymaliśmy na krążku CD wraz z komputerem lub płytą główną (jeśli takie sterowniki znajdują się na płycie). Gdy nie mamy pakietu sterowników – możemy pobrać odpowiedni program ze strony firmy Microsoft.

Firma Microsoft udostępnia poprawkę sterowników USB 1.1 i 2.0 do Windows XP z dodatkiem Service Pack 1. Powinniśmy ją pobrać, jeśli nie korzystamy z automatycznych uaktualnień, a wciąż występują problemy z obsługą urządzeń USB.

1 Łączymy się z internetem i uruchamiamy przeglądarkę, wybierając z menu Start kolejno Wszystkie programy i Internet Explorer. W pole adresu wpisujemy →❷ i wciskamy klawisz Enter.

2 Przewijamy stronę i odnajdujemy odsyłacz. Klikamy na. Na kolejnej stronie klikamy na przycisk.

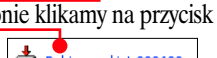

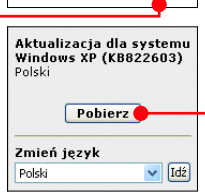

3 W oknie, które pojawia się na ekranie, klikamy na przycisk Otwórz. Pobieranie poprawki przez modem potrwa około jednej minuty. Po pobraniu pliku na ekranie widzimy okno. Zgodnie z radą zamykamy uruchomione aplikacje i klikamy na.

4 W kolejnym oknie zaznaczamy pole przy Zgadzam się, a następnie klikamy na przycisk Dalej >. Musimy poczekać, aż program instalacyjny skopiuje wszystkie potrzebne pliki na dysk. Kiedy tak się stanie, pozostawiamy puste pole przy opcji Nie uruchamiaj ponownie teraz i klikamy na Zakończ, by ponownie uruchomić komputer.

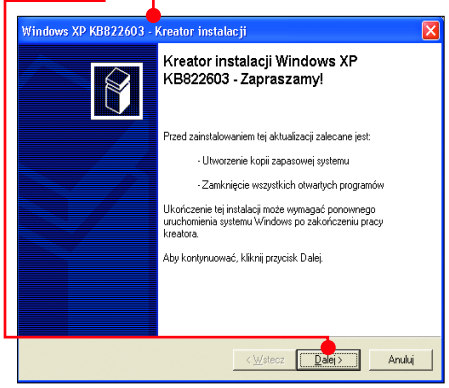

Rada Komputer ŚWIATA

Zanim przystąpimy do pobierania poprawki, sprawdzamy, czy nie jest ona już zainstalowana. Aby to zrobić, z menu Start wybieramy opcję Panel sterowania. Klikamy dwa razy na ikonę. Jeśli w oknie widnieje poprawka oznaczona numerem, nie musimy nic instalować.

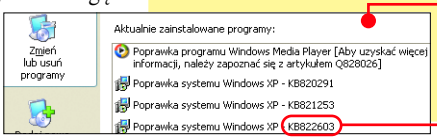

Kupuj z głową

Urządzenia w standardzie USB 2.0 są potrzebne, gdy zależy nam na szybkim transferze danych. Dotyczy to dysków USB, pamięci Pen-Drive, kamer o wysokiej rozdzielczości obrazu i wielokanałowych kart muzycznych. Jeśli używamy portu USB do podłączania myszy czy klawiatury, zrezygnujmy z zabiegów związanych z obsługą standardu USB 2.0 i kupowania kart z portami (w wypadku starszych pecetów wyposażonych wyłącznie w USB 1.1 na płycie głównej). Mysz USB to już standard. Rozwiązanie takie ma jedną wadę – po wyłączeniu komputera mysz optyczna pobiera zasilanie z portu nawet po wyłączeniu komputera. Oszczędni powinni więc kupić mysz w standardzie PS/2 lub wyłączać zasilanie za pomocą przełącznika na tylnej ściance obudowy.

USB 2.0 w Windows 98 SE/Me

W starszych wersjach Windows (głównie 98 SE oraz Me) nie ma oficjalnie wsparcia dla obsługi standardu USB 2.0. Ale i w tym wypadku mamy pole do popisu. Aby rozwiązać problem z USB 2.0, musimy wybrać się po zakupy lub rozejrzeć w internecie za nieoficjalnymi sterownikami.

Karty z USB 2.0

Dodatkowe zakupy powinniśmy rozpatrywać wyłącznie wtedy, gdy nasz model płyty głównej jest dość stary i nie ma portów USB lub wyposażony jest w starszy rodzaj kontrolera USB 1.1 (który już nie spełnia naszych oczekiwań).

Rozbudowa kilkuletniego peceta wymaga zakupu urządzenia na giełdach lub w sklepach komputerowych. Zależnie od typu posiadanego peceta może być to karta PCI do komputera stacjonarnego lub PCMCIA – do komputera przenośnego.

Jeśli zamierzamy przy tym zostać wierni Windows 98 SE lub Me, musimy upewnić się, czy do karty dołączone są odpowiednie sterowniki (może tak być, gdy urządzenie ma rok lub więcej). Oczywiście tylko takie, które zapewnią współpracę z urządzeniami w standardzie USB 2.0 i przeznaczone do posiadanej przez nas wersji Windows. Jeśli takich sterowników brakuje – próżno szukać pomocy w firmie Microsoft (dostaniemy propozycję aktualizacji do Windows XP).

Większość kart rozszerzeń z portami USB 2.0 wykorzystuje układ firmy NEC i do ich poprawnej pracy wystarczy sterownik pobrany ze strony →3. Plik ma rozmiar około 500 KB, pobieranie przez modem potrwa minutę.

USB 2.0 w starszych systemach

W wypadku, gdy korzystamy z Windows 95, NT 4.0 i archaicznego MS-DOS – obsługa USB 2.0 jest możliwa, ale jest to zadanie dla ekspertów. Z pomocą przychodzą serwisy USBMan →1 i baza sterowników Driver Guide →6 (korzystamy z niej, wpisując identyfikator: driver1 i hasło: all).

Największe problemy sprawiają jednak chipsety nForce stosowane na płytach głównych firmy NVIDIA. Często musimy w ogóle zrezygnować z USB 2.0 (włączając w BIOS-ie komputera obsługę starszego standardu USB 1.1), gdyż system operacyjny działa wtedy niestabilnie. Czasami pomaga instalacja sterowników ze strony →7 lub →8. Możemy także wypróbować prosty trik polegający na wyłączeniu zintegrowanej z płytą główną peceta karty muzycznej. Posiadacze systemów Windows 98 SE oraz Windows Me mogą także wypróbować pakiety nieoficjalnych uaktualnień do systemu operacyjnego dostępne pod adresem →9.

USB 2.0 na nowych płytach głównych

Jeśli jesteśmy zdecydowani na to, by pozostać przy wcześniejszej wersji Windows i wykorzystać wbudowany w chipset płyty głównej kontroler USB 2.0, musimy zdobyć odpowiedni zestaw sterowników. Zanim poszukamy ich w internecie, sprawdźmy, czy nie ma ich na krążku dołączonym do płyty głównej. W Polsce najczęściej zetkniemy się z produktami firm Intel, NEC, SiS, VIA oraz NVIDIA. W wypadku pierwszych czterech typów chipsetów wystarczy pakiet ze strony →4. Chipsety firmy NVIDIA sprawiają najwięcej problemów – w tym wypadku ambitni użytkownicy pecetów mogą skorzystać z porad zamieszczonych w ramce u góry strony.

Rada Komputer ŚWIATA

Zanim przystąpimy do instalacji sterowników, sprawdźmy dostępność nowych uaktualnień Windows Update (w wypadku Windows Me).

1 Łączymy się z internetem, a następnie uruchamiamy przeglądarkę, wybierając kolejno Start, Programy i Internet Explorer. Wpisujemy adres →4 i naciskamy klawisz Enter.

2 Po otwarciu strony klikamy na odsyłacz. Na ekranie widzimy okno, w którym klikamy na Zapisz. Wskazujemy na przykład Pulpit i ponownie klikamy na Zapisz. Pobieranie przez modem pliku o rozmiarze 800 KB potrwa około dwóch minut.

3 Pobrany pakiet sterowników musimy rozpakować na przykład za pomocą programu WinZip 9.0 →5. Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę, a następnie wybieramy z menu kolejno WinZip i Extract to here. W oknie, które widzimy, klikamy na Use Evaluation Version.

4 Na pulpicie widzimy nowy folder. Aby uaktualnić sterowniki, klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę i wybieramy Właściwości.

5 W oknie, które pojawia się na ekranie, wybieramy zakładkę, a następnie rozwijamy gałąź. Zaznaczamy dowolny z kontrolerów USB, do którego instalujemy nowe sterowniki (w tym konkretnym wypadku jest to produkt firmy VIA).

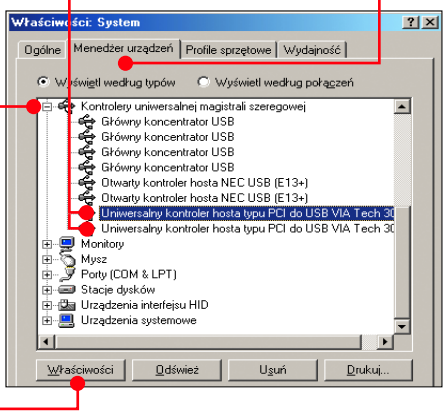

6 Klikamy na przycisk. W oknie które widzimy, wybieramy zakładkę. Klikamy na przycisk Aktualizuj sterownik... Zaznaczamy pole przy Podaj lokalizację sterownika (zaawansowane) i klikamy na przycisk Dalej >.

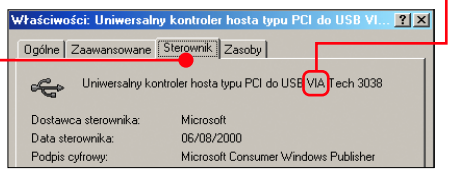

7 W kolejnym oknie stawiamy zaznaczenie przy opcji Określona lokalizacja i klikamy na przycisk Dalej >. W oknie, widocznym na ekranie, rozwijamy kolejno gałęzie, i. Zaznaczamy kliknięciem folder, odpowiadający nazwie producenta chipsetu USB 2.0 – jego nazwę znajdziemy tutaj, i klikamy na OK. Klikamy kolejno na przycisk Dalej > i na Zakończ. Restartujemy komputer. Po restarcie kontroler USB 2.0 wbudowany w płytę główną jest gotowy do pracy.

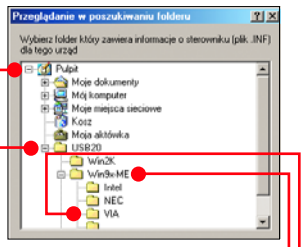

8 Po zainstalowaniu nowych sterowników możemy przekonać się, czy wszystko działa poprawnie, na przykład kopiując dane na przenośny dysk USB 2.0 lub Pen-Drive – szybkość transferu znacząco wzrośnie (w wypadku USB 1.1 jest to około 1,3 MB/s, w wypadku USB 2.0 – nawet 60 MB/s).

Adresy online

- →1 www.usbman.com
- →2 http://support.microsoft.com/default.aspx?scid=kb;PL;822603
- →3 www.siig.com/USB2.0_v2.06.exe
- →4 www.perfectdrivers.com/howto/usb20drivers.html
- →5 www.winzip.com
- →6 www.driverguide.com
- →7 www.nvidia.com
- →8 http://mwarhead.motherboardfaqs.com
- →9 http://exuberant.ms11.net

USB 2.0 Drivers

This file contains USB 2.0 drivers. Download here. (Requires Winzip to unzip)

Walka o ułamki

RICHARD BURNS RALLY™

Kolejna gra rajdowa, której autorzy wykorzystują nazwisko mistrza świata do promocji swego produktu. O ile jednak Colin McRae doczekał się już czterech gier, o tyle Richard Burns dopiero zaczyna swoją komputerową karierę!

Drogowskaz

Walka o ułamki sekund	60
Trasy jak prawdziwe	60
Zdaniem eksperta	61
Czas do szkoły	62
Ponownie na trasie	62
Nie ma róży bez kolców	62
Co widzimy i słyszymy	63
Richard Burns Rally w Polsce	63

Każdy z rajdowych kibiców marzy o tym, by zasiąść za kierownicą rajdówki i nie zważając na trudności, pomknąć po kolejnych odcinkach. Niestety, marzenie to dosyć trudno zrealizować w rzeczywistości – koszty wynajęcia takiego samochodu przekraczają możliwości finansowe większości kibiców. Na szczęście

Tanie rajdy? Tylko na komputerze!

rozwój technologii komputerowej pozwala nam poczuć się jak za kierownicą prawdziwego auta. Począwszy od wydanej w 1996 roku Rally Championship – pierwszej poważnej symulacji rajdowej – oraz serii gier Colin McRae Rally, każda z gier symulujących wyścigi w coraz bliższy rzeczywistości sposób odwzorowuje zachowanie się samochodu na trasie.

Pierwsze spotkanie z Richard Burns Rally ostudzi nieco zapały rozentuzjazmowanych miłośników gier. To

Ćwiczenia czynią mistrza

nie jest łatwa i nieskomplikowana gra zręcznościowa, w której bez specjalnych problemów pokonujemy kolejne trasy, wygrywając rajd za rajdem. Jedno jest pewne: bez dużej wiedzy o zachowaniu się samochodu i umiejętności wybrania właściwego toru jazdy będziemy mieli problemy z opanowaniem auta.

Trudne początki

Podobnie jak każdy gracz, zniecierpliwieni do granic możliwości, zabawę z Richard Burns Rally rozpoczynamy od szybkiej przejażdżki (pomijając oczywiście dostępną w grze szkołę rajdową). Po chwili od uruchomienia gry pojawiamy się na starcie pierwszego odcinka specjalnego rozgrywanego na francuskich asfaltach. Zgodnie ze słowami starego przysłowia, że przyzwyczajenie jest drugą naturą człowieka, wciskamy gaz do dechy, czekając, aż zapali się zielone światło. I tu już spotyka nas pierwsze zaskoczenie – samochód momentalnie wyrywa do przodu, a my dostajemy 10 sekund kary za falstart! Cóż, następnym razem trzeba będzie o tym pamiętać. Przed nami dosyć krótka prosta, a tuż za nią łagodny łuk w prawo. Po raz kolejny przyzwyczajenie gracza bierze górę nad zdrowym rozsądkiem i trzymając wciśnięty gaz, próbujemy pokonać ten wiraż. Chyba nietrudno się domyślić, z jakim skutkiem. Samochód z hukiem wylatuje z zakrętu, zahacza tyłem o drzewo i sekundę później stoi w poprzek trasy... Dobrze, że wirtualne siniaki nie bolą tak jak prawdziwe! Kilka sekund na zawracanie na trzy (kłania się

Kolejny zakręt, kolejny wypadek

kurs na prawo jazdy) i już mkniemy dalej. Długa prosta, aż korci, by wcisnąć gaz do końca. Zbliżamy się do lewego nawrotu – teraz już przezornie rozpoczynamy hamowanie dużo wcześniej. W czasie hamowania jedno z kół niespodziewanie wpada na pobocze. Już po chwili po raz kolejny nasz pojazd spotyka się dosyć boleśnie z barierką. Jak do tej pory pokonaliśmy dopiero dwa zakręty, a samochód przypomina bardziej zmięte sreberko od czekoladki niż lśniące Subaru Impreza WRC.

Trasy jak prawdziwe

Odcinki specjalne, które pojawiają się w grze, wzorowane są na istniejących w rzeczywistości trasach rajdowych. Jak zapewniają autorzy gry, każdy z dostępnych w Richard Burns Rally odcinków został najpierw dokładnie zmierzony i sfotografowany, a dopiero później trafił do komputera. Na dolnym obrazku widzimy zdjęcie wykonane przez autorów gry, na górnym ten sam fragment w Richard Burns Rally. Ilustracje różnią się od siebie tylko małymi szczegółami, na pierwszy rzut oka są niemal identyczne!

sekund

Richard Burns Rally to trudna i wymagająca gra – kilka godzin zajmie nam opanowanie zachowania się samochodu i przyzwyczajenie się do nowego stylu jazdy. Przede wszystkim musimy przyswoić sobie podstawową regułę – rajdów nie wygrywa się na pierwszym zakręcie! Lepiej pojechać nieco wolniej i stracić kilka dziesiątych sekundy, niż wylecieć z trasy. To właśnie istota gry – uzmysłowienie graczowi, że rajdy samochodowe to nie bezmyślne wciskanie gazu i efektowne poślizgi, ale rozwaga, doskonałe poznanie możliwości swoich i maszyny oraz przemyślana taktyka. Co jednak najważniejsze, zachowanie naszego pojazdu jest cały czas przewidywalne – w czasie testu często zdarzały się sytuacje, gdy na kilka sekund przed uderzeniem w drzewo wiadomo było, że będzie wypadek. Czasem wystarczy, że źle ustawimy samochód przed wejściem w zakręt i już na 100 m przed nim wiemy, że nie ma najmniejszej szansy, by się w nim zmieścić. Dodatkowo musimy bardzo uważać na dziury i koleiny na drodze – potrafią natychmiast wytrącić pędzącą rajdówkę z obranego toru jazdy. Gdy już pogodzimy się z podniesionym poziomem trudności, gra okazuje się naprawdę wciągająca – z przyjemnością odnotowujemy pokonywanie kolejnych barier czasowych na odcinkach.

Rajdów nie wygrywa się na pierwszym zakręcie

Zdaniem eksperta

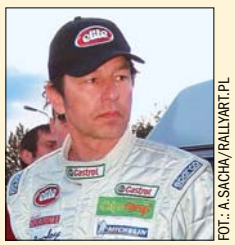

FOT.: A.SACHA/RALLYART.PL

Krzysztof Gęborys – pilot, pięciokrotny rajdowy mistrz Polski

Pomny doświadczeń z innej gry, również firmowanej przez byłego mistrza świata, spodziewałem się, że Richard Burns Rally przyniesie kolejną rewolucję w grach rajdowych. Nic takiego się nie stało, choć pojawiło się kilka nowości.

Do najważniejszych należą niespotykane dotychczas możliwości ustawień gry i samochodu. Jak zapewniają autorzy, szczegółowe wartości ustawień zawieszenia, hamulców, układu kierowniczego czy map dyferencjałów odpowiadają stosowanym w prawdziwych rajdówkach. To smaczek gry, choć dla mniej zorientowanych – wielkie utrudnienie.

Obsługa prawdziwych samochodów rajdowych jest bardzo skomplikowana i stała się domeną doświadczonych, świetnie wyszkolonych serwisów, w których każdy człowiek jest specjalistą od czegoś innego. W praktyce oz-nacza to, że aby wykorzystać wszystkie możliwości samochodu, do gry należałoby zasiąść z co najmniej jednym inżynierem rajdowym. W przeciwnym razie czekają nas długie wieczory mozolnych testów i prób.

Mam zastrzeżenia głównie do ustawień podstawowych. Powinny one być jak najbardziej przyjazne dla gracza – czyli samochód od razu powinno się dobrze prowadzić, gracz powinien też mieć możliwość dodatkowej optymalizacji ustawień do poszczególnych rajdów (czy nawet konkretnych odcinków specjalnych) i indywidualnych preferencji kierowcy. Moje ponaddwudziestoletnie doświadczenie rajdowe i niemałe komputerowe umiejętności okazały się niewystarczające, aby w pełni czerpać przyjemność z Richard Burns Rally.

Podoba mi się oprawa graficzna – wszystko wygląda jak prawdziwe, poza niektórymi drzewami i krzakami, które w kontakcie z samochodem okazują się stalowymi magnoliami!

Nie do końca dopracowano dźwięk – przy widoku z kamery umieszczonej na masce motor za słabo słychać, gdyż zagłuszany jest przez wyjące dyferencjały. Uniemożliwia to utrzymanie auta we właściwym zakresie obrotów. Gang auta usłyszymy jedynie przy widoku z góry – ten jednak nie nadaje się do szybkiej jazdy, a jedynie do powtórek.

Czas do szkoły

Po przejechaniu kilku tras jedno staje się pewne – wszyscy, nawet doświadczeni rajdowcy, powinni rozpocząć zabawę od odwiedzenia szkoły rajdowej. Całe szkolenie podzielono na kilkanaście lekcji – zaczynamy od dosyć prostej zabawy na zupełnie pustym placu, by następnie ćwiczyć manewry hamowania, wybierania optymalnego toru jazdy czy też zawracania na ręcznym hamulcu. Późniejsze lekcje są już znacznie trudniejsze – opanowujemy w nich między innymi technikę hamowania lewą stopą (dzięki wymuszonemu przesunięciu środka ciężkości samochodu umożliwia ona szybsze pokonywanie łuków). Szkolenie kończy się przejazdem po odcinku specjalnym, który musimy pokonać w czasie zbliżonym do osiągniętego przez samego Richarda Burnsa. Co ciekawe, kolejne etapy szkolenia do złudzenia przypominają te organizowane na kursach doskonalenia jazdy (na przykład w Szkole Jazdy Subaru). Warto więc dobrze przyswoić sobie kolejne lekcje – przydadzą nam się nie tylko w grze, ale także w rzeczywistości!

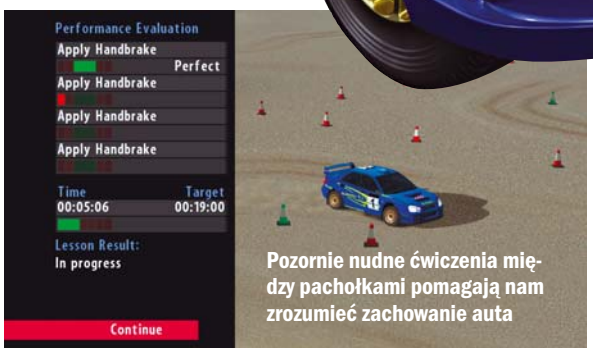

Pozornie nudne ćwiczenia między pachołkami pomagają nam zrozumieć zachowanie auta

Po zakończeniu kursu możemy spróbować swych sił w całym sezonie rajdowym. Najpierw wybieramy samochód, którym chcemy startować – na początku dostępne są jedynie trzy pojazdy (Subaru Impreza, Mitsubishi Lancer oraz Toyota Corolla). W miarę naszych postępów w grze jest odblokowywany dostęp do innych aut – w sumie jest ich osiem. Znajdziemy pośród nich między innymi Peugeota 206, Hyundaia Accenta i Citroena Xsarę. Wszystkie z nich mają napęd na cztery koła i moc około 300 KM. Jedynym dostępnym w grze autem z napędem na przednią oś jest MG ZR. Szkoda, że autorzy gry nie pokusili się o dodanie kilku nieco starszych aut rajdowych – brakuje zwłaszcza Lancii Delta HF Integrale czy Audi Quattro. Jednak najpoważniejszym niedopatrzeniem jest brak popularnego Forda Focusa!

Gra nie ma licencji FIA (Międzynarodowej Federacji Samochodowej), dlatego wszystkie pojazdy pomalowano w zupełnie inne barwy niż te znane z telewizyjnych relacji z Rajdowych Mistrzostw Świata. Cóż, prawa do produkcji gier opartych na realiach Rajdowych Mistrzostw Świata wykupiła firma Sony, a seria gier WRC święci spore sukcesy na PlayStation 2.

Jak na prawdziwym rajdzie

Rajdy odbywają się zgodnie ze schematem znanym z rzeczywistości. Na początku możemy spróbować swych sił w trybie rekonesansu – jeśli chcemy, zapoznajemy się ze wszystkimi odcinkami wybranego rajdu i ustawiamy poszczególne parametry samochodu. Następnie dobieramy właściwe opony (w zależności od panujących na drodze warunków pogodowych) i wyruszamy w trasę. Po zakończeniu odcinka trafiamy do strefy serwisowej – tutaj możemy naprawić pojazd, a także dokonać modyfikacji jego ustawień. Na wszystkie naprawy mamy tylko 20 minut (z wyjątkiem 40-minutowego serwisu między etapami). Jeżeli nie zdążymy, sędziowie doliczają karne sekundy.

Przed kolejnym odcinkiem warto przyjrzeć się komunikatom o panującej na trasie pogodzie

W trakcie przerwy między odcinkami widzimy napływające z biura rajdu komunikaty. Okazuje się, że nie tylko my popełniamy błędy! Nasi obdarzeni sztuczną inteligencją przeciwnicy także wypadają z trasy. W Richard Burns Rally przygotowano cztery poziomy trudności – począwszy od realistycznego odwzorowania uszkodzeń, aż po zupełny ich brak. Poziom realistyczny wymaga ogromnego skupienia i wyczucia wozu – uderzenie w drzewo kończy się najczęściej całkowitym zniszczeniem auta. Musimy także uważać na nierówności terenu – pogięte zawieszenie po twardym lądowaniu utrudnia prowadzenie. Uszkodzeniu może także ulec silnik – przebicie chłodnicy to wzrost temperatury i pogorszenie osiągów.

Sterowanie i dźwięk

Niestety, Richard Burns Rally nie jest pozbawiony pewnych wad. Najpoważniejszą jest utrudnione sterowanie za pomocą klawiatury. Klawisze działają w trybie cyfrowym (nawet lekkie wciśnięcie powoduje maksymalny skręt bądź zablokowanie kół przy hamowaniu), dlatego kontrolujemy pojazd, uderzając bez przerwy palcami w klawiaturę. W testowanej przez Komputer ŚWIAT wersji gry bardzo brakowało systemu wspomagającego sterowanie, gdy korzystamy z klawiatury! Niestety, nie wiadomo, czy pojawi się on w pełnej edycji programu. Natomiast sterowanie za pomocą kierownicy jest bardzo przyjemne – lepiej wyczuwamy zachowanie samochodu, poza tym znacznie łatwiejsze staje się wykonywanie pewnych manewrów (na przykład hamowania lewą nogą). Musimy jednak pamiętać, by nie wykonywać gwałtownych ruchów kierownicą – raz wytrącony ze stanu równowagi samochód bardzo trudno ponownie zmusić do jazdy po prostej.

Testowana wersja pozbawiona była opcji rozgrywki sieciowej. Pozwalała na rywalizację do czterech graczy przy jednym komputerze – każdy po kolei przejeżdża trasę danego odcinka, a zwycięża najszybszy. Autorzy nie zdecydowali się na stworzenie trybu rozgrywki przez internet – z pewnością wielu graczy byłoby zainteresowanych rywalizacją z prawdziwymi przeciwnikami. Najprawdopodobniej opcja ta nie pojawi się również w pełnej wersji gry.

Co widzimy i słyszymy

W trakcie jazdy musimy uważnie słuchać pilota – w przeciwnym wypadku szybko popełnimy błąd

Trasy, podobnie jak w prawdziwych rajdach, są dosyć wąskie – stąd trudne staje się pokonywanie kolejnych zakrętów pięknymi czterokołowymi poślizgami. Musimy raczej pogodzić się z precyzyjnym ustawianiem samochodu przed każdym wirażem i wykorzystywaniem optymalnego toru jazdy. Grafika jest na naprawdę wysokim poziomie – wokół trasy widzimy nie tylko drzewa, ale także różnego rodzaju krzaki, a nawet niską trawę. Pojawiają się także animowani kibice – bardzo często widzimy, jak fotoreporterzy uciekają przed nadjeżdżającym samochodem i przeskakują przez barierki. Kolejnym interesującym elementem są ukryte przeszkody – trafiamy na nie często w trakcie pokonywania odcinków w pokrytej śniegiem Finlandii (zwłaszcza przysypane białym puchem kamienie mogą sprawić nam sporo kłopotów). Dźwięk odwzorowuje charakterystyczne odgłosy panujące we wnętrzu rajdówki – słyszymy strzały z rury wydechowej i huk pracujących dyferencjałów. Niestety, za słabo słychać ryk silnika – to ogranicza możliwość poprawnej zmiany biegów w trybie manualnym! Kanonada dźwięków powiększa się, gdy nasz samochód opuszcza drogę – słyszymy wtedy nawet jęki pracującego zawieszenia i odgłosy kolejnych uderzeń o przeszkody.

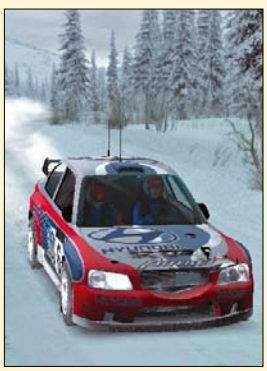

Jedyne odcinki zimowe prowadzą po drogach Finlandii

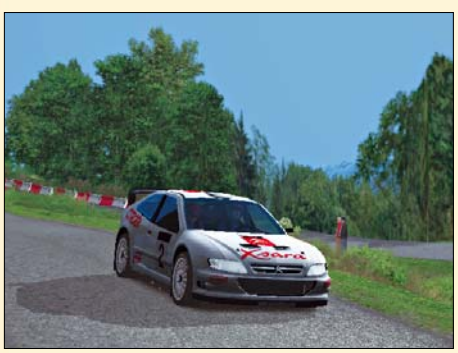

Citroen Xsara jest jednym z aut, do których uzyskujemy dostęp w późniejszych etapach gry

Richard Burns Rally w Polsce

Premiera gry planowana jest na wrzesień. Richard Burns Rally wydany zostanie w polskiej wersji językowej – to ważne, bo gracze nieznający angielskiej terminologii mogliby mieć problemy z ustawieniem parametrów samochodu. Na naszym prawym fotelu zasiądzie Maciej Wisławski. Co najważniejsze, popularny Wiślak nie tylko podkłada głos, ale także zajął się konsultacją techniczną kolejnych fragmentów gry.

Richard Burns to młody kierowca rajdowy. Do jego największych sukcesów należy zdobycie tytułu mistrza świata w 2001 roku za kierownicą Subaru Impreza. Kolejne dwa lata startował w zespole Peugeota – w 2003 roku zajął czwarte miejsce. Obecnie z powodu ciężkiej choroby nie ściga się w rajdach

Taki piękny, nieuszkodzony samochód obserwujemy z reguły tylko w trakcie startu

Werdykt

Grafika

Dźwięk i muzyka

Grywalność

Podsumowanie

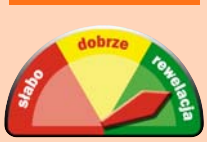

Richard Burns Rally okiem gracza

Tak szczegółowej grafiki w grze rajdowej jeszcze nie było. Zmienne warunki pogodowe, koleiny na drodze, przebiegające przez ulicę zwierzęta – autorzy Richard Burns Rally pomyśleli o nawet takich z pozoru mało znaczących detalach.

Dźwięki odwzorowują atmosferę panującą wewnątrz rajdówki – słyszymy nie tylko głos pilota, stukot uderzających o podwozie kamieni, ale nawet skrzypiące zawieszenie. Niestety, ryk silnika jest za cichy.

W symulacji rajdowej najważniejsze jest poprawne odwzorowanie zachowania samochodu. Na tym polu nic nie można autorom zarzucić – samochód jest trudny w prowadzeniu i zachowuje się tak, jak prawdziwa rajdówka.

Richard Burns Rally to gra, nad którą miłośnicy czterech kółek spędzą długie tygodnie, starając się do perfekcji opanować zachowania samochodu. Później przyjdzie czas na precyzyjne ustawianie wszystkich parametrów naszego auta i tym samym osiąganie jeszcze lepszych czasów.

DVD

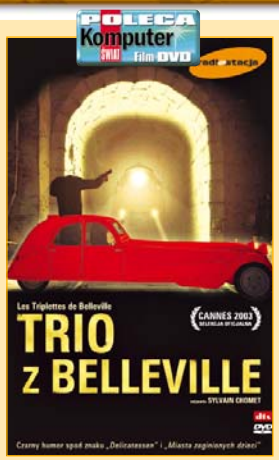

Reż. Sylvain Chomet

Animowany, 2003
2.35:1, DD 5.1, DTS
100 min, cena: 70 zł**

Trio z Belleville

Niezwykłe połączenie tradycyjnego rysunku dwuwymiarowego z animacją 3D. Dzieło francuskiego rysownika i reżysera to wizualnie wysmakowana, jakby wprost z dziwacznego snu mieszanka filmowych konwencji i stylów. Samotny chłopiec najbardziej na świecie kocha swojego psa i jazdę na rowerze. Kiedy Champion dorasta, staje do zawodów Tour de France. Ale czeka tam na niego wielkie niebezpieczeństwo – zostaje porwany przez gangsterów. Babcia postanawia go uratować i wyrusza w podróż przez ocean do tajemniczego miasta Belleville...

Konkurs filmowy

Zapraszamy Czytelników do udziału w konkursie i wygrania 40 płyt DVD z filmem Trio z Belleville. Aby wziąć udział w konkursie, trzeba wejść na stronę www.komputerswiat.pl/trio – tam znajdziecie pytania konkursowe i regulamin. Konkurs trwa do 1 września 2004 roku. Nazwiska laureatów opublikujemy na konkursowej stronie internetowej.

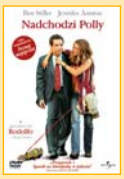

Reż. John Hamburg
Wyk. Jennifer Aniston, Ben Stiller

Nadchodzi Polly

Gwiazdorska obsada w komedii romantycznej. Nowo poślubiona żona Reubena rzuca go już podczas miodowego miesiąca. Lekarstwem na frustrację okazuje się dla niego ekscentryczna przyjaciółka z dzieciństwa – Polly.

Komedia, 2004
1.85:1, DD 5.1
86 min, cena: 90 zł**

Reż. Renny Harlin
Wyk. Geena Davis, Matthew Modine

Wyspa piratów

Przygody na morzu, o jakich śnią mali chłopcy – nieustraszeni korsarze poszukujący skarbu, żaglowce, zuchwałe ucieczki i wielka tajemnica. Tutaj na czele pirackiej bandy stoi piękna i odważna Morgan, córka słynnego korsarza.

Przygodowy, 1995
2.35:1, DD 5.1, DTS ES
119 min, cena: 50 zł**

Reż. m.in.: Ole Helbrom, Tage Danielsson

Kolekcja Astrid Lindgren

Kolekcja filmów nakręconych na podstawie powieści Astrid Lindgren to miła niespodzianka dla wszystkich, którzy kiedyś zaczytywali się (lub wciąż się zaczytują) w książkach pisarki. Dla całej rodziny.

Familijny, 1987–1989
1.66:1, Stereo
Różne, cena: 30 zł za szt.**

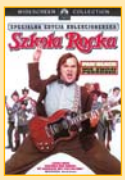

Reż. Richard Linklater
Wyk. Jack Black, Joan Cusack

Szkoła Rocka

Doskonała zabawa z dzieciakami w rolach głównych. Jack Black został za rolę nieco stukniętego szefa szkolnego bandu nominowany do Złotego Globu. Czy z gromady dzieciaków uda się stworzyć kapelę rockową z prawdziwego zdarzenia?

Komedia, 2003
1.78:1, DD 5.1
105 min, tylko w wypożyczalni

Prod. Studio Walta Disneya

Trzej muszkieterowie

Ci muszkieterowie zdecydowanie różnią się od wszystkich, których dotychczas w kinie widzieliśmy. W rolach mistrzów szpady wystąpiły bowiem disnejowskie gwiazdy – Mickey, Gooofy, Donald i inni.

Dla dzieci, 2004
1.78:1, DD 5.1
65 min, cena: 80 zł**

Reż. Joseph Kahn
Wyk. Dane Cook, Gichi Gamba

Torque – Jazda na krawędzi

Dla miłośników szybkiej jazdy – szaleństwo na kółkach w stylu Szybkich i wściekłych. Tym razem kółka są dwa, bo główni bohaterowie filmu jeżdżą na motocyklach. Do tego walki gangów i piękne dziewczyny.

Sensacyjny, 2004
1.85:1, DD 5.1
81 min, cena: 90 zł**

Reż. m.in.: Robert Aldrich, William A. Wellman

Kolekcja wojenna D-Day

Pakiet kolekcjonerski poświęcony tematyce drugiej wojny światowej. W skład kolekcji wchodzą trzy płyty DVD z filmami Parszywa dwunastka, Pole bitwy oraz dokumentalnym D-Day to Berlin.

Wojenny, różne
1.37:1, Mono
Różne, cena 129 zł**

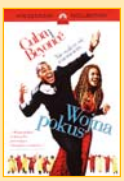

Reż. Jonathan Lynn
Wyk. Cuba Gooding, Jr., Beyonce Knowles

Wojna pokus

Gwiazdy, śmiech i muzyka. Pewien nowojorczyk wraca do rodzinnej Georgii po spadek zapisany mu przez ciotkę. Aby go odebrać, musi dokonać rzeczy na pozór niemożliwej – założyć chór i wygrać z nim doroczny konkurs muzyki gospel!

Komedia, 2003
2.35:1, DD 5.1
118 min, tylko w wypożyczalni

Wyk. Sweet Noise

Sweet Noise DVD

Pierwszy koncert na DVD znanych polskich hardcore'owców. Na płycie przygotowanej przez Wydawnictwo Wiekiej Orkiestry Świątecznej Pomocy znalazł się koncert zespołu z Przystanku Woodstock 2003. Plus ciekawe dodatki.

Muzyczny, 2004
2.35:1, DD 5.1
85 min, cena: 65 zł**

Reż. Alex de Rakoff
Wyk. Orlando Bloom, Omid Djalili

Calcium Kid

Orlando Bloom, uwielbiany przez kobiety na całym świecie odtwórca roli elfa Legolasa we Władcy Pierścieni, tym razem w komedii o młodym bokserze, który w ciągu jednej nocy staje się bożyszczem tłumów i nadzieją brytyjskiego boksu.

Komedia, 2003
1.85:1, DD 5.1
85 min, cena: 80 zł**

Reż. Linda Mendoza
Wyk. Eduardo Verastegui, Jaci Velasquez

Papi i dziewczyny

Lekka komedia w latynoskim klimacie. Papi, czyli Thomas Fuentes, jest przystojnym specem od reklamy. Jest głęboko zakochany. Szkopuł w tym, że swoje uczucia podzielił między trzy kobiety. Jego dziewczyny w końcu muszą się spotkać...

Komedia, 2004
1.85:1, DD 5.1
77 min, tylko w wypożyczalni

Top 10 DVD

Lipiec 2004

1. **Shrek** Universal
2. **Władca Pierścieni: Powrót króla** Warner
3. **Ostatni samuraj** Warner
4. **Król Lew 2** Imperial
5. **Nieśmiertelny** Vision
6. **Rzeka tajemnic** Warner
7. **Pornografia** Pol Perfect
8. **Kasia i Tomek 3** ITI
9. **Włoska robota** ITI
10. **Władca Pierścieni: Trylogia** Warner

źródło: ESPIK

* Tak wygląda obraz wyświetlany na ekranie zwykłego telewizora. ** Wszystkie podane ceny to sugerowana przez dystrybutorów cena detaliczna brutto. W sklepach możliwe nieznaczne różnice.

CD

Půdelsi Jasna strona: Legendarni Půdelsi 1986–2004

Legendarni? We własnym mniemaniu na pewno. Ale też szokujący, ekscentryczni, odważni i bezkompromisowi, czasem tylko trochę ocierający się o kicz. Niewątpliwie Půdelsom, a przede wszystkim rosnącym rzeszom ich fanów, należy się wizytówka w postaci kompilacji twórczości – od undergroundowych początków aż do dzisiejszych festiwalowych sukcesów. Zespół zdecydował się wszystkie utwory nagrać na nowo. Na składance są stare kawałki, jak Pudel z Guadelupy czy Tramwaj – Kotek mamrotek, kilka utworów z doskonałego Psychopopu oraz nowości – Wolność słowa, Mundialeiro i, jasna sprawa, hit Dawna dziewczyno.

Rock
Warner Music
74,3 min, cena: 30 zł***

DJ Krush Jaku

Japońskie inspiracje i współczesna elektronika – to styl płyty znanego DJ-a. W nagraniu płyty wzięli udział muzycy grający na tradycyjnych japońskich instrumentach. Ciepły i nastrojowy chillout.

Elektroniczna
Sony Music
63,4 min, cena: 70 zł***

Mobb Deep Amerikas Nightmare

Amerykański koszmar, czyli raperzy z Mobb Deep, niedawno gościli w Polsce na jedynym koncercie w naszym kraju. Kto nie był, ma okazję przynajmniej posłuchać krążka.

Hip-hop
BMG
63,7 min, cena: 70 zł***

Jay Jay Prologue

Składanka utworów z czterech płyt tworzących dorobek znanego szwedzkiego eksperymentatora. Twórczość Jay-Jaya to mix trip-hopu, jazzu oraz popowych piosenek. Dla fanów nowych brzmień.

Elektroniczna
BMG
72 min, cena: 70 zł***

Francis Cabrel Les Beaux Degats

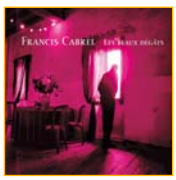

Krążek uznanego francuskiego kompozytora i wokalisty, który tworzy nieprzerwanie już od ponad dwudziestu lat. Na płycie dwanaście nowych, nastrojowych utworów, w tym cover piosenki Boba Dylana.

Pop
Sony Music
47 min, cena: 70 zł***

Eska Summer Patrol 2004

Składanka z utworami wybranymi przez słuchaczy radia Eska do letniej akcji Eska Summer Patrol. Same przeboje – od popu po hip-hop, między innymi hity Kelis, Cypress Hill, Pink, Ascetoholix i Onara.

Pop
Sony Music
65 min, cena: 33 zł***

Dinner Jazz Składanka

Dwie godziny jazzowych standardów na dwupłytowej składance – idealne jako nastrojowe tło do romantycznych spotkań. Na krążkach utwory Milesa Davisa, Duke'a Ellingtona, Cheta Bakera i wielu innych.

Jazz
Pomaton EMI
140 min

Top 10 CD

19 – 25.07.2004

1. **Radio ZET... na lato** Składanka
2. **Krzysztof Krawczyk** To co w życiu ważne
3. **Bravo Hits Lato 2004** Składanka
4. **Top Kids** Składanka
5. **Leszek Możdżer** Piano
6. **Sistars** Epka
7. **Golec uOrkiestra** Golec uOrkiestra 4
8. **Ich Troje** 6-ty, ostatni przystanek
9. **Shrek 2** Filmowa
10. **Ania** Samotność po zmierzchu

źródło: GFK

*** Ceny płyt CD na podstawie danych z Empiku.

Technika w TV

18 – 31 sierpnia

środa, 18 sierpnia

Discovery Science 8.05
Magazyn Discover: Dziwne światy
MiniMax/Hyper 20.00
Hyper – magazyn komputerowy (codziennie o tej samej porze)
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

czwartek, 19 sierpnia

TVN Turbo 10.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa
Discovery Science 12.40 18.40 0.40
Ultranauka: Cybermózg

piątek, 20 sierpnia

Discovery Science 6.40
Ultranauka: Cybermózg
Discovery Science 14.05 20.05 2.05
Robotica
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn

sobota, 21 sierpnia

Discovery Science 8.05
Robotica
TVN Turbo 9.30 15.30 20.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa
Discovery Science 12.40 18.40
Ultranauka: Chaos magnetyczny

niedziela, 22 sierpnia

Reality TV 7.40
Robotica
Discovery Science 12.40 18.40 0.40
Ultranauka: Co za wybuch

poniedziałek, 23 sierpnia

TV Polonia 10.10
Warto wiedzieć: Laboratorium – magazyn popularnonaukowy
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn

wtorek, 24 sierpnia

Discovery Science 8.35
Na krawędzi: Tajemnice chmur
TV Polonia 10.35
Warto wiedzieć: Od Platona do Newtona...: Świat dźwięków – program popularnonaukowy
Discovery Science 12.40 18.40
Ultranauka: Burze kosmiczne
Discovery 18.00
Wysypisko: Samochód śmieciarka. Dwie drużyny składają samochód z części pochodzących ze złomowiska

środa 25 sierpnia

Discovery Science 0.40
Ultranauka: Burze kosmiczne
Discovery Science 8.05
Magazyn Discover: Pieniądze, pieniądze, pieniądze
Discovery Science 9.55 15.55 21.55
Horyzonty nauki: O naszym pozaziemskim pochodzeniu
Discovery Science 12.40 18.40 0.40
Ultranauka: Supergliniarz
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn
TVN Turbo 22.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

czwartek, 26 sierpnia

TVP1 8.35
Telewakacje: Wirtul@ndia – program dla dzieci
TVN Turbo 10.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

piątek, 27 sierpnia

Discovery Science 14.05
Robotica
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn

sobota, 28 sierpnia

Discovery Science 8.05
Robotica
TVN Turbo 9.30 15.30 20.00
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

poniedziałek, 30 sierpnia

Discovery Science 14.35 20.35
Na krawędzi: AIDS – gra o miłość
TVN Turbo 22.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

wtorek, 31 sierpnia

Discovery Science 8.35
Na krawędzi: AIDS – gra o miłość

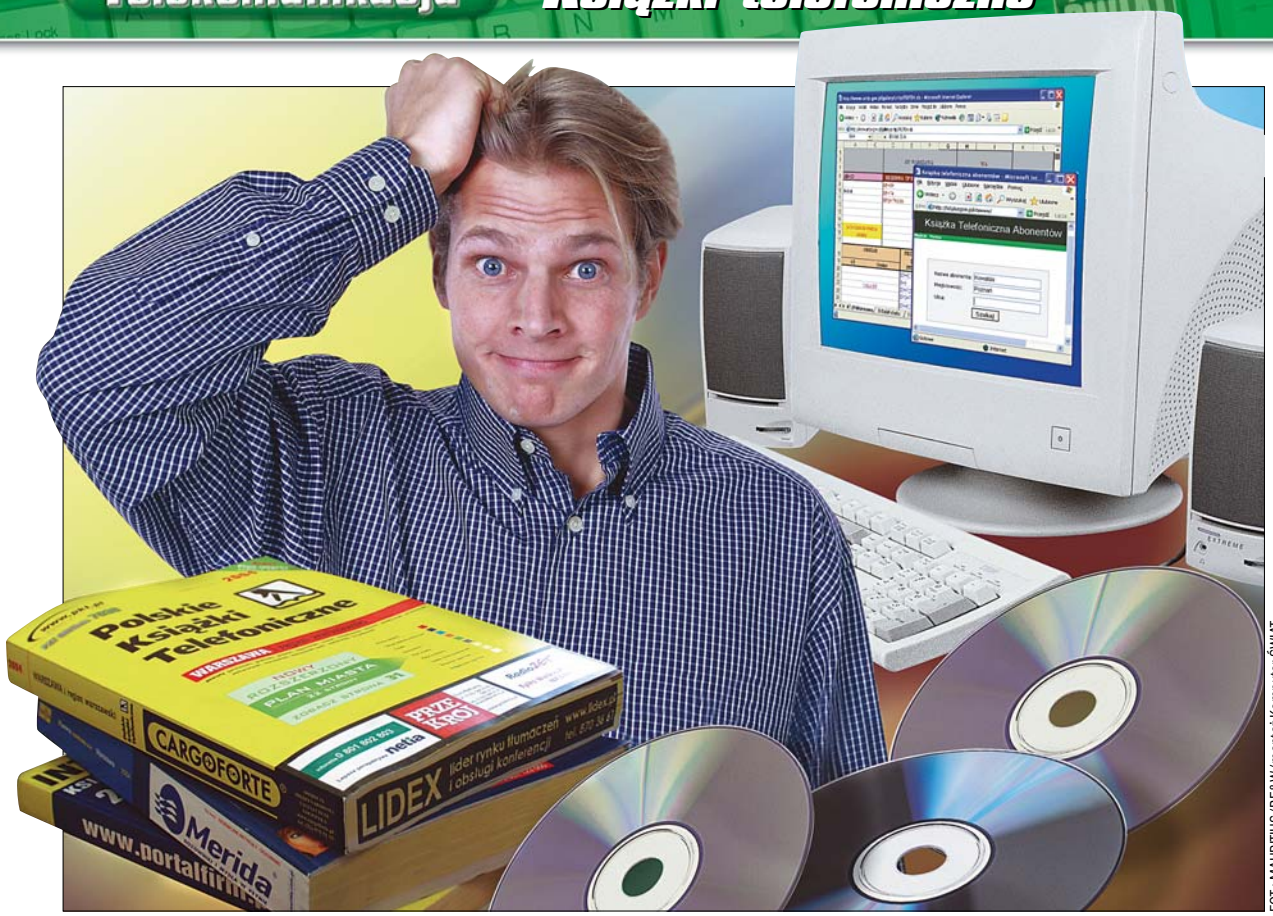

FOT.: MAURITIUS/BE&W/montaż Komputer ŚWIAT

Jaki numer wykręcić?

Dla wielu z nas próba zapamiętania numerów telefonicznych to udręka. Jednak wcale nie musimy nadwerężać pamięci – Komputer ŚWIAT doradza, jak skutecznie szukać abonentów w książkach na CD, biurach numerów i w internecie

Gdy zgubimy ważny numer telefonu, zaczynają się gorączkowe poszukiwania. Okazuje się, że zdobycie numeru nie zawsze jest proste. Ale nie załamujmy rąk – oprócz tradycyjnych książek telefonicznych oraz biur numerów dostępne są również nowe sposoby poszukiwania – między innymi serwisy internetowe. Komputer ŚWIAT pokaże, gdzie szukać zagubionych numerów i ile zapłacimy za informację.

Rada Komputer ŚWIATA

Jeśli osoba, której numer chcemy uzyskać, zastrzegła go, nasze poszukiwania nie zakończą się sukcesem – nie znajdziemy go w książce telefonicznej i internetowym spisie telefonów, a pracownik biura numerów nie udzieli nam informacji.

Szukamy stacjonarnego

Jeśli wiemy, z usług jakiego operatora korzysta abonent, którego numeru poszukujemy, nie powinniśmy mieć problemów z jego uzyskaniem. Jeżeli jest to abonent telefonii Dialog lub Netii, a my dysponujemy dostępem do internetu, to najlepiej skorzystać z internetowych spisów na stronach →1 i →2 (gdy szukamy firmy →3, →4, →5 i →6). W oknie serwisu wpisujemy nazwisko, imię, miasto oraz ulicę, przy której mieszka abonent. Po wpisaniu tych danych zostaje wyświetlony numer telefonu. Jeżeli dysponujemy stałym dostępem do internetu, za taką informację nie zapłacimy nic.

Niestety, od wielu miesięcy nie jest dostępny internetowy spis prywatnych abonentów TP. Barbara Górska, rzecznik TP: *Obecnie prowadzimy rozmowy z potencjalnymi partnerami w sprawie udostępniania książki telefonicznej w internecie. W tej chwili, z uwagi na tajemnicę negocjacji handlowych, nie mogę podać terminu uruchomienia tej usługi.* Jeśli więc szukamy prywatnego abonenta TP, pozostaje nam zajrzeć do tradycyjnej książki telefonicznej lub zadzwonić do biura numerów 913.

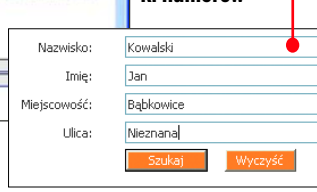

Na stronach Netii →1 i Telefonii Dialog →2 dostępne są wyszukiwarki numerów

Zaczynamy od TP

Jeśli nie wiemy, w jakiej sieci stacjonarnej znajduje się telefon, poszukiwania najlepiej zacząć od biura numerów TP. Zgodnie z decyzją prezesa URTIP, TP powinna prowadzić ogólnokrajowe biuro numerów i umieszczać w nim dane o abonentach innych operatorów. TP zaskarżyła w NSA tę decyzję, a skarga nie została jeszcze rozpatrzona. Jacek Strzałkowski, rzecznik prasowy URTiP: *Jeśli sąd*

Książki na CD

Jeszcze w 2004 roku abonenci TP będą mogli skorzystać z książek telefonicznych na płytach CD-ROM. Aby otrzymać taki spis, trze-

Informacja o numerach telefonii stacjonarnej

	tp		netia	DIALOG
Biuro numerów	913	9493	0801 801913	0801 700700[3]
Cena połączenia	1,06 zł za połączenie[1]; do 2 numerów w czasie połączenia	1,28 zł za minutę; do 100 numerów w czasie połączenia	0,35 zł za połączenie[2]; do 3 numerów w czasie połączenia	0,35 zł za połączenie[2]; do 10 numerów w czasie połączenia
Informacja na WWW	www.ditel.pl (tylko firmy)		www.netia.pl	www.dialog.pl

[1] Od 1 września 2004 1,42 zł za połączenie; do 4 numerów w trakcie połączenia; [2]W planie standardowym TP (w planie socjalnym – 0,71 zł); [3]Po uzyskaniu połączenia wybieramy 1

ba wypełnić i odesłać zamówienie dołączane do rachunków telefonicznych (niektórzy już otrzymali odpowiednie druki).

ZAMÓWIENIE
Zamawiam książkę telefoniczną TELEKOMUNIKACJI POLSKIEJ edycja 2004

Książka			Płyta CD		
Tytuł	Data wydania	Zamawiam*	Tytuł	Data wydania	Zamawiam*
Kraków	Sierpień 04				
Nowy Sącz	Czerwiec 04		Woj. małopolskie	Grudzień 04	
Tarnów	Czerwiec 04				
Biała Podlaska	Lipiec 04		Woj. lubelskie	Grudzień 04	
Zamość	Lipiec 04				
Kielce	Grudzień 04		Woj. świętokrzyskie	Grudzień 04	

Na zamówieniach, które doręczane są do rachunków telefonicznych, można wybrać, czy chcemy otrzymać tradycyjną książkę, czy spis telefonów na CD-ROM–ie

odrzuci skargę, URTiP przeprowadzi kontrolę i wyegzekwuje wykonanie decyzji.

Pomimo złożenia skargi TP zwiększa możliwości biura numerów. Barbara Górska, rzecznik TP: *Funkcjonalność biura numerów TP – 913 umożliwia realizację usługi ogólnopolskie biuro numerów. Oferujemy już pełen zakres informacji o numerach telefonicznych Klientów PTK Centertel oraz innych operatorów, z którymi zostały uregulowane warunki współpracy w tym zakresie.*

Komputer ŚWIAT zadzwonił na 913 oraz 9493 i zapytał o znanych mu abonentów Telefonii Dialog oraz sieci Aster i otrzymał prawidłową odpowiedź jedynie w wypadku Dialogu. Okazuje się że więc, że niekiedy przy poszukiwaniach będziemy zdani na siebie. Jeśli pamiętamy początek numeru, możemy rozszyfrować sieć (jak to zrobić, Komputer ŚWIAT opisuje w ramce W jakiej sieci?) oraz zadzwonić do biura numerów właściwego operatora (numery w tabeli na stronie 66).

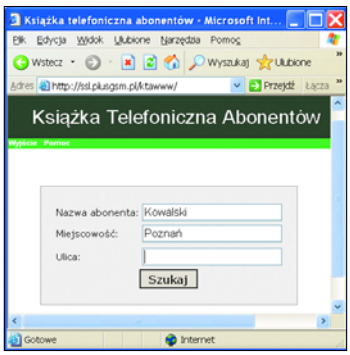

Internetowa książka abonentów Plus GSM dostępna jest na stronie →6

Szukamy numeru komórki

Niestety, jeszcze nie ma jednego wspólnego spisu telefonów komórkowych – operatorzy udzielają informacji jedynie o numerach swoich abonentów (wyjątkiem jest biuro numerów TP, które informuje również o telefonach w Idei). Gdy nie wiemy, z jakiej sieci komórkowej korzysta osoba, której numeru poszukujemy, musimy sprawdzić aż trzech operatorów, wśród których jedynie Plus GSM udostępnił książkę w internecie →6.

We wszystkich sieciach dostępna jest informacja telefoniczna (w wypadku Ery są to kosztowne numery komórkowe!). Jeśli abonent ma telefon w tej samej sieci co my i jest to Era lub Plus, możemy skorzystać z serwisów WAP lub z poszukiwania za pomocą menu telefonu (dostępne dla posiadaczy nowych telefonów wraz z nowymi kartami SIM). Aby skorzystać w Plusie z wyszukiwania przez menu, wybieramy Plus Mega oraz Książka tel, a następnie wpisujemy nazwisko oraz miasto i ulicę. Po chwili na ekranie pojawia się numer. Bardzo podobnie działa to w Erze.

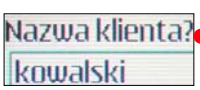

Abonenci Plusa mogą wysłać zapytanie o numer przez SMS (odpowiedź przysyłana jest również w postaci SMS-a). Szczegóły dotyczące dostępnych sposobów poszukiwania numeru znajdują się w tabeli powyżej.

Jeśli telefon należy do użytkownika pre-paid: Heyah, POP (Idea), Simplus (Plus), w żaden sposób nie uzyskamy informacji o numerze, natomiast w wypadku Tak Tak (Era) numer poznamy jedynie wtedy, gdy użytkownik dokonał rejestracji.

Możliwości poszukiwania numerów telefonów abonentów w elektronicznej książce Ditel są ograniczone – nie można podawać symboli wieloznacznych (np. ? i *)

Kto dzwonił

Biuro numerów nie udzieli nam informacji, do kogo należy numer prywatnego telefonu. Jest jednak potencjalna możliwość określenia nazwiska abonenta. W połowie lutego 2004 ze strony →7 można było pobrać książki telefoniczne abonentów TP wybranych województw. Osoby, które zdążyły ściągnąć pliki (książki na CD-ROM–ie były również dodawane do czasopism oraz rozprzestrzeniły się w sieci p2p – w eMule wystarczy kliknąć na i wpisać nazwę Książka Telefoniczna), mają możliwość skorzystania z programu BazaTP →8, który pozwala przekonwertować spis abonentów tak, aby można go było przeszukiwać w dowolny sposób.

Informacja o numerach komórek

	era	IDEA	Plus GSM
Informacja telefoniczna	0602 913000 – opłata jak za połączenie z telefonem komórkowym 602913 (z telefonów sieci Era) – opłata zależy od planu taryfowego	913[1] – opłata zależy od sieci *123 (z Idei) – opłata zależy od planu taryfowego	(022) 6071601 – opłata jak za połączenie z telefonem stacjonarnym 2601 (z telefonów Plus GSM i Simplus) – w abonamencie bezpłatnie, w Simplus 0,95 zł za połączenie
Informacja na WWW	brak	brak	na stronie →8 (bezpłatnie)
Informacja przez WAP	wap.eraomnix.pl (0,61 zł plus opłata za połączenie WAP GPRS, łącznie około 1,23 – 1,31 zł)	brak	wap.plusgsm.pl (opłata za połączenie WAP GPRS – około 0,54–0,60 zł)
Informacja przez menu	dostępna[2] – koszt 0,61 zł	brak	dostępna[3] – koszt jak zwykłego SMS-a (zależy od planu taryfowego)
Informacja przez SMS	brak	brak	SMS na numer 777 o treści: T Nazwisko Imię Miasto Ulica – koszt jak zwykłego SMS-a (zależy od planu taryfowego)
Uwagi	możliwe uzyskanie informacji o numerach zarejestrowanych użytkowników Tak Tak	nie ma możliwości uzyskania informacji o numerach użytkowników POP	nie ma możliwości uzyskania informacji o numerach użytkowników Simplus

[1] 22913 (Heyah) lub *7213 (Simplus); [2] W telefonach z kartami SIMextra (kartę można rozpoznać po znaku @ na jej powierzchni) pojawia się menu SIMextra (zawartość tego menu można dostosować do swoich potrzeb, korzystając z serwisu →9); [3] W telefonach z kartami Plus Mega 2 oraz Plus Mega 3 w menu pojawia się menu Plus Mega z pozycją Książka tel.

Adresy online

→1 www.netia.pl
→2 www.dialog.pl
→3 www.teleadreson.pl
→4 www.panoramafirm.com.pl
→5 www.pkt.pl
→6 http://ssl.plusgsm.pl/ktawww
→7 www.ditel.pl
→8 www.d–b.webpark.pl/bazatp.htm
→9 www.simextra.pl
→10 www.urtip.gov.pl

Tablice Zagospodarowania Numeracji pozwalają sprawdzić, z usług jakiego operatora korzysta dany abonent

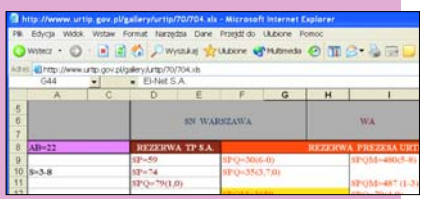

W jakiej sieci?

Jeśli pamiętamy kilka początkowych cyfr numeru, sami możemy rozszyfrować, do jakiej sieci należy telefon. W wypadku telefonów komórkowych wystarczy zajrzeć do tabeli obok. Dla numerów stacjonarnych sprawa jest bardziej skomplikowana – musimy posłużyć się Tablicą Zagospodarowania Numeracji (ten obszerny dokument dostępny jest na internetowej stronie URTiP →10).

W jakiej sieci komórka

Sieć	Wyróżniki sieci (pierwsze trzy cyfry numeru)
Plus GSM	601,603, 605, 607, 609, 691, 693, 695, 697, 661, 663, 887
Era	600, 602, 604, 606, 608, 692, 694, 696, 698, 660
Idea	501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 500, 510
Heyah	888, 880, 889

Niebezpieczna furtka dla włamywaczy

Internetowi włamywacze coraz częściej sięgają po nasze dane. Winne są błędy w oprogramowaniu oraz nasza nieuwaga. Komputer ŚWIAT pokaże, jak zabezpieczyć połączenie z internetem

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Załataj dziury!

Jeśli zdarzyło nam się kiedyś, że połączenie z internetem przez Neostradę zostało nieoczekiwanie przerwane, to niewykluczone, że spowodował to internetowy włamywacz – wiele urządzeń, którymi dysponują neostradowicze, jest dziurawych jak szwajcarski ser!

Jednak przerwy w połączeniach to nie wszystko. Jeśli neostradowicz okaże się bardzo niefrasobliwy, włamywacz może nawet dotrzeć do danych w jego komputerze. Komputer ŚWIAT pokaże, jak sprawdzić, czy nasz sprzęt jest bezpieczny, oraz jak samodzielnie załatać dziury.

Niepewne rutery

Komputer ŚWIAT zajął się problemem, na którego trop trafił Czytelnik – Szymon Fornal. W czasie testów okazało się, że wiele ruterów ADSL pochodzących od różnych producentów wyposażonych w układy Conexant przy domyślnej konfiguracji nie zapewnia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Wśród narażonych na ataki znajdują się między innymi niektóre wersje popularnych ruterów Asmax AR-800 C2 oraz Microcom ADSL DeskPorte Router 400 i 100.

Aby spokojnie surfować po internecie, korzystając z urządzenia Microcom ADSL DeskPorte router, trzeba wprowadzić zmiany w domyślnej konfiguracji

Stopień zagrożenia zależy nie tylko od modelu, ale również od tego, czy użytkownik urządzenia przestrzega podstawowych zasad bezpieczeństwa (Komputer ŚWIAT podaje je w ramce obok).

Testy Komputer ŚWIATA nie wykazały natomiast istnienia dziur w najpopularniejszych wśród internautów modemach Sagem F@st 800. Potwierdziła to Izabella Szum, szef Biura Prasowego w Krakowie: *Naszym zdaniem nie istnieje takie zagrożenie dla logujących się do sieci użytkowników Neostrady z całej Polski, którzy mają modemy Sagem F@st 800. Przeprowadziliśmy specjalne testy i wynika z nich, że nie ma takiego niebezpieczeństwa dla modemów F@st 800.* Zagrożenia nie wykazały również testy w firmie Sagem Networks.

Sprawdzamy zagrożenie

Możemy samodzielnie sprawdzić, czy nasze połączenie z internetem jest bezpieczne (sposób dotyczy wszystkich ruterów i modemów do Neostrady).

1 Otwieramy stronę →❶ i klikamy na Proceed.

2 Gdy pojawi się komunikat ●, klikamy na Tak, a następnie na All Service Ports.

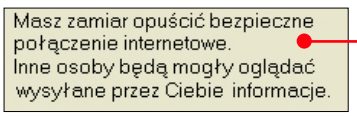

3 Po chwili na ekranie widzimy informację o naszym adresie IP oraz kolorową tabelkę. Czerwone kwadraciki ● sygnalizują zagrożenie. Jeśli sami nie udostępnialiśmy żadnych usług w internecie (na przykład serwera WWW, FTP lub serwera pocztowego), wszystkie kwadraciki powinny być niebieskie lub zielone ●.

4 Klikamy na Text Summary i sprawdzamy, czy w pozycji Ports Open jest zero. Jeśli nie – najprawdopodobniej będziemy musieli dodatkowo zabezpieczyć ruter.

Łatamy dziury

Komputer ŚWIAT pokaże krok po kroku, jak zabezpieczyć rutery z układami Conexant. Jednak zalecenia podane w punktach 6 i 7 dotyczące zmiany domyślnych haseł warto zastosować we wszystkich ruterach.

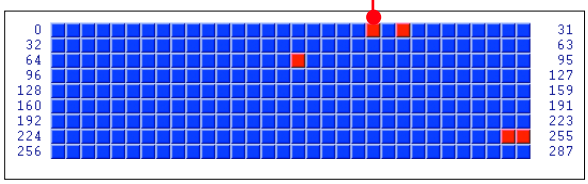

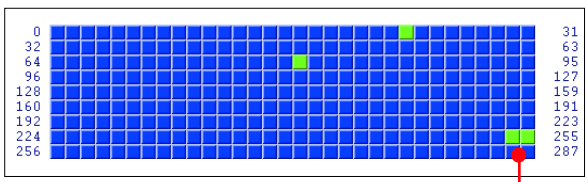

Fragment wyników sprawdzenia komputera. Na górnym rysunku widać otwarte porty, które stają się niewidoczne po załataniu luk w bezpieczeństwie rutera ADSL (na dolnym rysunku)

1 Za pomocą przeglądarki internetowej łączymy się z adresem http://10.0.0.2.

2 Podajemy nazwę użytkownika ● i hasło (domyślnie epicrouter) i klikamy na OK.

Rada Komputer ŚWIATA

Jeśli po wpisaniu w przeglądarce internetowej adresu http://10.0.0.2 i podaniu nazwy użytkownika oraz hasła (domyślnie: admin i epicrouter) w oknie ujrzymy znak graficzny i menu jak na obrazku z prawej, ruter będzie wymagał zabezpieczenia.

Zasady bezpieczeństwa

● Zmieniamy domyślne hasło zabezpieczające dostęp do konfiguracji rutera na takie, które jest trudne do odgadnięcia (powinno zawierać przynajmniej osiem znaków, w tym cyfry oraz znaki inne niż litery)

● Po wprowadzeniu zmian w konfiguracji rutera zawsze sprawdzamy stan zabezpieczeń (można skorzystać z serwisów →❶ lub →❷)

● Gdy nasze dane są szczególnie cenne, na komputerach w sieci lokalnej stosujemy dodatkowe programowe firewalle – na przykład darmową wersję ZoneAlarm lub zaporę połączenia internetowego w Windows XP (test w numerze 17/2004 Komputer ŚWIATA)

3 Klikamy na Misc Configuration i zaznaczamy opcje ● oraz ● i klikamy na Submit.

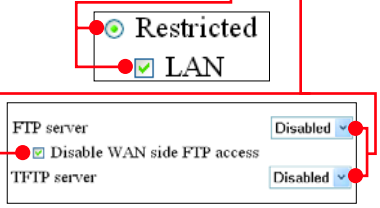

4 Wybieramy Virtual Server, a następnie wypełniamy formularz, tak jak na rysunku ● (przekierowujemy w ten sposób niebezpieczne połączenia na komputer, którego w rzeczywistości nie mamy dołączonego do sieci lokalnej), i klikamy na ●.

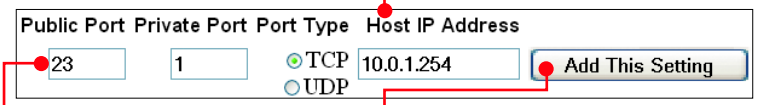

5 Trzy razy wypełniamy formularz, postępując tak jak w punkcie 4, jednak w polu Public Port ● podajemy kolejno 80, 254 i 255 (za każdym razem wprowadzamy inną liczbę). Po zakończeniu tej operacji w oknie powinna znajdować się lista, taka jak na rysunku ●.

ID	Public Port	Private Port	Port Type	Host IP Address
1	23	1	TCP	10.0.1.254
2	80	1	TCP	10.0.1.254
3	254	1	TCP	10.0.1.254
4	255	1	TCP	10.0.1.254

6 Aby zmienić hasło administratora rutera, klikamy na Admin, wpisujemy dwa razy hasło ● i klikamy na Submit. Hasło powinno składać się z przynajmniej ośmiu znaków zawierających liczby oraz znaki specjalne (za wyjątkiem &) i nie może być łatwe do odgadnięcia.

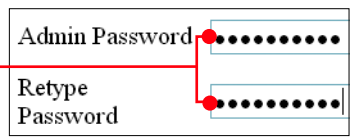

7 Zmieniamy hasło dla użytkowników o mniejszych uprawnieniach niż administrator rutera. W tym celu klikamy na User, wypełniamy pola ●, wpisując nowe hasło i klikamy na Submit.

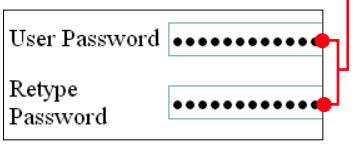

8 Trwale zapisujemy zmiany, klikając najpierw na Save Settings, a następnie na Submit.

Po wprowadzeniu zmian sprawdzamy, czy odniosły one oczekiwany skutek i czy w naszym ruterze nie ma już otwartych furtek dla internetowych włamywaczy. W tym celu przeprowadzamy jeszcze raz test opisany w punkcie Sprawdzamy zagrożenie.

Adresy online

→❶ https://grc.com/x/ne.dll?bh0bkyd2
→❷ www.dslreports.com/scan

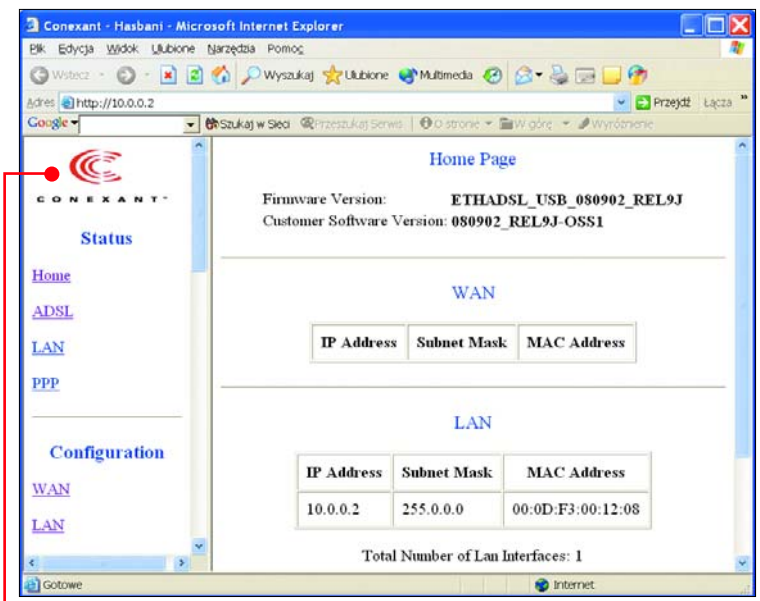

Tak wygląda panel konfiguracyjny w ruterach, w których Komputer ŚWIAT odkrył luki w bezpieczeństwie (warto zwrócić uwagę na charakterystyczny znak ●)

MONITOR ZA 0,00 zł?

TAK, tylko TERAZ!
Nie przegap tej okazji!

Do zdobycia również super płaskie nagrody najnowszej generacji:
plazmy, notebooki, telefony komórkowe

O szczegóły pytaj w punktach sprzedaży
Więcej informacji znajdziesz na:
www.lge.pl
LG Life's Good

W promocji biorą udział wszystkie modele monitorów Flatron LCD LG, z wyłączeniem modelu L2320A. Promocja trwa od 16.08.2004 do 30.09.2004.

Kupię, sprzedam program...

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

To co możemy robić z legalnie nabytym programem komputerowym, napisane jest w dołączonej do niego licencji. Z reguły jednym z podstawowych warunków owej licencji jest zakaz odsprzedawania programu. Czy musimy go przestrzegać?

część czwarta

Na aukcjach, giełdach komputerowych i w internecie wiele osób oferuje używane programy komputerowe i gry. Zachęcająca jest najczęściej cena, bo za takie same programy w sklepie musimy zapłacić znacznie więcej. Czy jednak możemy legalnie kupować używane aplikacje? Czy jeśli kupimy program, który nie spełnia naszych oczekiwań, to możemy go odsprzedać? Niestety, w przypadku programów komputerowych i gier sprawa nie jest tak prosta jak z głośnikami komputerowymi czy słuchawkami, które możemy odsprzedawać wielokrotnie. O tym, czy i kiedy możemy sprzedać program komputerowy, Komputer ŚWIAT i prawnik Paweł Jóźwiak piszą w tym odcinku poradnika dla konsumentów.

Program z drugiej ręki

To, czy możemy sprzedać drugiej osobie używany program komputerowy (a ściślej przenieść na tę osobę prawo do korzystania z niego) czy nie, zależy wyłącznie od treści umowy licencyjnej, a nie od przepisów prawa. Kupując program, w tym również grę, stajemy się właścicielem nośnika, opakowania, instrukcji obsługi, ale nie samego programu. Nabywamy jedynie prawo do korzystania z niego. W jaki sposób możemy programu używać, czy na jednym stanowisku czy też na wielu komputerach, czy możemy go wykorzystywać do działalności komercyjnej, a wreszcie czy możemy przenieść prawo do korzystania z programu na inną osobę – te kwestie regulują warunki dołączonej do programu licencji. Jedna zezwala na przeniesienie na inną osobę prawa do korzystania z programu komputerowego, natomiast inna tego stanowczo zakazuje. Generalnie zawsze możemy sprzedać sam nośnik, bo jesteśmy jego właścicielem. Może się jednak okazać, że osoba, która go kupi, nie będzie mogła używać programu, bo zabraniają tego warunki licencji, i program będzie dla niej bezużyteczny. **Z programem możemy robić tylko to, na co pozwala nam umowa licencyjna, jednak niewiele umów licencyjnych znanych producentów dopuszcza wprost możliwość przeniesienia prawa do korzystania z programu.** Zgodnie z literą prawa jest to więc niemożliwe. Niemniej jednak w praktyce do takich sytuacji dochodzi. Załóżmy, że kupiliśmy program, który nie spełnia naszych oczekiwań. Jak nieoficjalnie dowiedział się Komputer ŚWIAT od pracownika BSA (Business Software Alliance) – organizacji powołanej przez producentów oprogramowania do walki z piractwem, **organizacja ta uznaje za legalne programy kupione od pierwszego użytkownika.** Jeśli więc chcemy odsprzedać program, to powinien on być przez nas legalnie nabyty i powinniśmy dostarczyć kupującemu zarówno nośnik, jak i certyfikaty autentyczności (w wypadku programów Microsoftu). Dobrze by było

Kupiłeś w sklepie? Możesz odsprzedać

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

również, gdybyśmy sprzedając, dysponowali fakturą zakupu programu i ją także dołączyli kupującemu. Zatem według BSA nie stanie się nic złego,

Jak z drugiej ręki, to z pełną dokumentacją

jeżeli będąc pierwszym użytkownikiem, sprzedamy program czy też kupimy go od pierwszego użytkownika.

To, czy będziemy się mogli zarejestrować jako drudzy właściciele programu (w wypadku programów, które wymagają rejestracji) zależy od polityki producenta. Przed zakupem programu z drugiej ręki warto sprawdzić, czy będziemy mieli prawo korzystania z tak zwanych update'ów. **Microsoft dopuszcza odsprzedanie legalnego oprogramowania drugiej osobie, ale koniecznym warunkiem jest przekazanie kupującemu wszystkich certyfikatów i instrukcji obsługi.** W przypadku programów Microsoftu sprzedający musi pisemnie poinformować firmę o odsprzedaniu programu oraz musi podać dane nowego użytkownika, aby ten mógł dokonywać uaktualnień kupionego programu.

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Podobne warunki sprzedaży dotyczą programów w wersji OEM. Również w tym wypadku o wszystkim decyduje treść umowy licencyjnej, ale generalnie prawo własności musi być przekazane na tych samych zasadach, na jakich została zawarta pierwotna umowa kupna. Jeśli więc program został kupiony ze sprzętem komputerowym, to może być odsprzedany tylko z tym sprzętem. Jeśli oprogramowanie zostało kupione z dyskiem twardym, to odsprzedane powinno być również z tym samym dyskiem.

Gwarancja na używany program?

Kupując nośnik z programem, mamy prawo oczekiwać, że nie będzie on wadliwy. Jeżeli ma on jakiekolwiek wady (na przykład porysowany lub pęknięty krążek), możemy go reklamować u sprzedawcy. W tym celu należy niezwłocznie po zauważeniu wady zgłosić się osobiście do sprzedawcy i opisać usterkę albo wysłać list polecony do sprzedawcy. Nie ma przy tym znaczenia, twierdzi prawnik Paweł Jóźwiak, że nośnik jest używany i że nabyliśmy go od osoby fizycznej, a nie od firmy. Mamy w takiej sytuacji roszczenie o naprawę nośnika, jego wymianę na inny, a jeżeli kupiliśmy egzemplarz programu od osoby fizycznej, to możemy odstąpić od umowy i żądać zwrotu zapłaconej przez nas ceny.

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Zaznaczam, że mam tu na uwadze uprawnienia z tytułu rękojmi, oraz niezgodności towaru z umową. Gwa-

Kupiłeś uszkodzony? Masz prawo do zwrotu

rancja na sprzedany egzemplarz programu obowiązuje, o ile sprzedawca nam jej udzielił – jest to jego dobra wola – mówi Jóźwiak.

Sprzedaż i kupno nielegalnych kopii

Zdaniem prawnika Pawła Jóźwiaka kupno nielegalnych kopii, zarówno programów komputerowych, gier, jak i filmów DVD może zostać uznana za paserstwo, o którym mowa w art. 118 prawa autorskiego oraz art. 291 i 292 kodeksu karnego. I tak zgodnie z art. 118 ust. 1 prawa autorskiego *popełnia przestępstwo ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przedmiot będący nośnikiem utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu rozpowszechnianego lub zwielokrotnionego bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom nabywa lub pomaga w jego zbyciu albo przedmiot ten przyjmuje lub pomaga w jego ukryciu (paserstwo umyślne)*. Pamiętajmy, że osiągnięcie korzyści majątkowej nie oznacza wyłącznie otrzymania jakiejś sumy pieniężnej. Oznacza również zaoszczędzenie przez kupienie (sprzedanie) tańszego programu, a tym samym zabranie środków, które należałyby się uprawnionemu dystrybutorowi programu. Jeżeli na podstawie towarzyszących okoliczności sprawca przestępstwa może przypuszczać, że przedmiot został uzyskany za pomocą czynu zabronionego (może na to wskazywać miejsce nabycia programu, brak opakowania czy też niska cena), mamy do czynienia z paserstwem nieumyślnym, które również podlega odpowiedzialności karnej.

Kupujesz piraty? Jesteś paserem!

Artykuły 291 i 292 kodeksu karnego są odpowiednikiem art. 118 prawa autorskiego. Przewidują one jednak odpowiedzialność tylko za paserstwo programu komputerowego, ale za to paser nie musi działać w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Co za paserstwo grozi? W skrajnych wypadkach za **paserstwo umyślne przy znacznej wartości programu 10 lat pozbawienia wolności**.

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Najniższe ceny w kraju

Jak powstało zestawienie najniższych cen podzespołów komputerowych? Komputer ŚWIAT sprawdził ogłoszenia w dużych gazetach i czasopismach fachowych w Polsce oraz porównał przysłane do redakcji oferty firm komputerowych

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Cyfrowe aparaty fotograficzne				
Minolta	Dimage X20 (2.0 MPix)	Barwkomp	747	→
Pentagram	Photon 434 (4.0 MPix)	Agito.pl	1038	⊕
Canon	PowerShot A80 (4.0 MPix)	ProLine	1585	↘
Kodak	DX 6490 (4.2 MPix)	Agito.pl	1749	↘
HP	PhotoSmart 945 (5.0 MPix)	Elkom	1877	↗
Sony	DSC-T1 (5.0 MPix)	Agito.pl	2199	↘
Cyfrowe kamery wideo				
Canon	MV700	Ada	1878	↘
Sony	DCR-TRV 255	Barwkomp	1897	→
Panasonic	NV-GS10	Saysonic	2200	→
Samsung	VP-D31i	Media Markt	2299	→
JVC	GR-D73	Saysonic	2985	→
Drukarki atramentowe				
Lexmark	Z612	ProLine	185	↘
Lexmark	Z815	Lijo.pl	332	↘
Epson	Stylus C84	Barwkomp	502	↘
HP	PhotoSmart 7660	ProLine	539	↘
Canon	i560	Lijo.pl	632	↘
HP	PhotoSmart 7960	Ada	1346	↗
Drukarki laserowe				
Samsung	ML-1710	WGK	734	↗
Lexmark	Optra E220	Bestcom	799	↗
HP	LaserJet 1010	ProLine	799	→
Panasonic	KXP-7105	Ada	1115	→
OKI	B4200	Rainbow PC	1266	↗
HP	LaserJet 1300	ProLine	1489	→
Dyski twarde				
Seagate	40 GB (7200)	ProLine	219	↘
Maxtor	80 GB (7200)	ProLine	265	↘
Seagate	80 GB (7200)	ProLine	265	↘
Samsung	80 GB (7200)	Elkom	272	↘
Maxtor	120 GB (7200)	ProLine	349	↘
Western Dig.	200 GB (7200)	Komputronik	515	↘
Faksmodemy				
Pentagram	Navel 56i PCI wew.	Lijo.pl	51	→
Microcom	Deskporte 56k PCI wew.	WGK	59	↘
Zoom	PCI 56k V.92 wew.	Ada	68	→
Zoltrix	Sagitta 56k PCI wew.	ProLine	129	→
Głośniki komputerowe				
Media-Tech	Legato 2.1	Rainbow PC	102	↘
Tracer	Futura 5.1	Ada	215	→
Creative Labs	Inspire P580 5.1	Vobis	299	⊕
Logitech	Z640 5.1	Vobis	359	⊕
Creative Labs	Inspire T7700 7.1	Atom PC	489	↘
Kamery internetowe				
Labtec	Webcam	Komputronik	73	→
Media-Tech	MT-400	Komputronik	79	→
Logitech	QuickCam Express USB	Rainbow PC	157	↘
Creative Labs	PCCam 880	Barwkomp	364	→
Karty DV				
Pinnacle	Studio DV Clip	Komputronik	270	→
Pinnacle	Studio DV V.8	Sirius.pl	615	→
Matrox	RT.X10	Komputronik	3209	→
Karty graficzne				
Leadtek	GeForce FX 5200 128 MB AGP	Lijo.pl	248	↘
Sapphire	Radeon 9200 128 MB AGP	ProLine	299	↗
Gigabyte	Radeon 9600 Pro 128 MB AGP	ProLine	515	↘
Asus	GeForce FX 5600 128 MB AGP	Sirius.pl	815	→
HiS	Radeon 9800 Pro 128 MB AGP	Komputronik	1069	↗
MSI	GeForce FX 5900XT 128 MB AGP	Komputronik	1079	→

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Karty muzyczne				
Avacs	SoundMan 5.1	Ada	55	↗
Creative Labs	SB Audigy 2 Player Box	Bestcom	385	↘
Hercules	Theater XP 7.1	Komputronik	575	→
Creative Labs	SB Audigy 2 ZS Platinum Pro	Lijo.pl	963	↘
Karty pamięci				
Kingston	Compact Flash 128 MB	Lijo.pl	104	↘
Kingston	Secure Digital 128 MB	Komputronik	105	↘
Kingston	MMC 128 MB	Elkom	139	↘
Sony	Memory Stick 128 MB	Elkom	221	↘
Olympus	xD 128 MB	Komputronik	230	↗
Pretec	Compact Flash 512 MB	Sirius.pl	416	↗
Karty telewizyjne				
Avacs	Smart TV FM Nicam	Ada	212	↗
Leadtek	WinFast TV 2000 XP Expert	Lijo.pl	252	↗
AverMedia	Aver TV Studio	WGK	256	↗
Hercules	Smart TV	Komputronik	266	↗
Laptopy				
Actina	**Viper**, wyświetlacz 15,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,0 GHz, pamięć RAM 128 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CD-ROM 24x, faksmodem 56k, MS Windows XP HE PL	Action	4268	→
HP Compaq	**nx9005**, wyświetlacz 15" TFT, procesor AMD Athlon XP 2400+, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, karta siec., MS Windows XP Pro PL	Vobis	5099	↘
IBM	**ThinkPad R40e**, wyświetlacz 14,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,4 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, k. sieciowa, MS Windows XP Pro PL	Karen	5489	→
Toshiba	**Satellite A10-S513**, wyświetlacz 15" TFT, procesor Intel Pentium 4 2,2 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, karta sieciowa, MS Windows XP HE PL, torba	Karen	5722	↘
Monitory CRT				
LG	StudioWorks 773E 17"	Lijo.pl	451	↘
Samsung	SyncMaster 765MB 17"	Lijo.pl	641	↗
Philips	107P50 17"	Komputronik	799	→
NEC	FE991SB 19"	Lijo.pl	1079	↘
Iiyama	Vision Master Pro 455 19"	Komputronik	1289	→
Monitory LCD				
Samsung	SyncMaster 152V 15"	Ada	1403	↘
Tatung	Pro 15L 15"	Bawkomp	1511	↗
NEC	MultiSync 1560NX 15"	Ada	1659	↘
Philips	170S5FG 17"	Ultramedia	1830	↘
LG	Flatron L1811S 18"	Ada	2525	→
Nagrywarki CD-RW				
Samsung	52/32/52x	Sirius.pl	115	↘
LG	52/24/52x	Lijo.pl	118	↗
Sony	52/24/52x	WGK	121	↘
Teac	52/24/52x	WGK	155	↗
Nagrywarki DVD				
Sony	DWU-10A	Rainbow PC	349	↘
Lite-On	LDW-851S	Komputronik	350	⊕
NEC	ND-2500	Bestcom	353	↘
Plextor	708A	Komputronik	699	↘

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Napędy combo CD-RW/DVD				
Lite-On	LTC-48161H	ProLine	165	↘
Samsung	SM-352	Elkom	176	↘
LG	GCC-4520B	ProLine	189	→
Sony	CRX-320	Ada	199	↘
Oprogramowanie				
Symantec	Norton AntiVirus 2004 PL	Lijo.pl	254	→
Symantec	Norton SystemWorks 2004 PL	Ada	348	→
Microsoft	Windows XP HE PL OEM	Lijo.pl	377	↘
Corel	CorelDRAW 9.0 PL	Adder	599	→
Jasc	Paint Shop Pro 8.0	Komputronik	639	→
Microsoft	Windows XP Pro PL Uakt.	WGK	663	↘
Microsoft	Office XP Std. PL Uakt.	Rainbow PC	1116	→
Macromedia	Dreamweaver MX 2004	Elkom	2128	↘
Corel	Graphics Suite 11 PL	TTS	2428	↗
Adobe	Photoshop CS	TTS	4209	⊕
Pamięci				
Kingston	DDR 128 MB /266	Barwkomp	118	→
Apacer	DDR 256 MB /400	WGK	181	↘
Kingston	DDR 256 MB /333	Ultramedia	201	↗
Apacer	DDR 512 MB /333	WGK	369	↘
Kingston	DDR 512 MB /333	Rainbow PC	382	↗
Kingston	DDR 1024 MB /266	Komputronik	1193	→
Płyty główne				
Asus	A7V8X	ProLine	229	↘
Soltek	75FRN-L	Ada	282	↘
Microstar	865P Neo	Lijo.pl	364	↗
Epox	8RDA+	Ada	366	↗
Abit	IC7	Lijo.pl	512	↘
Procesory AMD				
AMD	Athlon XP 2000+	ProLine	235	↘
AMD	Athlon XP 2200+	ProLine	255	↘
AMD	Athlon XP 2600+	ProLine	375	↘
AMD	Athlon XP 2800+	Rainbow PC	538	↗
AMD	Athlon XP 3000+	Rainbow PC	639	↘
Procesory Intel				
Intel	Celeron 2,6 GHz	Ada	409	↗
Intel	Celeron 2,8 GHz	Ultramedia	434	↗
Intel	Pentium 4 2,8 GHz	Lijo.pl	773	↘
Intel	Pentium 4 3,0 GHz	Ultramedia	948	↘
Intel	Pentium 4 3,2 GHz	Ada	1294	↘
Skanery				
Umax	Astra Slim 4600	Ada	276	→
Canon	CS 3000	Ada	289	→
Plustek	OpticSlim 1200	Lijo.pl	306	→
Microtek	ScanMaker 4800	Adder	345	→
HP	scanjet 3670	Lijo.pl	375	→
Epson	Perfection 1670	Ada	366	↘
Urządzenia wielofunkcyjne				
HP	OfficeJet PSC 1210	Lijo.pl	452	→
Lexmark	X5150	Elkom	495	↘
Lexmark	X6150	Elkom	735	↘
Epson	Stylus CX 5400	Ultramedia	823	↘
HP	OfficeJet PSC 2410	Lijo.pl	1328	↘
Zestawy klawiatur z myszą				
Media-Tech	MT133	Ada	35	→
Labtec	Wireless Desktop	Lijo.pl	114	↘
Creative	Desktop Wireless 6000	Komputronik	199	→
Microsoft	Wireless Optical Desktop	Lijo.pl	274	↘
Logitech	Cordless Desktop MX	Lijo.pl	461	↘

⊕ pierwszy raz w zestawieniu, → cena bez zmian, ↗ wzrost ceny, ↘ spadek ceny

Tabela nie zawiera cen zestawów komputerowych. Komputer ŚWIAT nie będzie ich prezentował, gdyż przy obecnej różnorodności dostępnych konfiguracji trudno jest je porównywać.

Telefony i adresy WWW firm komputerowych

Action Warszawa tel. (022) 5322050 www.action.pl **Ada** Żarów tel. (074) 8570380 www.ada.com.pl **Adder Group** Białystok tel. (085) 7451771 www.adder.com.pl **Agito.pl** Warszawa tel. (022) 5190160 www.agito.pl **Atom PC** Poznań tel. (061) 8264070 www.atom-pc.pl **B&P System** Olsztyn tel. (089) 5399011 www.bpsystem.pl **Barwkomp** Poznań tel. (061) 8472130 www.barwkomp.pl **Bestcom** Poznań tel. (061) 8509140 www.bestcom.com.pl **Elkom** Warszawa tel. (022) 7732698 www.elkom.pl **Karen** Warszawa tel. (022) 8739999 www.karen.com.pl **Komputronik** Poznań tel. (061) 8359400 www.komputronik.pl **Lijo.pl** Warszawa tel. (022) 8311414 www.lijo.pl **Logos** Szczecin tel. (091) 4330728 www.logos.pl **Lorien** Warszawa tel. (022) 6545070 www.lorien-komputery.com.pl **Media Markt** Warszawa tel. (022) 5338100 www.mediamarkt.pl **Multimedia Vision** Warszawa tel. (022) 3389000 www.multimedia.com.pl **ProLine** Poznań tel. (061) 8333333 www.proline.pl **Rainbow PC** Poznań tel. (061) 8484975 www.rainbow-pc.pl **Saysonic** Warszawa tel. (022) 8315384 www.saysonic.com.pl **Sirius.pl** Wadowice tel. (033) 8235211 www.sirius.pl **TedSoft** Ostrzeszów tel. (062) 7320449 www.tedsoft.pl **Trio Computers** Warszawa tel. (022) 8256254 www.triocomputers.com.pl **TTS Company** Warszawa tel. (022) 8684042 www.tts.com.pl **Ultramedia** Warszawa tel. (022) 6546122 www.ultramedia.com.pl **Vobis Microcomputer** Lubieszyn tel. (091) 4811100 www.vobis.pl

Aktualizacja: 27 lipca 2004

SPIDER-MAN 2
COLUMBIA PICTURES PRESENTS A MARVEL ENTERPRISES / LAURA ZISKIN PRODUCTION TOBEY MAGUIRE "SPIDER-MAN 2" KIRSTEN DUNST JAMES FRANCO ALFRED MOLINA ROSEMARY HARRIS DENNIS MURPHY
DANNY ELFMAN JAMES ACHESON GARY JONES JOHN OYSTRA, ASC SONY PICTURES IMAGEWORKS INC. GRANT CURTIS DAVID MURANSKI NEIL SPISAK BILL POPE, ASC
SIAN IFF KEVIN FEIGE JOSEPH M. CARACCIOLO SIAN IFF AND STEVE LUDKO ALFRED GOUGH & MIKE MILLAR AND MICHAEL CHABON RAMON SARGENT LAURA ZISKIN AVI ARAD SAM RAIMI
MARVEL
sony.com/Spider-Man
POLSAT
AXN
HBO
w kinach od 20. sierpnia
BRAVO
Kanapulur
RMF FM

Zwycięzcy testów

W poniższym zestawieniu prezentujemy sprzęt, programy, gry i serwisy internetowe, które w testach zajęły pierwsze, drugie i trzecie miejsca (tylko w niektórych wypadkach podajemy nazwy modeli, które zajęły dalsze pozycje). Kategorie ułożono w kolejności alfabetycznej, a modele – według ocen za jakość. **Podane ceny obowiązywały w terminie publikacji testów i mogły ulec zmianie**

Test sprzętu

Zwycięzca testu skanerów

Epson Perfection 2400 Photo

Skaner firmy Epson pracuje szybko, a efekty tej pracy są bardzo dobre. W klapę urządzenia wbudowano przystawkę do slajdów i negatywów, która zapewnia bardzo dobrą jakość skanów

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Drukarki atramentowe (do 600 zł)					
1	Canon	i450	dobra	491	22/03
2	HP	deskjet 5150	dobra	469	22/03
Drukarki atramentowe (do 1000 zł)					
1	Canon	i560	dobra	849	5/04
2	HP	photosmart 7760	dobra	959	5/04
3	HP	deskjet 5652	dobra	749	5/04
Dyski twarde					
1	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y160M0	bardzo dobra	617	11/04
2	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y200M0	bardzo dobra	815	11/04
3	Western Digital	Raptop WD740GD	bardzo dobra	1259	8/04
Dżojstiki					
1	Thrustmaster	Hotas Cougar	bardzo dobra	1600	4/04
2	Saitek	Cyborg 3D Force	bardzo dobra	279	4/04
3	Logitech	Freedom 2.4 Cordless Joystick	bardzo dobra	320	4/04
Głośniki 2.1					
1	Creative	Cambridge SoundWorks MegaWorks THX 2.1 250D	bardzo dobra	945	9/04
2	Creative	I-Trigue 3300	bardzo dobra	476	11/04
2	Creative	Inspire T2900	bardzo dobra	339	11/04
Głośniki 5.1					
1	Logitech	Z-640	bardzo dobra	545	15/03
2	Tracer	Magnum II TRG-5SR-6000-A-4	bardzo dobra	799	15/03
3	Creative	Inspire 5.1 Digital 5500	bardzo dobra	904	15/03
Karty dźwiękowe					
1	Creative	Sound Blaster Audigy 2 ZS	bardzo dobra	615	25/03
2	Creative	Sound Blaster Audigy 2	bardzo dobra	499	25/03
3	Terratec	Aureon 7.1 Space	bardzo dobra	332	25/03
Karty dźwiękowe zewnętrzne					
1	Hercules	DJ Console	bardzo dobra	999	16/04
2	Creative	Sound Blaster Audigy 2 NX	bardzo dobra	549	16/04
3	Terratec	Aureon 7.1 Firewire	bardzo dobra	999	16/04
Karty graficzne					
1	Gainward	Silent FX PP! Ultra/980 XP Proffesional	bardzo dobra	1085	14/04
2	Gainward	Pro/660 TV/DVI GS	dobra	485	19/03
3	HiS	Excalibur Radeon 9200 VIVO	dobra	349	19/03
Karty pamięci					
1	Lexar	High-Speed Digital Film 12x 128 MB	celująca	239	24/03
2	Olympus	xD-Picture Card M-XD128P	dobra	299	24/03
3	Pretec	SecureDigital Card 128 MB	bardzo dobra	269	24/03
4	Pretec	MultiMedia-Card 128 MB	dobra	239	24/03
5	Sandisk	SmartMedia Memory Card 128 MB	dobra	190	24/03
6	Dane-Elec	MemoryStick 128 MB	dostateczna	265	24/03
Karty telewizyjne					
1	Leadtek	WinFast TV 2000 XP	bardzo dobra	299	23/03
2	AVerMedia	AVerTV Studio 303	bardzo dobra	291	23/03
3	Pinnacle	PCTV Pro	bardzo dobra	630	23/03
Kierownice					
1	Logitech	MOMO Racing Force Feedback Wheel	bardzo dobra	569	10/03
2	Logitech	MOMO Force	bardzo dobra	777	10/03
Klawiatury multimedialne					
1	Media-Tech	Media X	bardzo dobra	100	15/04
2	BTC	BTC 8190	bardzo dobra	70	15/04
3	Tracer	NET-Track	bardzo dobra	65	15/04

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Modemy					
1	Pentagram	Hex 2	bardzo dobra	50	16/03
2	Avacs	Quest 56K V.92	bardzo dobra	59	16/03
3	Request	V.90 Conexant	bardzo dobra	49	16/03
Monitory CRT 17-calowe					
1	Lite-On	e1786FNST	bardzo dobra	570	1/04
2	Hivision	CT1772PF	dobra	569	1/04
3	miro	P17F98i	dobra	605	1/04
3	CTX	VL700	dobra	530	1/04
Monitory LCD 15-calowe					
1	Samsung	SyncMaster 152V	bardzo dobra	1659	9/04
2	Belinea	Belinea 101551	bardzo dobra	1629	9/04
3	Benq	FP557s	dobra	1529	9/04
3	Iiyama	ProLite E380S	dobra	1799	9/04
Myszy optyczne					
1	Logitech	Mx500 Optical Mouse	celująca	250	20/03
2	Logitech	Mx310 Optical Mouse	bardzo dobra	180	20/03
Nagrywarki CD-R/RW					
1	Lite-On	LTR-52246S	bardzo dobra	208	18/03
2	Asus	CRW-5224A	bardzo dobra	266	18/03
3	LG	GCE-8520B	dobra	264	18/03
3	Samsung	SW-252	dobra	222	18/03
Nagrywarki DVD					
1	Plextor	PX-712A	dobra	1145	16/04
2	Samsung	SH-W08	dobra	400	16/04
3	Mercury	KOB DV-W8X	dobra	489	12/04
3	Pioneer	DVR-A07XLA	dobra	900	12/04
Napędy DVD-ROM					
1	LG	GDR-8161B	bardzo dobra	265	5/03
2	Pioneer	DVD-A06S	dobra	340	5/03
Procesory					
1	AMD	Athlon XP 2800+	bardzo dobra	648	13/04
2	Intel	Celeron D 335	dobra	589	18/04
3	AMD	Athlon XP 2600+	dobra	479	13/04
Skanery					
1	Epson	Perfection 2400 Photo	bardzo dobra	895	18/04
2	Canon	LiDE 80	dobra	949	18/04
3	Canon	CanoScan 5000F	dobra	949	18/04
Tusze nieoryginalne do drukarek atramentowych					
1	ProColor	PE-037 (zgodny z Epson T037)	dobra	31	10/04
1	Fullmark	E036TBK (zgodny z Epson T036)	bardzo dobra	29	10/04
1	Calidad	T39 (zgodny z Epson T039)	bardzo dobra	40	10/04
1	ModeCom	zgodny z Epson T038	bardzo dobra	23	10/04
1	Calidad	T38 (zgodny z Epson T038)	bardzo dobra	30	10/04
1	InkTec	BPI-421C (zgodny z Canon BCI-21Col)	dobra	19	10/04
1	Black Point	K1002440 (zgodny z Canon BCI-21Bk)	bardzo dobra	14	10/04
1	InkTec	BPI-424C (zgodny z Canon BCI-24 Colour)	bardzo dobra	20	10/04
1	InkTec	BPI-424BK (zgodny z Canon BCI-24 Black)	bardzo dobra	12	10/04
1	Lexmark	10N0026	dostateczna	145	10/04
1	Wielokropek	LO16 (zgodny z Lexmark 10N0016)	dobra	99	10/04
1	Wielokropek	L120 (zgodny z Lexmark 15M0120)	dobra	119	10/04
1	Wielokropek	LG050 (zgodny z Lexmark 17G0050)	dobra	98	10/04
1	TB	TBH-728C (zgodny z HP 28)	dobra	74	10/04
1	Black Point	zgodny z HP 27	bardzo dobra	73	10/04
1	ProOffice	Pro 57 (zgodny z HP 57)	dobra	75	10/04
1	ProOffice	Pro 56 (zgodny z HP 56)	bardzo dobra	50	10/04
Urządzenia wielofunkcyjne					
1	Canon	SmartBase MP700 Photo	dobra	1990	3/04
2	Epson	Stylus CX5400	dobra	887	3/04
Wentylatory dla Athlona XP/Durona					
1	Zalman	CNPS7000A-AlCu	dobra	168	14/04
1	Zalman	CNPS7000A-Cu	dobra	218	14/04
3	GlacialTech	Igloo 2460 Light	dobra	48	14/04
Wentylatory dla Pentium 4/Celerona					
1	Zalman	CNPS7000A-Cu	dobra	218	14/04
2	Nexus	PR-1030	dobra	170	14/04
3	Zalman	CNPS7000A-AlCu	dobra	168	14/04
Zasilacze awaryjne					
1	Powerware	3110	bardzo dobra	480	12/03
2	Powercom	KIN-525AP	bardzo dobra	249	12/03
Zestawy komputerowe					
1	Optimus	OptiTech DX200 DDR	dobra	2460	26/03
2	Hewlett-Packard	HP Compaq D230	dobra	2375	26/03
3	Blueline	Puls DXC2400	dobra	2299	26/03
3	Acer	Aspire T120	dobra	2299	13/04k

Test programów

Zwycięzca testu programów tłumaczących

Tłumacz i słownik języka angielskiego 2.2

Translator firmy KOMPAS potrafi tłumaczyć w obu kierunkach – z angielskiego na polski i z polskiego na angielski. Przyda nam się, gdy zechcemy poznać treść prostego listu lub witryny internetowej

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Antydialery					
1	**Panda Software**	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	**12/03**
2	**Krzysztof Przybyła**	AntyDialer v1.0b	dobra	darmowy	**12/03**
Atlasy samochodowe					
1	**PPWK**	Navigo	dobra	60	**1/04**
2	**E-mapa**	Nawigator	dobra	250	**1/04**
Atlasy świata					
1	**PWN**	Wielki multimedialny atlas świata PWN	dobra	69	**13/03**
2	**Cartall**	Atlas Świata 2003	dobra	79	**13/03**
Encyklopedie dla dzieci					
1	**Multimedia Plus**	Encyklopedia dla dzieci	dobra	55	**5/03**
Encyklopedie multimedialne					
1	**Onet.pl**	Multimedialna encyklopedia powszechna. Wiem 2004	dobra	89	**26/03**
2	**PWN**	Encyklopedia PWN. Portal 2004	dobra	99	**26/03**
Firewalle					
1	**Symantec**	Norton Personal Firewall 2004	bardzo dobra	289	**17/04**
2	**Panda Software**	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	**17/04**
3	**Zone Labs Inc.**	Zone Alarm	dobra	darmowy	**17/04**
Komunikatory					
1	**Wirtualna Polska**	WP Kontakt 2.8.2	bardzo dobra	darmowy	**12/04**
2	**MediaOne Sp. z o.o.**	Tlen 5.00.3.2	bardzo dobra	darmowy	**12/04**
Kursy na CD					
1	**Techland**	Multimedialny kurs Word 2000	dobra	20	**15/04**
2	**Techland**	Multimedialny kurs Excel 2000	dobra	20	**15/04**
Odtwarzacze DivX					
1	**Adriana Schlama/ALFA**	Vplayer 0.6	bardzo dobra	darmowy	**6/03**
2	**Zbigniew Chwedoruk**	CinemaPlayer 1.4a	bardzo dobra	darmowy	**6/03**
Odtwarzacze DVD					
1	**InterVideo**	WinDVD 5 Platinum	bardzo dobra	200	**4/03**
2	**CyberLink**	Power DVD 5 Standard	bardzo dobra	345	**4/03**
Odtwarzacze muzyki					
1	**Peter Kunath, Florian Vorberger**	DeliPlayer 2.01	bardzo dobra	darmowy	**9/04**
1	**Nullsoft, Inc.**	Winamp 5.01 Full	bardzo dobra	darmowy	**9/04**
Organizery					
1	**Microsoft**	Outlook 2003	bardzo dobra	2000	**11/04**
2	**Draco Software**	Draco Organizer 1.3.1	bardzo dobra	119	**11/04**
Programy antywirusowe					
1	**Panda Software**	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	**7/04**
2	**Symantec**	Norton AntiVirus 2004	bardzo dobra	316	**7/04**
Programy do aranżacji wnętrz					
1	**Ecru**	PRO100	bardzo dobra	2400	**17/03**
2	**Intersoft**	ArCon 6.0+	dobra	2427	**17/03**
Programy do edycji wideo					
1	**Ulead**	Ulead VideoStudio 7	dobra	500	**16/03**
2	**Magix**	Magix Video Deluxe 2.0 Plus	dobra	469	**16/03**
Programy do katalogowania zdjęć					
1	**G DATA Software**	FotoOffice 2	bardzo dobra	139	**22/03**
2	**Adobe**	Adobe Photoshop Album	dobra	304	**22/03**
Programy do kontroli dostępu do internetu					
1	**SoftStory**	Opiekun 1.0.13	dobra	45	**2/04**
2	**Ancom Sp. z o.o.**	Cenzor 1.18	dostateczna	90	**2/04**
Programy do kopiowania muzyki					
1	**Albert L. Faber**	CDex 1.51	bardzo dobra	darmowy	**13/04**
2	**Andre Wiethoff**	Exact Audio Copy v0.95 prebeta 5	dobra	darmowy	**13/04**
Programy do kopiowania zabezpieczonych płyt					
1	**S.A.D. GmbH**	GameJack 4.0	bardzo dobra	110	**10/04**
2	**Alcohol Soft**	Alcohol 120% 1.4	dobra	193	**10/04**
Programy do nagrywania CD i DVD					
1	**Ahead Software**	Nero Burning ROM 5.5	bardzo dobra	285	**14/03**
2	**Roxio Inc.**	WinOnCD 6	bardzo dobra	429	**14/03**
Programy do nauki języka angielskiego dla dorosłych					
1	**Techland**	Tell Me More Business	bardzo dobra	249	**24/03**
2	**Techland**	Tell Me More 5 Pakiet	bardzo dobra	249	**24/03**

Twój Niezbędnik

PIĘKNY WINDOWS

Niezbędne programy oraz HITY, za które w sklepie zapłaciłbyś kilkaset złotych

na płycie:

PIĘKNY WINDOWS:
Microangelo 5.5, CursorXP 1.3, StyleXP 2.03, Litestep 3.02
Mnóstwo tapet, stylów, wygaszaczy, kursorów, ikon

HITY:
HipHop eJay 2.0
Panda Antivirus Titanium 2004
Niemiecki w pigułce 2.0
Pontifex 10.19
MovieJack 1.1

CENA: TYLKO 7,90 zł

CENTRUM SPRZEDAŻY WYSYŁKOWEJ: 0 801 120 003

Już w Twoim kiosku!

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Programy do nauki języka angielskiego dla dzieci					
1	Onet.pl	English+ Kids	dobra	49	24/03
Programy do nauki szybkiego pisania					
1	Nahlik Soft	Mistrz klawiatury II	dobra	69	25/03
Programy do ochrony przed spamem					
1	McAfee	SpamKiller	bardzo dobra	159	11/03
2	High Mountain Software	SpamEater Pro 3.60	dobra	100	11/03
Programy do projektowania ogrodów					
1	DiComp/LK Avalon	Garden Composer 3D	bardzo dobra	100	20/03
Programy do prowadzenia budżetu domowego					
1	Intelitech	Menadżer Finansów 2004	celująca	60	14/04
2	InsERT	Skarbnik 4	bardzo dobra	98	14/04
Programy do rozpoznawania tekstu					
1	ABBYY Software House	ABBYY FineReader 7.0	bardzo dobra	690	16/04
2	ScanSoft	Recognita OmniPage Pro 14	bardzo dobra	630	16/04
Programy do tworzenia grafiki wektorowej					
1	Corel	CorelDRAW 11	celująca	2180	5/04
2	Adobe	Illustrator 11	bardzo dobra	3686	5/04
Programy do usuwania plików					
1	Symantec	CleanSwep 2002	bardzo dobra	540	18/03
2	iolo technologies	System Mechanic	dobra	222	18/03
Programy edukacyjne dla dzieci					
1	Datasun	Przygody w Cyfrolandii	bardzo dobra	20	23/03
2	Dorling Kindersley	Dookoła świata	dobra	49	23/03
Programy edukacyjne dla młodzieży					
1	PWN	Wielki multimedialny atlas świata	bardzo dobra	69	21/03
2	Havas Interactive	Dzieje cywilizacji	bardzo dobra	59	21/03
Programy pocztowe					
1	Microsoft	Outlook 2002	celująca	549	4/03
Programy tłumaczące					
1	KOMPAS	Tłumacz i słownik języka angielskiego 2.2	bardzo dobra	99	18/04
2	KOMPAS	Tłumacz i słownik języka rosyjskiego	dobra	142	18/04
Przeglądarki internetowe					
1	Microsoft	Internet Explorer 6	bardzo dobra	darmowy	7/03
2	Anderson Che	Avant Browser 7.0	bardzo dobra	darmowy	7/03
Słowniki dwujęzyczne					
1	Lexland	Słowniki niemiecko-polskie...	dobra	195	19/03
Systemy operacyjne					
1	MandrakeSoft	Mandrake Linux 9.0 PowerPack	bardzo dobra	316	10/03
2	Microsoft	Windows XP Home Edition	dobra	1153	10/03

Gry

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Brydż					
1	GOTO Software	GotoBridge II	dobra	99	1/04
2	Techland	Brydż 3000	dobra	49	1/04
Gry do biura					
1	Hannu Rabina, Jukka Rabina	Gene Rally	dobra	darmowy	2/04
2	Free Lunch Design	Alex the Allegator 4	dobra	darmowy	2/04
Gry freeware					
1	Edgar M Vigdal	Warblade 1.0 demo [strzelanina kosmiczna]	dobra	darmowy	15/04
1	The Freeciv Team	Freeciv 1.14.0 [strategiczna]	dobra	darmowy	15/04
1	AGD Interactive	King's Quest I VGA [przygodowa]	dobra	darmowy	15/04
1	Denyusha Co., Ltd.	ShadowFlare [fabularna]	dobra	darmowy	15/04
1	Activision	Wolfenstein Enemy Territory [strzelanina 3D]	dobra	darmowy	15/04
Gry hity					
1	Codemasters	Colin McRae Rally 04	bardzo dobra	99	14/04
2	UbiSoft	Far Cry	bardzo dobra	120	14/04
Gry Java do komórek					
1	Macrospace	Goldminer	dobra	11	20/03
Gry przygodowe					
1	Microids	Syberia	bardzo dobra	80	24/03
2	Microids	Post Mortem	bardzo dobra	80	24/03
Gry RPG					
1	BioWare	Star Wars: Knights of the Old Republic	bardzo dobra	140	10/04
2	Troika Games	Greyhawk: Świątynia Pierwotnego Zła	bardzo dobra	130	10/04
Gry RTS					
1	Haemimont Games	Celtic Kings	dobra	100	16/03
Gry sportowe					
1	Electronic Arts	NBA Live 2003	dobra	140	15/03

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Gry TPP					
1	Remedy	Max Payne	bardzo dobra	70	26/02
Gry zręcznościowe dla dzieci					
1	UbiSoft	Rayman M	bardzo dobra	69	22/02
Konsole przenośne					
1	Nintendo	GameBoy Advance SP	bardzo dobra	650	26/03
2	Nokia	N-Gage	dobra	1599	26/03
Konsole stacjonarne					
1	Sony	PlayStation 2	dobra	999	26/03
Ratowanie życia					
1	Monte Cristo	998 Pogromcy ognia	dobra	80	12/04
2	Sixteen Tons Entertainment	Emergency 2 The Ultimate Fight for Life	dobra	59	12/04
Strategie ekonomiczne					
1	Electronic Arts	Sim City 4	bardzo dobra	140	22/03
Strzelaniny 3D					
1	Croteam	Serious Sam Drugie Starcie	bardzo dobra	50	19/03
2	Sierra	No One Lives Forever 2	bardzo dobra	100	19/03
Strzelaniny lotnicze					
1	Paradox Entertainment	Airfix Dogfighter	dobra	20	16/04
2	City Interactive	Starmageddon 2	dobra	20	16/04
3	Interactive Vision	Operacja Pustynny Grom	dobra	60	16/04
Symulatory motocykli					
1	Milestone	Superbike 2001	dobra	129	4/03
2	Techland	FIM Speedway Grand Pix	dobra	79	4/03
Symulatory piłki nożnej					
1	EA Sports	FIFA Football 2004	dobra	140	3/04
2	Konami	Pro Evolution Soccer 3	dobra	160	3/04
Symulatory pociągów					
1	Strategy First	Trainz	dobra	50	6/03
Symulatory samolotów z drugiej wojny światowej					
1	Microsoft	Combat Flight Simulator 3	dobra	170	9/03
Symulatory wyścigów samochodów turystycznych					
1	Codemasters	ToCA Race Driver	bardzo dobra	99	14/03

Internet

Miejsce	Producent	Adres WWW/Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Banki online					
1	Fortis Bank	e-Pakiet	bardzo dobra	-	22/03
1	ING Bank Śląski	Konto z Lwem Standard	bardzo dobra	-	22/03
Bezpłatne skrzynki pocztowe					
1	Mail.o2.pl	http://mail.o2.pl	bardzo dobra	-	21/03
2	Poczta - Gazeta.pl	www.gazeta.pl/poczta	dobra	-	21/03
Internetowe laboratoria fotograficzne					
1	Foto Interia.pl	http://foto.interia.pl	bardzo dobra	-	23/03
2	e-foto	www.e-foto.pl	bardzo dobra	-	23/03
Serwisy sportowe					
1	Interia.pl - Sport	http://sport.interia.pl	bardzo dobra	-	26/03
2	Gazeta.pl: Sport	www.gazeta.pl/sport	bardzo dobra	-	26/03
Wyszukiwarki internetowe					
1	Google	www.google.com	bardzo dobra	-	11/04
2	Yahoo! Search	http://search.yahoo.com	dobra	-	11/04

Telekomunikacja

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Telefony komórkowe					
1	Nokia	6600	bardzo dobra	3659	4/04
2	Sony Ericsson	P800	bardzo dobra	3171	4/04

Audio/Wideo/Foto

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Aparaty cyfrowe do 1000 złotych					
1	Sony	DSC-P52	dobra	999	14/04
2	Olympus	Camedia C310 Zoom	dobra	999	14/04
3	Media-Tech	MT415	dobra	949	14/04
Kamery internetowe					
1	Logitech	QuickCam Sphere	bardzo dobra	695	8/04

Zanim zaczniesz przeglądać witryny w kiosku w poszukiwaniu ciekawych czasopism, zanim zdecydujesz, które chcesz kupić – przeczytaj. W tej rubryce prezentujemy okładki i tematy popularnej prasy komputerowej, technicznej i zbliżonej

Prasa w liczbach

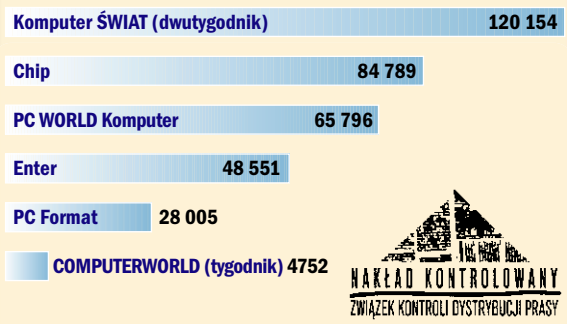

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Średnia sprzedaż jednego wydania największych czasopism komputerowych według danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy w okresie marzec 2003 – luty 2004.

Numer 3/2004, w kioskach od 18.08

Pełne wersje

Pajączek 5 NxG Standard – znany polski edytor stron WWW
Rosyjski w pigułce 2.0 – kurs językowy dla początkujących
Techno eJay 2.0 – program do komponowania muzyki

pełna ochrona antywirusowa Panda Antivirus Titanium 2004

Niezbędne

avast! 4.1 Home PL
Gadu-Gadu 6.0 + Power Project
GIMP 2.03 PL
SpyBot – Search and Destroy 1.3 PL

Praca Nauka Hobby

biurowe, budżet domowy, fakturowanie, organizery, polski, języki obce, matematyka, geografia, chemia, astronomia, akwarystyka, drzewo genealogiczne, fotografia, modelarstwo, muzyka i inne

Niezbędnik w liczbach

650 MB programów, w tym:
23 niezbędne **10** internetowych
18 do pracy **14** do nauki
29 hobbystycznych
17 do zabawy, w tym **7** gier

Cena 7,90 zł (CD-ROM)

Numer 9/2004 w kioskach od 18.07

Temat tytułowy

Podkręcamy nagrywarki DVD

Tematy

Wi-Fi sieć bez kabli
Obudowy do PC
Wierność w kolorze

Na krążku

Auscomp Fort Knox 4.0
Advanced Uninstaller 4.0 SE

Cena 15,90 zł (CD-ROM)

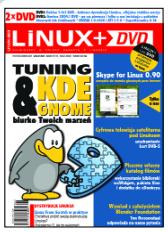

Numer 8/2004 w kioskach od 5.08

Temat tytułowy

Tuning KDE i GNOME
– biurko Twoich marzeń

Tematy

Tworzenie bootowalnego LFS-CD
Flagi optymalizacyjne w GCC

Na krążku

Gentoo 3.0r2, LFS – źródła niezbędne do zbudowania własnej dystrybucji

Cena 26,75 zł (2xDVD-ROM)

Numer 8/2004 w kioskach od 8.08

Temat tytułowy

RETRO

Tematy

Pociąg do przeszłości
Stylowa strona WWW
Czarno na białym – sposób na czarno-białe zdjęcia

Inne

Sklep internetowy – sieć na klienta

Cena 29,80 zł (CD-ROM)

Nowe na półkach

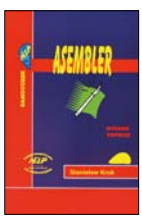

Stanisław Kruk

Asembler

Krótki przewodnik po programowaniu w tytułowym języku. Pierwszą część książki autor poświęca zagadnieniom teoretycznym, w drugiej znalazły się praktyczne zagadnienia tworzenia programów (na przykład wykaz rozkazów procesorów Intela).

Dla zaawansowanych | **Wyd: Help** | **www.besthelp.pl**

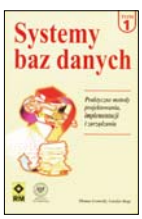

T. Connolly C. Begg

Systemy baz danych

Jak tworzyć i efektywnie zarządzać komputerowymi bazami danych – na te pytania ma odpowiadać dwutomowe wydawnictwo. Tytuł przeznaczony jest dla studentów kierunków informatycznych oraz zawodowych programistów.

Dla zaawansowanych | **Wyd: RM** | **www.rm.com.pl**

Curtis Frye

Excel 2003 krok po kroku

Pomysłowo skonstruowany poradnik. Książkę można przeczytać od deski do deski, ale można też łatwo odszukać informacje potrzebne do obsługi konkretnych funkcji tytułowego pakietu biurowego. W komplecie płyta CD z przykładami.

Dla początkujących | **Wyd: RM** | **www.rm.com.pl**

Piotr Czarny

Fedora Core

W podtytule książki czytamy: ćwiczenia, co dobrze oddaje charakter tej publikacji. Autor udziela praktycznych wskazówek na temat tego, jak instalować tytułową dystrybucję Linuksa i jak przystosować system do naszych potrzeb.

Dla początkujących | **Wyd: Helion** | **http://helion.pl**

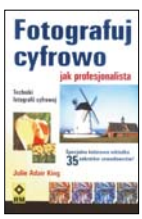

Julie A. King

Fotografuj cyfrowo

Coś dla amatorów obiektywu. Autorka zdradza szereg sprawdzonych trików, które pozwalają na robienie i obróbkę cyfrowych fotek. Ważną częścią książki jest wkładka z kolorowymi przykładami ilustrującymi porady zawodowych fotografów.

Dla początkujących | **Wyd: RM** | **www.rm.com.pl**

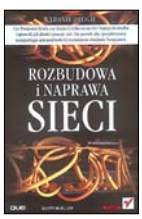

Scott Mueller

Rozbudowa i naprawa sieci

Ciężki kaliber – dwa kilogramy wagi i ponad 1400 stron. A wszystko po to, by dać czytelnikowi całą wiedzę potrzebną do obsługi komputerowej sieci w firmie – od jej modernizacji, przez szyfrowanie danych, aż po usuwanie różnego rodzaju awarii.

Dla zaawansowanych | **Wyd: Helion** | **http://helion.pl**

Czytelnicy piszą...

Same smaczki

Uważam, że jesteście naprawdę najlepszym pismem komputerowym w całej Polsce! Czasami zdaje mi się, że dosłownie czytacie w moich myślach. Już piąty raz tematy zawarte w Komputer ŚWIECIE spadają mi jak z nieba. Już od dłuższego czasu zajmuję się grafiką komputerową i dzięki wam najpierw dowiedziałem się o serwisie Powielacz, a teraz wyczytałem, że w następnym numerze będzie poradnik dotyczący kart. Czytam was prawie od pierwszego numeru i mam prośbę: nie zmieniajcie się, bo nikt nie może z wami konkurować!

Tweex

Pismo bez płyty

Dlaczego nie dodajecie do Komputer ŚWIATA płyty CD lub DVD? Gdybyście dodawali, to oprócz ciekawych artykułów każdy mógłby znaleźć ciekawe programy.

Matdys
riden1@o2.pl

Od redakcji: Komputer ŚWIAT wydawany jest bez płyty, ale co trzy miesiące ukazuje się Komputer ŚWIAT Extra Twój Niezbędnik z dołączoną płytą CD, na której Czytelnik z pewnością znajdzie wiele interesujących programów.

Ministrze, podłącz internet

Jestem uczniem szkoły średniej. Moja szkoła została wyposażona w nową salę komputerową z dostępem do internetu. Szybkie komputery, serwer, sieć LAN – wszystko na pewno za duże pieniądze. Okazuje się jednak, że szkoła otrzymała 18 komputerów i serwer, ale oczywiście w szkole jest wiele starszej klasy pecetów, więc zostały wszystkie podpięte do jednej sieci LAN. Łącze dla tych komputerów zasila Neostrada... więcej tego internetu tam nie ma, niż jest. Przeczytałem w numerze 16/2004 wywiad z panem z MENiS-u o dużych kwotach na informatyzację szkół, ale o dostępie do internetu nic nie zostało wspomniane. Kto zatem odpowiada za dostęp do internetu dla polskich szkół? Jeśli internet chodzi we wszystkich szkołach jak u mnie, to jest to bardzo żałosne, a poza tym komputery, które przyszły do mojej szkoły, są tak bardzo zabezpieczone, że nawet nauczycielka ma problemy z wgraniem oprogramowania.

Red

Worm.Blaster pokonany

Od pewnego czasu miałem problem z samorestartującym się komputerem. Nie pomogło nawet przeinstalowanie Windows XP. Dopiero na stronach internetowych Komputer ŚWIATA zauważyłem screen z tajemniczym, prześladującym mnie okienkiem. Wszystko przeczytałem i zastosowałem się do rad. Problem zniknął, a ja podreperowałem wiszącą na włosku psychikę – dzięki temu, że opisaliście to zagadnienie na stronie głównej.

reddox@interia.pl

Ciągle to samo

Jak można ciągle pisać o tym samym? Mówię o stronach poświęconych komórkom i telekomunikacji w numerze 16/2004. Zamiast pisać o czymś bezsensownym, moglibyście poświęcić te strony na jakieś pożyteczne rady.

zomal

Od redakcji: Komputer ŚWIAT dostaje wiele listów z prośbą o artykuły dotyczące taryf telekomunikacyjnych i komórek. Dla dużej części Czytelników nie są to bezsensowne teksty, ale pożyteczne rady.

Prostujemy

W teście strzelanek lotniczych w numerze 16/2004 błędnie podano język gry Air Strike 3D. Gra została wydana po polsku, a jedynie instalator programu pozostał w wersji angielskiej. W poprawionej tabeli Air Strike 3D uzyskał ocenę końcową 4,07 i zajął ex aequo siódme miejsce z grą Vulture. Czytelników i wydawcę gry serdecznie przepraszamy.

Porady prawnika

radca prawny Paweł Jóźwiak odpowiada na pytania Czytelników

Odpowiedzi udzielamy tylko w druku, osobom, które podały swoje imię, nazwisko i miejsce zamieszkania. Pytania prosimy wysyłać pocztą elektroniczną: prawnik@komputerswiat.pl lub pod adresem: Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska, 02-337 Warszawa, ul. Mszczonowska 2

Reklamowanie komputera z komisu

Kupiłem używany komputer w komisie komputerowym. Zamierzałem zainstalować w tym pececie Linux i korzystać z niego w domu jako ze sprzętowego firewalla. Dostałem na niego fakturę VAT. Po kilku dniach okazało się, że karta graficzna i twardy dysk nie działają prawidłowo, a komputer ciągle się zawiesza. Programy testujące wykazują, że podzespoły te są uszkodzone. Zgłosiłem reklamację do komisu, ale sprzedawca stwierdził, że jest to sprzęt używany, za którego wady komis nie odpowiada. Powołał się na zapis znajdujący się na fakturze o treści: Komisant nie ponosi odpowiedzialności za wady fizyczne rzeczy, jak również za jej wady prawne. Czy faktycznie komis ma rację i nie mogę reklamować komputera?

Komisant nie ma racji. Zgodnie z art. 770 kodeksu cywilnego komisant nie ponosi odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne rzeczy, jak również za jej wady prawne, jeżeli przed zawarciem umowy podał to do wiadomości kupującego. Nie wiem, czy komisant wcześniej uprzedził o tym Czytelnika, czy też zapisek taki znalazł się dopiero na fakturze, która jest wystawiana po zawarciu umowy, ale nie ma to większego znaczenia. Artykuł 770 kodeksu cywilnego przewiduje bowiem, że do umowy sprzedaży rzeczy ruchomej zawartej przez komisanta z osobą fizyczną, która nabywa rzecz w celu niezwiązanym z działalnością gospodarczą ani zawodową, stosuje się przepisy o sprzedaży konsumenckiej. Z listu Czytelnika wynika, że kupił komputer dla swojego prywatnego użytku. W tej sytuacji artykuł, na który powołał się komis, nie będzie miał w ogóle zastosowania, a komisant odpowiada na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego. Czytelnik może więc żądać naprawy komputera, jego wymiany na sprzęt wolny od wad, a jeżeli komis w odpowiednim czasie (na przykład w ciągu jednego tygodnia) tego nie uczyni, to Czytelnik może odstąpić od umowy i zażądać zwrotu zapłaconej ceny.

Warto przy tym podkreślić, że sprzedawca odpowiada za wady sprzedawanego towaru niezależnie od tego, czy jest to rzecz nowa czy też używana.

GIGANTYCZNE

SKRZYNKI E-MAIL

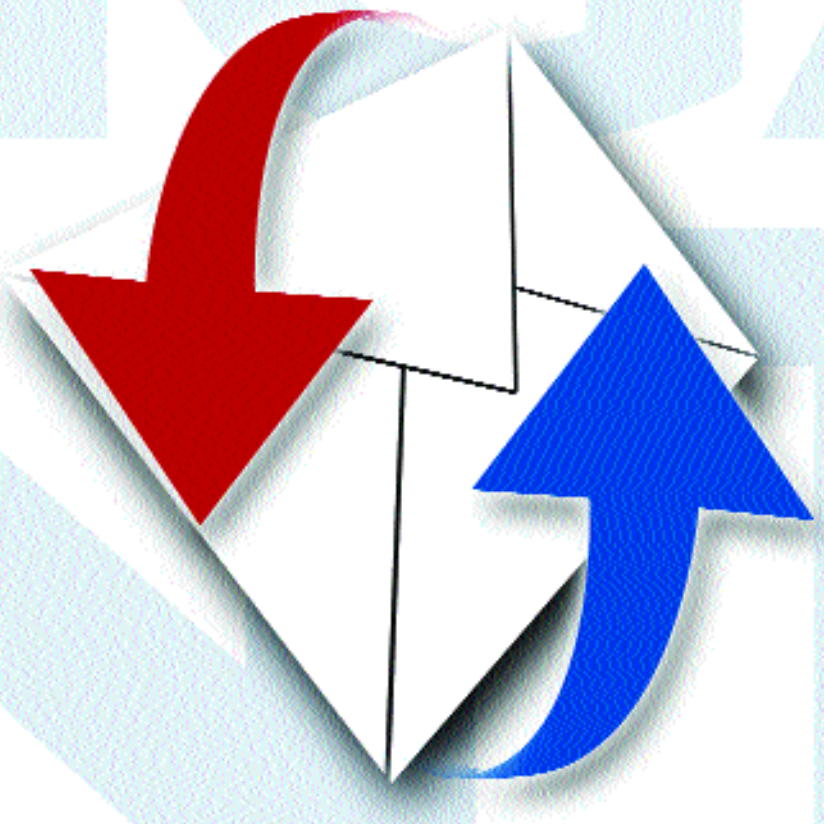

BEZPŁATNE

KONTA POCZTOWE
W PORTALU INTERIA.PL
NIE TYLKO GIGANTYCZNE,
ALE TAKŻE NIEZAWODNE I BEZPIECZNE

PORTAL INTERIA.PL OFERUJE PROFESJONALNE KONTA POCZTY ELEKTRONICZNEJ, ZARÓWNO DLA OSÓB INDYWIDUALNYCH, JAK I DLA FIRM.

- ☑ OCHRONA ANTYWIRUSOWA
- ☑ TARCZA ANTYSPAMOWA
- ☑ ODBIERANIE E-MAILI Z INNYCH KONT
- ☑ POWIADAMIANIE SMS

INTERIA.PL

www.interia.pl

PRZYJAZNY PORTAL

Gdzie szukać sterowników

Co cztery tygodnie, w co drugim Komputer ŚWIECIE, znajdziemy przydatne adresy WWW stron producentów programów, urządzeń i gier. Dzięki hiperłączom wyszukanym przez Komputer ŚWIAT szybko zaktualizujemy sterowniki naszej karty graficznej i znajdziemy poprawkę do ulubionej gry

Drukarki atramentowe

Brother Wybieramy rodzaj urządzenia i jego nazwę
→ www.brother.com/E-ftp/swin2-main.html

Canon Z listy pośrodku strony WWW wybieramy nasz model drukarki
→ http://software.canon-europe.com

Epson Wybieramy kategorię urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

HP Wpisujemy do wyszukiwarki nazwę drukarki
→ www.hp.com.pl/sterowniki

Lexmark Klikamy na Centrum pobierania
→ www.lexmark.pl

Drukarki igłowe

Epson Wybieramy kategorię urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

OKI Klikamy na stronie głównej na łącze Sterowniki
→ www.oki.pl

Star Klikamy na Forms & PC Printers
→ www.starmicronics.com

Drukarki laserowe

Brother Wybieramy rodzaj urządzenia i jego nazwę
→ www.brother.com/E-ftp/swin2-main.html

Canon Z listy pośrodku strony WWW wybieramy nasz model drukarki
→ http://software.canon-europe.com

Epson Najpierw wybieramy kategorię urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

HP Wpisujemy do wyszukiwarki nazwę drukarki
→ www.hp.com.pl/sterowniki

Lexmark Klikamy na Centrum pobierania
→ www.lexmark.pl

OKI Klikamy na stronie głównej na łącze Sterowniki
→ www.oki.pl

Dżojstiki

Logitech Na początek klikamy na Downloads
→ www.logitech.com

Microsoft Z listy wybieramy plik, który nas interesuje
→ www.microsoft.com/hardware/sidewinder/downloads/default.asp

Saitek Szukamy sterowników do naszego dżojstika
→ www.saitekusa.com/usa/down/drivers.htm

Gamepady

Logitech Na początek klikamy na zdjęcie dżojstika
→ www.logitech.com/cf/support/index.cfm

Saitek Szukamy na stronie głównej sterowników do naszego dżojstika
→ www.saitekusa.com/usa/down/drivers.htm

Gry

CD Projekt Bardzo dużo łatek i uzupełnień – między innymi do Diablo 2 i Baldur's Gate
→ www.cdprojekt.info

Cenega Między innymi patche do gier Black & White i Operation Flashpoint
→ www.cenega.pl

Electronic Arts Nowy polskojęzyczny serwis z poradami, dotyczącymi wielu znanych gier
→ http://polska.ea.com

Gry cd.

Licomp Empik Multimedia Dużo patchy, między innymi do Quake'a, Soldier of Fortune i Pro Rally
→ www.lem.com.pl

Play It! Między innymi patche do gier Caesar III, Close Combat V i Max Payne
→ www.play-it.pl

TopWare Patche między innymi do gier Earth 2150, Enemy Engaged i The Moon Project
→ www.topware.pl

Karty dźwiękowe

Aureal Szukamy na liście naszej karty
→ www.soundcard-drivers.com/companies/136.htm

Creative Labs Najpierw klikamy na Support, a potem na Downloads. Strona szybsza od europejskiej
→ www.us.creative.com

Crystal Wybieramy najpierw odpowiednią wersję systemu Windows
→ www.cirrus.com/en/support/drivers/index.html

ESS W tabelach u dołu strony szukamy sterowników
→ www.esstech.com/techsupp/drivers.shtm

Yamaha W tabeli szukamy sterownika do naszej karty
→ www.yamaha.co.jp/english/product/lsi/us/support/downloads.html

VIA Na początek klikamy na Drivers
→ www.viaarena.com

Karty graficzne

MSI Klikamy na Sterowniki w górnym menu
→ www.msi-polska.pl

Asus Korzystamy z wyszukiwarki w prawej części strony
→ www.asus.com.tw/support/download/download.aspx

ATI (w tym rodziny Radeon) Wybieramy system operacyjny i sterownik karty, którą mamy
→ www.ati.com/support/driver.html

Cirrus Logic Wybieramy najpierw odpowiednią wersję systemu Windows
→ www.cirrus.com/en/support/drivers/index.html

Creative Labs Najpierw klikamy na Support, a potem na Downloads. Strona szybsza od europejskiej
→ www.us.creative.com

ELSA Szukamy na liście naszej karty. Aby pobrać sterownik, musimy zarejestrować się w serwisie
→ www.video-drivers.com/companies/362.htm

Gainward Najpierw szukamy w tabelach oznaczenia serii naszej karty graficznej
→ www.gainward.com/f-12.html

Intel Klikamy kolejno w lewej części strony na Graphic, Desktop graphic controllers i nazwę naszej karty
→ http://downloadfinder.intel.com/scripts-df/support_intel.asp

Leadtek Szukamy na liście naszej karty
→ www.leadtek.com/tw/support/list_driver.asp

Matrox Najlepiej kliknąć na odnośnik Latest Drivers, zaprowadzi nas do najnowszych sterowników
→ www.matrox.com/mga/support/drivers/home.cfm

NVIDIA Najpierw wybieramy rodzaj sterownika, potem nazwę serii i w końcu system operacyjny
→ www.nvidia.com/content/drivers/drivers.asp

S3 Szukamy interesującego nas sterownika
→ http://ranger.s3graphics.com/swlib

Karty sieciowe

3Com Wybieramy z listy nazwę naszej karty
→ www.3com.pl/wsparcie/karty_sterowniki.html

D-Link Korzystamy z kreatora
→ http://support.dlink.com/downloads

Intel Klikamy na Networking and Communications
→ http://downloadfinder.intel.com/scripts-df/support_intel.asp

Realtek Ściągamy najnowsze drivery lub korzystamy z wyszukiwarki
→ www.realtek.com.tw/downloads/downloads.aspx

Karty telewizyjne

Hauppauge Klikamy na Support w górnej części strony
→ **www.hauppauge.co.uk**

ATI Wybieramy system operacyjny i poniżej sterownik do konkretnej karty
→ http://support.ati.com/issuetype/driverdirect.html

AVerMedia Szukamy w tabeli sterowników do karty
→ http://drivers.aver.com

Leadtek Szukamy na liście naszej karty
→ www.leadtek.com/tw/support/list_driver.asp

Lifeview Szukamy na liście naszej karty
→ www.lifeview.com/download.htm

Pinnacle Szukamy w spisie sterowników do naszej karty
→ www.pinnaclesys.com/support/

Prolink Klikamy na właściwy odnośnik do karty
→ http://www.prolink.pl/sterowniki/tm_drivers

Zoltrix Wybieramy z listy nazwę naszej karty
→ www.zoltrix.pl/drv/sterowniki.htm

Modemy

3Com Klikamy na odnośnik Produkty
→ www.usr.com.pl

Creative Z listy u góry wybieramy kategorię Modems, a następnie poniżej model naszego modemu
→ http://uk.europe.creative.com/support/drivers

Pentagram Klikamy na Pentagram-faksmodemy i szukamy interesującego nas sterownika
→ www.pentagram.pl/sterwis/sterowniki.php

Zoltrix Wybieramy z listy nazwę naszego modemu
→ www.zoltrix.pl/drv/sterowniki.htm

Myszy

Genius Klikamy na Download, Control Input i Mouse
→ www.geniusnet.com.tw

Logitech Na początek klikamy na zdjęcie myszy
→ www.logitech.com/cf/support/index.cfm

Microsoft Korzystamy z kreatora, w którym najpierw wybieramy nazwę naszej myszy
→ www.microsoft.com/hardware/mouse/download.asp

Płyty główne

ABIT Szukamy na stronie sterownika do naszej płyty
→ www.abit-usa.com/downloads/driver

ALI Wybieramy z listy sterownik do naszej płyty
→ www.ali.com.tw/eng/support/drivers.php

AMD Klikamy na odnośnik Support & Downloads, a potem Downloads
→ www.amd.com/us-en

Płyty główne cd.

Asus Korzystamy z wyszukiwarki na stronie
→ www.asus.com.tw/support/Download/download.aspx

ASRock W lewej części strony głównej producenta płyt klikamy na odnośnik Download
→ www.asrockamerica.com

ECS U góry strony głównej klikamy na Downloads i z menu wybieramy rodzaj naszej płyty
→ www.ecs.com.tw

GigaByte Klikamy kolejno na Support. Motherboard i w końcu na Driver
→ www.giga-byte.com

Intel Klikamy na Desktop boards i rodzaj naszej płyty
→ http://downloadfinder.intel.com

MSI Klikamy na Download i następnie na Mainboard
→ www.msi.com.tw

Shuttle Klikamy na HTTP Download i następnie wybieramy nazwę naszej płyty
→ http://us.shuttle.com/support.asp

Soyo Wybieramy typ procesora, potem nazwę płyty
→ www.soyousa.com/downloads

Via Klikamy na odnośnik Drivers
→ www.viaarena.com

Programy

Adobe Tutaj znajdziemy uzupełnienia do Photoshopa
→ www.adobe.com/support/main.html

G DATA Różne wersje programu AntiVirenKit i sporo darmowych szczepionek przeciw groźnym wirusom
→ www.gdata.com.pl/pl/download/index.html

Kaspersky Tutaj znajdziemy definicje nowych wirusów do programów firmy Kaspersky
→ www.kaspersky.pl/download.html

Microsoft Po otwarciu strony wybieramy w jej lewej części język polski. Potem ściągamy łatkę lub program
→ www.microsoft.com/downloads

mks_vir Bazy wirusów do programów mks_vir
→ www.mks.com.pl

Mandrake Pełne wersje (w tym polskojęzyczne) jednej z najpopularniejszych mutacji Linuksa. Kilka ważnych dodatków
→ www.linux-mandrake.com/en/ftp.php3

Windows XP Po otwarciu strony wybieramy w jej lewej części odnośnik Aktualizacja Windows
→ www.microsoft.com/poland/windowsxp

Skanery

HP Wpisujemy do wyszukiwarki nazwę drukarki
→ www.hp.com.pl/sterowniki

Epson Zaczynamy od wyboru kategorii urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

Microtek Klikamy na odnośnik Ściąganie sterowników
→ www.microtek.pl

Canon Z listy pośrodku strony WWW wybieramy nasz model drukarki
→ http://software.canon-europe.com

Mustek Klikamy najpierw na odnośnik Pomoc techniczna, a potem na Sterowniki
→ www.mustek.com.pl

Umax Klikamy u góry strony na link o nazwie Pomoc techniczna. Następnie wybieramy opcję Sterowniki
→ www.umax-polska.pl

Pogrubioną czcionką zaznaczono nową pozycję w zestawieniu

Na czatach z Komputer ŚWIATEM

Co dwa tygodnie można przeczytać w Komputer ŚWIECIE fragmenty najciekawszych czatów z polskich stron internetowych. Nie zabraknie interesujących gości, intrygujących pytań i błyskotliwych odpowiedzi

Mieczysław Bieniek • 26.07.2004 • godz. 14.40 • www.interia.pl

***Mieczysław Bieniek:** Witam serdecznie internautów, generał dywizji Mieczysław Bieniek, były dowódca wielonarodowej dywizji w Iraku. Zapraszam do zadawania pytań.*

Indiana_Dżons: Witam serdecznie, jakie są Pana wrażenia z Iraku?

Bombowe.

!_matej_!: Jak układała się współpraca z Amerykanami (szczerze)?

To chyba było widać w trakcie przekazów. Nie muszę sobie robić układów, to nie jest przedszkole. Miałem swoich żołnierzy, ale też swoich dowódców. Dziwię się, skąd takie pytania, może Wam się w głowie nie mieści, że można dowodzić Amerykanami? Ja już to robiłem w 1996 roku w Bośni.

Macho_Man: Czy to prawda, że 80 procent żołnierzy wracających z Iraku musi skorzystać z porad psychologa?

To jest nieprawda. Nikt niczego nie musi, ale wszyscy muszą odbyć badanie medyczne, to obowiązek żołnierza.

kukiz_100%: Znam osobę, która wróciła z Iraku i mówi, że zabito więcej Polaków niż mówiono w TV, czy to prawda?

FOT.: P. KULA/PAP

generał Mieczysław Bieniek

Proszę tę osobę zaprosić do studia albo skontaktować ją ze mną. A Pana proszę o niepowtarzanie informacji nieprawdziwych i kłamliwych.

Daria_ i_już: Czy uważa Pan, że śmierć Milewicza była zaplanowana jako cios dla Polaków?

Trudno tak to powiedzieć, był to okres nieszczęśliwy – polowań na dziennikarzy, obcokrajowców. A Waldemar pechowo wybrał się w takie miejsce – Mussaib oraz Iskandarja. Dla pocieszenia mogę tylko podać, że w wyniku połączonych operacji wojsk koalicyjnych, naszych specjalnych i irackich służb bezpieczeństwa zostały zneutralizowane grupy wykonujące tego rodzaju zamachy. Od kilkunastu dni jest to już bezpieczny rejon.

Dziękuję za zainteresowanie, sądzę, że siedem miesięcy misji nie da się zawrzeć w godzinnym czacie, ale pytania, które Państwo zadaliście, wynikały z zainteresowania, jak tam jest.

Źródło: Pogawędka internetowa przeprowadzona na portalu www.interia.pl Tam też dostępny jest kompletny zapis czata

Prasówka • Statystyki • Intermonitor

Jakie wieści ze świata komputerów i nowoczesnych technologii przynosi zagraniczna prasa? Co statystyczny Kowalski sądzi o internecie, komórkach czy komputerach? Odpowiedzi na te pytania znajdują się poniżej

Piraci lubią muzykę

Co trzecia sprzedawana na świecie płyta CD z muzyką to piracki krążek – tak wynika z raportu Federacji Przemysłu Fonograficznego (IFPI) cytowanego przez brytyjską stację BBC. Skalę piractwa fonograficznego ocenia się na blisko 35 procent, a w 2003 roku liczba nielegalnych krążków z nagraniami osiągnęła liczbę ponad jednego miliarda. Jednocześnie trwa walka z piratami – w 2003 roku skonfiskowano na całym świecie 53 miliony płyt CD oraz 12 tysięcy maszyn do kopiowania muzyki. Wśród krajów o największej stopie piractwa IFPI wymienia Rosję i Chiny. Pocieszający może być fakt, że w czołówce tej czarnej listy nie ma Polski.

IBM planuje wojnę

Według magazynu Wired koncern IBM ogłosił, że został wybrany przez amerykański Departament Obrony do skonstruowania superkomputera, który ma posłużyć do symulacji konfliktów zbrojnych. Maszyna ma być zbudowana z 368 połączonych ze sobą komputerów oraz trzech tysięcy 64-bitowych procesorów. Gigant ma pracować pod dyktando systemu operacyjnego Unix.

Ciekawe liczby

Ile płyt z muzyką nagrywasz miesięcznie?

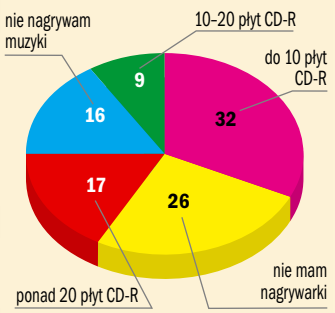

Źródło: MP3.pl – dane w procentach

Z sondaży wynika, że nagrywarki CD są już dzisiaj powszechnie używanymi urządzeniami w polskich domach i wyparły w dużym stopniu tradycyjne magnetofony. A dla wielu komputerowych melomanów nagrywanie muzyki na krążkach to, jak widać, czynność codzienna.

Ankieta

Twój domowy komputer:

Na stronie WWW Komputer ŚWIAT zaprasza internautów do wypełniania ankiet. Ostatnio pytanie dotyczyło domowego komputera. Oto kilka opinii:

Kupiłem komputer w sklepie, a nie w hipermarkecie... *(jack)*

Złożyłem sam i przynajmniej wiem, co mam... *(eMILo)*

Według mnie składaki są najlepsze! *(Xander)*

Zapraszamy do udziału w nowej ankiecie: www.komputerswiat.pl

W następnym numerze:

za dwa tygodnie w środę 1 września

Temat z okładki

Dzieci w sieci pod kontrolą

W wirtualnym świecie na dzieci czyha wcale nie mniej niebezpieczeństw niż w realnym. Komputer ŚWIAT podpowie, jak chronić nasze pociechy, gdy surfują po internecie

Test sprzętu

Filmowe napędy

Napędy DVD są bardziej uniwersalne niż CD i niewiele od nich droższe. Czy nie lepiej jednak kupić od razu nagrywarkę DVD? Komputer ŚWIAT przetestował 11 DVD-ROM-ów

Test programów

Pretty PC

Co minutę inny kolor włosów i nowy makijaż – niemożliwe? Możliwe! Wystarczy skorzystać z programu do wizażu. Dzięki niemu każdy użytkownik peceta może stać się piękny jak Pretty Woman

Internet

Nie wszystko złoto...

Najskuteczniejsza jest nauka przez zabawę. Komputer ŚWIAT sprawdził, który portal edukacyjny jest najbardziej wartościowy i najlepiej łączy elementy dydaktyczne z rozrywką

Poradnik

Cyfrowy malarz

Komputer ŚWIAT przygotował superkurs – tym razem dla grafików! Dowiemy się z niego, jak w Paint Shop Pro zrobić fotomontaż, poprawić cyfrowe zdjęcia i przygotować je do publikacji

Nasze tematy mogą ulec zmianom pod presją aktualnych wydarzeń

Zespół redakcyjny

Wiesław Małecki
redaktor naczelny

Łukasz Czekajewski
z-ca redaktora naczelnego

Ewelina Markuszewska
sekretarz redakcji

Agnieszka Al-Jawahiri
z-ca sekretarza redakcji

Robert Szyszka
szef działu software

Marek Konderski
szef działu hardware

Katarzyna Tez
redaktor działu magazyn

Katarzyna Burda
redaktor audio/wideo/foto

Piotr Kwiatkowski
redaktor hardware

Jerzy Sadkowski
redaktor hardware

Marek Zieliński
redaktor telekomunikacji

Tomasz Przyjemski
redaktor software

Marcin Kaczmarczyk
redaktor online

Paweł Szpecht
redaktor nowości

Marcin Mazur
logistyka

Andrzej Chodzeński
asystent redaktora naczelnego

Bogusław Mazur
szef studia DTP

Izabela Królikowska
redaktor graficzny

Katarzyna Ochelska
redaktor graficzny

Wojciech Paszkowski
redaktor graficzny

Wojciech Szombara
redaktor techniczny

Magdalena Stopka
fotoedytor

Agnieszka Enbingier
sekretariat

Współpracownicy: Paweł Bijata, Bartłomiej Dramczyk, Rafał Frąckiewicz, Rafał Kamiński, Grzegorz Kordas (gry), Jakub Kosiec, Michał Kowalski, Krzysztof Krasiński, Piotr Kudrel, Maciej Kunda, Mariusz Michalski, Jolanta Rososińska, Tomasz Sokołowski

Adres Redakcji: Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska Sp. z o. o., 02-337 Warszawa, Mszczonowska 2. Telefony: **sekretariat:** (022) 4587606; **faks:** 4587610; **sekretarz redakcji:** 4587629; **szef działu software:** 4587631; **dział hardware:** 4587641; **dział nowości:** 4587639

Adres WWW: www.komputerswiat.pl

Sprawy ogólne: redakcja@komputerswiat.pl

Kwestie prawne: prawnik@komputerswiat.pl

Sprawy dotyczące Niezbędnika: niezbednik@komputerswiat.pl

Książki z Biblioteczki Komputer ŚWIATA: biblioteczka@komputerswiat.pl

Nowości: news@komputerswiat.pl

Najniższe ceny w kraju: oferty dystrybutorów (do 10 pozycji) prosimy nadsyłać faksem pod numer (022) 6084077

Egzemplarze archiwalne i prenumerata: tel. 6084002, 0801 120003, www.komputerswiat.pl/sklepik, prenumerata@axelspringer.com.pl

Listy do redakcji prosimy kierować pod adresem redakcji lub pod redakcyjny numer faksu, podane wyżej

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Prenumerata: Poczta Polska, RUCH

Prenumerata zagraniczna (cały świat): www.ruch.pol.pl

Wydawca: Axel Springer Polska Sp. z o.o., członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy

Adres: 02-222 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 181 – Ochota Office Park, recepcja tel. 6084000, sekretariat prezesa tel. 6084100

Prezes Wydawnictwa: Wiesław Podkański. **Dyrektor Generalny:** Florian Fels. **Dyrektor Zarządzający Marketing i Sprzedaż:** Beata Mońka. **Dyrektor Wydawniczy:** Marcin Przasnyski. **Dyrektor Biura Reklamy:** Agnieszka Kostka. **Dyrektor Działu Reklamy** Maciej Kutak. **Dział Reklamy:** Piotr Roszczyk tel. 6084118, Cezary Zelazowski, tel. 6084243, Tomasz Szulkowski tel. 6084115. **Dział Promocji:** Agnieszka Kamola, tel. 6084066, Tomasz Waligóra. tel. 6084263. **Sponsoring:** Marianna Dąbkowska, tel. 6084176, Blanka Muraszew tel. 6084088. **Dział Prenumeraty:** Łukasz Szmigrodzki, tel. 6084206. **Dział Kolportażu:** Janusz Snarski. **Produkcja:** Elżbieta Garncarczyk, tel. 6084144. **Public Relations:** Marzena Daszkiewicz, tel. 6084102, Aneta Pacuszka, tel. 6084178. **Księgowość:** Janusz Bąk, tel. 6084030. **Druk:** RR Donnelley, Kraków

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

FOT.: MAURITIUS/EAST NEWS/montaż Komputer ŚWIAT

800 piłek w Atenach.
17 godzin transmisji dziennie.
Tylko w Telewizji Polskiej

ATHENS 2004

Lata wypełnione walką z rywalami i z własnymi słabościami, oswajanie się z bólem, łzy... Metry, godziny, minuty, sekundy... Nadzieja, że spełni się olimpijski sen... Wiara w zdobycie medalu, zajęcie dobrego miejsca... Emocje, które wyzwala tylko wielki sport... Trwają Igrzyska Olimpijskie w Atenach. Kto będzie ich największym bohaterem? Kto okaże się największym przegranym? Jak wypadną nasi reprezentanci? Tylko w Telewizji Polskiej odpowiedzi na te pytania pokazujemy aż 17 godzin dziennie.

TVP

Ateny 2004
Emocje sięgają sufitu

Vobis zaleca system Microsoft® Windows® XP

VOBIS DIGITAL PARTNER

z tunerem telewizyjnym i radiowym

kompetentnie i niedrogo

2,80GHz
80GB HDD
256MB DDRAM
napęd COMBO
telewizja
radio stereo

nowe technologie

2999
Cena komputera z VAT

To niezwykłe urządzenia, które scala w sobie szerokie możliwości cyfrowego świata informacji: stereofoniczny odbiornik telewizyjny i radiowy, profesjonalne kino domowe, oprogramowanie pozwalające na przetwarzanie oraz zapis obrazu i dźwięku na dysku i płytach CDRW, a także szeroki dostęp do zasobów internetu. Najnowsze technologie, potwierdzona laboratoryjnie jakość i stabilność konfiguracji i zastosowanych komponentów gwarantują komfortową i płynną pracę urządzenia. Ergonomiczna i stylowa obudowa, szeroka gama wejść i wyjść, bogactwo funkcji sterowanych zdalnie pilotem, wszystko to tworzy wzór domowego centrum multimedialnego - centrum edukacji i rozrywki dla całej rodziny. Partner w prezentowanym zestawie to spełnienie marzeń o wygodzie i jakości życia....

Komputer VOBIS DIGITAL VD 2840 PARTNER

Procesor Intel® Celeron® 2,80 GHz
System operacyjny Microsoft® Windows® XP Home PL
Płyta główna: Chipset SiS 661FX ATA 133 uATX
Karta grafiki MSI GeForce FX 5200 128MB DDRAM(128 bit) TV-OUT/DV
Moduł TV/FM: 2000XP Tuner TV, FM Stereo
Pamięć 256 MB DDRAM 333MHz
Dysk twardy 80 GB ATA 100 7200 rpm
Napęd COMBO: CDRW 52x/24x/52x DVD 16x
Dźwięk: 6 kanałowy, **Karta sieciowa** Ethernet 10/100
Porty USB 2.0 (4 porty, opcja do 6)
Klawiatura Multimedialna Vobis, **Mysz** z rolką Vobis, **Pilot** zdalnego sterowania
Oprogramowanie: CyberInk Power DVD XP 5.0 PL Vobis Edition, NERO PL
Gwarancja 2 lata, **Cena** z VAT 2999,-

Monitor VOBIS DIGITAL 1576T Aluminium

Ekran 15", **Plamka** 0,297mm, **Kontrast** 400:1, **Jasność** 250 cd/m2,
Czas reakcji < 25ms, **Rozdzielczość** 1028x764, **Głośniki** 2x2W,
Norma TCO'99, **Gwarancja** 3 lata
Cena z VAT **1399,-* - specjalna cena przy zakupie komputera Vobis DIGITAL**

intel inside
celeron®

Intel, Intel logo, Intel Inside, Intel Inside logo, Intel Centrino, Intel Centrino logo, Celeron, Intel Xeon, Intel SpeedStep, Itanium, Pentium, and Pentium III Xeon are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

Ilość towaru ograniczona. Ceny podlegają aktualizacji. Aktualna informacja na stronach oferty handlowej. Oferta handlowa przedstawiona jest na stronach www.vobis.pl

sklepy firmowe

Białystok Produkcyjna 94 CH AUCHAN 6622406; **Bielsko-Biała** Sarni Stok 2 CH HYPERNOVA 8181710; Słowackiego 53 8181582; **Bydgoszcz** Gdańska 69 3496097; Sybiru Syberiaków Bydgoskich 86 CH M1 3986589; Czerkaskowa Ogrodowa 3 3343128; **Dąbrowa Górnicza** Katowicka 1 CH REAL 2614696; **Elbląg** Pl. Dąbka 102 CH HYPERNOVA 2323712; **Gdańsk** Schuberta 102 A CH CARREFOUR 7635093; **Gdańsk-Wrzeszcz** Grunwaldzka 10 3417649; **Gdynia** Sówer Kolonistów 17/19 6012855; **Gliwice** Lubeckiego 26 CH TESCO 3012902; **Gorzów Wlkp.** Sikorskiego 79 CH TESCO 7282508; **Grudziądz** Południowa 8 CH REAL 4854543; **Katowice** Jesionowa 9a 2586188; Rolnicka/dalego 200 CH CARREFOUR 2038525; **Kielce** Radomska 20c CH REAL 3626116; **Kraków** Kapelanka 58 CH TESCO 2584275; Zakopiańska 17 4219447; **Legnica** Fabryczna 3 CH REAL 8648992; **Lublin** Jana Pawła II 3 CH REAL 8468964; **Lublin** Orkana 4 CH TESCO 5288894; **Łódź** Piotrkowska 237 6383879; Pabianicka 84 CH GIANT 6762122; **Mikołów** Gliwicka 3 CH AUCHAN 7366225; **Mysłowice** Katowicka 75 CH REAL 7644258; **Nowy Sącz** Gorzkowska 22 CH REAL 4426171; **Olsztyn** Generała Sikorskiego 28 CH REAL 5424323; **Opole** Ozimskiego 16 CH REAL 4510097; **Płock** Kolejowa 25 2622221; **Poznań** Serbska 7 CH TESCO 8636005; Św. Marcin 61 8521545; **Poznań-Komorniki** Głogowska 432 CH AUCHAN 8183313 ; **Poznań-Swadzim** Św. Antoniego 2 CH AUCHAN 8636490; **Rybnik** Kokoszyc 100 CH REAL 4241625; **Rzeszów** Powstańców Warszawy 13 CH TESCO 8578271; **Skupsk** Szczecińska 68 8436464; Szczecin Sch. Warszawy 42 CH CARREFOUR 4646404; Ks.P.Skargi 82 4841882; A.Struga 36 CH REAL 4843347; **Toruń** Św. Katarzyny 4 6227828; Tydzy Trzeciaka 2 CH TESCO 7601391; **Warszawa** Generała W. Andersa 33 8318825; Puławska 7 8234912; Powsińska 61 128 CH CARREFOUR 5887142; Sierra 38 (obok hotelu Intercontinental) 6217696; Targowa 72 CH Wileńska 3316580; **Wrocław** Pl. Legionów 2 3411991; Wyp. Wypalskiego 14/15-1 3283301; Gen.J.Hallera 32 CH CARREFOUR 7831760; **Wrocław-Bielany** Francuska 6 CH AUCHAN 1899850; **Zielona Góra** Sulechowa 128 CH AUCHAN 2228150.

sklepy partnerskie

Białystok Warszawska 86/8 7322433; **Bredlice** Wincentego Pola 6 6974403; **Bytom** Krasińskiego 6 3814917, Strzelców Bytomskich 27a 2819419; **Chełm** Kujawy 27-31 5655010; **Lwówek** 61 (CH Albert) 8646352; **Chojnice** ul. Gimnazjalna 1 3575048; **Chrzanów** Wolności 17 2416061; **Ciechanów** Warszawska 18 6711158; **Bk Gdańska** 40 6213694; **Długów Bełchatów** 6 8334099; **Gniezno** ul. Dąbrówki 6 4259675; **Jaworzno** Furmańska 6 8192058 **Katowice** Mickiewicza 4 (3CH Starbek) 2586451; **Kołobrzeg** ul. Armii Krajowej 20c/13 3540691; **Koszalin** ul. 1-go Maja 18/2 (Pawet "Millennium") 3433103; **Kutno** ul. Oporowska 9a (Hypernova) 2536532; **Legionowo** ul. Warszawska 99 Leszno ul. 17 - go Stycznia 11B 5288582; **Lublin** ul. Stefana Wojciechowskiego 3 (Vobis Partner) 7432830, ul. Lubartowska 58 6423272; **Lubliniec** Kilińskiego 12 3511884; **Mikołaj** Mazowiecki Warszawska 91 7584788; **Nowy Targ** Szaflarska 4 2646434; **Piła** ul. Dąbrowskiego 8 3511692; **Piekłów Trybunalski** Al. Armii Krajowej 26 6473885; **Płock** Płocka 45 8613788; **Przemyśl** 3-go Maja 16; CH Szpak 6729690; **Puławy** Centralna 6a 8868471; **Radzionków** Nowa 1/1 4157402; **Radom** Słowackiego 68 3430133; **Siedlce** Pl. 1000-lecia 28 6531063; **Skarżysko-Kamienna** Piłsudskiego 36 (CH Panorama) 2615555; **Skierniewice** Mszczonowska 33/36 6322632; **Sosnowiec** Staszyckiego 2 (CH Geant) 2948027; **Staszów** Rynek 23 8643582; **Strzelce Opolskie** Kolejowa K. Lange 3 4401882; **Świdnica** Marshinkowskiego garden R 8611511, Pułaskiego 20-22 6537898; **Świętochłowice** ul. Kalwaryjska 8 7705230; **Świnoujście** Bohaterów Września 2 3013362; **Tarnów** Wiejska 12 6210062; **Toruń** ul. Łysomirskiego 8 (MiniMa) 6483333; **Wadowice** Mickiewicza 11 8232814; **Wałbrzych** Pl. Teatralna 4 8434801; **Warszawa** Al. Jerozolimskie/Al. Jana Pawła II pow. nr 61 8302830, Al. Komisji Edukacji Narodowej 92 4483707, Puławska 100 8448350; **Włocławek** ul. Cicha 4a 4121253; **Zawiercie** Szarych 26 6722726; **Zielona Góra** ul. Żarskiego 18 3248315; **Złotów** Wojska Polskiego 23 2637607; **Żyrardów** Piłsudskiego 7 6557732.

www.vobis.pl Infolinia: 0801 8VOBIS czyli 0801 886247